สมุดภาพสมาชิกวุฒิสภา

๒๔๗๕-๒๕๐๒

ห้องสมุดรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961105281

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่ ๒๑ พ.ย. ๒๕
เลขทะเบียน ๘๐๔๔
เลขหมู่ ๓๒๒๖๐ ๒๕๓

สมุดภาพสมาชิกรัฐสภา

๒๔๗๕-๒๕๐๒

สมบัติของสมุดรัฐสภา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักงานอำนวยการหนังสือ "รัฐสภาสาร"
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
จัดพิมพ์

คำปรารภ

△

ในการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รวบรวมจัดพิมพ์สมุดภาพสมาชิกรัฐสภา ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทที่ ๑ ประเภทที่ ๒ สมาชิกพฤฒสภา สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตลอดจนลำดับความเป็นมาของรัฐสภา และของคณะรัฐมนตรีทุกคณะ ตั้งแต่เริ่มแรกมีการปกครองในระบอบรัฐสภา เมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ จนถึงปี ๒๕๐๒ ขึ้นไว้ ก็เนื่องด้วยมีสมาชิกรัฐสภาส่วนมากปรารภว่า เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงในด้านประวัติศาสตร์และเป็นเกียรติประวัติของบรรดาสมาชิกรัฐสภาในกาลต่อไป น่าจะได้รวบรวมภาพและความเป็นมาของสมาชิกรัฐสภาและของคณะรัฐมนตรีทุกรุ่นทุกคณะขึ้นไว้ เพราะนับวันบรรดาภาพและประวัติของท่านสมาชิกรัฐสภาจะรวบรวมค้นคว้าได้ยากขึ้น ประกอบกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือรัฐสภาสาร เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตยต่อประชาชนอยู่ด้วยแล้ว ด้วยความดำริดังกล่าวนี้ เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ในทางประวัติความเป็นมาในการปกครองระบอบรัฐสภาอยู่ไม่น้อย คณะหนังสือพิมพ์รัฐสภาสารจึงได้ดำเนินการรวบรวมจัดทำสมุดภาพตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นขึ้น.

(นายเจริญ ปั้ณฑโร)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ผู้อำนวยการหนังสือ "รัฐสภาสาร"
๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

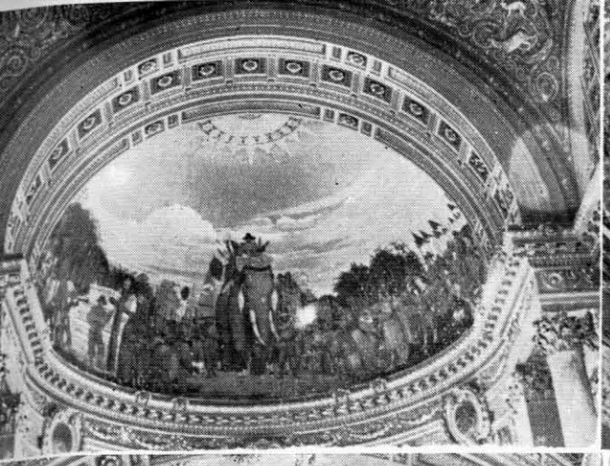

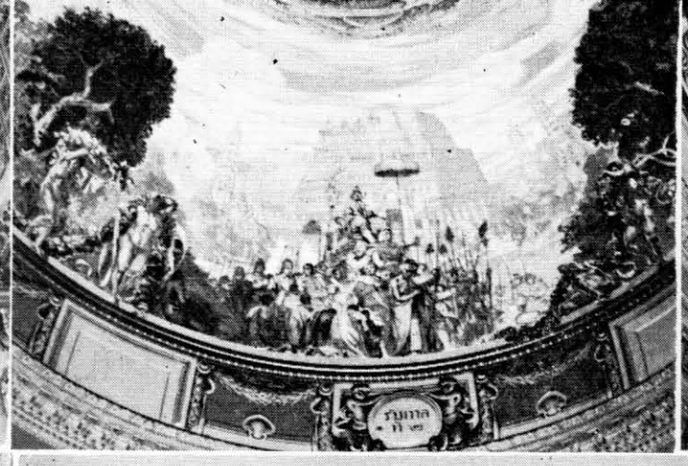

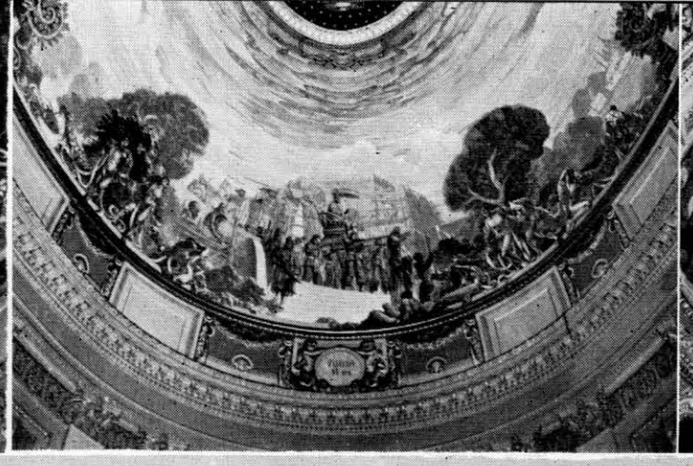

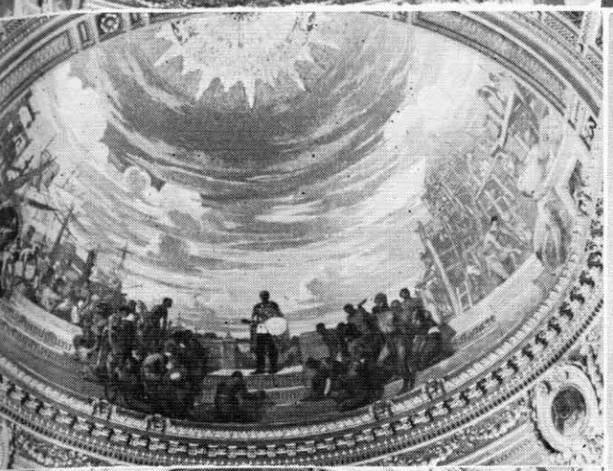

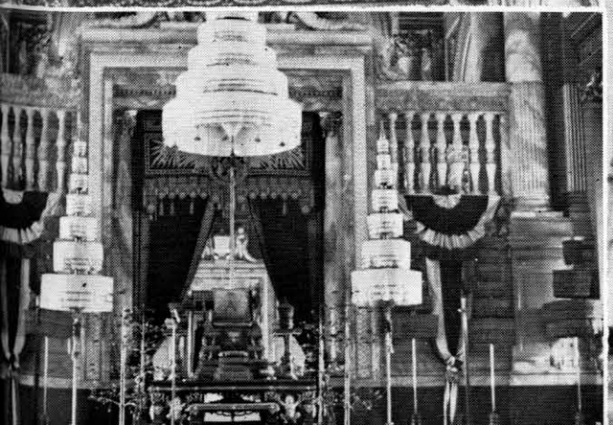

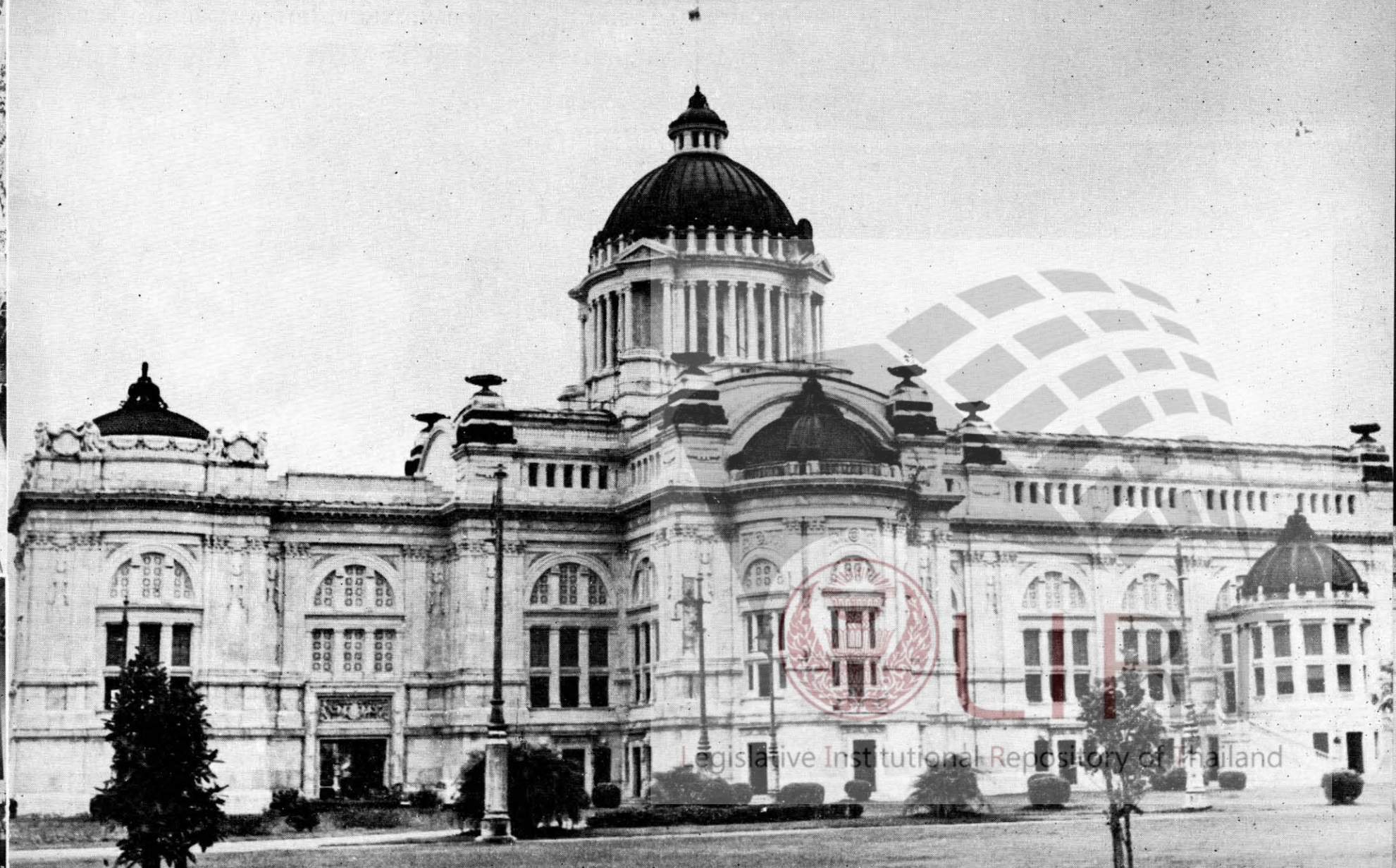

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต ซึ่งใช้เป็นที่ประชุมรัฐสภา เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ อันเป็นปีที่ ๔๐ ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระบรมชนกนาถ สร้างเสร็จบริบูรณ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ อันเป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

(ภาพถ่ายจากด้านตะวันออก)

ภายในโถมต่าง ๆ ของพระที่นั่งอนันตสมาคมมีภาพเขียนแสดงถึงพระราชกรณียกิจในเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ของรัชกาลต่าง ๆ ในพระบรมราชจักรีวงศ์ รวม ๖ รัชกาล คือ

- *รัชกาลที่ ๑* พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เมื่อครั้งดำรงพระยศเป็นสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก เสด็จกลับจากราชการทัพในเขมร และชุนนางข้าราชการทั้งหลายออกไปรับเสด็จทูลอัญเชิญขึ้นเสวยราชสมบัติเมื่อ ๖ เมษายน ๒๓๒๕
- *รัชกาลที่ ๒* พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เสด็จเลียบเมือง การก่อสร้างที่เห็นในภาพ คือ พระปรางค์วัดอรุณราชวราราม
- *รัชกาลที่ ๓* พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเลียบเมือง การก่อสร้างที่เห็นในภาพ คือ ป้อมเผด็จดัสกร ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สร้างขึ้น
- *รัชกาลที่ ๔* พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงประกาศเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก มิได้ทรงกีดกันลัทธิศาสนาอื่น
- *รัชกาลที่ ๕* พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว *"พระปิยมหาราช"* ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานอภัยทาน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๑
- *รัชกาลที่ ๖* พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว *"พระมหาธีรราช"* เสด็จออกมุข ณ พระที่นั่งอมรินทร์วินิจฉัยในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
- *พระที่นั่งพุดตานกาญจนสิงหาสน์* ประกอบด้วยพระราชยัลลังก์ภายใต้นพปฎลมหาเศวตฉัตร ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะได้เสด็จพระราชดำเนินขึ้นประทับ ในรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

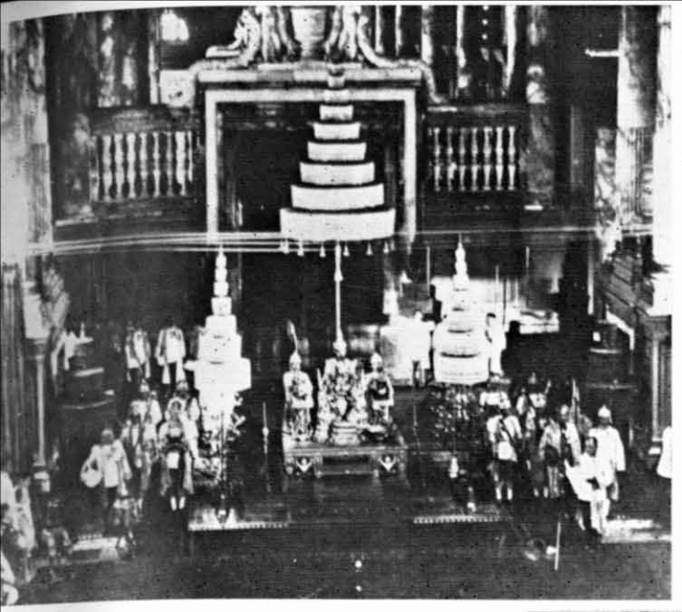

◁ พระยาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก
พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๗
พระราชทานรัฐธรรมนูญ
๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕

ยาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ▷
รัชกาลที่ ๘
พระราชทานรัฐธรรมนูญ
๙ พฤษภาคม ๒๔๘๙

◁ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดช
รัชกาลที่ ๙
พระราชทานรัฐธรรมนูญ
๘ มีนาคม ๒๔๙๕

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

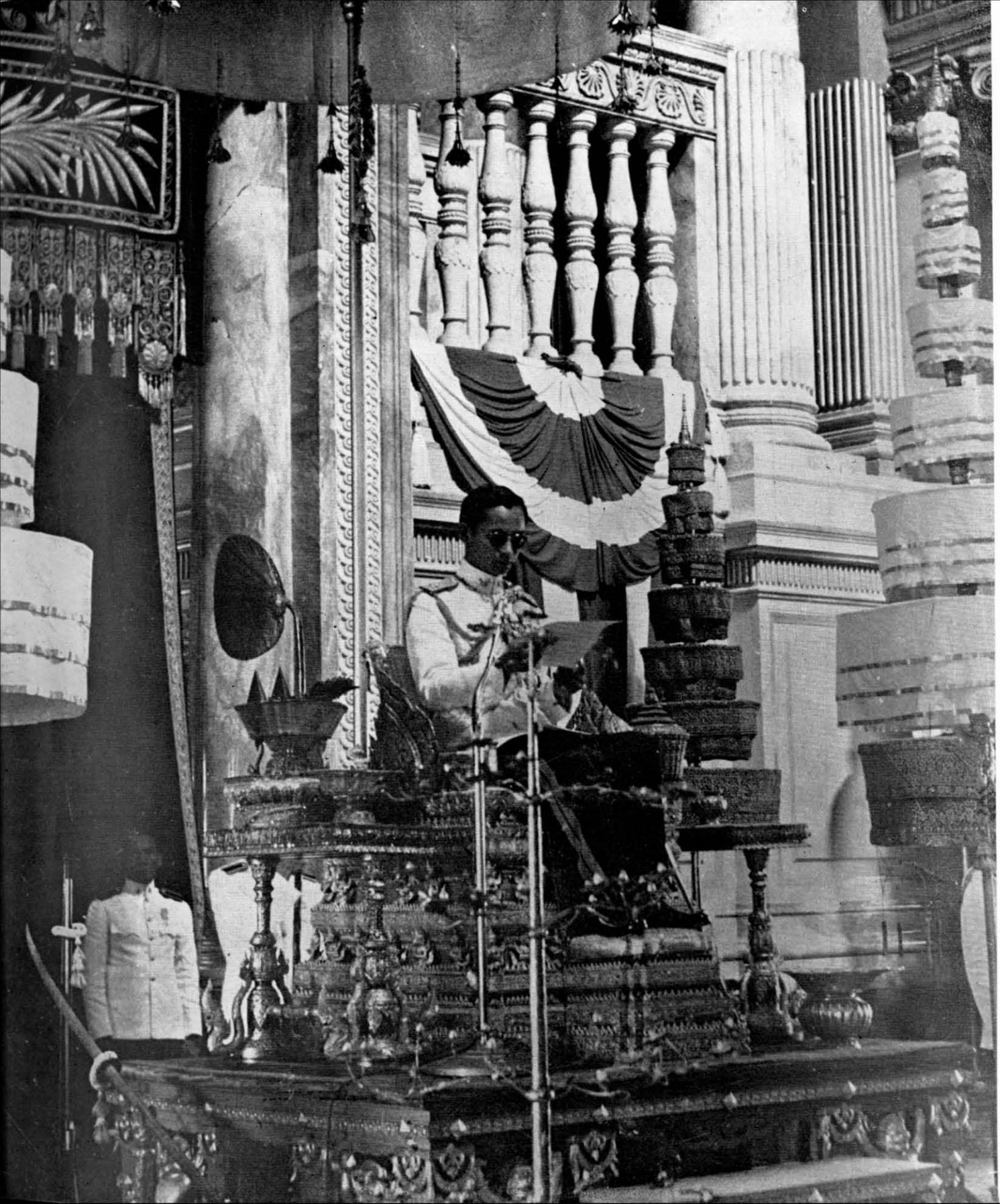

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ทรงมีพระราชดำรัส

เปิดประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ทรงเป็นผู้ลำเร็จราชการแทนพระองค์

๒๒ ตุลาคม ๒๔๙๙ – ๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์

ทรงเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๑๙ ธันวาคม ๒๕๐๒ — ๒๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
อภิรัฐมนตรี และ องคมนตรี
๒๔๗๖ – ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พันเอก พระเจ้าวรวงค์เธอ
กรมหมื่นอนุวัตน์จาตุรนต์
ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
๒๕ มี.ค. ๗๗ – ๑๒ ส.ค. ๗๘

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้า กรมพระนริศรานุวัดติวงศ์
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
๑๒ ม.ค. ๗๖ – ๒ มี.ค. ๗๗

พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระชัยนาทนเรนทร
ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
๑๖ มิ.ย. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐
ประธานอภิรัฐมนตรี
๙ พ.ย. ๙๐ – ๑๗ มิ.ย. ๙๒
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
๒๓ มิ.ย. ๙๒ – ๒๔ มี.ค. ๙๓, ๔ มิ.ย. ๙๓ – ๗ มี.ค. ๙๔
ประธานองคมนตรี
๒๕ มี.ค. ๙๓ – ๓ มิ.ย. ๙๓

พลโท พระเจ้าวรวงค์เธอ
พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
๒๕ มี.ค. ๗๗ – ๑๙ ส.ค. ๗๘
ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
๒๐ ส.ค. ๗๘ – ๔ ส.ค. ๘๐
๕ ส.ค. ๘๐ – ๓๑ ก.ค. ๘๗

พระวรวงค์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
อภิรัฐมนตรี
๙ พ.ย. ๙๐ – ๑๗ มิ.ย. ๙๒
ประธานองคมนตรี
๑๘ มิ.ย. ๙๒ – ๒๔ มี.ค. ๙๓, ๔ มิ.ย. ๙๓ – ๑๒ มี.ค. ๙๔
องคมนตรี
๒๕ มี.ค. ๙๓ – ๓ มิ.ย. ๙๓
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
๑๓ มี.ค. ๙๔ – ๒ ธ.ค. ๙๔
ประธานองคมนตรี
๙ เม.ย. ๙๕ – ปัจจุบัน

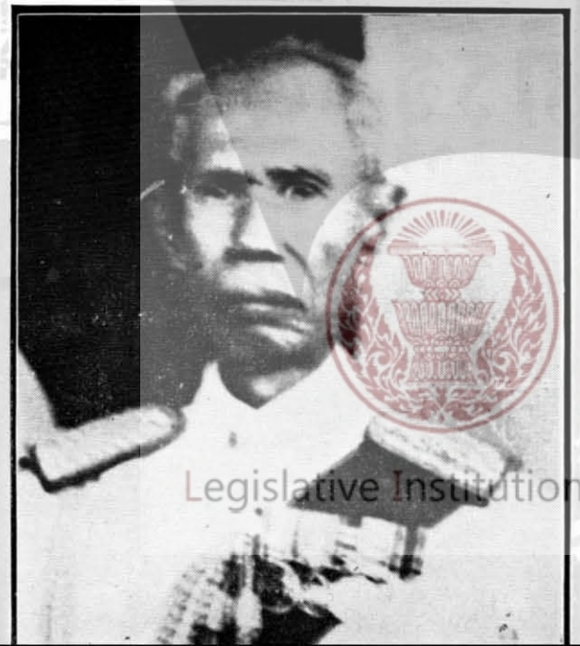

พลเอก พระวรวงค์เธอ
กรมหมื่นอดิศรอุดมศักดิ์
อภิรัฐมนตรี
๙ พ.ย. ๙๐ – ๑๗ มิ.ย. ๙๒
องคมนตรี
๑๘ มิ.ย. ๙๒ – ๑๒ มี.ค. ๙๔
ประธานองคมนตรี
๑๓ มี.ค. ๙๔ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
องคมนตรี
๙ เม.ย. ๙๕ – ๑๙ ธ.ค. ๙๕

LIBT
Legislative Institutional Repository of Thailand

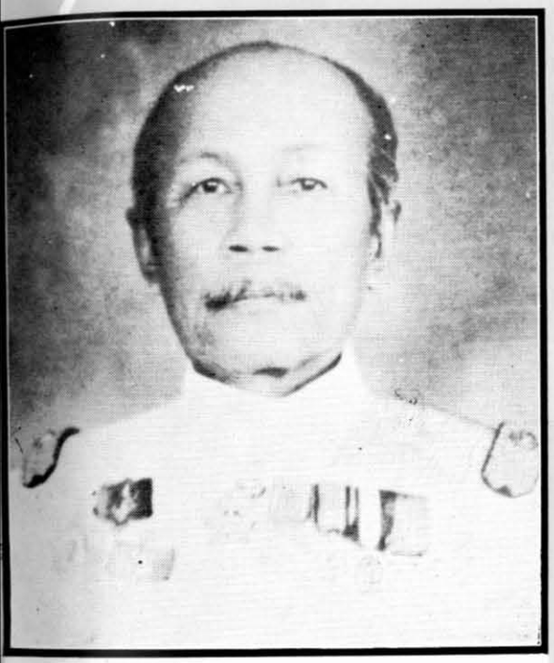

เจ้าพระยายมราช

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๒๕ มี.ค. ๗๗ — ๔ ส.ค. ๘๐

๕ ส.ค. ๘๐ — ๓๐ ธ.ค. ๘๑

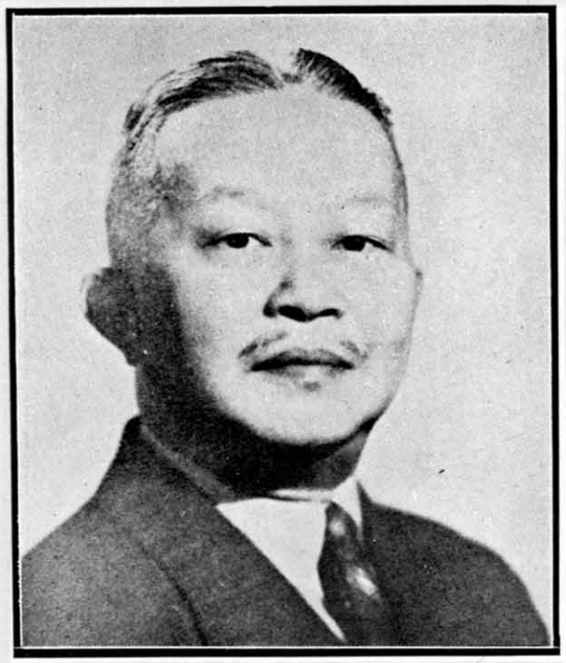

พลเอก พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาท

องคมนตรี

๑ พ.ค. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

๘ เม.ย. ๘๕ — ๑๑ ก.พ. ๘๖

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิวัฒนไชย

องคมนตรี

๘ เม.ย. ๘๕ — ปัจจุบัน

พลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๓ ก.ย. ๗๘ — ๔ ส.ค. ๘๐

๕ ส.ค. ๘๐ — ๒๑ ก.ค. ๘๕

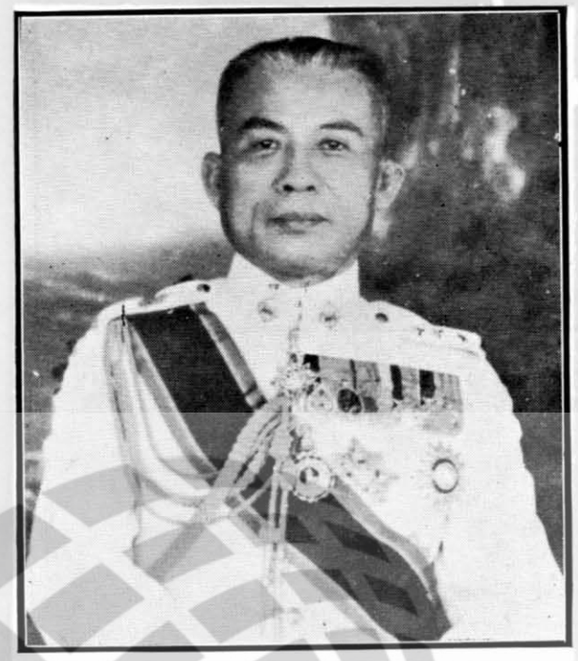

นายปรีดี พนมยงค์

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๒๓ ธ.ค. ๘๔ — ๓๑ ก.ค. ๘๗

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๑ ส.ค. ๘๗ — ๕ ก.ย. ๘๘

๖ ก.ย. ๘๘ — ๕ ธ.ค. ๘๘

พระยามานวราชเสวี

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๑๖ มิ.ย. ๘๙ — ๘ พ.ย. ๙๐

อภิรัฐมนตรี

๙ พ.ย. ๙๐ — ๑๗ มิ.ย. ๙๒

องคมนตรี

๑๘ มิ.ย. ๙๒ — ๒๙ พ.ย. ๙๔

๘ เม.ย. ๙๕ — ปัจจุบัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยาศรีวิสารวาจา

องคมนตรี

๘ เม.ย. ๘๕ – ปัจจุบัน

พลเอก อดุล อดุลเดชจรัส

อภิรัฐมนตรี

๘ พ.ย. ๘๐ – ๑๗ มิ.ย. ๘๒

องคมนตรี

๑๘ มิ.ย. ๘๒ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

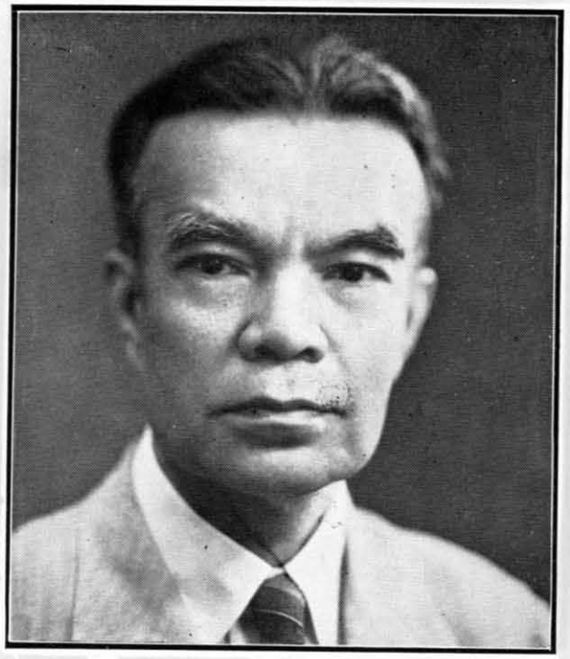

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ

องคมนตรี

๘ เม.ย. ๘๕ – ปัจจุบัน

หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์

องคมนตรี

๒๔ เม.ย. ๘๖ – ปัจจุบัน

พระยาบริรักษ์เวชชการ

องคมนตรี

๒ พ.ค. ๒๕๐๐ – ปัจจุบัน

หลวงเสนาณรงค์

องคมนตรี

๑๔ ก.ค. ๘๘ – ๑๘ ก.ค. ๘๘

นายศรีเสนา สมบัติศิริ

๒๑ มี.ค. ๒๕๐๑ – ปัจจุบัน

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะองคมนตรี

๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

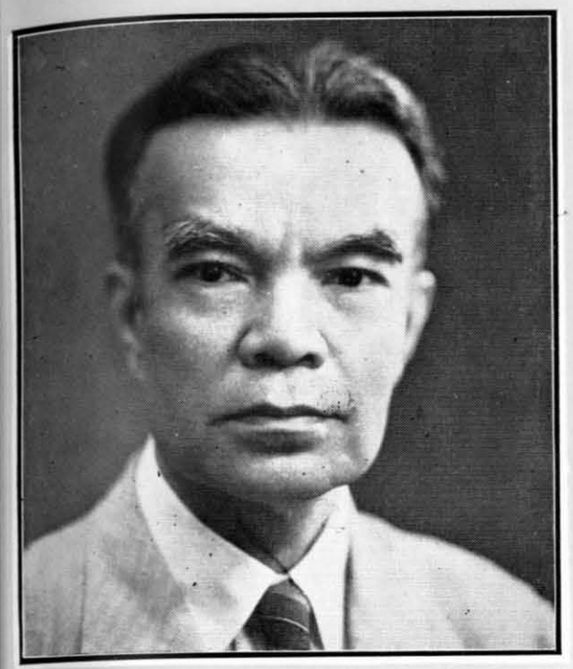

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
องคมนตรี

พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
ประธานองคมนตรี

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิวัฒนไชย
องคมนตรี

พระยามานวราชเสวี
องคมนตรี

คณะองคมนตรีในปัจจุบัน

พระยาศรีวิสารวาจา
องคมนตรี

หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์
องคมนตรี

พระยาบริรักษ์เวชชการ
องคมนตรี

นายศรีเสนา สมบัติศิริ
องคมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานสภา ฯ

๒๔๗๕ — ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เจ้าพระยาพิชัยญาติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒ ก.ย. ๗๕ – ๘ ก.ย. ๗๖

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๑ ก.ย. ๗๕

๑๐ ธ.ค. ๗๖ – ๒๖ ก.พ. ๗๖

พลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

๑๐ มี.ค. ๗๖ – ๒๒ ก.ย. ๗๗

๖ ก.ค. ๘๖ – ๒๓ มิ.ย. ๘๗

ประธานพฤฒสภา

๓๑ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ค. ๙๐

๑๕ พ.ค. ๙๐ – ๘ พ.ย. ๙๐

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒๒ ก.ย. ๗๗ – ๑๔ ธ.ค. ๗๗

๑๗ ธ.ค. ๗๗ – ๓๑ ก.ค. ๗๘

๒ ส.ค. ๗๘ – ๓๑ ก.ค. ๗๙

พระยามานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

๓ ส.ค. ๗๙ – ๘ ธ.ค. ๘๐

๑๐ ธ.ค. ๘๐ – ๒๓ มิ.ย. ๘๑

๒๘ มิ.ย. ๘๑ – ๘ ธ.ค. ๘๑

ประธานวุฒิสภา→

๒๖ พ.ย. ๙๐ – ๑๘ ก.พ. ๙๑

๒๐ ก.พ. ๙๑ – ๑๔ มิ.ย. ๙๒

๑๕ มิ.ย. ๙๒ – ๑ ต.ค. ๙๓

๒๒ พ.ย. ๙๓ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๗ ก.ค. ๙๑ – ๒๙ ม.ค. ๙๒

←ประธานสภาผู้แทนราษฎร

๑๒ ธ.ค. ๘๑ – ๒๓ มิ.ย. ๘๒

๒๘ มิ.ย. ๘๒ – ๒๓ มิ.ย. ๘๓

๑ ก.ค. ๘๓ – ๒๓ มิ.ย. ๘๔

๑ ก.ค. ๘๔ – ๒๓ มิ.ย. ๘๕

๓๐ มิ.ย. ๘๕ – ๒๓ มิ.ย. ๘๖

๒ ก.ค. ๘๗ – ๒๓ มิ.ย. ๘๘

๒๕ มิ.ย. ๘๘ – ๒๓ มิ.ย. ๘๙

๒๖ ม.ค. ๘๙ – ๘ พ.ค. ๘๙

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพึ่ง ศรีจันทร์

ประธานสภาผู้แทน

๑๕ พ.ค. ๘๐ — ๘ พ.ย. ๘๐

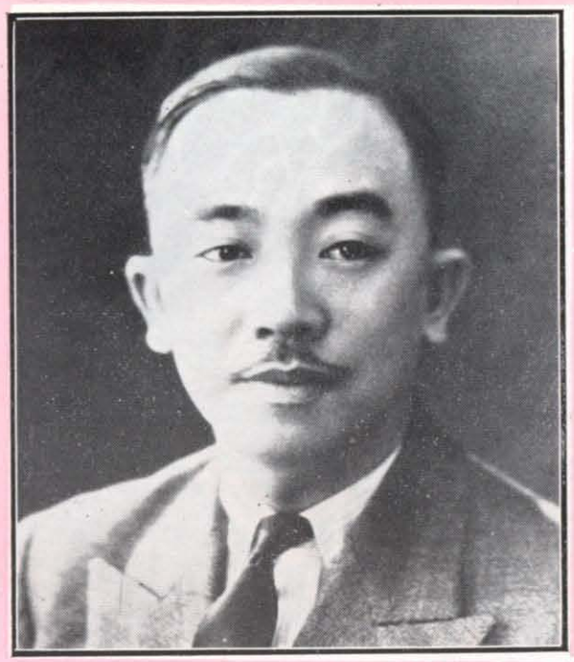

นายวิลาส โอสถานนท์

ประธานพฤฒสภา

๔ มิ.ย. ๘๙ — ๒๘ ต.ค. ๘๙

นายเกษม บุญศรี

ประธานสภาผู้แทน

๔ มิ.ย. ๘๙ — ๙ พ.ค. ๕๐

๒๐ ก.พ. ๕๑ — ๑๔ มิ.ย. ๕๒

พระราชธรรมนิเทศ

ประธานสภาผู้แทน

๑๕ มิ.ย. ๕๒ — ๒๙ พ.ย. ๕๔

พลเอก พระประจนปัจจนึก

ประธานสภาผู้แทน

๑. ธ.ค. ๕๔ — ๑๗ ม.ค. ๕๕

พลเอก สุทธิ์ สุทธิสารรณกร

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒๐ ก.ย. ๒๕๐๐ — ๑๔ ธ.ค. ๒๕๐๐

ประธานสภาผู้แทนราษฎร→

๒๒ มี.ค.	๕๕ — ๒๓ มิ.ย.	๕๕
๒๘ มี.ค.	๕๕ — ๒๓ มิ.ย.	๕๖
๒ ก.ค.	๕๖ — ๒๓ มิ.ย.	๕๗
๒๕ มิ.ย.	๕๗ — ๒๓ มิ.ย.	๕๘
๒ ก.ค.	๕๘ — ๒๓ มิ.ย.	๕๙
๓๐ มิ.ย.	๕๙ — ๒๕ ก.พ.	๒๕๐๐
๑๖ มี.ค.	๒๕๐๐ — ๒๓ มิ.ย.	๒๕๐๐
๒๘ มิ.ย.	๒๕๐๐ — ๑๖ ก.ย.	๒๕๐๐
๒๗ ธ.ค.	๒๕๐๐ — ๒๓ มิ.ย.	๒๕๐๑
๒๕ มิ.ย.	๒๕๐๑ — ๒๐ ต.ค.	๒๕๐๑

←ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๖ ก.พ. ๒๕๐๒ — ปัจจุบัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลขาธิการสภา ฯ

๒๔๗๕ — ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายทองเปลว ชลภูมิ
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๘ พ.ย. ๘๔ – ๓๐ มิ.ย. ๘๖

หลวงประดิษฐ์มนูธรรม
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๒๘ มิ.ย. ๗๕

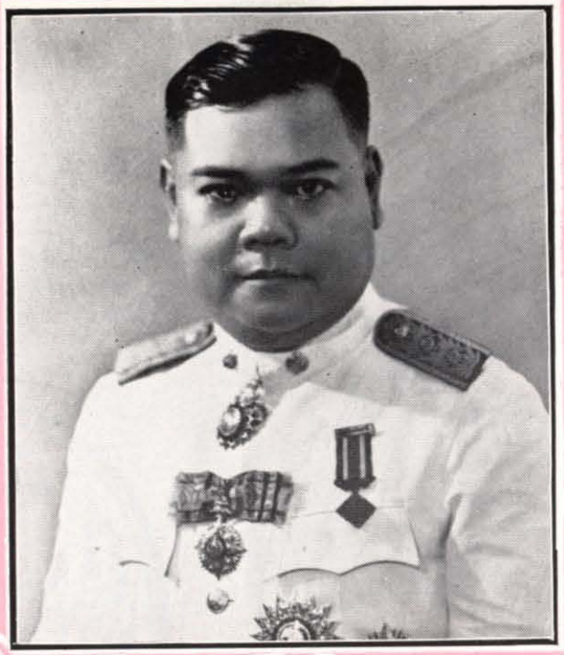

หลวงคหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๒๖ มิ.ย. ๗๕ – ๒๐ ส.ค. ๘๔

นายจิตตะเสน ปุ้ญจะ
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๓๐ มิ.ย. ๘๖ – ๑๖ ส.ค. ๘๖

นายเจริญ ปุ้ณฑโร
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๑๖ ส.ค. ๘๖ – ปัจจุบัน

เลขาธิการสภาผู้แทนและเลขาธิการรัฐสภา

นายไพโรจน์ ชัยนาม
เลขาธิการพฤฒสภา
๑ มิ.ย. ๘๘ – ๙ พ.ย. ๙๐

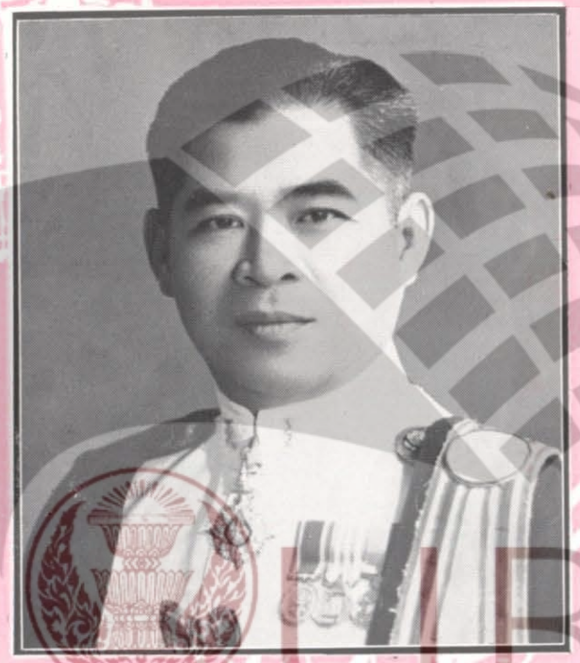

นายประเสริฐ ปุ้ทมะสุคนธ์
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๑๙ มิ.ย. ๙๖ – ปัจจุบัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๕. นายเดือน บุนนาค เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๖. นายศรีธรรมราช กาญจนโชติ เป็นรัฐมนตรี
๑๗. พลตรี พิน อมรวิสัยสรเดช เป็นรัฐมนตรี
๑๘. นาวาเอก ทหาร ขำหิรัญ เป็นรัฐมนตรี
๑๙. นาวาเอก ชลิต กุลกำมังธร เป็นรัฐมนตรี
๒๐. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาคโยธารักษ์ เป็นรัฐมนตรี
๒๑. นายโป – ระ สมาหาร เป็นรัฐมนตรี
๒๒. พลเอก พจน์ พหลโยธิน เป็นรัฐมนตรี

ประกาศเมื่อ ๒ สิงหาคม ๒๔๘๗

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๔๘๗ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน

นโยบายรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๗ เล่ม ๖๑ หน้า ๑๕๑๙

คณะรัฐมนตรีชุดนี้มีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาคโยธารักษ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
เมื่อ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๘๗

๒. นายโป – ระ สมาหาร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายประจวบ บุนนาค เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
พันเอก เรือง เรืองวิระยุทธ เป็นรัฐมนตรี
นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เป็นรัฐมนตรี
พลอากาศตรี กาพย์ เทวฤทธิ์พันลึก ทัตตานนท์ เป็นรัฐมนตรี
เมื่อ ๕ กันยายน ๒๔๘๗

๓. พลโท ทิระ วิชิตสงคราม เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๘๗

๔. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ก้ราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากสุขภาพไม่สมบูรณ์ ตั้งแต่ ๒๐ กันยายน ๒๔๘๗

๕. นายศรีธรรมราช กาญจนโชติ รัฐมนตรี ได้ก้ราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๔๘๘

๖. พลโท ทิระ วิชิตสงคราม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
เมื่อ ๖ มกราคม ๒๔๘๘

๗. พันตรี ควง อภัยวงศ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ อีกตำแหน่งหนึ่ง
นายเลิ้ง ศรีสมวงศ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายเดือน บุนนาค พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
เมื่อ ๑๐ มกราคม ๒๔๘๘

๘. หม่อมหลวง อุดม สนิทวงศ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ตั้งแต่ ๑๙ มีนาคม ๒๔๘๘

๙. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่ ๒ พฤษภาคม ๒๔๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๒

๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ – ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘

△

นายทวี บุณยเกตุ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ เมื่อ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ นายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นผู้ลงนามในประกาศ พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

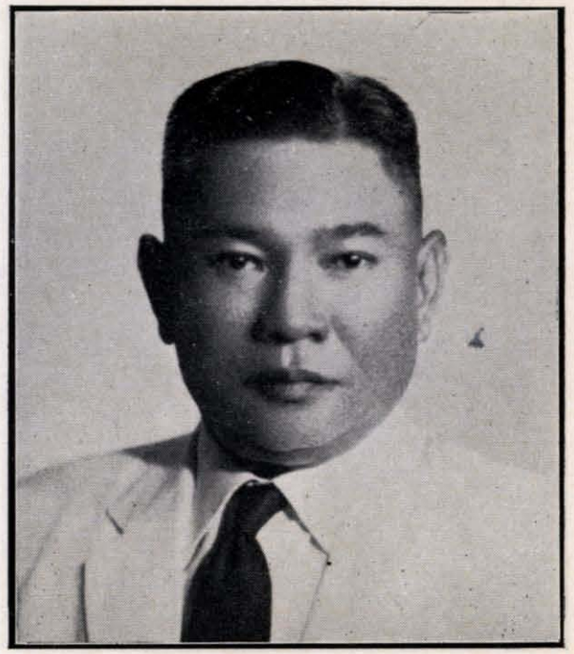

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายดิเรก ชัยนาม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๕. พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิพันลึก	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๗. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๙. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๑. นายดิเรก ชัยนาม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๓. นายเดือน บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๕. นายพลตำรวจเอก อดุล อดุลเดชจรัส	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๗. นายทวี ตะเวทิกุล	เป็นรัฐมนตรี
๑๙. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	,,
๒๑. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	,,
๒๓. นายถวิล อุดล	,,
๒๕. นายทอง กันทาธรรม	,,
๒๗. หลวงบรรณกรโกวิท	,,
๒๙. นายวุฒิ สุวรรณรักษ์	,,
๒. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๔. พลเรือตรี สังวร สุวรรณชีพ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๖. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๘. นายประจวบ บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๑๐. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๒. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๔. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๖. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๘. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	เป็นรัฐมนตรี
๒๐. พระตีรณสารวิศวกรรม	,,
๒๒. นายเตียง ศิริขันธ์	,,
๒๔. นายพึ่ง ศรีจันทร์	,,
๒๖. นายสงวน ตุลารักษ์	,,
๒๘. นายจำลอง ดาวเรือง	,,

ประกาศเมื่อ ๑ กันยายน ๒๔๘๘

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ ๑ กันยายน ๒๔๘๘ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน คำแถลงนโยบายของรัฐบาลนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๘ เล่ม ๖๒ ตอน ๔๗ หน้า ๑๓๐๕

นายทวี บุณยเกตุ

เป็นนายกรัฐมนตรี

๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ – ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่นายกรัฐมนตรีพร้อมทั้งคณะ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘ โดยอ้างเหตุว่า ได้พิจารณาเห็นว่า ภารกิจอันเร่งด่วนที่รัฐบาลคณะนี้พึงปฏิบัติได้สำเร็จลุล่วงไปแล้ว ต่อไปนี้ก็มีปัญหาการเมืองและการทำความเข้าใจอันดีกับฝ่ายสหประชาชาติ จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่เหมาะสมได้เข้ามาบริหารราชการสืบแทนต่อไป ประกาศลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘

Legislative Institutional Repository of Thailand

สภาร่างรัฐธรรมนูญ

๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พลเอก สุทธิ์ สุทธิสารรณกร
ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

นายสัญญา ธรรมศักดิ์
รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

นายทวี บุณยเกตุ
รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

นายเจริญ ปั้ณฑโร
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ทำหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ

นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ทำหน้าที่รองเลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961105281

ความเป็นมาของรัฐสภาไทย

๒๔๗๕ – ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รวบรวมโดย ประเสริฐ ปั้นมะสุคนธ์
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ความเป็นมาของรัฐสภาไทย

โดย

นายประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้ขันทึกเรื่องนี้ เป็นข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรสืบเนื่องมาแต่ต้นจนบัดนี้ จึงขันคว้าเรียบเรียงเรื่อง *"ความเป็นมาของรัฐสภาไทย"* และเรื่อง *"ลำดับความเป็นมาของคณะรัฐมนตรี"* ขึ้นไว้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของตน ประกอบกับในขณะนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ออกหนังสือพิมพ์ รัฐสภาสาร ก็ได้ขออนุญาตนำเรื่องทั้งสองดังกล่าวลงพิมพ์ในหนังสือรัฐสภาสารเป็นลำดับต่อเนื่องกันมาจนจบ ปรากฏว่าเรื่องทั้งสองเป็นประโยชน์อยู่ ครั้นเมื่อสำนักงานเลขาธิการได้ดำริจัดทำสมุดภาพสมาชิกรัฐสภาขึ้น จึงได้นำเรื่องทั้งสองมาบรรจุไว้ในสมุดภาพนี้ด้วยเพื่อให้เป็นประโยชน์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ขันทึกก็ได้ให้ความร่วมมือด้วยดี โดยได้ตรวจแก้ไขเพิ่มเติมข้อความทั้งสองเรื่องให้เหมาะสมกะทัดรัดยิ่งขึ้น

(นายเจริญ ปัณฑโร)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เวลาย่ำรุ่งของวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ตรงกับวันศุกร์ แรม ๖ ค่ำ เดือน ๗ ปีวอก ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลนั้น และนับเป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ ๗ ในราชวงศ์จักรี มีบุคคลคณะหนึ่งประกอบด้วยข้าราชการฝ่ายทหารบก ทหารเรือ พลเรือน และราษฎร ซึ่งใช้นามว่า "คณะราษฎร" ได้ร่วมทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองเพื่อจะขอรับพระราชทานรัฐธรรมนูญ ใช้เป็นหลักในการปกครองประเทศ

ครั้นวันที่ ๒๗ มิถุนายน จึงได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕ และโดยบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองประเทศฉบับนี้ก็ได้มีสภาผู้แทนราษฎรขึ้น

สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น มีบัญญัติไว้ในธรรมนูญการปกครองประเทศว่า สมาชิกในสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นไปตามกาลสมัยดังนี้

สมัยที่ ๑

นับแต่วันใช้ธรรมนูญนี้เป็นต้นไปจนกว่าจะถึงเวลาที่สมาชิกในสมัยที่ ๒ จะเข้ารับตำแหน่ง ให้คณะราษฎรซึ่งมีคณะผู้รักษาพระนครฝ่ายทหารเป็นผู้ใช้อำนาจแทนจัดตั้งผู้แทนราษฎรชั่วคราวขึ้นเป็นจำนวน ๗๐ นายเป็นสมาชิกในสภา

สมัยที่ ๒

ภายในเวลา ๖ เดือนหรือจนกว่าการจัดประเทศเป็นปกติเรียบร้อย สมาชิกในสภาจะต้องมีบุคคล ๒ ประเภททำกิจการร่วมกัน คือ

ประเภทที่ ๑ ผู้แทนราษฎรจะได้เลือกขึ้นจังหวัดละ ๑ นาย ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน ให้จังหวัดนั้นเลือกผู้แทนเพิ่มขึ้นอีก ๑ นายทุก ๆ ๑๐๐,๐๐๐ นั่นเศษของ ๑๐๐,๐๐๐ ถ้าเกินกว่าครึ่งให้นับเพิ่มขึ้นอีก ๑

ประเภทที่ ๒ ผู้เป็นสมาชิกอยู่แล้วในสมัยที่ ๑ มีจำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่ ๑ ถ้าจำนวนเกินให้เลือกกันเองว่าผู้ใดจะคงเป็นสมาชิกต่อไป ถ้าจำนวนขาดให้ผู้ที่มีตัวอยู่เลือกบุคคลใด ๆ เข้าแทนจนครบ

Legislative Institutional Repository of Thailand

สมัยที่ ๓

เมื่อจำนวนราษฎรทั่วพระราชอาณาเขตได้สอบไล่วิชาประถมศึกษาได้ เป็นจำนวนเกินกว่าครึ่งและอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๐ ปีนับแต่วันใช้ธรรมนูญนี้ สมาชิกในสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นผู้ที่ราษฎรได้เลือกตั้งขึ้นเองทั้งสิ้น สมาชิกประเภทที่ ๒ เป็นอันไม่มีอีกต่อไป

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๗๕ คณะผู้รักษาพระนครฝ่ายทหารจึงได้จัดตั้งผู้แทนราษฎรชั่วคราวขึ้น มีรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อผู้แทนราษฎรชั่วคราว

๑. มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาวงศานุประพันธ์
๒. มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
๓. มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาพิชัยญาติ
๔. มหาอำมาตย์โท พระยาเทพวิทุรพหุลศรุตาบดี
๕. มหาอำมาตย์โท พระยามโนปกรณ์นิติธาดา
๖. มหาอำมาตย์ตรี พระยามานวราชเสวี
๗. มหาอำมาตย์ตรี พระยาศรีวิสารวาจา
๘. มหาอำมาตย์ตรี พระยาไชยยศสมบัติ
๙. มหาอำมาตย์ตรี พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์
๑๐. มหาอำมาตย์ตรี พระยามนธาตุราช
๑๑. นายพลตรี พระยาอินทรวิชิต
๑๒. นายพลตรี พระยาประเสริฐสงคราม
๑๓. นายพลเรือตรี พระยาปรีชาชลยุทธ
๑๔. มหาอำมาตย์ตรี พระยาปรีชานุศาสน์
๑๕. นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี
๑๖. มหาอำมาตย์ตรี พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์
๑๗. มหาอำมาตย์ตรี พระยาวิชัยราชสุมนตร์
๑๘. มหาเสวกตรี พระยาปรีดานฤเบศร์
๑๙. นายนาวาเอก พระยาวิชิตชลธี
๒๐. นายพันเอก พระยาทรงสุรเดช
๒๑. นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์
๒๒. นายพันตำรวจเอก พระยาบุเรศร์ผดุงกิจ
๒๓. อำมาตย์เอก พระยาอนุมานราชธน
๒๔. อำมาตย์เอก พระยาประมวญวิชาพูล
๒๕. นายนาวาเอก พระประพิณพนยุทธ
๒๖. นายนาวาเอก พระเรี่ยมวิรัชชพากย์
๒๗. อำมาตย์เอก พระสุธรรมวินิจฉัย
๒๘. นายพันโท พระประศาสน์พิทยายุทธ์
๒๙. นายพันตำรวจโท หลวงแสงนิติศาสตร์
๓๐. อำมาตย์โท พระวุฒิศาสตร์เนติญาณ
๓๑. นายนาวาตรี หลวงศุภชลาศัย
๓๒. นายนาวาตรี หลวงสินธุสงครามชัย
๓๓. นายพันตรี หลวงสินาดโยธารักษ์
๓๔. นายพันตรี หลวงพิบูลสงคราม
๓๕. อำมาตย์ตรี หลวงประดิษฐ์มนูธรรม
๓๖. อำมาตย์ตรี หลวงคหกรรมบดี
๓๗. เสวกตรี หลวงนฤเบศร์มานิต
๓๘. นายเรือเอก หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์
๓๙. รองอำมาตย์เอก หลวงเดชสหกรณ์
๔๐. รองอำมาตย์เอก หลวงตำรวิศร์ธานุวรรต
๔๑. รองอำมาตย์เอก หลวงสุนทรเทพหัสดิน
๔๒. รองอำมาตย์เอก หลวงเดชาติวงศ์วราวัฒน์
๔๓. รองอำมาตย์เอก หลวงบรรณกรโกวิท
๔๔. รองอำมาตย์เอก หลวงธรรกสารประสิทธิ์

หมายเหตุ ยศ บรรดาศักดิ์ ชื่อตัวและชื่อสกุล ของบุคคลที่กล่าวถึงในเรื่องนี้ ใช้ตามที่เป็นจริงในขณะนั้น

Legislative Institutional Repository of Thailand

๖๘.	นายมนูญ บริสุทธิ์	สุพรรณบุรี
๖๙.	ขุนวรศาสน์ครุณกิจ (ผ้าย บุญเลี้ยง)	สุราษฎร์ธานี
๗๐.	ขุนรักษ์รัษฎากร (จาบ ไมยรัตน์)	สุรินทร์
๗๑.	ขุนวรลิษฐ์ครุณเวทย์ (นารถ อินทุสมิต)	หนองคาย
๗๒.	นายเกริน แสนโกศิก	อ่างทอง
๗๓.	ขุนรักษาธนากร (กลิ่ง เพาทัศ)	อุดรธานี
๗๔.	นายพัก ณ สงขลา	อุตรดิตถ์
๗๕.	นายเทียบ นันทแพทย์	อุทัยธานี
๗๖.	นายทองอินทร ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี
๗๗.	นายเลียง ไชยกาล	อุบลราชธานี
๗๘.	นายเนย สุจิมา	อุบลราชธานี

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ เป็นการเลือกตั้งทางอ้อมโดยเลือกผู้แทนตำบลก่อน แล้วผู้แทนตำบลจึงเลือกผู้แทนราษฎรอีกต่อหนึ่ง โดยถือจำนวนราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๔,๒๗๘,๒๓๑ คน

มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๑,๗๗๓,๕๓๒ คน

คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔๕

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดเพชรบุรี คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๗๘.๘๒

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดแม่ฮ่องสอน คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๗.๗๑

(สมาชิกประเภทที่ ๑ ชุดนี้ สิ้นสุดลงเพราะถึงคราวออกตามวาระ และได้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดใหม่ขึ้นแทน เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๔๘๐)

ต่อจากนั้น ได้มีพระราชกฤษฎีกาตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ขึ้นเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๔๗๖ มีจำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่ ๑ ซึ่งมีรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒

๑. นายพันตรี หลวงกาจสงคราม (เที่ยน เก่งระดมยิง)

๒. นายพันตรี หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต (ด้วน จินตะคุณ)

๓. พระยาโกมารกุลมนตรี (ชื่น โกมารกุล ณ นคร)

๔. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ควง อภัยวงศ์)

๕. นายพันตรี หลวงขจรเดชะ (เฉื่อง นิมิบุตร)

๖. นายเรือเอก จิบ ศิริไพบูลย์

๗. นายเรือเอก ชลิต กุลกำมันธร

๘. นายพันตรี หลวงชาญสงคราม (พาน ชาติจันทร์)

๙. นายชุณห์ บีณฑานนท์

๑๐. นายร้อยเอก หลวงเชวงศักดิ์สงคราม (ช่วง ชวัญเชิด)

๑๑. หลวงชำนาญนิคิเกษตร (อุทัย แสงมณี)

๑๒. นายพันตรี หลวงชำนาญยุทธศิลป์ (เชย รมยะนันทน์)

๑๓. นายดิเรก ชัยนาม

๑๔. หลวงเดชาติวงศ์วราวัฒน์ (ม.ล. กรี เดชาติวงศ์)

๑๕. นายตั้ว ลพานุกรม

๑๖. นายทวี บุณยเกตุ

๑๗. นายเรือเอก ทองหล่อ ชำหิรัญ

๑๘. นายเรือเอก ทิพย์ ประสานสุข

๑๙. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

๒๐. นายเรือเอก หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์ (ถวัลย์ ชาร์สวัสดิ์)

๒๑. หลวงนฤเบศร์มานิต (สงวน จูฑะเตมีย์)

๒๒. นายนาวาตรี หลวงนาวาวิจิตร (ผัน อำไภวัลย์)

๒๓. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ (วัน จามรมาน)

๒๔. นายเรือเอก หลวงนิเทศกลกิจ (กลาง โรจนเสนา)

๒๕. ขุนนิรันดรชัย (สเหวก นิติญชัย)

๒๖. นายร้อยตรี เนตร์ พูนวิวัฒน์

๒๗. นายร้อยเอก น้อม เกตุนุติ

๒๘. นายพันโท พระประจนปัจจนึก (พุก มหาดิลก)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔๕. รองอำมาตย์เอก หลวงอรรถกิตติกำจร
๔๖. รองอำมาตย์เอก หลวงชำนาญนิคิเกษตร์
๔๗. รองอำมาตย์เอก หลวงโกวิทอภัยวงศ์
๔๘. รองอำมาตย์เอก หลวงอภิรมย์โกษากร
๔๙. รองอำมาตย์เอก ตั้ว ลพานุกรม
๕๐. รองอำมาตย์เอก ประจวบ บุนนาค
๕๑. รองอำมาตย์เอก หม่อมหลวงอุดม สนิทวงศ์
๕๒. รองอำมาตย์เอก ประยูร ภมรมนตรี
๕๓. รองอำมาตย์โท ทวี บุณยเกตุ
๕๔. รองอำมาตย์โท จรูญ สิบแสง
๕๕. รองอำมาตย์โท ชุณห์ บิณฑานนท์
๕๖. นายวิลาศ โอสถานนท์
๕๗. นายแนบ พหลโยธิน

ผู้แทนราษฎรชั่วคราว ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
	ปี ๒๔๗๕			
๑.	๒ ก.ย.	พลตรีพระยาอินทรวิชิต ถาออก	๒ ก.ย.	พระยาจ่าแสนยบดี
๒.	๑๖ กย.	นายซุ่นใช้ คูตระกูล ,,	๑๖ ก.ย.	พล. ร.ท. พระยาราชวังสัน
	ปี ๒๔๗๖			
๑.	๒๒ มิ.ย.	พระยามโนปกรณ์นิติธาดา ถาออก	๒๒ มิ.ย.	เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
๒.	,,	พระยาจ่าแสนยบดี ,,	,,	หลวงสิริราชไมตรี
๓.	,,	พระยาศรีวิสารวาจา ,,	,,	พระยาสุริยานุวัตร
๔.	,,	หลวงสินาดโยธารักษ์ ,,	,,	พระยาอภิบาลราชไมตรี
๕.	,,	นายประยูร ภมรมนตรี ,,	,,	พระยาโกมารกุลมนตรี

๕๘. นายดิเรก ชัยนาม
๕๙. นายวิเชียร สุวรรณทัต
๖๐. นายยล สมานนท์
๖๑. นายส่งวน ตุลารักษ์
๖๒. นายซิม วีระไวทยะ
๖๓. นายหงวน ทองประเสริฐ
๖๔. นายมานิต วสุวัต
๖๕. นายจรูญ ณ บางช้าง
๖๖. นายเนตร์ พูนวิวัฒน์
๖๗. นายมังกร สามเสน
๖๘. นายซุ่นใช้ คูตระกูล
๖๙. นายสวัสดิ์ โสตถิทัต
๗๐. นายบรรจง ศรีจรูญ

ผู้แทนราษฎรชั่วคราว ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๖.	๒๒ มิ.ย.	นายหงวน ทองประเสริฐ ถาออก	๒๒ มิ.ย.	พ.อ. พระสิทธิเรืองเดชพล
๗.	,,	นายจรูญ สิบแสง ,,	,,	หลวงวิจิตรวาทการ
๘.	๕ ก.ค.	เจ้าพระยาวงษานุประพันธ ถาออก	๕ ก.ค.	พ.ต. หลวงอดุลเดชจรัส
๙.	,,	พระยามนธาตุราช ,,	,,	พ.ต. หลวงกาจสงคราม
๑๐.	,,	หลวงภิรมย์โกษากร ,,	,,	ร.อ. หลวงสังวรยุทธกิจ ร.น.
๑๑.	,,	นายส่งวน ตุลารักษ์ ,,	,,	ร.อ. สงบ จรูญพร ร.น.
๑๒.	,,	นายซิม วีระไวทยะ ,,	,,	นายเด้ง ศรีสมวงศ์
๑๓.	๒๗ ก.ค.	พระยาวิชัยราชสุมนต์ ,,	๒๗ ก.ค.	พ.ต. หลวงพรหมโยธี
๑๔.	๒๘ ก.ย.	พระยาทรงสุรเดช ,,	๒๘ ก.ย.	พ.ต. หลวงชำนาญยุทธศิลป์
๑๕.	,,	พระประศาสน์พิทยายุทธ ,,	,,	ร.อ. ทองหล่อ ชำหิรัญ ร.น.

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๗๕ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา สภาผู้แทนราษฎรได้เริ่มประชุมเป็นครั้งแรก ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

ก่อนดำเนินการประชุม เจ้าพระยามหิธร เสนาบดีกระทรวงมุรธาธรในขณะนั้น ได้เชิญพระกระแสรับสั่งมาเปิดประชุม มีความสำคัญว่า

"วันนี้สภาผู้แทนราษฎร ได้ประชุมเป็นครั้งแรก นับว่าเป็นการสำคัญอันหนึ่งในประวัติการณ์ของประเทศอันเป็นที่รักของเรา ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านทั้งหลายคงจะตั้งใจที่จะช่วยกันปรึกษาการงานเพื่อนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศสยามสืบไป และเพื่อรักษาความอิสรภาพของไทยไว้ชั่วฟ้าและดิน ข้าพเจ้าขออำนวยพรแก่บรรดาผู้แทนราษฎรทั้งหลายให้บริบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา เพื่อจะได้ช่วยกันทำการให้สำเร็จตามความประสงค์ของเรา และของท่านซึ่งมีจุดมุ่งหมายอันเดียวกันทุกประการเทอญ"

ต่อจากนั้น นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา หัวหน้าคณะผู้รักษาพระนครฝ่ายทหาร ได้กล่าวมอบงานการปกครองแผ่นดินที่คณะราษฎรได้ยึดไว้ให้แก่สภาผู้แทนราษฎร ณ บัดนั้น

ครั้นแล้วที่ประชุมได้เลือก

มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายพลตรี พระยาอินทรวิชิต เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนเลขาธิการของสภานั้น ประธานสภาได้ขออนุมัติต่อที่ประชุมให้หลวงประดิษฐ์มนูธรรม ดำรงตำแหน่งเป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน ครั้นแล้ว หลวงคหกรรมบดี ก็ได้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรคนต่อไป

เมื่อที่ประชุมได้เลือกประธาน รองประธานและเลขาธิการแล้วก็ได้เลือกประธานคณะกรรมการราษฎร (นายกรัฐมนตรี) และกรรมการราษฎร (รัฐมนตรี) ต่อไป

โดยที่ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินมาตรา ๓๓ บัญญัติว่า ให้สภาเลือกตั้งสมาชิกในสภาผู้หนึ่งขึ้นเป็นประธานกรรมการ และให้ผู้เป็นประธานนั้น เลือกสมาชิกในสภาอีก ๑๔ นายเพื่อเป็นกรรมการ การเลือกนี้เมื่อได้รับความเห็นชอบของสภาแล้วให้ถือว่าผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการของสภา

ผลของการเลือกปรากฏว่า ประธานคณะกรรมการราษฎร ได้แก่พระยามโนปกรณ์นิติธาดา ส่วนกรรมการราษฎรอีก ๑๔ นายนั้น ประธานคณะกรรมการราษฎรได้เลือก และได้รับความเห็นชอบจากสภาในวันนั้น (ไม่ได้แถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อสภา)

ก่อนเลิกประชุมในวันนี้ ที่ประชุมได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามฉบับถาวร กรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. พระยามโนปกรณ์นิติธาดา
๒. พระยาเทพวิทุร
๓. พระยามานวราชเสวี
๔. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์
๕. พระยาปรีดานฤเบศร์
๖. หลวงประดิษฐ์มนูธรรม
๗. นายพันตรี หลวงสินาดโยธารักษ์
๘. พระยาศรีวิสารวาจา (ตั้งเพิ่มภายหลัง)
๙. นายพลเรือโท พระยาราชวังสัน (ตั้งเพิ่มภายหลัง)

โดยเหตุที่เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงธรรมการ และนายพลตรี พระยาอินทรวิชิต รองประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องไปรับราชการ ณ ต่างประเทศ ท่านทั้งสองนี้จึงได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งประธานและรองประธานสภา

ต่อมาในวันที่ ๒ กันยายน ๒๔๗๕ ที่ประชุมได้เลือก

เจ้าพระยาพิชัยญาติ เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสมัยนี้สภาได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ จนเสร็จ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จออกพระราชทาน ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕

ในการพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับนี้ อาลักษณ์ได้อ่านคำพระราชปรารภ* รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ในท่ามกลางที่ประชุม

---

* พระราชปรารภ ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕

Legislative Institutional Repository of Thailand

เมื่อได้ทรงฉลองพระปรมาภิไธยแล้ว ก็พระราชทานแก่เจ้าพระยาพิชัยญาติ ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้กราบถวายบังคมทูลพระกรุณาสนองพระราชปรารภพระราชทานรัฐธรรมนูญว่า

"ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส กราบบังคมทูลพระกรุณาในนามแห่งประชาชนชาวสยามทุกถ้วนหน้า

ด้วยการที่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมประสิทธิ์ประสาท พระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามให้ประชาชนนิกร ได้ดำรงอิสสราธิปไตยโดยบริบูรณ์ ทั้งนี้ย่อมเป็นที่ชื่นชมยินดีแห่งข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงเป็นล้นพ้น พระเดชพระคุณเป็นล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้

อันการที่ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สยามราชอาณาจักรได้มีการปกครองตามวิสัยอารยประเทศในปัจจุบันนั้น ใช่ว่าจะได้เป็นไปโดยขาดความจงรักภักดีในใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทก็หาไม่ แต่หากได้เป็นไปด้วยความคิดอันแรงกล้าในการที่เข้ามีส่วนช่วยเหลือปลดเปลื้องพระราชภาระในอันที่จะจรรโลงสยามรัฐให้รุ่งเรืองทัดเทียมอารยประเทศ

ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงย่อมตระหนักด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมโดยแท้จริงดั่งนี้ว่า การปกครองราชอาณาจักรด้วยวิธีสมบูรณาญาสิทธิราชย์นั้น เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งในสมัยที่ประชาราษฎรยังไม่เจริญการศึกษา สมเด็จพระราชาธิบดีต้องดำเนินรัฐประศาสโนบายประจญต่อเหตุการณ์น้อยใหญ่บรรดามี นับว่าทรงรับพระราชภาระหนักอย่างใหญ่หลวง แต่ด้วยเดชะพระปัญญาบารมีอันไพศาลของพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าในปางก่อน ๆ สืบตลอดมาได้ทรงนำสยามประเทศให้รุ่งเรืองตามกาลสมัย ประชาชนจึ่งได้รับพระราชทานการศึกษาเข้าสู่อารยภูมิ ซึ่งเป็นเหตุให้ทรงพระราชปรารภอยู่แล้วที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญ แต่ความข้อนี้ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายมิได้หยั่งถึงพระปรีชาญาณอันสุขุมคัมภีรภาพ จึ่งได้กราบบังคมทูลพระกรุณาด้วยประการนั้น

บัดนี้ เป็นที่ประจักษ์แก่ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงแล้วว่า ทรงมีพระราชหฤทัยหวังดีในอันที่จะทำนุบำรุงประชาราษฎร จึงมิได้ทรงถือว่าการที่ประเทศมีรัฐธรรมนูญปกครองนั้น จะเป็นเครื่องตัดรอนพระบรมเดชานุภาพส่วนพระองค์ดั่งนี้แม้แต่อย่างใดอย่างหนึ่งเลย เมื่อพระราชทานรัฐธรรมนูญชั่วคราวแล้ว ยังได้ทรงอุปถัมภ์ทำนุบำรุงทุกอย่าง ทุกทาง ที่ทรงเห็นว่าเกื้อกูลแก่วิธีการปกครองนั้นตราบเท่าจนถึงได้พระราชทานรัฐธรรมนูญถาวรอีกวาระหนึ่ง ในครั้งนี้พระเดชพระคุณในใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเป็นที่ดูดดื่มจับใจข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงนี้ยิ่งนักล้นเกล้าล้นกระหม่อมทรงรักชาติจริงๆ ทรงเห็นแก่อาณาประชาราษฎรจริงๆ มิได้ทรงเห็นเหตุการณ์ปลีกย่อยประการอื่นซึ่งบังเกิดขึ้นเพราะเปลี่ยนการปกครองนั้นเป็นประมาณเลย ทั้งนี้ล้วนเป็นพระบารมีที่ปกเกล้าปกกระหม่อมให้อุ่นใจมั่นใจถึงสามประการ คือ พระปรีชาบารมี พระเมตตาบารมี พระขันติบารมี ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงนี้ขอถวายปฏิญาณเฉพาะพระพักตร์ ว่าเป็นผู้มีความจงรักภักดีในใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเป็นเนืองนิตย์

ในอวสานแห่งคำกราบบังคมทูลพระกรุณานี้ ขออำนาจอันศักดิ์สิทธิ์ในสกลจักรวาฬ จงอภิบาลใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทองค์พระประมุขของชาติให้ทรงเจริญพระราชสิริสวัสดิพิพัฒนมงคลพระชนมสุขทุกประการ เพื่อทรงพระราชบริหารสยามประเทศให้ถึงความเจริญรุ่งเรืองไพบูลย์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรที่พระราชทานนี้เทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ"

ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติให้มีสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒ ประเภท

สมาชิกประเภทที่ ๑ ได้แก่ผู้ที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นโดยถือจำนวนราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทน ๑ คน ส่วนการเลือกผู้แทนราษฎรนั้น เป็นการเลือกตั้งทางอ้อม โดยเลือกตั้งผู้แทนตำบลก่อน แล้วผู้แทนตำบลเป็นผู้เลือกผู้แทนราษฎรอีกต่อหนึ่ง

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้แก่ผู้ที่พระมหากษัตริย์ทรงตั้งขึ้น

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในระหว่างเวลาตั้งแต่ใช้รัฐธรรมนูญนี้ไป จนกว่าจะเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ เสร็จสิ้น สภาผู้แทนราษฎรคงประกอบด้วยสมาชิก ๗๐ คนที่มีอยู่แล้วไปก่อน

ในวันเดียวกับวันที่ได้รับพระราชทานรัฐธรรมนูญนั้น คณะกรรมการราษฎรก็ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งเพื่อให้เป็นไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และในวันนั้นเอง ได้มีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ขึ้น โดยมีพระยามโนปกรณ์นิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะอีก ๒๐ นาย

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๔๗๕ และได้รับความไว้วางใจจากสภาในวันนั้นโดยคะแนนเป็นเอกฉันท์

๒๔๗๖

วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๖ ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร ให้รอการใช้รัฐธรรมนูญบางมาตราและตั้งคณะรัฐมนตรีใหม่ มีพระยามโนปกรณ์นิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะอีก ๑๗ นาย ในวันนั้นได้มีคำแถลงการณ์ในการปิดสภา ว่า

"รัฐบาลขอแถลงให้ประชาชนทราบเพื่อเป็นที่เข้าใจทั่วกันในเหตุผลอันสำคัญยิ่งซึ่งบังเกิดขึ้น กระทำให้เป็นความจำเป็นที่ต้องปิดสภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะรัฐมนตรีใหม่ และรอการใช้รัฐธรรมนูญบางมาตรา

ในคณะรัฐมนตรี ณ บัดนี้เกิดแตกกันเป็นสองพวก มีความเห็นแตกต่างกัน และไม่สามารถที่จะคล้อยตามกันได้ ความเห็นข้างน้อยนั้นปรารถนาที่จะวางนโยบายเศรษฐกิจไปในทางอันมีลักษณะเป็นคอมมิวนิสต์ ความเห็นข้างมากนั้นเห็นว่านโยบายเช่นนั้นเป็นการตรงกันข้าม แก่ขนบธรรมเนียมประเพณี ของชาวสยาม และเป็นที่เห็นได้โดยแน่นอนทีเดียวว่า นโยบายเช่นนั้นจักนำมาซึ่งความหายนะแก่ประชาราษฎร และเป็นมหันตภัยแก่ความมั่นคงของประเทศ

ในคณะรัฐมนตรีซึ่งมีรัฐมนตรีถึง ๒๐ คน จะหวังให้มีความเห็นเหมือนกันไปทุกสิ่งทุกอย่างเสมอไปนั้นไม่ได้ ก็จริงอยู่ แต่ว่าถ้ารัฐบาลจักดำรงอยู่ในความสามารถบริหารราชการแผ่นดินโดยเรียบร้อยแล้ว เป็นความจำเป็นยิ่งที่รัฐมนตรีทุกคนจักต้องเป็นผู้ที่มีความเห็นไปในทางเดียวกันในนโยบายอันสำคัญ ๆ ความเป็นไปของคณะรัฐมนตรีในเวลานี้เป็นภาวะอันแสนสุดที่จะทนทานได้ ไม่ว่าจะเป็นอยู่หรือจะเกิดขึ้นแก่บ้านเมืองใด และไม่ว่าจะมีรูปรัฐบาลเป็นอย่างไร

สมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎรในเวลานี้เล่า ก็ประกอบขึ้นด้วยสมาชิกที่แต่งตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ สภานี้มีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ จนกว่าจะได้มีสภาใหม่โดยราษฎรเลือกตั้งสมาชิกขึ้นมา สภาซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่แต่งตั้งขึ้นชั่วคราวเช่นนี้หาควรไม่ที่จะเพียรวางนโยบายทางเศรษฐกิจใหม่เป็นการเปลี่ยนแปลงของเก่าอันมีอยู่ใช้อยู่ประดุจเป็นการพลิกแผ่นดิน ส่วนสภาในเวลานี้จะอ้างว่าไม่ได้ทำหรือยังไม่ได้ทำกฎหมายอันมีลักษณะไปในทางนั้นก็จริงอยู่ แต่เป็นที่เห็นได้โดยชัดเจนแจ่มแจ้งว่ามีสมาชิกเป็นจำนวนมากคนมีความปรารถนาที่จะทำเช่นนั้น และมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อรัฐมนตรีอันมีจำนวนข้างน้อยในคณะรัฐมนตรี

ความแตกต่างกันในสภา ซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติกับคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ในทางบริหารดังนี้ เป็นที่น่าอันตรายอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของประเทศ โดยกระทำให้ราชการชักช้า เกิดความแตกแยกกันในรัฐบาล ก่อให้เกิดความหวาดเสียวและความไม่แน่นอนใจแก่ประชาชนทั่วไป

ฐานะแห่งความเป็นอยู่เช่นนี้ จะปล่อยให้คงเป็นต่อไปอีกไม่ได้แล้ว ความปลอดภัยของประชาชนเป็นกฎหมายอันสูงสุดไม่ว่าในบ้านเมืองใด และโดยคติเช่นนั้นเท่านั้นที่บังคับให้รัฐบาลต้องปิดสภาและตั้งคณะรัฐมนตรีใหม่

รัฐบาลขอย้ำความข้อหนึ่งว่า พระราชกฤษฎีกานี้ให้รอการใช้รัฐธรรมนูญแต่เฉพาะบางมาตราและเป็นการชั่วคราวเท่านั้น"

รัฐบาลที่ได้ตั้งขึ้นใหม่นี้หาได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรไม่ ทั้งนี้เพราะได้งดใช้รัฐธรรมนูญบางมาตรา และปิดสภาผู้แทนราษฎร

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๕๙ ครั้งพิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๕๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๐ กระทู้

Legislative Institutional Repository of Thailand

ครั้นวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๔๗๖ นิทหารบก ทหารเรือ และพลเรือนคณะหนึ่ง จัดการให้คณะรัฐมนตรีลาออกเพื่อให้มีการเปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ และได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวม ๒๖ นาย ร่วมกันทำคำร้องขอต่อประธานสภาให้นำความกราบบังคมทูลขอให้ทรงเรียกประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ในการนี้ประธานสภาก็ได้เดินทางไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระที่นั่งไกลกังวล หัวหิน โดยได้นำหนังสือกราบบังคมทูลขอให้ทรงเรียกประชุมไปทูลเกล้า ฯ ถวายด้วย เมื่อได้กราบบังคมทูลพระกรุณาแล้ว จึงได้มีลายพระราชหัตถเลขาตอบความว่าดังนี้

"สวนไกลกังวล หัวหิน

วันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๖

ถึง เจ้าพระยาพิชัยญาติ ประธานสภาผู้แทนราษฎร

หนังสือลงวันที่ ๒๑ เดือนนี้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวม ๒๖ นาย ยื่นคำร้องขอให้เรียกประชุมวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒ โดยพลันท่านเห็นเป็นการสมควรที่จะให้เปิดสภาเรียกประชุมวิสามัญมานั้น ทราบแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นความจำเป็นก็อนุญาตให้เปิดประชุมได้ตามความประสงค์

(พระปรมาภิไธย) ประชาธิปก ป.ร."

ต่อมาสภาผู้แทนราษฎรก็ได้เปิดประชุมขึ้นอีก และได้เริ่มดำเนินการประชุมใหม่ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๔๗๖ เป็นต้นไป

เมื่อคณะรัฐบาล อันมีพระยามโนปกรณ์นิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาออกแล้ว ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะอีก ๑๔ นาย

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๔๗๖ ได้รับความไว้วางใจในวันนั้น โดยคะแนนเป็นเอกฉันท์ สภาผู้แทนราษฎรได้เปิดประชุมสมัยวิสามัญไปจนถึงวันที่ ๖ ธันวาคม จึงได้ปิดประชุม และวันนี้นับเป็นวันประชุมครั้งสุดท้ายของสภาผู้แทนราษฎรชุดนี้

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๓๐ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๔๘ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ของสมาชิก ๙ กระทู้

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ได้กระทำเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๖ ตามจำนวนพลเมือง ถือเกณฑ์ราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน การเลือกผู้แทนราษฎรในคราวนี้ เป็นการเลือกโดยทางอ้อม คือเลือกผู้แทนตำบลก่อน แล้วให้ผู้แทนตำบลเลือกผู้แทนราษฎรอีกชั้นหนึ่ง ผลการเลือกผู้แทนราษฎรปรากฏว่าได้ผู้แทนราษฎร ๗๘ คน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑
เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๖

๑.	นายพลโท พระยาเทพหัสดิน (ผาด เทพหัสดิน)	พระนคร
๒.	นายไต๋ ปาณิกบุตร	พระนคร
๓.	ขุนสมาหารหิตะคดี (โป๊ โปรคุปต์)	พระนคร
๔.	พระบริรักษ์ราชอักษร (มาศย์ ณ ถลาง)	กระบี่
๕.	นายดาบยู่เกี๊ยง ทองดงยา	กาญจนบุรี
๖.	นายฮั้ว ตามไท	กำแพงเพชร
๗.	รองอำมาตย์เอก หลวงพิพัฒน์พลกาย (กระจ่าง วิโรจน์เพชร)	ขอนแก่น
๘.	หลวงนรินทร์ประสาทเวช (เจน สุนทโรทัย)	จันทบุรี
๙.	นายหอมจันทร์ วัฒนวิจารณ์	ฉะเชิงเทรา
๑๐.	นายนิติ โสรัต	ชลบุรี
๑๑.	นายสอน วงษ์โต	ชัยนาท
๑๒.	หลวงนาถนิติธาดา (เคลือบ บุศยนาค)	ชัยภูมิ
๑๓.	หลวงสโมสรราชกิจ (คอยู่จั๋น ณ ระนอง)	ชุมพร
๑๔.	พระคุณยชาญณปรีชาไวท์ (ยม สุขานุศาสน์)	เชียงราย
๑๕.	หลวงศรีประกาศ (ฉันท์ วิชยาภัย)	เชียงใหม่
๑๖.	พระพิพิธธนากร (บุญเพ็ง ยุกตะนันท์)	เชียงใหม่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๗.	นายจัง จริงจิตร์	ตรัง
๑๘.	นายกิมทะ นิรันตพานิช	ตราด
๑๙.	พระประณาทกรณี (ถม อินทรสูต)	ตาก
๒๐.	นายทองอยู่ พุฒพัฒน์	ธนบุรี
๒๑.	นายพันเอก พระยาวิเศษสงหนาท (หร่าย รัตนกสิกร)	นครนายก
๒๒.	นายดาบเทียม ศรีพิศิษฐ์	นครปฐม
๒๓.	นายนาวาโท พระศรกาจวิจิตร (ช้อย ชลทรัพย์)	นครพนม
๒๔.	นายพันเอก พระยาเสนาภิมุข (แสง เตมียาจล)	นครราชสีมา
๒๕.	นายสนิท เจริญรัฐ	นครราชสีมา
๒๖.	รองอำมาตย์โท มงคล รัตนวิจิตร์	นครศรีธรรมราช
๒๗.	นายสวัสดิ์ ยุวะเวส	นครสวรรค์
๒๘.	หลวงศรีเชตร์นคร (ปลื้ม สวนะปรีดี)	นนทบุรี
๒๙.	ขุนชำนาญภาษา (ฤทธิ์ รัตนศรีสุข)	นราธิวาส
๓๐.	นายจำรัส มหาวงศนันท์	น่าน
๓๑.	นายพันตรี หลวงศักดิ์รณการ (นาก บีตะเส็น)	บุรีรัมย์
๓๒.	นายทองกระจาย รัชตะวรรณ	ปทุมธานี
๓๓.	นายมิ่ง เลาห์เรณู	ประจวบคีรีขันธ์
๓๔.	นายร้อยโท ทองคำ คล้ายโอภาส	ปราจีนบุรี
๓๕.	นายแทน วิเศษสมบัติ	ปัตตานี
๓๖.	นายเฉลียด หงสประภาส	พระนครศรีอยุธยา
๓๗.	หลวงวัฒนคดี (วัน พฤกษะศรี)*	พังงา
๓๘.	นายร้อยตรี ถัด รัตนพันธ์	พัทลุง
๓๙.	ขุนคุรุการพิจิตร์ (เทียม พฤกษะวัน)	พิจิตร
๔๐.	รองอำมาตย์โท ขุนประเจตตรุณพันธ์ (เหลือง ศุขโรจน์)	พิษณุโลก
๔๑.	นายแช่ ยูนิพันธุ์	เพชรบุรี

* หมายเหตุ — หลวงวัฒนคดี (จังหวัดพังงา) ถึงแก่กรรม และได้เลือกนายโมรา ณ ถลาง แทน เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๐

๔๒.	ขุนอินทรภักดี (ทองอิน ทองมาก)	เพชรบูรณ์
๔๓.	นายวงศ์ แสนศิริพันธุ์	แพร่
๔๔.	พระพิไลยสุนทรการ (แปลง ณ ถลาง)	ภูเก็ต
๔๕.	พระยาสารคามคณาภิบาล (อนงค์ พยัคฆันตร์)	มหาสารคาม
๔๖.	นายทองม้วน อัตถากร	มหาสารคาม
๔๗.	รองเสวกตรีบุญศิริ เทพาคำ	แม่ฮ่องสอน
๔๘.	นายสง่า สายศิลป์	ยะลา
๔๙.	นายพันตรี พระไพศาลเวชกรรม (สวาสดิ์ โสมเกษตริน)	ร้อยเอ็ด
๕๐.	จ่านายสิบ ขุนเสนาสัสดี (ถั่ว ทองทวี)	ร้อยเอ็ด
๕๑.	ขุนขจรเขานิเวศน์ (อิวเกี๋ยน จรขนัธ์)	ระนอง
๕๒.	หลวงประสานนฤชิต (เดิม อนุกระหานนท์)	ระยอง
๕๓.	นายโกศล สินธุเสก (กิมเส็ง)	ราชบุรี
๕๔.	นายสว่าง ศรีวิโรจน์	ลพบุรี
๕๕.	นายสรอย ณ ลำปาง	ลำปาง
๕๖.	นายบุญมี ตุงคนาคร	ลำพูน
๕๗.	นายบุญมา เลิศรัศมี	เลย
๕๘.	ขุนพิเคราะห์คดี (อินทร์ อินตะนัย)	สุรินทร์ (ศรีสะเกษ)
๕๙.	หลวงวรนิติบริรักษ์ (วรดิ์ พรหมสาขา ณ สกลนคร)	สกลนคร
๖๐.	รองอำมาตย์ตรี เจือ ศรียาภัย	สงขลา
๖๑.	พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ (ตุ่ย บุนนาค ณ สตูล)	สตูล
๖๒.	นายเชียน กาญจนพันธ์	สมุทรปราการ
๖๓.	รองอำมาตย์ตรี สุวรรณ มหัศจรรย์กาญจนะ	สมุทรสงคราม
๖๔.	ขุนสุคนธวิทศึกษากร (สำอางค์ สุคนธวิท)	สมุทรสาคร
๖๕.	นายร้อยตำรวจตรี บุญแถม บีตยานนท์	สระบุรี
๖๖.	นายไสว อินทรประชา	สวรรคโลก (สุโขทัย)
๖๗.	นายแช่ วรรณถักษณะ	สิงห์บุรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๙. นายประจวบ บุนนาค

๓๐. หลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์)

๓๑. พระยาประมวญวิชาพูด (วงษ์ บุญ–หลง)

๓๒. นายพลตรี พระยาประเสริฐสงคราม (เทียบ คมกฤส)

๓๓. นายเรือเอก ประเสริฐ สุขสมัย

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
	ปี ๒๔๗๖			
๑.	๒๖ ก.พ.	เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ถาวรออก	๑๙ มี.ค.	พระสารสาส์นประพันธ์
	ปี ๒๔๗๗			
๑.	๒๐ ธ.ค.	พ.อ. หลวงสินาดโยธารักษ์ ถาวรออก	๒๗ ธ.ค.	ร.อ. ขุนปลดปรปักษ์
๒.	,,	หลวงสิริราชไมตรี ,,	,,	ร.อ. ขุนศรีศรากร
๓.	๑ ม.ค.	พระยาโกมารกุลมนตรี ,,		
๔.	๗ ก.พ.	ร.อ. ชลิต กุลกำมันธร ร.น. ถาวรออก		
๕.	,,	ร.อ. สงบ จรุญพร ร.น. ,,		
๖.	๑๗ ก.พ.	พ.ต. หลวงชรเดชะ ถึงแก่กรรม		
	ปี ๒๔๗๘			
๑.	๑๓ ส.ค.	พระยาอภิบาลราชไมตรี ถาวรออก	๑๓ ส.ค.	พ.ต. ขุนสุจริตรณการ
๒.	,,	พ.ท. หลวงพรหมโยธี ,,	,,	พ.ต. หลวงอภัยสรสิทธิ์ (ชม จันทราภัย)

๓๔. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน)

๓๕. นายร้อยเอก หลวงพิมิตยุทธศิลป์ (เปรื่อง พรโสภณ)

๓๖. นายพันโท หลวงพิบูลสงคราม (แปลก ขีตะสังคะ)

๓๗. พระยามานวราชเสวี (ปลอด–วิเชียร ณ สงขลา)

๓๘. นายมังกร สามเสน

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๓.	๑๓ ส.ค.	น.อ. พระเรียมวิรัชช-- พากย์ ร.น. ถาวรออก	๑๓ ส.ค.	พ.ต. หลวงวีระวัฒน์โยธิน
๔.	,,	พ.ท. หลวงวีระโยธา ,,	,,	ร.อ. กุหลาบ กาญจน–สกุล ร.น.
			,,	ร.อ. ชั้น รัศมิทัต ร.น.
			,,	พ.ต. ขุนจำนงภูมิเวทย์
			,,	นายเอก สุพโปฎก
			,,	พ.ต.อ. พระพิจารณ์พลกิจ
๕.	๑ ต.ค.	นายวิถาส โอสถานนท์ ถาวรออก	๘ ต.ค.	นายเดือน บุนนาค
๖.	๑๑ ก.พ.	ร.อ. จิบ ศิริไพบูลย์ ร.น. ,,	๑๑ ก.พ.	น.ท. พระยาวิจารณ์–จักรกิจ ร.น.
	ปี ๒๔๗๙			
๑.	๑๑ ส.ค.	พ.ต. น้อม เกตุนุติ ,,	๙ ก.ย.	ร.อ. ขุนพิพัฒน์สรการ
๒.	,,	พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ,,	,,	พ.ต. ทวน วิชัยขัทคะ
๓.	๖ ก.พ.	นายเจ้ง ศรีสมวงศ์ ,,	๑๓ ก.พ.	ร.อ. ขุนวิมลสรกิจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๙. นายพันตรี หลวงพรหมโยธี (มังกร ผลโยธิน)

๔๐. นายพันตรี หลวงโยธาณัติการ (เทพ กิตติรัต)

๔๑. นายยถ สมานนท์

๔๒. นายพันตรี หลวงรณสิทธิพิชัย (เจ๊ะ กาญจนนินทุ)

๔๓. นายพันตรี หลวงรวบรัดสัปัตพล (สอน บุญใหญ่)

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทน
	ปี ๒๔๘๐			
๑.	๒๔ มิ.ย.	พ.ต.อ. หลวงอดุลเดชจรัส ถาออก	๖ ก.พ.	พ.อ. พระยาทรงสุรเดช

เนื่องจากได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่าสมาชิกประเภทที่ ๒ รวม ๑๓ คน จึงตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกประเภทที่ ๑ ที่เพิ่มขึ้น คือ

		๘ ธ.ค.	๑. น.ต. จิบ ศิริไพบูลย์ ร.น.
		,,	๒. ร.อ. ชลิต กุลกำมันธร ร.น.
		,,	๓. นายบรรจง ศรีจรูญ
		,,	๔. นายบุญล้อม พึ่งสุนทร
		,,	๕. พ.ต. ประยูร ภมรมนตรี
		,,	๖. พ.อ. พระประศาสน์— พิทยายุทธ
		,,	๗. พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์
		,,	๘ นายวิลาศ โอสถานนท์

๔๔. นายนาวาเอก พระเรี่ยมวิรัชชพากย์ (เรี่ยม ทรรทรานนท์)

๔๕. นายร้อยเอก ขุนเรืองวีรยุทธ (บุญเรือง วีระหงส์)

๔๖. นายเด้ง ศรีสมวงศ์

๔๗. นายเรือเอก วัน รุยาพร

๔๘. หลวงวิจิตรวาทการ (กิมเหลี่ยง วัฒนปฤดา)

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
			๘ ธ.ค.	๙. น.อ.อ.พระศิลป— ศัตราคม
			,,	๑๐. นายสงวน ตุลารักษ์
			,,	๑๑. ร.อ. สงบ จรูญพร ร.น.
			,,	๑๒. นายสวัสดิ์ โสตถิทัต
			,,	๑๓. พ.อ. หลวงสินาด— โยธารักษ์
๒.	๒๘ ธ.ค.	หลวงธรรถกิติกำจร ถาออก	๔ ม.ค.	พ.ต.อ. หลวงอดุลเดชจรัส
	ปี ๒๔๘๑			
๑.	๒๐ เม.ย.	พ.ต. ขุนโสภณรณกิจ ถึงแก่กรรม	๙. ก.ค.	พ.อ. หลวงพรหมโยธี
๒.	๒ ก.ค.	พ.ต. ทวน วิชัยขัทคะ ถาออก	,,	พ.ต. น้อม เกตุนุติ
๓.	๒ ก.ค.	พ.ต. หลวงวีระวัฒน์โยธิน ถาออก	๙ ก.ค.	พ.ต. สมาน เทพหัสดิน— ณ อยุธยา
๔.	,,	พ.ต. ขุนปลดปรปักษ์ ,,	,,	พ.ท. หลวงวิจักรกลยุทธ

Legislative Institutional Repository of Thailand

๔๙. นายพันตรี พระวิชัยยุทธเดชาคนี (กั่ง บุณยะคุปต์)

๕๐. นายพันตรี หลวงวิชิตสงคราม (จีด ยุวนวรรธนะ)

๕๑. นายพันโท หลวงวิภาครัฐกิจ (ศุข เมนะรุจิ)

๕๒. นายวิลาศ โอสถานนท์

๕๓. นายพันตรี หลวงวีระโยธา (ถวิล ศิริศัพท์)

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๕.	๑๖ ก.ค.	พ.ต.อ. หลวงอดุลเดชจรัส ถายออก	๒๐ ก.ค.	นายวิเชียร สุวรรณทัต
๖.	๕ ธ.ค.	พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ ,,	๒๖ ธ.ค.	ร.อ. ไชย ประทีปเสน
๗.	,,	พ.ต.อ. พระยาอนุสรธุรการ ,,	,,	น.ต. สงวน รุจิราภา ร.น.
๘.	,,	นายยถ สมานนท์ ,,	,,	นายแนบ พหลโยธิน
๙.	,,	พล ต. พระยาประเสริฐ—สงคราม ,,	,,	นายซิม วีระไวทยะ
๑๐.	๑๕ ธ.ค.	พ.อ. พระประศาสน์—พิทยายุทธ ,,	,,	นายจรูญ สิบแสง
๑๑.	,,	พ.ท. หลวงรณสิทธิพิชัย ,,	,,	นายวณิช ปานะนนท์
๑๒.	๑๙ ม.ค.	น.อ. พระยาวิจารณ์—จักรกิจ ร.น. ,,	๒๘ ก.พ.	น.ต. สวัสดิ์ จันทรมณี ร.น.
๑๓.	๑๑ ก.พ.	นายเอก สุพโปฎก ,,	,,	นายจิตตะเสน บัญจะ
๑๔.	๑๘. ก.พ.	นายมังกร สามเสน ,,	,,	นายเฉลียว ปทุมรส
๑๕.	๒๒ ก.พ.	พ.อ. พระสงครามภักดี ,,		
๑๖.	๒๕. มี.ค.	พ.อ. พระยาทรงสุรเดช ,,		

๕๔. นายพันเอก พระเวชยันตรังสฤษฎ์ (มุนี มหาสันทนะ)

๕๕. นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี (กระแส ประวาหะนาวิน)

๕๖. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ (จิตร ณ สงขลา)

๕๗. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย (บุง ศุภชลาศัย)

๕๘. นายเรือเอก สงบ จรูญพร

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
	ปี ๒๔๘๒			
๑.	๘ ก.ค.	พ.ต. ชุนเรืองวีระยุทธ ถายออก	๑๒ ต.ค.	พ.อ. พระยอรเนติยุทธ
		—	,,	พ.ต อำไพ รูปะสุต
		—	,,	นายยถ สมานนท์
๒.	๘ ก.ย.	พ.อ. พระสิทธิเรืองเดชพล ,,		
๓.	,,	พ.อ. หลวงชำนาญ—ยุทธศิลป์ ,,		
	ปี ๒๔๘๓			
		—	๔ ก.ค.	พ.ท. ชุนปลดปรปักษ์
		—	,,	พ.ท. ชุนเรืองวีระยุทธ
๑.	๔. ก.ค.	พระสารสาสน์ประพันธ์ ,,	๑๘ ก.ค.	นายสุรินทร์ ชิโนทัย
๒.	๒๑ ก.ย.	หลวงวิจิตรวาทการ ,,	๑๔ พ.ย.	นายหงวน ทองประเสริฐ
	ปี ๒๔๘๔			
๑.	๖ มิ.ย.	พล ท. พระยาพหลพลพยุหเสนา ถายุปสมบท	—	

LIRT
Legislative Institution Repository of Thailand

๕๙. นายพันตรี หลวงสวัสดิ์รณรงค์ (สวัสดิ์ ตาระสวัสดิ์)

๖๐. นายพันตรี หลวงสฤษฏ์ยุทธศิลป์ (เพียร พิริยะโยธิน)

๖๑. นายร้อยเอก หลวงสวัสดิ์สรยุทธ (ดน บุนนาค)

๖๒. นายพันโท พระสงครามภักดี (แม้น เหมะจุฑา)

๖๓. นายเรือเอก หลวงสังวรยุทธกิจ (สังวรณ์ สุวรรณชีพ)

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๒.	๒๗ ส.ค.	นายตั้ว ลพานุกรม	๒๕ ก.ย.	นายประเสริฐ ศริจรูญ
		ถึงแก่กรรม		—
๓.	๒๓. ค.ค.	พ.อ. หลวงวิภาครัฐกิจ		
		,,		
		—	๖ พ.ย.	พล ท. พระยาพหลพลพยุห—
				เสนา
๔.	๒๓ ธ.ค.	นายปรีดี พนมยงค์ ถาออก	๕ ก.พ.	พ.ท. ทวน วิชัยขัทคะ
๕.	๘ ม.ค.	นายดิเรก ชัยนาม ,,	,,	นายบุญจือ องสุวัฒน์
		,,		นายเจริญ บัณฑโร
	ปี ๒๔๘๖			
๑.	๒๕ พ.ย.	นายชิม วีระไวทยะ		
		ถึงแก่กรรม		
	ปี ๒๔๘๗			
๑.	๒๘ ธ.ค.	นายวิเชียร สุวรรณทัต	๒๘ ก.ค.	นายสิริ ชาตินันท์
		,,		
๒.	๑๓ ก.ค.	นายสงวน ตุลารักษ์	,,	นายจำรัส สุวรรณชีพ
		ประกาศเป็นชนชาติศัตรู		

๖๔. นายพันเอก พระสิทธิเรืองเดชพล (แสง พันธุประภาส)

๖๕. นายนาวาโท หลวงสินธุสงครามชัย (สินธุ์ กมลนาวิน)

๖๖. นายพันโท หลวงสินาดโยธารักษ์ (ชิต มั่นศิลป์)

๖๗. หลวงสิริราชไมตรี (จรูญ สิงหเสนี)

๖๘. พระสุธรรมวินิจฉัย (ชม วณิกเกียรติ)

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๓.	๑๓ ก.ค.	นายหงวน ทองประเสริฐ	๒๘ ก ค.	ร.ต.ต. วิจารณ์ เกษโกมล
		ประกาศเป็นชนชาติศัตรู		
๔.	,,	พ.ท. เปรื่อง พรโสภณ	,,	พ.ท. เจือ สฤษดิ์ราชโยธิน
		ถาออก		
๕.	,,	พ.ท. สอน บุญใหญ่ ,,	,,	พ.ท. ม.ร.ว. ถาภ หัสดินทร์
๖.	๑๓ ก.ค.	พ.ต. ชม จันทราภัย ถาออก	,,	พ.ท. อุดม พุทธิเกษตริน
๗.	,,	นายจิตร ศริธรรมาธิเบศ	,,	นายถาวรุณ ศริจรูญ
		ณ สงขลา ,,		
๘.	,,	นายวณิช ปานะนนท์	,,	นายแช่ม พรหมยงค์
		ถึงแก่กรรม		
		—	,,	ร.ท. เชย กลัญชัย
๙.	๑๕ มี.ค.	พ.ท. ผ่อง นาคนุช ,,		
		(ชุนสุจริตรณการ)		
	ปี ๒๔๘๘			
๑.	๘ พ.ค.	พล. ต. เจ็บ ขจรเนติยุทธ	๑๙ ก.ค.	นายเด้ง ศริสมวงศ์
		ถึงแก่กรรม	,,	นายดิเรก ชัยนาม
๒.	—	—		

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖๙. หลวงสุนทรเทพหัสดิน (สพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

๗๐. นายพันตรี หลวงเสรีเริงฤทธิ์ (จรูญ รัตนกุล)

๗๑. นายร้อยเอก ขุนโชภณรณกิจ (เข็ม โตจายะ)

๗๒. พันตรี หลวงอดุลเดชจรัส (บัตร์ พึ่งพระคุณ)

๗๓ นายพันตำรวจเอก พระยาอนุสสรธุรการ (จ่าง วัจนะพุกกะ)

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๓.	๒๐ ส.ค.	พ.ท. บุลเดช รูปะสุต ลาออก	๒๗ ส.ค.	ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช
๔.	๒๕ ส.ค.	น.ต. จิบ ศิริไพบูลย์ ร.น. ถึงแก่กรรม	๑ ก.ย.	พล ต. วิระวัฒน์— วิระวัฒน์โยธิน
		เนื่องจากได้ดินแดน ๔ จังหวัดสมาชิกประเภทที่ ๑ เพิ่มขึ้น ๔ คน จึงตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ เพิ่มขึ้นอีก ๔ คน	๑.	พันเอก สุรจิตร จารุเศรณี
			๒.	น.อ. ชลี สินธุโสภณ ร.น.
			๓.	นายทองเปลว ชลภูมิ
			๔.	นายสงวน ตุลารักษ์
๕.	๒ ก.ย.	ร.ท. เชย กลัญชัย ลาออก	๒ ก.ย.	นายชาญ บุนนาค
๖.	๗ ก.ย.	น.อ. ชลี สินธุโสภณ ร.น. ,,	—	—
	ปี ๒๔๘๙			
๑.		เนื่องจากได้มีการเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ ใหม่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอีก ๑ นาย จึงตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ เพิ่มขึ้น ๑ นายเพื่อให้ได้เท่ากัน	๓๐ ม.ค.	นาวาเอก ชลี สินธุโสภณ

๗๔. พระยาอภิบาลราชไมตรี (ต่อม บุนนาค)

๗๕. หม่อมหลวง อุดม สนิทวงศ์

๗๖. นายพันโท พระอุดมโยธาธิยุต (สด รัตนาวลี)

๗๗. หลวงอรรถกิตติกำจร (กลึง พนมยงค์)

๗๘. หลวงอรรถสารประสิทธิ์ (ทองเย็น หัสดะเมียร)

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
			~~๑๐ ม.ค.~~ ๔ ก.พ.	พล. ต. เรือง เรืองวิระยุทธ
๒.	๔ ก.พ.	พล. ต. เรือง เรืองวิระยุทธ ลาออก	,,	นายปรีดี พนมยงค์
๓.	,,	พล. ต. ต. ชลอ ศรีศรากร ,,	,,	เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
๔.	,,	พ.ต. ควง อภัยวงศ์ ,,	,,	พล. ต.ต. ชลอ ศรีศรากร
๕.	,,	พ.ต. วิลาศ โอสถานนท์ ,,	,,	นายวิจิตร ลุลิตานนท์
๖.	๑๑ ก.พ.	น.อ. ชลี สินธุโสภณ ร.น. ลาออก	๒๘ ก.พ.	นายชม จารุรัตน์
๗.	๑๕ ก.พ.	นายปรีดี พนมยงค์ ,,	,,	พ.ต. วิลาศ โอสถานนท์
๘.	๒๒ มี.ค.	นายจำรัส สุวรรณชีพ ,,	๒๒ มี.ค. ๔๙	นายปรีดี พนมยงค์
๙.	๑๗ เม.ย.	นายการุณ ศรีจรูญ ถึงแก่กรรม	๑ พ.ค. ๔๙	นายจำรัส สุวรรณชีพ

(สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้สิ้นสุดลงเพราะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๙๙ โดยให้เลิกสมาชิกประเภทที่ ๒ และบัญญัติให้มีสภาเป็น ๒ สภา คือ พฤฒสภา กับสภาผู้แทน)

Legislative Institutional Repository of Thailand

ครั้นเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ได้มีพระราชกฤษฎีกาเปิดประชุมสมัยสามัญ ในการเปิดประชุมคราวนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินไปทรงกระทำพิธีเปิดประชุม ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๔๗๖ ที่ประชุมได้เลือก

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

นายพลโท พระยาเทพหัสดิน เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

คณะรัฐมนตรีต้องออกจากตำแหน่งเพราะสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้วางใจสิ้นสุดลง และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะอีก ๑๗ นาย

รัฐบาลคณะนี้ ได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๔๗๖ ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน โดยคะแนนเป็นเอกฉันท์

โดยเหตุที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาตั้งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์ เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๔๗๖ เป็นต้นไป

ในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๖ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎรเพราะป่วย ที่ประชุมจึงได้เลือกนายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑ เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรสืบแทนต่อไป ส่วนตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑ ที่ว่างอยู่นั้น หาได้เลือกตั้งขึ้นไม่ จึงมีรองประธานแต่เพียงคนเดียว

ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกาขยายสมัยประชุมสามัญออกไปจนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๓๖ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๓๘ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑๗๔ กระทู้

๒๔๗๗

ในปี ๒๔๗๗ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญ ในวันที่ ๑ สิงหาคม

คณะรัฐมนตรีได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๔๗๗ เพราะสภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่เห็นชอบด้วยกับญัตติของรัฐบาล ซึ่งขอความเห็นชอบเรื่องความตกลงระหว่างประเทศในการควบคุมจำกัดยาง และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๑๗ นาย

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๔๗๗ ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันโดยคะแนนเป็นเอกฉันท์

โดยเหตุที่นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพราะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ ที่ประชุมจึงได้เลือก

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรสืบแทนต่อไป

สมัยประชุมนี้ได้ปิดในวันที่ ๓๐ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้ได้มีการประชุม ๓๐ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๕๑ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๘๗ กระทู้

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญในวันที่ ๑๕ ธันวาคม

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายนาวาเอก พระเรี่ยมวิรัชชพากย์ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

นายพันเอก พระประจนปัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

ในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๔๗๗ สภาผู้แทนราษฎรได้รับทราบว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสละราชสมบัติ ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๗๗ เวลา ๑๓.๔๕ น. (เวลาในประเทศอังกฤษ) และในวันที่ ๗ มีนาคม ก็ได้ลงมติเห็นชอบในการที่จะอัญเชิญ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ขึ้นทรงราชย์ตั้งแต่วันและเวลาที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติเป็นต้นไป

โดยที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล ยังทรงพระเยาว์อยู่จะทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ สภาผู้แทนราษฎรจึงได้ลงมติเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๗๗ ตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ประกอบด้วย

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพันเอก พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นอนุวัตน์จาตุรนต์ เป็นประธาน
นายนาวาตรี พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา
เจ้าพระยายมราช

และสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดข้อตกลงไว้ด้วยว่า ในการลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษานั้นให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ และในการลงนามในเอกสารราชการนั้น ให้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์อย่างน้อย ๒ ท่าน เป็นผู้ลงนาม

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์คณะนี้ ได้ปฏิญาณตนต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๔๗๗

ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ขยายสมัยประชุมสามัญนี้ออกไปจนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม จึงได้ปิดประชุม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๖๙ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ
ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๔๙ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑๑๓ กระทู้

๒๔๗๘

ในปี ๒๔๗๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญ ในวันที่ ๑ สิงหาคม ที่ประชุมได้เลือก

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
พระยามานวราชเสวี เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๑
นายพันเอก พระประจนปัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๒

ต่อมานายพันเอก พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นอนุวัตน์จาตุรนต์ ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้สิ้นพระชนม์แต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๔๗๘ สภาผู้แทนราษฎรจึงได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ตั้งนายพลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์อีกผู้หนึ่ง

ส่วนประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้น สภาผู้แทนราษฎรลงมติตั้งให้ นายนาวาตรี พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา เป็นประธานต่อไป

เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้ปฏิญาณตนต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๗๘

ได้ตราพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๒๙ ตุลาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒๙ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ
ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๓๒ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๙๖ กระทู้

ในปีนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกสมัยประชุมสมัยวิสามัญอีก ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ มีนาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒๖ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ
ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๒๗ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๐๙ กระทู้

๒๔๗๙

ในปี ๒๔๗๙ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญในวันที่ ๑ สิงหาคม ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
นายพันเอก พระประจนปัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๑
นายพลโท พระยาเทพหัสดิน เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๒

สมัยประชุมสามัญสมัยนี้ได้ปิดลงเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๓๓ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ
ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๕๕ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๖๓ กระทู้

ได้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญในวันที่ ๒๖ ธันวาคม และได้ปิดลงในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ในสมัยประชุมนี้เปิดประชุมเพียง ๓ วันนับว่าเป็นเวลาประชุมน้อยที่สุด ทั้งนี้เพราะเป็นการเปิดประชุมเพื่อพิจารณาบัญหาเฉพาะหน้าเกี่ยวกับเรื่องรัฐบาลขอความเห็นชอบในความตกลงเข้าเป็นภาคีควบคุมดีบุกระหว่างประเทศเท่านั้น

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ
ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๑ ฉบับ

ต่อมาในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ก็ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญอีกครั้งหนึ่ง และได้ปิดลงเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒๕ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ
ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๕๒ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๓๒๗ กระทู้

๒๔๘๐

ในปี ๒๔๘๐ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมวิสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งกระทู้ถามและเปิดอภิปรายทั่วไป เกี่ยวกับเรื่อง การขายที่ดินของพระคลังข้างที่ให้แก่บุคคลบางคน ในการประชุมวันนี้ได้มีการอภิปรายกันจนหมดเวลาประชุม จึงได้เลื่อนการประชุมไปในวันรุ่งขึ้น แต่นายกรัฐมนตรีได้กราบถวายบังคมลา ออกจากตำแหน่งเสียก่อนที่ที่ประชุม จะลงมติ เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายดำเนินการสอบสวนเรื่องได้โดยความชอบธรรม

โดยที่ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้ลาออกจากตำแหน่ง และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๔๘๐ ตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ขึ้นใหม่ ประกอบด้วย

๑. นายนาวาเอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา เป็นประธาน

๒. เจ้าพระยายมราช

๓. นายพลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้ปฏิญาณตนต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๘๐

คราวนี้ก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรีอีก และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๑๐ นาย

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๔๘๐ ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน โดยคะแนนเสียง ๙๓ เสียง ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๒๓ คน

ได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๑๕ สิงหาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๓๐ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ
ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๓๖ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑๑๙ กระทู้

ผู้แทนราษฎรชุดนี้จะสิ้นอายุลงตามวาระในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๔๘๐ โดยเหตุนี้จึงได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ขึ้นใหม่ ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน เป็นการเลือกโดยทางตรง คือ ให้ราษฎรเลือกผู้แทนราษฎรเอง และโดยวิธีแบ่งเขต แต่ละเขตให้เลือกผู้แทนได้เพียงหนึ่งคน ได้ผู้แทนราษฎร ๙๑ คน ซึ่งมีจำนวนมากกว่าชุดก่อน ๑๓ คน โดยผลสำรวจสำมะโนครัวในปีนี้ปรากฏผลว่ามีราษฎรเพิ่มขึ้น และก็ได้มีการแต่งตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ เพิ่มขึ้น เพื่อให้มีจำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่ ๑ สมาชิกประเภทที่ ๑ ที่ได้รับเลือกตั้งมีรายชื่อดังนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑
เลือกตั้งเมื่อ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๐

๑.	พระยาโอวาทวรกิจ (เหม ผลพันธิน)	พระนคร	เขต ๑
๒.	ร.ต.อ. เสวียน โอสถานุเคราะห์	พระนคร	,, ๒
๓.	นายอรุณ ทองบัวโชติ	พระนคร	,, ๓
๔.	นายทองใบ สุคนธ์กนิษฐ์	กระบี่	
๕.	นายเต็ก (พิพัฒน์) ภังคานนท์	กาญจนบุรี	
๖.	นายฮั้ว ตามไท	กำแพงเพชร	
๗.	นายโสภัณ สุภะธีระ	ขอนแก่น	เขต ๑
๘.	นายผล แสนสระดี	ขอนแก่น	,, ๒
๙.	นายเทพ โชตินุชิต	ชุมพร (ศรีสะเกษ)	เขต ๑
๑๐.	นายพุฒเทศ กาญจนเสริม	ชุมพร (ศรีสะเกษ)	,, ๒
๑๑.	นายวงศ์ เวนชัย	จันทบุรี	
๑๒.	นายนิ่ม เรืองเกษตร์	ฉะเชิงเทรา	
๑๓.	นายเสงี่ยม เจริญยวด	ชลบุรี	
๑๔.	พระยาวิชิตสรไกร (เอี่ยม ชัมพานนท์)	ชัยนาท	
๑๕.	นายสอน พงศ์สุวรรณ	ชัยภูมิ	
๑๖.	นายประยูร วิมุกตสมคม	เชียงราย	เขต ๑
๑๗.	นายวรการบัญชา (บุญเกิด สุตันตานนท์)	เชียงราย	,, ๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๙. พ.ต. หลวงอภิบาลภูวนาถ (สังข์ นาควัจนะ)	ชุมพร		
๑๙. พระศรีวรารุรักษ์ (ศรี บุญเฉลียว)	เชียงใหม่	เขต	๑
๒๐. นายอินทร สิงหเนตร	เชียงใหม่	,,	๒
๒๑. นายสุวิชช พันธเศรษฐ	เชียงใหม่	,,	๓
๒๒. นายเชื้อน สวัสดิปาณี	ตรัง		
๒๓. นายเฉลา เคาฉานนท์	ตราด		
๒๔. นายหมัง สายชุ่มอินทร	ตาก		
๒๕. นายทองอยู่ พุฒพัฒน์	ธนบุรี		
๒๖. พระยาสัจจาภิรมย์ (สรวง ศรีเพ็ญ)	นครนายก		
๒๗. นายสมาน สุชาติกุล	นครปฐม		
๒๘. นายพันธ์ อินทุวงศ์	นครพนม		
๒๙. นายเฉื่อน พงศ์โสภณ	นครราชสีมา	เขต	๑
๓๐. ร.ต. ปุ่น สิทธิเวทย์	นครราชสีมา	,,	๒
๓๑. นายเอี่ยม สุภาพกุล	นครราชสีมา	,,	๓
๓๒. นายฉ่ำ จำรัสเนตร	นครศรีธรรมราช	เขต	๑
๓๓. ขุนบุรณวาท (พร้อย ณ นคร)	นครศรีธรรมราช	,,	๒
๓๔. นายอรุณ แสงสว่างวัฒนะ	นครสวรรค์	เขต	๑
๓๕. ขุนอนุกูลประชากร (วงษ์ พยัฆวิเชียร)	นครสวรรค์	,,	๒
๓๖. ร.ต.อ. พุ้ง ระงับภัย	นนทบุรี		
๓๗. นายอับดุลยาลานาเซร์ (อดุล นะสายบุรี)	นราธิวาส		
๓๘. นายจำรัส มหาวงศนันท์	น่าน		
๓๙. นายทัน พรหมมิทธิกุล	บุรีรัมย์		
๔๐. นายดาบทิว มะโนทัย	ปทุมธานี		
๔๑. นายทองสืบ ศุภะมาร์ค	ประจวบคีรีขันธ์		
๔๒. นายดาบส่งวน พยุงพงศ์	ปราจีนบุรี		
๔๓. พระพิพิธภักดี (กุมุกดา อับดุลบุตร)	ปัตตานี		
๔๔. นายประเสริฐ ธาริสวัสดิ์	พระนครศรีอยุธยา	เขต	๑
๔๕. นายเยื้อน พานิชวิทย์	พระนครศรีอยุธยา	,,	๒

๔๖. นายโมรา ณ ถลาง	พังงา		
๔๗. นายถัด พรหมมานพ	พัทลุง		
๔๘. นายเพิ่ม วงศ์ทองเหลือ	พิจิตร		
๔๙. หลวงสุทธิวุฒินฤเบศร์ (เจริญ สัตจอง)	พิษณุโลก		
๕๐. ร.อ. หลวงบำราบประทุษฐ์ (นิล จุฬานนท์)	เพชรบุรี		
๕๑. ขุนอนุสรสิทธิกรรม (ทองดี วัชโรทยาน)	เพชรบูรณ์		
๕๒. นายทอง กันทาธรรม	แพร่		
๕๓. ขุนชินสถานพิทักษ์ (ตันยู่อี่ ตัณฑวนิช)	ภูเก็ต		
๕๔. ขุนจรรยาวิเศษ (บุญเที่ยง บุณยนิตย์)	มหาสารคาม	เขต	๑
๕๕. นายทองดี ณ กาฬสินธุ์	มหาสารคาม	,,	๒
๕๖. นายจำลอง ดาวเรือง	มหาสารคาม	,,	๓
๕๗. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	แม่ฮ่องสอน		
๕๘. นายแวแด๊ะ เบญอาบัซร์	ยะลา		
๕๙. นายถวิล อุดล	ร้อยเอ็ด	เขต	๑
๖๐. นายเขมชาติ บุณยรัตพันธ์	ร้อยเอ็ด	,,	๒
๖๑. นายยกเลี่ยง เหมะภูติ	ระนอง		
๖๒. นายเสงี่ยม เจตสมา	ระยอง		
๖๓. นายกิมเส็ง สินธุเศก	ราชบุรี		
๖๔. นายแพ้ม วรพิทยุต	ลพบุรี		
๖๕. นายแถม คมสัน	ลำปาง	เขต	๑
๖๖. นายสรอย ณ ลำปาง	ลำปาง	,,	๒
๖๗. นายบุญมี ตุงคนาคร	ลำพูน		
๖๘. นายเฉิดม ศรีประเสริฐ	เลย		
๖๙. นายเตี่ยง ศิริขันธ์	สกลนคร		
๗๐. นายเอื้อน ณ สงขลา	สงขลา	เขต	๑
๗๑. นายกล่อม สระโพธิกุล *	สงขลา	เขต	๒

* หมายเหตุ นายกล่อม สระโพธิกุล (จังหวัดสงขลา) ได้ถึงแก่กรรม และได้เลือกซ่อมนายเจือ ศรียาภัย แทน เมื่อ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๗๒.	นายสงวน ณ นคร	สตูล	
๗๓.	ขุนชำนิอนุสาสน์	สมุทรปราการ	
๗๔.	พระราชญาติรักษา (ประกอบ บุนนาค)	สมุทรสงคราม	
๗๕.	ขุนสุคนธวิทศึกษากร (สำอางค์ สุคนธวิท)	สมุทรสาคร	
๗๖.	นายดิษฐ์ คัมภีรยศ	สระบุรี	
๗๗.	นายทิม อดิเปรมานนท์	สวรรคโลก	
๗๘.	นายอำไพ อิศรางกูร ณ อยุธยา	สิงห์บุรี	
๗๙.	นายสว่าง สนิทพันธ์	สุพรรณบุรี	
๘๐.	นายวุฒิ สุวรรณรักษ์	สุราษฎร์ธานี	
๘๑.	นายปรีกษ์ แก้วปลั่ง	สุรินทร์	เขต ๑
๘๒.	นายบรรณ์ สวนดรัจน์	สุรินทร์	,, ๒
๘๓.	ขุนวรสิษดรุณเวทย์ (นารถ อินทุสมิต)	หนองคาย	
๘๔.	นายบุญศรี จันทนชาติ	อ่างทอง	
๘๕.	นายอ้วน นาครทรรพ	อุดรธานี	
๘๖.	นายพึ่ง ศรีจันทร์	อุตรดิตถ์	
๘๗.	พระยาวิทุรธรรมพิเนตุ (โต๊ะ อมระนันท์)	อุทัยธานี	
๘๘.	นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี	เขต ๑
๘๙.	นายทิม ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี	,, ๒
๙๐.	นายฟอง สิทธิธรรม	อุบลราชธานี	,, ๓
๙๑.	นายเฉลียง ไชยกาล	อุบลราชธานี	,, ๔

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งโดยตรง คือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้แทนราษฎรเอง เป็นการเลือกตั้งโดยวิธีแบ่งเขต แต่ละเขตให้เลือกผู้แทนราษฎรได้เพียงหนึ่งคน และถือจำนวนราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๖,๑๒๓,๒๓๙ คน

ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๒,๔๖๒,๕๓๕ คน

คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๒๒

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดนครนายก คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๘๐.๕๐ และจังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดแม่ฮ่องสอน คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๒๒.๒๔

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสามัญในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

พระยาวิทุรธรรมพิเนตุ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

นายพันเอก พระประจนปัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

คณะรัฐมนตรีต้องออกจากตำแหน่ง เพราะผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้วางใจสิ้นสุดลง และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๑๗ นาย

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๔๘๐ ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน โดยคะแนน ๙๙ ต่อ ๑๙ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๕๗ คน

ต่อมาได้ตราพระราชกฤษฎีกาขยายสมัยประชุมสามัญนี้ออกไปอีก และได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๑๙ มีนาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๓๑ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๒๗ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๓๙ กระทู้

๒๔๘๑

ในปี ๒๔๘๑ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสามัญ ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

พระยาวิทุรธรรมพิเนตุ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ครั้นวันที่ ๑๓ กันยายน ก็ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ ขึ้นใหม่ ภายในกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันยุบสภา ซึ่งได้มีคำแถลงการณ์ในการยุบสภาว่า

"ด้วยในการประชุมเมื่อวันเสาร์ที่ ๑๐ กันยายน ศกนี้ สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาญัตติของสมาชิกสภา ฯ ขอแก้ไขข้อบังคับการประชุมและการปฏิบัติของสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๖๘ เกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเพื่อพิจารณารับหลักการในขั้นต้นในสภาผู้แทนราษฎร ผู้เสนอต้องการให้แสดงบัญชีรายละเอียดแสดงหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีอากร สถิติต่าง ๆ จำนวนคน และรายการละเอียดอื่น ๆ อีกเป็นอันมาก

Legislative Institutional Repository of Thailand

ความจริงข้อบังคับการประชุมและการปริกษาของสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องนี้ ในเวลาร่างทำขึ้นก็ได้ศึกษาระเบียบการสภา ฯ ในนานาประเทศโดยเปรียบเทียบ และ ปรับปรุงให้เหมาะสมแก่ประเทศนี้ และกรรมาธิการของสภา ฯ ก็ได้พิจารณาแล้วเป็นอย่างดี ระเบียบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ ที่เป็นอยู่ในเวลานี้ได้ใช้มาด้วยดี ตลอดเวลา ๕ ปี มิได้ปรากฏความขัดข้องเสียหายประการใด ข้อบังคับนี้ก็ระบุให้มีรายละเอียดแต่พอควรแก่การพิจารณาขั้นรับหลักการ ส่วนรายละเอียดนอกจากนั้นก็ไปแสดงในขั้นกรรมาธิการ ถึงกระนั้นก็ดี รัฐบาลก็ได้แสดงรายละเอียดเพิ่มเติมเท่าที่จะทำได้

การทำงบประมาณนั้น ในชั้นรัฐบาลก็ได้พิจารณาโดยรอบคอบที่สุด เมื่อหัวหน้าส่วนราชการได้ร่างงบประมาณขึ้นแล้ว เจ้ากระทรวงก็สอบสวนพิจารณาในขั้นต้น เสร็จแล้วเสนอไปยังกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลางได้ตรวจตราโดยรอบคอบและเสนอรัฐมนตรีคณะรัฐมนตรีตั้งกรรมการสอบสวนซักถามรายละเอียด ทุกรายโดยถี่ถ้วนในขั้นกรรมการนี้ก็มีการตัดทอนแก้ไข เสร็จแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งมีการตัดทอนแก้ไขในชั้นนี้อีก แล้วจึงเสนอไปยังสภา ฯ เพื่อรับหลักการชั้นต้น ครั้นสภา ฯ รับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นแล้ว รัฐบาลก็เสนอรายละเอียดต่อคณะกรรมาธิการทุกประการและให้เจ้าหน้าที่คอยชี้แจงตอบคำซักถามของกรรมาธิการตามที่ต้องการ

แต่การที่จะวางข้อบังคับให้ตายตัวดังที่สมาชิก ฯ เสนอนี้ รัฐบาลเห็นว่าเป็นการขอเอารายละเอียดจนเกินความจำเป็นในการพิจารณาขั้นรับหลักการ การที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณตามวิธีที่สมาชิก ฯ เสนอนี้ จะต้องเป็นเอกสารตั้ง ๖๐๐ หรือ ๗๐๐ หน้ากระดาษ ซึ่งรัฐบาลเห็นว่าไม่จำเป็นสำหรับการพิจารณาเพื่อรับหลักการขั้นต้น และไม่ได้ผลสมควรกับที่จะต้องทำเช่นนั้น อีกประการหนึ่งรายได้รายจ่ายหลายเรื่องต้องสงวนเป็นความลับที่จะเสนอรายละเอียดโดยเปิดเผยไม่เป็นการสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีอากรนั้น ถ้าเปิดเผยออกไปก็จะนำความเสียหายมาให้แก่ประเทศ อนึ่งรายการปลีกย่อยนั้น ย่อมต้องเปลี่ยนแปลงวิธีตามยุคตามสมัยและความต้องการของกระทรวงทบวงการต่าง ๆ ซึ่งไม่เหมือนกันจะวางข้อบังคับให้ตายตัวลงไปเช่นนั้นไม่เป็นการสมควร

แม้รัฐบาลจะได้ชี้แจงแสดงเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นนั้นอย่างแจ้งชัดแล้วก็ดี และแม้จะได้แสดงให้เห็นทางเสียหายที่ประเทศชาติจะได้รับในการแก้ไขข้อบังคับเช่นนี้ก็ดี ผู้โต้แย้งก็ยังหาสนใจที่จะฟังเหตุผลไม่

รัฐบาลได้พยายามเสมอมา ที่จะร่วมมือกับผู้แทนราษฎร และได้ยินยอมทำความพอใจแก่ผู้แทนราษฎรมาแล้ว แม้ในเรื่องที่สำคัญเช่นการยกเลิกพระราชบัญญัติจัดการป้องกันรักษารัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐบาลก็ยอมรับด้วยน้ำใจกว้างขวาง ในบางเรื่องเช่นญัตติร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตการรักษาป่า ซึ่งผู้แทนราษฎรเสนอมา รัฐบาลได้ชี้แจงแล้วว่าไม่สามารถจะปฏิบัติตามร่างนั้นได้ สภา ฯ ได้รับหลักการ ครั้นถึงเวลาพิจารณาในขั้นกรรมาธิการ กรรมาธิการของสภา ฯ เองก็มีความเห็นว่าปฏิบัติไม่ได้ รัฐบาลก็ยังหาทางทำความพอใจให้แก่ผู้เสนอโดยวิธีอื่น ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้พยายามร่วมมือกับผู้แทนราษฎรโดยจริงใจ แต่ผู้แทนราษฎรหาได้ให้ความร่วมมือแก่รัฐบาลตามสมควรไม่

โดยเฉพาะการพิจารณาญัตติ แก้ไขข้อบังคับ การประชุม และการ ปริกษาของสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๒๘ นี้ ได้เริ่มอภิปรายมาจนหมดเวลาประชุมตามปกติ มีสมาชิกอยู่ประชุมเป็นส่วนน้อยแล้ว และสภา ฯ ก็เห็นเป็นเรื่องสำคัญ สภา ฯ น่าจะให้การประชุมปริกษาเป็นไปตามระเบียบ คืออภิปรายต่อไปในในวันหลัง เพื่อให้โอกาสสมาชิก ฯ ส่วนมากได้ฟังเหตุผลและใช้ดุลยพินิจโดยรอบคอบ แต่สมาชิกฝ่ายผู้แทนราษฎรก็เสนอญัตติให้รวบรัดการพิจารณาและเสนอให้ลงมติโดยไม่ให้โอกาสรัฐบาลแถลงชี้แจงอีก วิธีการดังนี้เป็นวิธีช่วงชิงเอาเปรียบโดยไม่เป็นธรรม ในที่สุดสภา ฯ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างข้อบังคับนั้น

รัฐบาลเห็นว่าความเป็นไปในสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องนี้และเรื่องอื่น ๆ หลายเรื่องที่แล้วมา ผู้แทนราษฎรชุดนี้เป็นอันมากไม่สนใจฟังคำชี้แจงหรือเหตุผลทางรัฐบาล และมิได้คำนึงถึงความเสียหายอันจะพึงมีแก่ประเทศชาติ

การเป็นดังนี้ รัฐบาลจึงรู้สึกว่าไม่สามารถจะบริหารราชการของประเทศในความไว้วางใจของสภา ฯ นี้ได้ นายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่องนี้แด่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ให้ทราบความประสงค์ของคณะรัฐมนตรีที่จะขอลาออกจากหน้าที่ แต่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เห็นว่า สภาพการณ์ของโลกในเวลานี้อยู่ในระหว่างความปั่นป่วนคับขัน ประกอบกับจะต้องเตรียมการรับเสด็จพระเจ้าอยู่หัวสู่พระนคร รัฐบาลคณะนี้ควรจะบริหารราชการของประเทศต่อไป เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลก็เห็นทางเดียวที่จะดำเนินตามวิถีรัฐธรรมนูญ คือ ยุบสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นทางที่ราษฎรจะได้เลือกตั้งผู้แทนมาใหม่ ดังที่ได้ประกาศในพระราชกฤษฎีกาแล้ว

Legislative Institutional Repository of Thailand

ขอให้ประชาชนมั่นใจว่า รัฐบาลนี้มิได้มุ่งหมายที่จะทำสิ่งใดนอกเหนือไปจากวิถีรัฐธรรมนูญ การลาออกของคณะรัฐมนตรีก็ดี การยุบสภา ฯ ก็ดี เป็นเหตุการณ์ตามสภาพแห่งการปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญ รัฐบาลจึงขอให้ประชาชนตั้งอยู่ในความสงบอย่าได้มีความหวั่นไหวตกใจอย่างหนึ่งอย่างใด รัฐบาลอยู่ในฐานะที่จะรักษาความปลอดภัยของประชาชน และความสงบเรียบร้อยของประเทศอยู่เสมอ"

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒๑ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๗ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๖ กระทู้

ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ใหม่ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๑ เป็นการเลือกโดยทางตรง คือ ให้ราษฎรเลือกผู้แทนราษฎรเอง และโดยวิธีแบ่งเขต แต่ละเขตให้เลือกผู้แทนราษฎรได้แต่เพียงหนึ่งคน ได้ผู้แทนราษฎร ๙๑ คน เท่ากับจำนวนผู้แทนราษฎรชุดก่อน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๑

๑.	ขุนสมาหารหิตคดี (โป๊ะ โปร่งคุบต์)	พระนคร	เขต ๑
๒.	ร.ท. ณ เณร ตาละลักษณ์	พระนคร	,, ๓
๓.	นายอรุณ ทองบุ๋ยโชติ	พระนคร	,, ๓
๔.	นายเต๋ พวงนุ่น	กระบี่	
๕.	นายพิพัฒน์ (เต็ก) ภังคานนท์	กาญจนบุรี	
๖.	นายบุญช่วย ชูทรัพย์	กำแพงเพชร	
๗.	นายโสภณ สุภธีระ	ขอนแก่น	เขต ๑
๘.	นายผล แสนสระคี	ขอนแก่น	,, ๒
๙.	นายอมร ผลประสิทธิ์	จันทบุรี	
๑๐.	นายนิ่ม เรืองเกษตร	ฉะเชิงเทรา	
๑๑.	นายจันทรเขตร์ ฉัตรภูติ	ชลบุรี	
๑๒.	นายศิริ บำเพ็ญอยู่	ชัยนาท	
๑๓.	นายทองดี หาญศึกษา	ชัยภูมิ	
๑๔.	หลวงศรีสุพรรณดิษฐ์ (เฉียน ชุมวรฐายี)	ชุมพร	
๑๕.	นายบุญศรี วิญญรัตน์	เชียงราย	เขต ๑
๑๖.	นายวรการบัญชา (บุญเกิด สุตันตานนท์)	เชียงราย	,, ๒
๑๗.	นายภิญโญ อินทะวิวัฒน์	เชียงใหม่	เขต ๑
๑๘.	นายอินทร สิงหเนตร	เชียงใหม่	,, ๒
๑๙.	นายสุวิชช พันธเศรษฐ	เชียงใหม่	,, ๓
๒๐.	นายเชิดชน สวัสดิ์ชาณี	ตรัง	
๒๑.	นายเฉลา เตาลานนท์	ตราด	
๒๒.	นายหมิง สายชุ่มอินทร์	ตาก	
๒๓.	นายกวดหุ้มแพร (โต สุจริตกุล)	ธนบุรี	
๒๔.	นายเย็น ศิริมหา	นครนายก	
๒๕.	ร.ท. ชุนวิริยะเหิรหาว (วิริยะ มีชำนาญ)	นครปฐม	
๒๖.	ชุนอนุสรกรณี (ทะ พรหมประกาย)	นครพนม	
๒๗.	นายกำยั้น ภูมิพานิชย์	นครราชสีมา	เขต ๑
๒๘.	ร.ท. ฉัตร นิติยสุทธิ์	นครราชสีมา	,, ๒
๒๙.	นายเอี่ยม สุภาพกุล	นครราชสีมา	,, ๓
๓๐.	นายฉ่ำ จำรัสเนตร	นครศรีธรรมราช	เขต ๑
๓๑.	นายเปี่ยม บุณยะโชติ	นครศรีธรรมราช	,, ๒
๓๒.	พ.ต. หลวงขจรกลางสนาม (ขจร มกรสุต)	นครสวรรค์	เขต ๑
๓๓.	ชุนอนุกูลประชากร (วงษ์ พยัคฆวิเชียร)	นครสวรรค์	,, ๒
๓๔.	นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิ่ม	นนทบุรี	
๓๕.	นายอับดุลยาลานาเซร์ (อดุล ณ สายบุรี)	นราธิวาส	
๓๖.	นายจำรัส มหาวงศ์นันท์	น่าน	
๓๗.	นายทัน พรหมมิทธิกุล	บุรีรัมย์	
๓๘.	ร.ต. ลมัย กฤษณภักดี	ปทุมธานี	
๓๙.	ม.ล. ต้อย ชุมสาย	ประจวบคีรีขันธ์	
๔๐.	นายตาบสงวน พยุงพงศ์	ปราจีนบุรี	

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔๑.	พระพิพิธภักดี (กุมุกดา อัยคุลยุตร)	ปัตตานี	
๔๒.	หลวงบ่ระสิทธิ์นรกรรม (เจ๊ียน หงส์บ่ระพาส)	พระนครศรีอยุธยา	เขต ๑
๔๓.	นายฟื้น สุพรรณสาร	พระนครศรีอยุธยา	,, ๒
๔๔.	นายโมรา ณ ถลาง	พังงา	
๔๕.	ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์	พัทลุง	
๔๖.	นายแก้ว สิงหะเสนีย์	พิจิตร	
๔๗.	ขุนคุปตพงษ์ประพัทธ์	พิษณุโลก	
๔๘.	นายทองพูน อังกินันท์	เพชรบุรี	
๔๙.	ขุนอนุสรสิทธิกรรม (ทองดี วัชโรทยาน)	เพชรบูรณ์	
๕๐.	นายทอง กันทาธรรม	แพร่	
๕๑.	นายชิต เวชประสิทธิ์	ภูเก็ต	
๕๒.	นายทองม้วน อัตถากร	มหาสารคาม	เขต ๑
๕๓.	นายทองดี ณ กาฬสินธุ์	มหาสารคาม	,, ๒
๕๔.	นายจำลอง ดาวเรือง	มหาสารคาม	,, ๓
๕๕.	นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	แม่ฮ่องสอน	
๕๖.	นายวิไล เขญจลักษณ์ (นายแวและเขญอาบัซซ์)	ยะลา	
๕๗.	นายถวิล อุดล	ร้อยเอ็ด	เขต ๑
๕๘.	นายเชมชาติ บุณยรัตพันธ์	ร้อยเอ็ด	,, ๒
๕๙.	นายบุลจักร (รู้) ลิ่มศิลา	ระนอง	
๖๐.	นายเสกล เขตสมมา	ระยอง	
๖๑.	นายทองดี จันทรกุล	ราชบุรี	
๖๒.	นายสำอางค์ ศิริสวัสดิ์	ลพบุรี	
๖๓.	พล.ต. พระยาอมรวิสัยสาเดช (พิณ โรหิตะพินทุ)	ลำปาง	เขต ๑
๖๔.	นายสรอย ณ ลำปาง	ลำปาง	,, ๒
๖๕.	เจ้าวรทัศน์ ณ ลำพูน	ลำพูน	
๖๖.	พระยาศรีนครชัย (ประวงษ์ อมาตยกุล)	เลย	
๖๗.	หลวงราษฎร์วิรุณหาญ (ชัย สุคนธ์)	ศรีสะเกษ	เขต ๑
๖๘.	นายพุฒเทศ กาญจนเสริม	ศรีสะเกษ	,, ๒
๖๙.	นายเคียง ศิริขันธ์	สกลนคร	
๗๐.	นายเธียร (ก๊ะกุ๋ย) วิชุลากร	สงขลา	เขต ๑
๗๑.	พระยาศรีธรรมราช (ทองคำ กาญจนโชติ)	สงขลา	,, ๒
๗๒.	นายสงวน ณ นคร	สตูล	
๗๓.	นายชออ้น อำพล	สมุทรปราการ	
๗๔.	พระราชญาติรักษา (ประกอบ บุนนาค)	สมุทรสงคราม	
๗๕.	นายยิ้นยง (ยง) เจียมไชยศรี	สมุทรสาคร	
๗๖.	นายจวัช สุขระภาตะนันท์	สระบุรี	
๗๗.	นายไสว อินทรชาติ	สรรพากร	
๗๘.	นายอำไพ อิศรางกูร ณ อยุธยา	สิงห์บุรี	
๗๙.	นายสว่าง สันทพันธ์	สุพรรณบุรี	
๘๐.	นายวุฒิ สุวรรณรักษ์	สุราษฎร์ธานี	
๘๑.	นายปรีกษ์ แก้วยลัง	สุรินทร์	เขต ๑
๘๒.	นายพันธ์ มูลศาสตร์	สุรินทร์	,, ๒
๘๓.	ขุนพิพัฒนโภคา	หนองคาย	
๘๔.	นายบุญศรี จันทนชาติ	อ่างทอง	
๘๕.	ร้อยโท ขุนสรไกรพิศิษฐ์ (ประหวบ มหาขันธ์)	อุดรธานี	
๘๖.	นายพึ่ง ศรีจันทร์	อุตรดิตถ์	
๘๗.	พระยาวิทูรธรรมพิเนตุ (โต๊ะ อมระนันท์)	อุทัยธานี	
๘๘.	นายฟอง สิทธิธรรม	อุบลราชธานี	เขต ๑
๘๙.	นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี	,, ๒
๙๐.	นายเลียง ไชยกาล	อุบลราชธานี	,, ๓
๙๑.	ขุนบุรัสการกิติคดี (เหมือน บุรัสการ)	อุบลราชธานี	,, ๔

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกโดยทางตรง คือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้แทนราษฎรเอง เป็นการเลือกตั้งโดยวิธีแบ่งเขต แต่ละเขตให้เลือกผู้แทนราษฎรได้เพียง ๑ คน และถือจำนวนราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๖,๓๑๐,๑๗๒ คน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๒,๒๑๐,๓๓๒ คน
คิดเป็นร้อยละ	๓๕.๐๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จังหวัดที่มีผู้ใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดนครนายก คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๖๗.๓๖

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธินอ้ยที่สุดคือจังหวัดตรัง คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๒๘

หมายเหตุ ๑. นายอรุณ ทองบัวโชติ (จังหวัดพระนคร เขต ๓) ถูกร้องคัดค้าน ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ การเลือกตั้งใหม่ได้แก่นายอรุณ ทองบัวโชติ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๘๑

๒. นายอินทร สิงหเนตร (จังหวัดเชียงใหม่ เขต ๒) ถูกสภา ฯ วินิจฉัยให้เว้นจากสมาชิกภาพ เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่นายสี่หมื่น วณีสอน เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๔๘๒

๓. ร.ท. ณ เณร ตาละลักษณ์ (จังหวัดพระนคร เขต ๒) ขาดคุณสมบัติของผู้เลือกตั้ง เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่นายเลื่อน พงษ์โสภณ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๔๘๓

๔. นายกำปั่น ภูมิพาณิชย์ (จังหวัดนครราชสีมา เขต ๑) ถูกร้องคัดค้าน ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้แก่ พระประสงค์เกษมราษฎร์ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๔๘๓

๕. นายยืนยง (ยง้) เจียมไชยศรี (จังหวัดสมุทรสาคร) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่ ขุนสุคนธวิทศิกษากร เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๔๘๔

๖. ร.ต. ลมัย กฤษณภักดี (จังหวัดปทุมธานี) พระราชญาติรักษา (จังหวัดสมุทรสงคราม) ขุนพิพัฒนโภคา (จังหวัดหนองคาย) และนายสรอย ณ ลำปาง (จังหวัดลำปาง เขต ๒) ได้ขาดคุณสมบัติของผู้เลือกตั้ง เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่ นายเอี่ยม ราษฎรนิยม (จังหวัดปทุมธานี) นายเสวตร สุกระสร (จังหวัดสมุทรสงคราม) ร.อ. เขี้ยม เอกสิทธิ์ (พระปทุมเทวาภิบาล) (จังหวัด หนองคาย) และนายประยูร ขันธรักษ์ (จังหวัดลำปาง เขต ๒) เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๔๘๕

๗. นายธวัช สุประภาตะนันท์ (จังหวัดสระบุรี) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่นายปรุง ลักษณะสมพงษ์ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๔๘๖

๘. นายสำอางค์ ศรีสวัสดิ์ (จังหวัดลพบุรี) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่นายประเสริฐ วาสิกะสิน เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๔๘๖

๙. ขุนอนุกูลประชากร (จังหวัดนครสวรรค์ เขต ๒) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่นายใหญ่ ศวิตชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๘๗

๑๐. ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ (จังหวัดพัทลุง) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ ได้แก่นายถัด พรหมมานพ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๔๘๗

๑๑. นายสว่าง สนิทพันธ์ (จังหวัดสุพรรณบุรี) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่นายแสวง สนิทพันธ์ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๗

๑๒. ขุนสมาหารหิตคดี (จังหวัดพระนคร เขต ๑) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่นายโชติ คุ้มพันธ์ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๔๘๘

๑๓. ได้ดินแดน ๔ จังหวัด จึงมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นในเดือนกรกฎาคม ๒๔๘๘ คือนายสอน บุตโรบล (จังหวัดนครจำปาศักดิ์) นายชวลิต อภัยวงศ์ (จังหวัดพระตะบอง) นายประยูร อภัยวงศ์ (จังหวัดพิบูลสงคราม) และนายสังคม ริมทอง (จังหวัดลานช้าง)

๑๔. ขุนบุรัสการกิติคดี (จังหวัดอุบลราชธานี เขต ๔) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่นายบุญมา เกษมวัน เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๔๘๘

หมายเหตุ โดยที่ได้มีพระราชบัญญัติ ขยายกำหนดเวลา อยู่ใน ตำแหน่ง ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๕ และ พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้ขยายวาระที่ครบกำหนดออกตามวาระของสมาชิกไปอีกคราวละ ๒ ปี ตามรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๑๘ รวม ๒ คราวด้วยกัน สมาชิกภาพของผู้แทนราษฎรชุดนี้จึงมีอายุที่จะออกตามวาระนานกว่าปกติ ๔ ปี

สภาผู้แทนราษฎรได้เปิดประชุมในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายพันเอก พระประจนปัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

คณะรัฐมนตรีต้องออกจากตำแหน่งเพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้วางใจสิ้นสุดลง และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งนายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๕ นาย

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๔๘๑ ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน โดยคะแนน ๑๑๑ ต่อ ๒ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๒๕ คน

ต่อมาก็ได้ขยายสมัยประชุมสมัยสามัญนี้ออกไปอีก และปิดสมัยประชุมเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๔๒ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๒๗ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑๒๘ กระทู้

๒๔๘๒

ในปี ๒๔๘๒ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายพันเอก พระประจนปัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ต่อมาก็ได้ขยายสมัยประชุมสมัยสามัญนี้ออกไปอีก

ในวันที่ ๖ ตุลาคม ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ โดยเปลี่ยนชื่อประเทศจาก "สยาม" เป็น "ไทย"

ได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๑๒ ตุลาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒๑ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๒๔ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑๔๐ กระทู้

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๔๘๓

ในปี ๒๔๘๓ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญ ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายพันเอก พระประจนปัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในวันที่ ๑๗ กันยายน ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติปีปฏิทิน โดยเปลี่ยนการเริ่มนับปีจากวันที่ ๑ เมษายน สิ้นสุด ๓๑ มีนาคม เป็นเริ่มนับจาก ๑ มกราคม สิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม

ได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๒๑ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒๖ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๓๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๙๐ กระทู้

ในวันที่ ๔ ตุลาคม ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล โดยขยายอายุของสมาชิกประเภทที่ ๒ ออกไปจากสิบปีเป็นไม่เกินยี่สิบปี

ในปีนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญ ในวันที่ ๑ พฤศจิกายนอีกครั้งหนึ่ง และได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๖ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๐ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๓๖ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๕๔ กระทู้

๒๔๘๔

ในปี ๒๔๘๔ วันที่ ๙ พฤษภาคม ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสันติภาพกับประเทศฝรั่งเศส ณ กรุงโตเกียว โดยประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้ไกล่เกลี่ย

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญ ในวันที่ ๙ มิถุนายน และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๒๓ มิถุนายน

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุม ๒ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๙ ฉบับ

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญ ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

พลตรี พระประจนปัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้หลวงคหกรรมบดี เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงคมนาคม ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงตั้งให้นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๐ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุม ๒๑ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมาย ๖๔ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑๒๓ กระทู้

ครั้นเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ก็ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญอีกเป็นครั้งที่ ๒

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้นายทองเปลว ชลภูมิ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๗ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุม ๑๐ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมาย ๑๙ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๔๕ กระทู้

โดยเหตุที่ได้มีสงครามมหาอาเซียบูรพา และกองทหารญี่ปุ่นได้เคลื่อนกำลังเข้าสู่ประเทศไทยด้วย ฉะนั้น จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาเปิดสมัยประชุมวิสามัญในวันที่ ๙ ธันวาคม

โดยเหตุที่เจ้าพระยายมราช ได้ถึงแก่อสัญญกรรม สภาผู้แทนราษฎรมิได้ตั้งซ่อมคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

และโดยที่รัฐบาลเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรว่า ประเทศไทยเข้าสู่ภาวะสงคราม บรรดากิจการต่าง ๆ ของรัฐ ฯ ควรจะได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบกว่าปกติประการหนึ่ง กับประกอบด้วยเวลานี้ นายพลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน ก็ชรามากและสุขภาพไม่

LIRT
Legislative Institution Research Library of Thailand

สมบูรณ์อีกประการหนึ่ง เห็นว่าในบัจจุบันนี้ เมื่อได้พิจารณาสถานการณ์ทั่ว ๆ ไปแล้ว คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ก็ควรจะประกอบให้เข้มแข็ง มีผู้ทรงคุณพร้อมที่จะให้เป็นที่เชื่อถือได้ ทั้งราษฎรในประเทศและต่างประเทศและเพื่อประโยชน์ส่วนรวม สมควรที่จะตั้งซ่อมคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ผู้ที่สมควรจะรับตำแหน่งนี้มี นายปรีดี พนมยงค์ ด้วยผู้หนึ่ง ซึ่งถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์แล้ว นายปรีดี พนมยงค์ เป็นอันพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สภาผู้แทนราษฎรได้บริกษาหารือกันแล้ว ลงมติตั้งให้ นายปรีดี พนมยงค์ เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นต้นไป

ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๔ ก็มีสัญญาพันธไมตรีระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น

นายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้ปฏิญาณตนต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๔๘๔

๒๔๘๕

ในปี ๒๔๘๕ ได้ประกาศสงครามต่อบริเตนใหญ่และสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม

ครั้นวันที่ ๖ มีนาคม คณะรัฐมนตรีได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพื่อที่จะให้โอกาสได้มีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรีเสียใหม่ให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ในขณะนั้น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ตั้งให้ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และมีคณะรัฐมนตรีร่วมคณะอีก ๒๕ นาย

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันโดยคะแนน ๙๔ เสียงในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๓๖ คน

ได้บีดสมัยประชุมนี้ในวันที่ ๑๖ เมษายน

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๗ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๕๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๕ กระทู้

(สมัยประชุมนี้ เป็นสมัยประชุมของปี ๒๔๘๔ แต่ได้เบีดประชุมข้ามปี หาได้มีพระราชกฤษฎีกาบีดและเบีดสมัยประชุมในปีรุ่งขึ้นตามประเพณี ดังที่เคยปฏิบัติมาไม่)

ในปีนี้ประเทศไทยได้ดินแดนคืนจากอินโดจีนฝรั่งเศสโดยผลของอนุสัญญาสันติภาพระหว่างประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศสซึ่งได้ลงนามกัน ณ กรุงโตเกียว เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๔๘๔ และได้จัดตั้งจังหวัดขึ้นใหม่ ๔ จังหวัด คือ จังหวัดลานช้าง จังหวัดนครจำปาศักดิ์ จังหวัดพิบูลสงคราม และจังหวัดพระตะบอง

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

นายปลอด วิเชียร ณ สงขลา เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

พลตรี ประจวน มหาดิลก ประจวนบัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

พลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้ถึงแก่อสัญญกรรมเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๔๘๕ สภาผู้แทนราษฎรมิได้ตั้งซ่อมผู้ใดแทน

วันที่ ๓ ธันวาคม ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยบัญญัติว่า ถ้ามีพฤติการณ์สำคัญกระทบถึงนโยบายภายในและภายนอกประเทศอันเป็นการพ้นวิสัย หรือมีเหตุขัดข้องที่จะทำให้การเลือกตั้งในขณะที่กำหนดเวลาสิ้นสุดลงไม่ได้ ก็ให้ตราพระราชบัญญัติขยายเวลาออกไปอีกคราวละไม่เกินสองปีได้

ครั้นวันที่ ๘ ธันวาคม ก็ได้มีพระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกไปอีกไม่เกินสองปี นับแต่วันที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง

ได้มีพระราชกฤษฎีกาขยายสมัยประชุมออกไปและบีดประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒๖ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๗๕ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑๒๙ กระทู้

๒๔๘๖

ในปี ๒๔๘๖ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ มกราคม และได้บีดสมัยประชุมในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๙ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๑๘ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๖ กระทู้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมเลือก

นายทวี บุณยเกตุ เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายควง อภัยวงศ์ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในการนี้ไม่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ตามมติของสภา

ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ได้มีคำสั่ง ท. สนาม โดยผู้บัญชาการทหารสูงสุด ให้นายทองเปลว ชลภูมิ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปประจำกรมประสานงานพันธมิตร และให้นายจิตตะเสน บัญจะ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มาประจำตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ในวันที่ ๒ กรกฎาคม ที่ประชุมได้พิจารณาเลือกประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรใหม่อีกครั้งหนึ่ง ได้แก่

พลเรือตรี กระแส ประวาหะนาวิน ศรยุทธเสนี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายควง อภัยวงศ์ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ ๖ กรกฎาคม ได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง พลเรือตรี กระแส ประวาหะนาวิน ศรยุทธเสนี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรเพียงคนเดียว ต่อมาในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ที่ประชุมได้พิจารณาใหม่และได้เลือกรองประธานสภาผู้แทนราษฎรใหม่อีก ซึ่งได้แก่ พลตรี ประจวน มหาดิลก ประจวนบัจจนึก และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้

พลตรี ประจวน มหาดิลก ประจวนบัจจนึก เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๒๑ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๒๒ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๔๗ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๕๑ กระทู้

ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้มีคำสั่งให้นายจิตตะเสน บัญจะ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กลับไปดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามเดิม

ได้ทรงกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้นายเจริญ บัณฑโร ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๔๘๑

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญอีกครั้งหนึ่งในวันที่ ๓ พฤศจิกายน และได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๑๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๑ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๓๗ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๔๙ กระทู้

๒๔๘๗

ในปี ๒๔๘๗ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเปิดสมัยประชุมสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

นายปรีดี วิเชียร ณ สงขลา เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายควง อภัยวงศ์ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

คณะรัฐมนตรีได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม เพราะเหตุที่สภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติพระราชกำหนดระเบียบบริหารนครบาลเพชรบูรณ์ และพระราชกำหนดจัดสร้างพุทธบุรีมณฑล

โดยที่ พลโท พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา บรรดาคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม สภาผู้แทนราษฎรจึงได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ตั้งให้นายปรีดี พนมยงค์ เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์แต่ผู้เดียว

ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งนายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๐ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ได้รับความไว้วางใจในวันนั้นโดยคะแนน ๑๐๑ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๒๒ คน

โดยเหตุที่นายควง อภัยวงศ์ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมจึงได้เลือก

นายพึ่น สุพรรณสาร เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

ต่อมาได้ขยายสมัยประชุมสามัญนี้ออกไปอีก และปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๐ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๕ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๒๔ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๓๒ กระทู้

ในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ก็ได้มีพระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้งหนึ่ง ขยายออกไปอีกไม่เกินสองปี นับแต่วันที่ตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ พฤศจิกายน และได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๐ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๙ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๓๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑๑๗ กระทู้

๒๔๙๙

ในปี ๒๔๙๙ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายพึ่น สุพรรณสาร เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในเดือนกรกฎาคม ได้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดที่ได้คืนจากอินโดจีนฝรั่งเศส ๔ จังหวัด ได้ผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีก ๔ คน คือ นายสอน ปุตโรบล (นครจำปาศักดิ์) นายชวลิต อภัยวงศ์ (พระตะบอง) นายประยูร อภัยวงศ์ (พิบูลสงคราม) และนายสังคม ดิมทอง (ตานซ้าย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงรวมทั้งสิ้น ๙๕ คน และได้มีการแต่งตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ เพิ่มขึ้นเท่ากับจำนวนของสมาชิกประเภทที่ ๑

ได้มีการประกาศสันติภาพ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม มีความว่า การประกาศสงครามต่อสหรัฐอเมริกาและบริเตนใหญ่ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๔๘๕ นั้น เป็นโมฆะไม่ผูกพันประชาชนชาวไทย ในส่วนเรื่องที่เกี่ยวกับสหประชาชาตินั้น ประเทศไทยก็ได้ตัดสินใจที่จะให้กลับคืนมาซึ่งสัมพันธไมตรีอันดีอันเคยมีมาแต่ก่อน

คณะรัฐมนตรีได้ลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม เพราะเหตุที่ได้มีประกาศสันติภาพตามพระบรมราชโองการ และเพื่อให้เป็นไปตามประเพณีนิยมแห่งวิถีทางการเมือง จึงเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความเหมาะสมในอันที่จะยังมิตรภาพและดำเนินการเจรจาทำความเข้าใจอันดีกับฝ่ายพันธมิตรเข้าบริหารราชการแผ่นดินเพื่อความวัฒนาถาวรของชาติสืบไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้นายทวี บุณยเกตุ เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะอีก ๒๒ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๔๘๘ ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันโดยคะแนน ๘๙ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๐๒ คน

โดยที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล จะทรงบรรลุนิติภาวะในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๔๘๘ แต่เนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวก จึงไม่สามารถเสด็จพระราชดำเนินกลับพระนคร และไม่ทรงสามารถตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๔๘๘ สภาผู้แทนราษฎรจึงตั้งให้

นายปรีดี พนมยงค์ เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อไปจนกว่าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จกลับสู่พระนคร

ต่อมารัฐบาลคณะนี้ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ศกเดียวกัน เพราะเหตุที่ได้พิจารณาเห็นว่า ภาระกิจอันเร่งด่วนที่รัฐบาลคณะนี้พึงปฏิบัติได้สำเร็จลุล่วงไปแล้ว ต่อไปนี้ก็เป็นปัญหาการเมือง และการทำความเข้าใจอันดีของฝ่ายสหประชาชาติ จึงเปิดโอกาสให้ผู้ที่เหมาะสมได้เข้าบริหารราชการสืบแทนต่อไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๑ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๔๘๘ ได้รับความไว้วางใจในวันนั้น โดยคะแนนเป็นเอกฉันท์

และได้ขยายสมัยประชุมสามัญออกไปอีก

ครั้นวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๔๘๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้ยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ ขึ้นมาใหม่ภายในกำหนดสิบวันนับแต่วันยุบสภา ซึ่งได้มีแถลงการณ์ของรัฐบาลว่า

"บัดนี้สงครามได้สิ้นสุดลงแล้ว ประชาชนชาวไทยมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำความร่วมมือกับสหประชาชาติในอันที่จะธำรงและรักษาสันติภาพอันสถิตสถาพรในโลก

รัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พิจารณาเห็นว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันซึ่งได้รับเลือกตั้งมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๘๑ นั้น ได้มีพระราชบัญญัติ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ขยายกำหนดเวลาให้อยู่ในตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อมาอีกถึง ๒ ครั้ง ทั้งนี้นับว่าเป็นเวลาเกินควร ย่อมเป็นเหตุให้จิตใจและความคิดเห็นของสมาชิกส่วนมากเหินห่างจากเจตนาและความประสงค์อันแท้จริงของราษฎร

ดังจะเห็นได้เมื่อรัฐบาลได้เสนอต่อสภา ฯ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติอาชญากรสงครามให้มีการลงโทษการกระทำที่ก่อให้เกิดการปกครองระบอบลัทธิเผด็จการ กล่าวคือลัทธินาซีหรือฟัสซิสต์ อันเป็นระบอบการปกครองของผู้รุกรานทำลายสันติสุขของโลกนั้น สภา ฯ กลับลงมติไม่เห็นชอบด้วยและให้ตัดออกเสีย การกระทำของสมาชิกแห่งสภา ฯ เช่นนี้อาจจะทำให้โลกภายนอกเข้าใจผิดไปว่า ประชาชนชาวไทยสนับสนุนลัทธิเผด็จการ ทั้งนี้นอกจากจะเป็นการผิดตรงกันข้ามกับความรู้สึกอันแท้จริงของประชาชนชาวไทยแล้วยังจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติอีกด้วย

ฉะนั้น เพื่อให้การได้เป็นไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐบาลจึงได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาให้พระมหากษัตริย์ทรงยุบสภาผู้แทนราษฎรเสีย ตามความในมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดนี้ได้พ้นหน้าที่ไป และเปิดโอกาสให้ราษฎรเลือกตั้งผู้แทนของตนใหม่ดังพระราชกฤษฎีกาที่ได้ประกาศแล้ว"

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๓๐ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๑๕ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๕๘ กระทู้

ได้มีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ยกย่องนายปรีดี พนมยงค์ เป็นรัฐบุรุษอาวุโส มีหน้าที่รับปรึกษากิจราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๔๘๘

๒๔๘๙

ในปี ๒๔๘๙ ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ใหม่เมื่อวันที่ ๖ มกราคม เป็นการเลือกโดยทางตรง คือให้ราษฎรเลือกผู้แทนราษฎรเองโดยวิธีแบ่งเขต แต่ละเขตให้เลือกผู้แทนได้เพียงหนึ่งคน ได้ผู้แทนราษฎร ๙๖ คน มีจำนวนผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นจากเดิมจึงได้ตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ เพิ่มขึ้นให้จำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่ ๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๔๘๙

๑.	นายโชติ คุ้มพันธ์	พระนคร	เขต ๑
๒.	นายควง อภัยวงศ์	พระนคร	,, ๒
๓.	ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช	พระนคร	,, ๓
๔.	นายรังสฤษดิ์ เชาวนะศิริ	พระนคร	,, ๔
๕.	ขุนชำนิอนุศาสน์	พระนคร	,, ๕
๖.	นายปรีดี พนมยงค์	กระบี่	
๗.	นายจำลอง ธนโสภณ	กาญจนบุรี	
๘.	นายประสิทธิ์ ชูพินิจ	กำแพงเพชร	
๙.	นายกระจ่าง ตุลารักษ์	ขอนแก่น	เขต ๑
๑๐.	นายร้อยตำรวจโท เสวตร ชุมแสงวาปี	ขอนแก่น	,, ๒
๑๑.	นายทิม ภูริพัฒน์	ขอนแก่น	,, ๓
๑๒.	นายธรัญ รายนานนท์	จันทบุรี	
๑๓.	นายกิจจา วัฒนสินธุ์	ฉะเชิงเทรา	
๑๔.	นายธรรมนูญ เทียนเงิน	ชลบุรี	
๑๕.	นายประยูร บ่านะคิษฐ์	ชัยนาท	
๑๖.	ขุนประเสริฐสรรพกิจ (วิเชียร วงศ์แก้ว)	ชัยภูมิ	
๑๗.	นายประมวล กุลมาตย์	ชุมพร	
๑๘.	นายประยูร วิมุกตะคุปต์	เชียงราย	เขต ๑
๑๙.	นายบรรจบ บรรณสิทธิ	เชียงราย	,, ๒
๒๐.	นายทองอินทร์ ปิณฑวานนท์	เชียงใหม่	,, ๑
๒๑.	นายอินทร สิงหเนตร	เชียงใหม่	,, ๒
๒๒.	นายสวัสดิ์ พันธเศรษฐ์	เชียงใหม่	,, ๓
๒๓.	นายเลียบ นิลระตะ	ตรัง	

LIRT
Legislative Initiational Repository of Thailand

๒๔.	หลวงธรรมเพรพิศาล	ตราด	
๒๕.	นายเทียม ไชยนันทน์	ตาก	
๒๖.	นายสุล เศรษฐบุตร	จันบุรี	เขต ๑
๒๗.	นายวิรัช สิ่งสุนทร	จันบุรี	„ ๒
๒๘.	นายสอน บุตโรบล	นครจัมปาศักดิ์	
๒๙.	นายสานนท์ สายสว่าง	นครชัยศรี	
๓๐.	นายพันธุ์ อินทวงศ์	นครพนม	
๓๑.	นายเลื่อน พงษ์โสภณ	นครราชสีมา	เขต ๑
๓๒.	นายมนตรี วิระแพทย์	นครราชสีมา	„ ๒
๓๓.	นายทองคำ คลังอาวุธ	นครราชสีมา	„ ๓
๓๔.	นายเกษม บุญศรี	นครสวรรค์	เขต ๑
๓๕.	นายใหญ่ ศวิตชาต	นครสวรรค์	„ ๒
๓๖.	นายวงศ์ ไชยสุวรรณ	นราธิวาส	
๓๗.	ร้อยตรี มงคล รัตนวิจิตร	นครศรีธรรมราช	เขต ๑
๓๘.	นายคล่อง ไตรสุวรรณ	นครศรีธรรมราช	„ ๒
๓๙.	นายกุล ธรรมวงศา	หนองคาย	
๔๐.	นายสมบูรณ์ บัณฑิต	น่าน	
๔๑.	นายพูน มณีวรรณ	บุรีรัมย์	
๔๒	นายสุจิตร หิรัญพฤกษ์	ปทุมธานี	
๔๓.	หลวงอุบกรรถวิถี (สระ แสงชูโต)	ประจวบคีรีขันธ์	
๔๔.	นายดุสิต บุญธรรม	ปราจีนบุรี	
๔๕.	นายเจริญ สีบแสง	ปัตตานี	
๔๖.	นายวิโรจน์ กมลพันธุ์	พระนครศรีอยุธยา	เขต ๑
๔๗.	นายเยื้อน พาณิชวิทย์	พระนครศรีอยุธยา	„ ๒
๔๘.	นายชวลิต อภัยวงศ์	พระตะบอง	
๔๙.	นายจำรูญ อันติมานนท์	พังงา	

๕๐.	นายสมบุญ ศิริธร	พิจิตร	
๕๑.	นายเพิ่ม วงศ์ทองเหลือง	พิจิตร	
๕๒.	พระยาสุนทรพิพิธ	พิษณุโลก	
๕๓.	นายประยูร อภัยวงศ์	พิบูลสงคราม	
๕๔.	พันเอก พระยาสุรพันธเสนี (ริ้น ชุนหาก)	เพชรบุรี	
๕๕.	นายเชื้อ สนั่นเมือง	เพชรบูรณ์	
๕๖.	นายทอง กันทาธรรม	แพร่	
๕๗.	นายชิต เวชประสิทธิ์	ภูเก็ต	
๕๘.	หลวงอังคณานุรักษ์	มหาสารคาม	เขต ๑
๕๙.	นายกว้าง ทองทวี	มหาสารคาม	„ ๒
๖๐.	นายบุญช่วย อัตถากร	มหาสารคาม	„ ๓
๖๑.	นายเอื้อม (บุญเอื้อม) ทองสวัสดิ์	แม่ฮ่องสอน	
๖๒.	นายประสาท ไชยะโท	ยะลา	
๖๓.	นายยกเลี่ยง เหมะภูติ	ระนอง	
๖๔.	นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	ระยอง	
๖๕.	นายสิงห์ ประกาสิทธิ์	ร้อยเอ็ด	เขต ๑
๖๖.	นายวิเชียร บำรุงพานิช	ร้อยเอ็ด	„ ๒
๖๗.	นายเทียม ณ สงขลา	ราชบุรี	
๖๘.	นายสังคม ริมทอง	ลานช้าง	
๖๙.	นายกฤตย์ สงวนวงศ์	ลพบุรี	
๗๐.	นายอินทูล วรกุล	ลำปาง	เขต ๑
๗๑.	นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	ลำปาง	„ ๒
๗๒.	นายบุญมี ตุงคนาคร	ลำพูน	
๗๓.	นายร้อยตำรวจโท สงกรานต์ อุดมสิทธิ์	เลย	
๗๔.	นายบูรณะ รัมปาพันธ์	ศรีสะเกษ	เขต ๑
๗๕.	นายผล ศิลารัตน์	ศรีสะเกษ	„ ๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๗๖. นายเดียง ศิริชันธ์	สกลนคร	
๗๗. นายนิสสัย โรจนหัสดิน	สงขลา	เขต ๑
๗๘. นายคล้าย ละอองมณี	สงขลา	,, ๒
๗๙. นายเร๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ	สตูล	
๘๐. นายกฤษณ์ ยัวสรวง	สมุทรสงคราม	
๘๑. ร้อยเอก ประเสริฐ สุดบรรทัด	สระบุรี	
๘๒. ขุนระดับคดี	สุโขทัย	
๘๓. ขุนขจิตสารกรรม	สิงห์บุรี	
๘๔. หลวงชาญภูเบศร์	สุพรรณบุรี	
๘๕. นายประเสริฐ ทรัพย์สุนทร	สุราษฎร์ธานี	
๘๖. นายขาว ธรรมสุชาติ	สุรินทร์	เขต ๑
๘๗. นายยิ้น สิบนุการณ์	สุรินทร์	,, ๒
๘๘. นายอ้วน นาครทรรพ	อุดรธานี	เขต ๑
๘๙. นายสวน พรหมประกาย	อุดรธานี	,, ๒
๙๐. นายสุ่ม ตันติผลาผล	อุตรดิตถ์	
๙๑. นายพร มากวงศ์	อุทัยธานี	
๙๒. นายวิรัตน์ ศุขะพันธุ์	อ่างทอง	
๙๓. นายเลียง ไชยกาล	อุบลราชธานี	เขต ๑
๙๔. นายฟอง สิทธิธรรม	อุบลราชธานี	,, ๒
๙๕. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี	,, ๓
๙๖. นายบุญมา เกษมวัน	อุบลราชธานี	,, ๔

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งโดยตรง คือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้แทนราษฎรเอง เป็นการเลือกตั้งโดยวิธีแบ่งเขต แต่ละเขตให้เลือกผู้แทนราษฎรได้เพียงหนึ่งคน และถือจำนวนราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๖,๔๓๑,๘๒๗ คน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๒,๑๘๑,๗๘๘ คน
คิดเป็นร้อยละ	๓๒.๕๒

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๕๔.๖๕ และจังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดสุพรรณบุรี คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๓.๕๐ (จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีการเลือกตั้งในครั้งนี้ เพราะมีผู้สมัครแต่เพียงคนเดียว)

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญ ในวันที่ ๒๔ มกราคม ที่ประชุมได้เลือก

พระยามานวราชเสวี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

นายเดือน บุนนาค เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

คณะรัฐมนตรีได้สิ้นสุดลงเพราะเหตุที่สภาผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้วางใจได้สิ้นสุดลง เพราะสภาถูกยุบ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งนายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๑ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ และ ๘ กุมภาพันธ์ เป็นเวลา ๒ วัน ได้รับความไว้วางใจโดยคะแนน ๘๙ เสียง ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๖๖ คน

ในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๙ ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ มีจำนวน ๖ นาย ประกอบด้วย

๑. พระยามานวราชเสวี
๒. นายทองเย็น หัตถะเมียร
๓. พลโท หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต
๔. หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช
๕. นายยด สมานนท์ และ
๖. นายดิเรก ชัยนาม

ได้ร่วมกันเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยให้เหตุผลว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๗๕ พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยมาจนกระทั่งบัดนี้เป็นเวลาถึง ๑๔ ปีเศษ เหตุการณ์บ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก และการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้ยังความเจริญให้แก่ประเทศชาติเป็นเอนกประการ บัดนี้รู้สึกว่าประชาชนชาวไทยต่างได้ซาบซึ้งถึงคุณประโยชน์ของการปกครองในระบอบนี้เป็นอย่างดี พยานในข้อนี้จะเห็นได้จากการสมัครรับเลือกและการเลือกตั้ง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้แทนในสมัยหลัง ๆ นี้ ประชาชนได้มีความสนใจขึ้นเป็นลำดับ ฉะนั้นจึงควรจะได้มีการตั้งคายนารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๗๕ ให้เหมาะสมกับสภาวการณ์ของชาติในขณะนี้ และเพื่อให้ระบอบการปกครองประชาธิปไตยได้เป็นไปโดยสมบูรณ์เยี่ยงอารยประเทศทั้งหลาย

และในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวน ๑๕ นาย เพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
๒. นายดิเรก ชัยนาม
๓. นายเดือน บุนนาค
๔. นายเตียง ศิริขันธ์
๕. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์
๖. นายปริญญา จูฑามาตย์
๗. นายปรีดี พนมยงค์
๘. นายพิชาญ บุณยง
๙. พระยามานวราชเสวี
๑๐. นายเยื้อน พานิชวิทย์
๑๑. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร
๑๒. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
๑๓. หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช
๑๔. นายอินทร สิงหเนตร์
๑๕. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์

ที่ประชุมกรรมาธิการได้เลือก นายปรีดี พนมยงค์ เป็นประธานกรรมาธิการ และหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นเลขานุการกรรมาธิการ

ต่อมาในวันที่ ๑๘ มีนาคม คณะรัฐมนตรีก็ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุที่แพ้มติของที่ประชุมสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการใช้จ่ายของประชาชนในภาวะคับขันของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการโดยคะแนน ๖๕ ต่อ ๖๓ โดยคณะรัฐมนตรีคณะนี้เกรงว่า ร่างพระราชบัญญัติที่สภารับหลักการนั้น ถ้าออกใช้เป็นกฎหมายจะเป็นการเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ นายปรีดี พนมยงค์ เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๑๖ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน โดยคะแนน ๑๑๕ ต่อ ๓ ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๒๓ คน

ในวันที่ ๒๕ มีนาคม นายปรีดี พนมยงค์ ประธานกรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ขอลาออกจากกรรมาธิการ โดยอ้างเหตุว่า ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีภาระที่จะปฏิบัติมาก ไม่สามารถจะปลีกตัวมาประชุมพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสม่ำเสมอ อาจทำให้การประชุมล่าช้า ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติตั้ง พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นกรรมาธิการแทน และกรรมาธิการคณะนี้ได้เลือก พระยามานวราชเสวี กรรมาธิการ เป็นประธานกรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแทนนายปรีดี พนมยงค์ ต่อไป

ต่อมา นายเดือน บุนนาค รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพราะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และในวันที่ ๒ เมษายน ที่ประชุมได้เลือก

นายมงคล รัตนวิจิตร เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ได้มีการขยายสมัยประชุมสมัยสามัญนี้ออกไปอีก และได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๙ พฤษภาคม

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุม ๑๕ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๒๙ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๖๖ กระทู้

เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญได้ร่างเสร็จ และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติพิจารณาให้ใช้ได้แล้ว ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๔๘๙ ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่แทนรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้เสด็จออกพระราชทาน ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ในวันที่ ๙ พฤษภาคม

ในการพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับนี้ อาจักษ์ได้อ่านคำพระราชปรารภในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙* ในท่ามกลางที่ประชุม และเมื่อ

* คำพระราชปรารภปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๘๙

Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ก็ประทานแก่พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้กราบบังคมทูลพระกรุณาสนองพระราชปรารภพระราชทานรัฐธรรมนูญว่า

"ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระยาทยกเกล้าปกกระหม่อม

ในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส กราบบังคมทูลพระกรุณา ว่า ที่ได้ทรงพระอุตสาห เสด็จมาพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในครั้งนี้ ด้วยมีพระราชประสงค์จะใช้รัฐธรรมนูญเป็นหลัก เป็นบ่อเกิดแห่งความผาสุกของอาณาประชาชนทั้งหลาย เพื่อจะได้มีความสมัครสโมสรเป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะรักษาและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญนั้น เป็นพระมหากรุณาธิคุณอันล้นเกล้า ฯ ข้าพระพุทธเจ้าขอน้อมเกล้า ฯ รับพระราชทานพรนี้ และขอให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ขอเดชะ"

โดยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญนี้ อำนาจนิติบัญญัติ มีสภาสองสภา คือ พฤฒสภา สภาหนึ่ง และสภาผู้แทนสภาหนึ่ง ประกอบเป็นรัฐสภา ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ ที่มีอยู่เดิมนั้นเป็นอันเลิกไป

พฤฒสภานั้นประกอบด้วยสมาชิกมีจำนวน ๘๐ คน ราษฎรเป็นผู้เลือกตั้ง มีอายุกราวละ ๖ ปี ในวาระเริ่มแรกให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในตำแหน่งในวันสุดท้ายก่อนใช้รัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕ เป็นผู้เลือก

สภาผู้แทน ประกอบด้วยผู้ที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้น ในวาระเริ่มแรกให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในตำแหน่งในขณะนั้น ๙๖ คน เป็นผู้แทนต่อไป และถ้าจังหวัดใดมีจำนวนราษฎรเกินกว่าหนึ่งแสนคน ก็ให้เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งต่อจำนวนราษฎรทุกแสนคน เศษของหนึ่งแสนถ้าถึงกึ่งหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งแสน

ในการเลือกสมาชิกพฤฒสภานั้น ได้มีประกาศกำหนดวิธีการเลือกตั้งสมาชิกพฤฒสภาตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ ให้มีองค์การเลือกตั้งขึ้น ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกพฤฒสภา และได้มีการเลือกตั้งสมาชิกพฤฒสภาเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๔๗๕ โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจ้าหน้าที่ในการเลือกตั้ง ในที่สุดสมาชิกพฤฒสภาในวาระเริ่มแรก มีรายชื่อดังต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกพฤฒสภา
เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๔๗๕

๑. พันตรี หม่อมหลวงกรี เสขะนิวงศ์
๒. เรือเอก กำลาม กาญจนสกุล
๓. พันโท ก้าน ร.น.ง ภูมิเวท
๔. นายแก้ว สิงหะคเชนทร์
๕. พันเอก กาจ เก่งระดมยิง
๖. พลเรือตรี กระแส ประวาหะนาวิน ศรยุทธเสนี
๗. พลโท หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต
๘. นายเชียน กาญจนพันธุ์
๙. พลโท จิระ วิชิตสงคราม
๑๐. นายจรูญ สิงหเสนี
๑๑. นายจิตตะเสน ปัญจะ
๑๒. พันโท เจือ สฤษฏิราชโยธิน
๑๓. นายจำรัส สุวรรณชีพ
๑๔. นายจินดา พันธุมจินดา
๑๕. นายจำลอง ดาวเรือง
๑๖. พลโท จรูญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์
๑๗. นายเฉลียว ปทุมรส
๑๘. พันเอก หลวงชาญสงคราม
๑๙. พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม
๒๐. หลวงชำนาญนิติกิจการ
๒๑. นายพันตำรวจโท ชั้น รัศมิทัต
๒๒. นายชาญ บุนนาค
๒๓. นายชุบ ปัณฑวนิช

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๔. พลตรี ไชย ประทีปะเสน
๒๕. นายช่วย สุคนธมัต
๒๖. ร้อยโท เชย กลัญชัย
๒๗. นายดิเรก ชัยนาม
๒๘. นายเด่น บุนนาค
๒๙. นายไต๋ ปาณิกบุตร
๓๐. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์
๓๑. นายถวิล อุดล
๓๒. ร้อยเอก ทิพย์ ประสานสุข
๓๓. นายทองม้วน สถิรบุตร
๓๔. พันเอก ทวน วิชัยขัทคะ
๓๕. พันเอก เทศ กิตติรัต
๓๖. ร้อยตรี เที่ยง เฉลิมศักดิ์
๓๗. นายทัน พรหมมิทธิกุล
๓๘. นายเธียรไท อภิชาติบุตร
๓๙. พระยานลราชสุวัจน์
๔๐. พระยานิติศาสตร์ไพศาล
๔๑. พระนิติการณ์ประสม
๔๒. นายบรรจง ศรีจรูญ
๔๓. นายประเสริฐ ศรีจรูญ
๔๔. นายปรีดี พนมยงค์
๔๕. นายประโมทย์ พึ่งสุนทร
๔๖. เรือเอก ประเสริฐ สุขสมัย
๔๗. พลตรี ประยูร ปราสาทกุลยี่กษ์ พิบูลสงคราม
๔๘. พลโท ประจวน มหาดิลก ประจวนชี่จรนิก
๔๙. นายประพาฬ บุญหลง
๕๐. หลวงประสิทธินรกรรม
๕๑. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี
๕๒. นายประทุม รมยานนท์
๕๓. นายผูก ปาลธรรมี
๕๔. นายพันตำรวจเอก พระพิจารณ์พลกิจ
๕๕. นายพึ่ง ศรีจันทร์
๕๖. พลโท มังกร พรหมโยธี
๕๗. พระยามานวราชเสวี
๕๘. นายมิ่ง เลาห์เรณู
๕๙. พันเอก หม่อมราชวงศ์ลาภ หัสดินทร์
๖๐. นายเล้ง ศรีสมวงศ์
๖๑. นายวิจิตร ลุลิตานนท์
๖๒. นายวิลาส โอสถานนท์
๖๓. ร้อยเอก วิมล วิมลสรกิจ
๖๔. เรือเอก วัน รุยาพร
๖๕. เรืออากาศโท วิริยะ วิริยะเหิญหาว
๖๖. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากรณ์
๖๗. พลตรี เดียร สู่ศิลป์
๖๘. นายศิริ ชาตินันท์
๖๙. นายสงวน ตุฑะเตมีย์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๗๐. พระสุธรรมวินิจฉัย

๗๑. พันตรี สมาน เทพหัสดิน ณ อยุธยา

๗๒. นายสนิท เอกัญรัฐ

๗๓. นายสุรินทร์ ชิโนทัย

๗๔. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์

๗๕. นายไสว อินทรประชา

๗๖. พันตรี สเหวก นิรันดร

๗๗. พันโท พระยาอภัยพลรบ

๗๘. นายเอก สุสโยกุก

๗๙. หลวงธรรมนิยมวินิจ

๘๐. นายธรุณ เสงสร่างวัฒนะ

(สมาชิกชุดนี้สิ้นสุดลงเพราะมีรัฐประหารเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐)

หมายเหตุ

๑. เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๔๘๙ นายเส้ง ศรีสมวงศ์ ลาออกจากสมาชิกภาพ

๒. เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๔๘๙ พระยามานวราชเสวี ลาออกจากสมาชิกภาพ

๓. เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๙ นายเตือน บุนนาค ลาออกจากสมาชิกภาพ

๔. เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๘๙ นายดิเรก ชัยนาม และ พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม ลาออกจากสมาชิกภาพ

๕. เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๘๙ พลเรือตรีถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ ลาออกจากสมาชิกภาพ

๖. เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๔๘๙ นายปรีดี พนมยงค์ ลาออกจากสมาชิกภาพ

๗. เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๔๘๙ นายจรูญ สืบแสง ลาออกจากสมาชิกภาพ

๘. เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๘๙ นายจำลอง ดาวเรือง ลาออกจากสมาชิกภาพ

๙. เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๙ นายพันตำรวจเอก พระพิจารณ์พลกิจ ลาออกจากสมาชิกภาพ

๑๐. เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๔๘๙ พันเอก หม่อมราชวงศ์ ลาภ หัสดินทร์ ลาออกจากสมาชิกภาพเพราะได้รับพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้ากรมเสมียนตรา กระทรวงกลาโหม

๑๑. เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๐ พันตรี หม่อมหลวงกรี เดชาติวงศ์ ถึงแก่กรรม

๑๒. เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๐ นายสุรินทร์ ชิโนทัย ถึงแก่กรรม

๑๓. เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๔๙๐ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณ ไวทยากร ลาออกจากสมาชิกภาพเพราะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นอัครราชทูตไทยประจำกรุงวอชิงตัน

โดยที่ บทเฉพาะกาล ของ รัฐธรรมนูญได้ บัญญัติให้ คณะ รัฐมนตรี ชุดที่ บริหารราชการแผ่นดินอยู่ก่อนวันใช้ รัฐธรรมนูญนี้คงอยู่ไปจนกว่าจะได้ตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่

ต่อมาในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๘๙ ก็ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมพฤฒสภาและสภาผู้แทนสมัยสามัญ ที่ประชุมพฤฒสภาได้เลือก

นายวิลาศ โอสถานนท์ เป็นประธานพฤฒสภา

นายไต๋ ปาณิกบุตร เป็นรองประธานพฤฒสภา

และที่ประชุมสภาผู้แทนได้เลือก

นายเกษม บุญศรี เป็นประธานสภาผู้แทน

นายมงคล รัตนวิจิตร เป็นรองประธานสภาผู้แทน

ในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๔๘๙ ได้มีพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ นายปรีดี พนมยงค์ เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ยังมิได้ทันแต่งตั้งรัฐมนตรีร่วมคณะ ในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๘๙ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ก็ได้เสด็จสวรรคต รัฐสภาก็ได้เรียกประชุมพิเศษเพื่อรับทราบเรื่องนี้ และที่ประชุมได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ เห็นชอบในการที่จะอัญเชิญพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นทรงราชย์สืบสันติวงศ์เป็นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน เป็นต้นไป

โดยที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงพระเยาว์อยู่ ในระหว่างที่ยังมิได้ตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามรัฐธรรมนูญขณะนั้นบัญญัติให้สมาชิกพฤฒสภาผู้มีอายุสูงสุด ๓ คน เป็นคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราว ซึ่งประกอบด้วย

๑. พระสุธรรมวินิจฉัย

๒. พระยานครราชสุวัจน์

๓. นายสงวน จุฑะเตมีย์

ในวันที่ ๙ มิถุนายน นั่นเอง นายปรีดี พนมยงค์ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ นายปรีดี พนมยงค์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๑๖ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน โดยคะแนน ๙๑ ต่อ ๒๒ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๔๓ คน

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๘๙ รัฐสภาได้ตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย

๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนชัยนาทนเรนทร เป็นประธาน

๒. พระยามานวราชเสวี

ได้มีพระราชกฤษฎีกาบีดสมัยประชุมสมัยสามัญ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมพฤฒสภา ๕ ครั้ง

มีการประชุมสภาผู้แทน ๕ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไปดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอพฤฒสภา ๑ ฉบับ และพฤฒสภาได้ลงมติให้ใช้เป็นกฎหมายได้

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๑ กระทู้

การเลือกตั้งผู้แทนเพิ่มขึ้นตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญนี้ ได้กระทำในวันที่ ๕ สิงหาคม เป็นการเลือกตั้งโดยตรง คือ ให้ราษฎรเลือกผู้แทนเองโดยวิธีแบ่งเขต แต่ละเขตให้มีผู้แทนได้เพียง ๑ คน มีการเลือกเพิ่มอีก ๔๗ จังหวัด ได้ผู้แทนเพิ่มขึ้น ๘๒ คน รวมทั้งผู้แทนที่คงดำรงตำแหน่งอยู่ก่อน จึงเป็นผู้แทนทั้งสิ้น ๑๗๘ คน ผู้แทนที่เลือกเพิ่มขึ้นมีรายชื่อดังต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนที่เลือกเพิ่มขึ้น
เลือกตั้งวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๘๙

๑.	หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช	พระนคร	เขต ๑
๒.	พระยาศรีวิศาลวาจา	พระนคร	,, ๒
๓.	นายร้อยตำรวจเอก ภิเศก พรหมายน	พระนคร	,, ๓
๔.	นายร้อยตำรวจเอก อภัย สงเคราะห์ราษฎร์	พระนคร	,, ๔
๕.	นายประสาท สุขุม	พระนคร	,, ๕
๖.	นายดิเรก ชัยนาม	พระนคร	,, ๖
๗.	นายเลื่อน ศรากยัวณิช	ธนบุรี	เขต ๑
๘.	นายสุเทพ รัตนเสวี	ธนบุรี	เขต ๒
๙.	นายพร มลิทอง	ธนบุรี	,, ๓
๑๐.	นายทอง สุคออมสิน	กาญจนบุรี	
๑๑.	ร้อยโท จารุบุตร เรืองสุวรรณ	ขอนแก่น	เขต ๑
๑๒.	ร้อยตรี ไฉยา เกตุเลขา	ขอนแก่น	,, ๒
๑๓.	นายอุดร วัฒยานนท์	ฉะเชิงเทรา	
๑๔.	หม่อมเจ้านนทิยาวัติ สวัสดิวัฒน์	ชลบุรี	
๑๕.	นายไกรสร สุขสว่าง	ชัยนาท	
๑๖.	นายทรง พงศ์อนันต์	ชัยภูมิ	เขต ๑
๑๗.	นายวิเศษ พงศ์วิศิษฐ์	ชัยภูมิ	,, ๒
๑๘.	นายศิริ เพชรโรจน์	เชียงราย	เขต ๑
๑๙.	นายบุญยฝาง ทองลวัสดิ์	เชียงราย	,, ๒
๒๐.	ชุนพิพิธสุขอำนวย	เชียงราย	,, ๓
๒๑.	นายสุบิน อุปโยคิน	เชียงใหม่	เขต ๑
๒๒.	นายสรชัย จันทรชิญญา	เชียงใหม่	,, ๒
๒๓.	พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม	นครปฐม	
๒๔.	นายบุ่น แก้วมาตย์	นครพนม	เขต ๑
๒๕.	นายเกษม ศักดิ์เจริญ	นครพนม	,, ๒
๒๖.	ชุนคงฤทธิศึกษากร	นครราชสีมา	เขต ๑
๒๗.	ร้อยโท อู๊ต นิตยสุทธิ	นครราชสีมา	,, ๒
๒๘.	นายเอี่ยม สุภาพกุล	นครราชสีมา	,, ๓
๒๙.	นายร้อยตำรวจเอก เลิย อินทกนก	นครราชสีมา	,, ๔
๓๐.	นายสวัสดิ์ คำประกอบ	นครสวรรค์	
๓๑.	นายร้อยตำรวจโท สุรินทร์ ไชยา	นราธิวาส	
๓๒.	นายไสว สุทธิพิทักษ์	นครศรีธรรมราช	เขต ๑
๓๓.	ชุนประสงค์สุขการี	นครศรีธรรมราช	,, ๒
๓๔.	นายพินิจ พฤกษศรี	นครศรีธรรมราช	,, ๓

LIBT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๕. นายมานพ ปุระทุมอิน	น่าน		
๓๖. นายนคร ทินสิริกุล	บุรีรัมย์	เขต	๑
๓๗. ร้อยตรี กาจ อุดมวิเชียร	บุรีรัมย์	,,	๒
๓๘. นายทองเปลว ชลภูมิ	ปราจีนบุรี	เขต	๑
๓๙. นายจันทร โกมุทพงศ์	ปราจีนบุรี	,,	๒
๔๐. นายบรูญ สีบแสง	ปัตตานี		
๔๑. พลเรือตรี ถวัลย์ จำรงนาวาสวัสดิ์	พระนครศรีอยุธยา	เขต	๑
๔๒. นายปรีดี พนมยงค์	พระนครศรีอยุธยา	,,	๒
๔๓. นายสวาสดิ์ อภัยวงศ์	พระตะบอง	เขต	๑
๔๔. พระพิเศษพาณิชย์	พระตะบอง	,,	๒
๔๕. นายร้อยตำรวจตรี คลาด ชุตรานนท์	พัทลุง		
๔๖. นายจิตร สุวรรณโรจน์	พิจิตร		
๔๗. นายคุม อินทุวงศ์	พิษณุโลก		
๔๘. นายญาติ ไหวดี	พิบูลสงคราม		
๔๙. นายเยื่อ พลจันทร์	เพชรบุรี		
๕๐. นายวิภาค บุญศรี วังซ้าย	แพร่		
๕๑. นายจำลอง ดาวเลื่อง	มหาสารคาม	เขต	๑
๕๒. นายนาถ เงินคาย	มหาสารคาม	,,	๒
๕๓. นายสิงห์โต พลวิจิตร	มหาสารคาม	,,	๓
๕๔. นายเอ็ด บุญไชย	มหาสารคาม	,,	๔
๕๕. นายฉันท์ จันทชุม	ร้อยเอ็ด	เขต	๑
๕๖. นายประมวล ประสาน	ร้อยเอ็ด	,,	๒
๕๗. นายจำรัส ทับแสง	ร้อยเอ็ด	,,	๓
๕๘. นายไย อุลิศ	ราชบุรี		
๕๙. นายบุญช่วย มาประเสริฐ	ลพบุรี		
๖๐. นายประเวศ ธิราช	ลำปาง		
๖๑. นายสะ ชุตินันท์	ลำพูน		

๖๒. นายทองหนัก สุวรรณสิงห์	เลย		
๖๓. นายประเทือง ธรรมสาลี	ศรีสะเกษ	เขต	๑
๖๔. นายร้อยตำรวจตรี สวัสดิ์ ศรีอุทุมพร	ศรีสะเกษ	,,	๒
๖๕. นายประสิทธิ์ บุญญารมย์	สกลนคร	เขต	๑
๖๖. นายทองปาน วงศ์สง่า	สกลนคร	,,	๒
๖๗. นายเจียม ศิริลักษณ์	สงขลา	เขต	๑
๖๘. นายเชิงชัย ลือประเสริฐ	สงขลา	,,	๒
๖๙. ขุนสรกิจวิจารณ์	สระบุรี		
๗๐. หลวงนรัตถรักษา	สุโขทัย		
๗๑. นายกมล ชลศึกษ์	สุพรรณบุรี	เขต	๑
๗๒. นายสนิท บริสุทธิ์	สุพรรณบุรี	,,	๒
๗๓. นายพันตำรวจโท พัฒน์ นิลวัฒนานนท์	สุราษฎร์ธานี		
๗๔. นายสิงห์ทอง กรองทรัพย์	สุรินทร์	เขต	๑
๗๕. นายสุบรรณ สีบสิทธิ	สุรินทร์	,,	๒
๗๖. นายบุญคุ้ม จันทรศิริสุริยวงศ์	อุดรธานี		
๗๗. นายพึ่ง ศรีจันทร์	อุตรดิตถ์		
๗๘. นายชิน อยู่ถาวร	อ่างทอง		
๗๙. นายน้อม วนรมย์	อุบลราชธานี	เขต	๑
๘๐. นายสุวิชช์ จิตตะยะโสธร	อุบลราชธานี	,,	๒
๘๑. นายนารถ มนตเสวี	อุบลราชธานี	,,	๓
๘๒. นายสุดใจ ศุภสร	อุบลราชธานี	,,	๔

ในการเลือกตั้งเพิ่มเฉพาะ ๔๗ จังหวัดนี้ เป็นการเลือกโดยตรง คือ ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้แทนเอง เป็นการเลือกตั้งโดยวิธีแบ่งเขต แต่ละเขตให้เลือกผู้แทนได้เพียง ๑ คน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๕,๘๑๙,๖๖๒ คน
มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๒,๐๒๖,๘๒๓ คน
คิดเป็นร้อยละ	๓๕.๘๒

LIBT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดสกลนคร คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๔๙ จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธินน้อยที่สุดคือจังหวัดนราธิวาส คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๙

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ได้ประกาศเฉลิมพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ว่า "พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล อดุลยเดชวิมลรามาธิบดีจักรินฤบดินทร สยามินทราธิราช พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย"

ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญ และในวันนั้นเอง คณะรัฐมนตรีชุดนี้ก็ได้สิ้นสุดลง เพราะนายกรัฐมนตรีได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง โดยอ้างว่าได้กราบกรำทำงานสนองคุณประเทศชาติมาแบ่นเวลานานพอสมควร รู้สึกว่าอนามัยได้เสื่อมโทรมลง ไม่สามารถจะปฏิบัติภารกิจของรัฐให้เต็มที่ได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๑๘ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันด้วยคะแนน ๑๔๗ ต่อ ๔๕ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๒๐๗ คน

ต่อมา นายวิลาส โอสถานนท์ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งประธานพฤฒสภา เพราะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ที่ประชุมจึงได้เลือก

พลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี เป็นประธานพฤฒสภา

ส่วนนายมงคล รัตนวิจิตร รองประธานสภาผู้แทน ก็ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง โดยอ้างว่า เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาผู้แทนที่ได้รับเลือกเพิ่มเข้ามาใหม่อีกเกือบกึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด ได้มีโอกาสพิจารณาเลือกผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนได้โดยทั่วถึง และในวันที่ ๗ ตุลาคม ที่ประชุมได้เลือก

พันเอก พระยาสุรพันธ์เสนี เป็นรองประธานสภาผู้แทน

หมายเหตุ

๑. นายดิเรก ชัยนาม (จังหวัดพระนคร เขต ๖) และนายปรีดี พนมยงค์ (จังหวัดพระนคร-ศรีอยุธยา เขต ๒) ลาออก และเลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่ นายอรุณ พันธ์พืก (จังหวัดพระนคร เขต ๖) และหม่อมเจ้านิตยากร วรวรรณ (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต ๒) เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๔๙๐

๒. นายสุบิน อุปโยคิน (จังหวัดเชียงใหม่ เขต ๑) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่ นายหองดี อิสราชีวิน เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๙๐

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน รัฐบาลไทยได้ทำความตกลงกับฝรั่งเศสระงับกรณีพิพาทที่เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๔๘๔ ความตกลงนี้ อนุสัญญาสันติภาพระหว่างประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศสที่ทำขึ้น ณ กรุงโตเกียวเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๔๘๔ เป็นอันยกเลิก ให้ถือเสมือนว่าไม่มีการโอนดินแดน ๕ จังหวัดดังกล่าวแล้วให้แก่ประเทศไทยเลย ประเทศไทยจึงโอนคืนดินแดนนั้นให้ตั้งแต่นั้นมา ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนที่ได้รับเลือกจากดินแดน ๕ จังหวัดที่ได้โอนคืนไปนั้น ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลง

วันที่ ๓๑ ธันวาคม ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุมพฤฒสภา ๑๙ ครั้ง

มีการประชุมสภาผู้แทน ๓๑ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไปดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติสภาผู้แทนลงมติให้เสนอพฤฒสภา ๓๘ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในพฤฒสภา ๘ กระทู้

๒๔๙๐

ในปี ๒๔๙๐ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญแห่งพฤฒสภาและสภาผู้แทนในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ที่ประชุมพฤฒสภาได้เลือก

พลเรือตรี กระแส ประวาหะนาวิน ศรยุทธเสนี เป็นประธานพฤฒสภา

นายไต๋ ปาณิกบุตร เป็นรองประธานพฤฒสภา

ที่ประชุมสภาผู้แทนได้เลือก

นายพึ่ง ศรีจันทร์ เป็นประธานสภาผู้แทน

พันเอก พระยาสุรพันธ์เสนี เป็นรองประธานสภาผู้แทน

ครั้นวันที่ ๒๘ พฤษภาคม คณะรัฐมนตรีก็ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพื่อให้มีการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่ ภายหลังที่สภาผู้แทนได้เปิดอภิปรายทั่วไปในนโยบายของรัฐบาล ซึ่งนายควง อภัยวงศ์ กับพวก เป็นผู้เสนอ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๑ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๙๐ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน โดยคะแนน ๙๑ ต่อ ๒๗ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๙๑ คน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาขยายสมัยประชุมสมัยสามัญออกไป และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๐ สิงหาคม

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมพฤฒสภา ๑๔ ครั้ง
มีการประชุมสภาผู้แทน ๓๔ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไปดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอพฤฒสภา ๒๗ ฉบับ
พฤฒสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๒๔ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในพฤฒสภา ๕ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๑๓๕ กระทู้
ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ พฤศจิกายน
โดยที่ได้มีการรัฐประหารเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๔๙๐ ในวันที่ ๙ พฤศจิกายน พฤฒสภาและสภาผู้แทนจึงหมดไป

โดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ อำนาจนิติบัญญัติยังคงให้มีสภา ๒ สภา ตามเดิม แต่ได้เปลี่ยนชื่อเป็นวุฒิสภาและสภาผู้แทน

วุฒิสภานั้น ประกอบด้วยสมาชิกที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง มีจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทน มีอายุคราวละ ๖ ปี เฉพาะวาระเริ่มแรกให้ตั้งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญนี้

สภาผู้แทนนั้น ประกอบด้วยผู้แทนมีจำนวนตามพลเมือง ถือเกณฑ์ราษฎร ๒๐๐,๐๐๐ คนต่อผู้แทน ๑ คน และให้เลือกผู้แทนให้เสร็จสิ้นภายใน ๙๐ วันนับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญนี้

ได้มีประกาศแต่งตั้งอภิรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ ประกอบด้วย

๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนชัยนาทนเรนทร เป็นประธาน
๒. พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต
๓. พลโท พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอลงกฎ
๔. พระยามานวราชเสวี
๕. พลเอก อดุล อดุลเดชจรัส

คณะอภิรัฐมนตรีเข้าบริหารราชการแผ่นดินในหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ด้วย ตามมาตรา ๑๐ ของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว

ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ นายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๑ คน และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้นเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ มีจำนวน ๑๐๐ คน และรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้วุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ของรัฐสภาไปจนกว่าจะได้เลือกสมาชิกสภาผู้แทน รายชื่อสมาชิกวุฒิสภามีดังต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกวุฒิสภา
ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐

๑. พระยากฤตราชทรงสวัสดิ์
๒. พลโท หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต
๓. พระยาโกมารกุลมนตรี
๔. พลเรือตรี พระยาจักรานุกรกิจ
๕. พลเรือตรี เจริญ นายเรือ
๖. นายจรินทร์ กฤษณมิตร์
๗. พระยาจินดารักษ์
๘. หม่อมเจ้าเฉลิมศรีจันทรทัต จันทรทัต
๙. พลโท พระยาเฉลิมอากาศ
๑๐. หลวงชลานุสสร
๑๑. หม่อมเจ้าชัชวลิต เกษมสันต์
๑๒. นายเชวง เคียงศิริ
๑๓. พระยาไชยยศสมบัติ
๑๔. พระยาชัยสุรินทร์
๑๕. พระชัยบุญญา
๑๖. พันโท หลวงชัยอัศวรักษ์
๑๗. นายพันตำรวจตรี ชั้น รัศมิทัต
๑๘. พันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์
๑๙. พระยาครุฑพันพิทักษ์
๒๐. พลตรี พระยาดำรงแพทยาคุณ
๒๑. พระศรีณสารวิศวกรรม
๒๒. พระยาทรงสุรรัชฎ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๓. พระทิพย์ปัญญา
๒๔. พระยาเทพวิทูร
๒๕. พระยาโกษาธิบดี
๒๖. พระยานายกนรชน
๒๗. พระนิตินัยประสาน
๒๘. นายเดช หลวงนิเทศกลกิจ
๒๙. พระยาธรรักษ์เวชชการ
๓๐. พระยาบุรณศิริพงศ์
๓๑. พระยาอำเภอภักดี
๓๒. นายบรรจง ศรีจรูญ
๓๓. หม่อมราชวงศ์ประยูร อิศรศักดิ์
๓๔. พระยาประชาศรัยสรเดช
๓๕. หลวงประกอบนิติสาร
๓๖. พระยาอรีดานฤเบศร์
๓๗. นายฉาด เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๓๘. นายเผดิม อังสุวัฒน
๓๙. พระยาเพ็ชรดา
๔๐. พระยาพนานุจร
๔๑. นายเอก หม่อมเจ้าพรยุรีชา กมลาศน์
๔๒. พลตรี พระยาพิไชยสงคราม
๔๓. พระพิพิธภักดี
๔๔. พระยาพิพัฒนจนากร
๔๕. พระเพชรคีรี
๔๖. พระยาภะรตราชา
๔๗. พระยาภิรมณ์ภักดี
๔๘. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑยุทธกิจ
๔๙. พระยาเมธาธิบดี
๕๐. พระมนูภาณวิมลศาสตร์
๕๑. พระยาโหสถศรีพิพัฒน์
๕๒. พันโท เจ้าราชบุตร ณ เชียงใหม่
๕๓. พันเอก พระยาฤทธิอัคเนย์
๕๔. นายเส้ง ศรีสมวงศ์
๕๕. พลโท พระยาวิชิตวงศ์วุฒิไกร
๕๖. พลเรือตรี พระยาวิจารณ์จักรกิจ
๕๗. พลตรี พระยาวิบุลอายุรเวท
๕๘. พันเอก พระวิทยาสารรณยุต
๕๙. หม่อมเจ้าวัฒยากร เกษมศรี
๖๐. พลโท หม่อมเจ้าเสรฐศิริ กฤดากร
๖๑. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
๖๒. พระยาศรีธรรมราช
๖๓. พันเอก พระยาศรีพิชัยสงคราม
๖๔. พระยาศรีราชโกษา
๖๕. พลโท พระยาศรีสรราชภักดี
๖๖. พระยาสมันตรัฐบุรินทร์
๖๗. พันเอก หม่อมสนิทวงศ์เสนี
๖๘. นายสง่า วรรณดิษฐ์
๖๙. นายสวัสดิ์ โอสถานุเคราะห์
๗๐. พระยาสารศาสตร์ศิริลักษณ์
๗๑. พระยาสาริกพงศ์ธรรมพิลาส
๗๒. พันโท พระสารสาสน์พลชันธิ
๗๓. พลตรี พระยาเสนีเฉลิมรงค์ฤทธิ์
๗๔. หม่อมเจ้าสฤษดิเดช ชยางกูร
๗๕. พลโท พระยาสีหราชเดโชไชย
๗๖. พลโท พระยาสีหราชฤทธิไกร
๗๗. พระยาสุพรรณสมบัติ
๗๘. พลตรี พระยาสุริยวงศ์ไววัฒน์
๗๙. พระยาสุริยราชวรามัย
๘๐. พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๘๑. พระสุทธิอรรถนฤมนต์
๘๒. พลตรี พระสุริยสัตย์
๘๓. หลวงสุริยพงศ์พิสุทธิแพทย์
๘๔. นายสัญญา ธรรมศักดิ์
๘๕. นาวาเอก หลวงสำรวจวิถีสมุทร
๘๖. พลตรี หม่อมหลวงอภิรุม ชุมสาย
๘๗. พระยาอภิบาลราชไมตรี
๘๘. พลโท พระยาอภัยสงคราม
๘๙. พระยามาศเพงศ์วรรมพิศาล
๙๐. พลตรี พระยาอนุภาพไตรภพ

สมาชิกวุฒิสภา ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
	ปี ๒๔๕๑			
๑.	๑ ก.ย.	พระยาอภิบาลราชไมตรี ถาออก	๑๕ ต.ค.	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม
๒.	๕ ก.ย.	นาวาตรี หลวงนิเทศกลกิจ ถึงแก่กรรม	,,	พระพิทักษ์ชินประภา
	ปี ๒๔๕๒			
๑.	๑๕ มิ.ย.	พระยาเพ็ชรดา ,,	๒๑ มิ.ย.	ม.จ. ดิศานุวัตร ดิศกุล
๒.	,,	พระยามโหสถศรีพิพัฒน์ ,,	,,	พล.ท. มังกร พรหมโยธี
๓.	,,	พระยาโกมารกุลมนตรี ถาออก	,,	พ.อ. เสงี่ยม รามณรงค์
๔.	,,	พระยาบุรณศิริพงศ์ ,,	,,	ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูล—สงคราม
๕.	,,	นายเด้ง ศรีสมวงศ์ ,,	,,	นางเลขา อภัยวงศ์
๖.		พระยาชัยสุรินทร์ ,,	,,	ม.จ. วิวัฒนไชย ไชยันต์

๙๑. พระยาอัษฎาพิทักษ์ธรรมบาล
๙๒. นายอาทร สังขวัฒน์
๙๓. พระยาชัยราชหฤทัยสิริ
๙๔. พันเอก หม่อมหลวงอิงกาย สนิทวงศ์
๙๕. พลตรี พระยุคลโยธาธิยุต
๙๖. พระยาธรรมกรรมมนตรี
๙๗. พระยาธรรมกฤตนิรุตติ์
๙๘. พระอัษฎันตราพาธพิศาล
๙๙. พลตรี พระยาอินทรวิชิต
๑๐๐. หม่อมเจ้าอุบลสิริสาน ชุมพล

สมาชิกวุฒิสภา ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๗.	๑๕ มิ.ย.	พระพิทักษ์ชินประภา ลาออก	๒๑ มิ.ย.	นาวาเอก พระยาวิชิตชลธี
๘.	,,	พ.อ. หลวงชำนาญยุทธศิลป์ ,,	,,	พล.ต. สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิ์เกียรติ
๙.	,,	พล.ท. หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต ,,	,,	พ.อ. พระยาสุรพันธ์เดช
๑๐.	,,	พ.ต.ต. ขัน วัลมิทัต ,,	,,	พระยาศรีวิสารวาจา
๑๑.	,,	พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์ ,,	,,	พระยาธรรมการียนิพนธ์
๑๒.	,,	พล.ต. เจ้าราชบุตร ณ เชียงใหม่ ,,	,,	พระยาอนุมานราชธน
๑๓.	๒๑ ก.ค.	พล.ร.ต. เจริญ นายเรือ ,,	๘ พ.ย.	พล.ต. ม.จ.ปรีดิเทพย์พงษ์ — เทวกุล
๑๔.	,,	พล.ต. ม.ล. อภิรุม ชุมสาย ,,	๒๐ ธ.ค.	พระยาอภิบาลราชไมตรี
๑๕.	,,	พระยาเทพวิทุร ถึงแก่กรรม	,,	นายพจน์ สารสิน

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

โปรดเพิ่มเติมรายชื่อสมาชิกวุฒิสภา ต่อจากตาราง
สมาชิกวุฒิสภา ได้มีการเปลี่ยนแปลง คือ

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งซ่อมแทน
	ปี ๒๔๘๓			
๑๖.	๒๓ ม.ค.	พระยาภิรมย์ภักดี ถึงแก่กรรม	๑๕ พ.ค.	พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิ์-พันธ์	
๑๗.	๑๖ พ.ย.	นายส่ง่า วรรณดิษฐ์ ลาออก		
	ปี ๒๔๘๔			
๑๘.			๑ ม.ค.	พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิเกียรติ์
๑๙.	๓๐ พ.ค.	พระสารศาสตร์ศิริลักษณ์ ถึงแก่กรรม	๘ มิ.ย.	พลอากาศโท พระศิลป-ศัสตราคม
๒๐.	๒๐ ก.ค.	พลโท พระยาเทพหัสดิน ถึงแก่กรรม	๒ ต.ค.	ม. จ. วิมวาทิตย์ รพีพัฒน์

และโปรดแก้ วัน เดือน ปี ที่ได้รับแต่งตั้งและวันพ้นสมาชิกภาพของท่านที่กล่าวนามเพิ่มเติมข้างต้นนี้ที่ภาพของแต่ละท่านด้วย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ที่ประชุมวุฒิสภาได้เลือก

๑. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ เป็นประธานวุฒิสภา

๒. พระยาอภิบาลราชไมตรี เป็นรองประธานวุฒิสภาคนที่ ๑

๓. พลโท พระยาสีหราชเดโชชัย เป็นรองประธานวุฒิสภาคนที่ ๒

รัฐบาลนายควง อภัยวงศ์ ได้แถลงนโยบายต่อวุฒิสภาเป็นเวลา ๓ วัน ประชุมตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ ได้รับความไว้วางใจเมื่อวันที่ ๓๐ เดือนเดียวกันโดยคะแนน ๘๗ เสียงในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๙๕ คน

ได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุมวุฒิสภา ๘ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไปดังนี้

วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๙ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา ๑ กระทู้

ในปี ๒๔๙๑ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งวุฒิสภาในวันที่ ๘ มกราคม และได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๒๙ มกราคม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุมวุฒิสภา ๖ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่างเสร็จไปดังนี้

วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๑๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา ๑๐ กระทู้

ได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม โดยกำหนดให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นสภาหนึ่ง ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรัฐสภาเลือกตั้งจากสมาชิกวุฒิสภา ๑๐ คน จากสมาชิกสภาผู้แทน ๑๐ คน และจากผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอีก ๔ ประเภท ประเภทละ ๕ คน คือ

ประเภทที่ ๑ เลือกจากผู้มีคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน (ประเภททั่วไป)

ประเภทที่ ๒ เลือกจากผู้ที่ดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง หรืออธิบดี หรือเทียบเท่า

ประเภทที่ ๓ เลือกจากผู้ที่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทน หรือสมาชิกพฤฒสภา หรือดำรงหรือเคยตำแหน่งรัฐมนตรี

ประเภทที่ ๔ เลือกจากผู้สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ทั้งได้กำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้น

ได้มีการเลือกตั้งผู้แทนขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ซึ่งเป็นการเลือกตั้งโดยตรงและโดยวิธีรวมเขตจังหวัด คือจำนวนราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทนหนึ่งคน ผลการเลือกตั้งปรากฏตามบัญชีรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทน
เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๔๙๑

๑. นายควง อภัยวงศ์	พระนคร
๒. หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช	พระนคร
๓. หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช	พระนคร
๔. นายร้อยตำรวจเอก ถวิล พรหมสาธน	พระนคร
๕. นายไกร สุวรรณทัต	จันทบุรี
๖. นายเนิ่น เกษสุวรรณ	กระบี่
๗. นายสวัสดิ์ สาระสาลิน	กาญจนบุรี
๘. นายกว้าง ทองทวี	กาฬสินธุ์
๙. นายเกษม วงสวัสดิ์	กำแพงเพชร
๑๐. นายทัศน์ กลิ่นโกมุท	ขอนแก่น
๑๑. นายโสภณ ศุภวิระ	ขอนแก่น
๑๒. นายประวัติ จันทนพิมพ์	ขอนแก่น
๑๓. นายวงศ์ วิระชาติพลี	จันทบุรี
๑๔. นายกิจ วัฒนสินธุ์	ฉะเชิงเทรา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๕.	นายชาลิต อภัยวงศ์	ชลบุรี
๑๖.	นายไกรสร สุขสว่าง	ชัยนาท
๑๗.	นายถัด ไชยบุตร	ชัยภูมิ
๑๘.	พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิจิตร	ชุมพร
๑๙.	นายทองดี อิสราชีวิน	เชียงใหม่
๒๐.	นายบุญเลิศ ณ เชียงใหม่	เชียงใหม่
๒๑.	นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	เชียงใหม่
๒๒.	พันโท ผสาง ทัพพะสุต	เชียงราย
๒๓.	นายวรการบัญชา	เชียงราย
๒๔.	นายก่อเกียรติ ษัฏเสน	ตรัง
๒๕.	หลวงอรรถพรพิศาล	ตราด
๒๖.	นายเทียม ไชยนันทน์	ตาก
๒๗.	นายล้วน เวกชาลิกานน	นครปฐม
๒๘.	ขุนอนุสรกรณี	นครพนม
๒๙.	นายภู่ เนาวรังษี	นครพนม
๓๐.	ชุนคงฤทธิศึกษากร	นครราชสีมา
๓๑.	พลตรี ไชยยันต์ เกรียงเดชพิชัย	นครราชสีมา
๓๒.	ร้อยโท สัมพันธ์ ชันธะชวนะ	นครราชสีมา
๓๓.	นายเลื่อน พงษ์โสภณ	นครราชสีมา
๓๔.	นายเกษม บุญศรี	นครสวรรค์
๓๕.	นายใหญ่ ศวิตชาต	นครสวรรค์
๓๖.	นายสมรรถ เอี่ยมวิโรจน์	นราธิวาส
๓๗.	นายชิต โปษยานนท์	นครนายก
๓๘.	นายกุหลาย มกวิมล	นนทบุรี
๓๙.	นายภักดี พิมลภักดี	นครศรีธรรมราช
๔๐.	นายฉ่ำ จำรัสเนตร	นครศรีธรรมราช
๔๑.	นายจำรัส มหาเทศนันท์	น่าน

๔๒.	นายชื่น รัตนวรรณ	หนองคาย
๔๓.	นายเสริ อิศรางกูร ณ อยุธยา	บุรีรัมย์
๔๔.	นายไพรัช วิเศษโกสิน	บุรีรัมย์
๔๕.	พระราชวรรมนิเทศ	ปทุมธานี
๔๖.	หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร	ประจวบคีรีขันธ์
๔๗.	นายสมบูรณ์ เตชสูภา	ปราจีนบุรี
๔๘.	นายเจริญ สินแสง	ปัตตานี
๔๙.	นายฟื้น สุพรรณสาร	พระนครศรีอยุธยา
๕๐.	หม่อมเจ้านิตยากร วรวรรณ	พระนครศรีอยุธยา
๕๑.	นายสาคร กลิ่นผกา	พังงา
๕๒.	นายถัด พรหมมานพ	พัทลุง
๕๓.	นายเพิ่ม วงศ์ทองเหลือ	พิจิตร
๕๔.	ร้อยโท จงกล ไกรฤกษ์	พิษณุโลก
๕๕.	พันโท พโยม จุลานนท์	เพชรบุรี
๕๖.	นายร้อยตำรวจโท สงกรานต์ อุดมสิทธิ์	เพชรบูรณ์
๕๗.	นายวัง คศิยุตร	แพร่
๕๘.	ขุนประเทศจีนนึกร	ภูเก็ต
๕๙.	นายชวด ทองโรจน์	มหาสารคาม
๖๐.	นายบุญช่วย อัตถากร	มหาสารคาม
๖๑.	นายเสมอ กัญจาจิญ	แม่ฮ่องสอน
๖๒.	นายสาลี กุลณรงค์	ยะลา
๖๓.	นายเกเสียง เหมะจุติ	ระนอง
๖๔.	นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	ระยอง
๖๕.	นาย ช. เรืองสาย	ร้อยเอ็ด
๖๖.	นายนิวัฒน์ พูนศรี ศรีสุวรรนันท์	ร้อยเอ็ด
๖๗.	นายเชษฐา บุญรัตนพันธ์	ร้อยเอ็ด
๖๘.	นายบรรจง ไพรีเดช	ราชบุรี

IRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๖๙. นายบุญมี ป่าระวงศ์	ลพบุรี
๗๐. ชุนสีมะสิงห์สวัสดิ์	ลำปาง
๗๑. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	ลำปาง
๗๒. นายชัยวัฒน์ จันทะพันธ์	ลำพูน
๗๓. นายมา เสริฐศรี	เลย
๗๔. นายเฉียม คีรีชันธ์	สกลนคร
๗๕. นายคล้าย ละอองมณี	สงขลา
๗๖. นายร้อยตำรวจเอก หวล มุตตามาตร์	สงขลา
๗๗. นายเจ๊ะ อับดุลลาห์ หลังปูเต๊ะ	สตูล
๗๘. นายธรุณ พันวิพัก	สมุทรปราการ
๗๙. นายสาม เงินดี	สมุทรสาคร
๘๐. นายฉอ้อน อำพล	สมุทรสงคราม
๘๑. ร้อยเอก ประเสริฐ สุดบรรทัด	สระบุรี
๘๒. นายเพ่ง ลิมประพันธ์	สุโขทัย
๘๓. นายทรัพย์ ภานุทัต	สิงห์บุรี
๘๔. ขุนวิระปรีดาสน์	สุพรรณบุรี
๘๕. นายชาญชัย ภมรพล	สุพรรณบุรี
๘๖. นายโชติ วิชัยดิษฐ	สุราษฎร์ธานี
๘๗. นายชาว ธรรมสุชาติ	สุรินทร์
๘๘. นายนิล ปะจันต์	สุรินทร์
๘๙. นายบุญเพ็ง พรหมคุณ	ศรีสะเกษ
๙๐. นายเทพ โชตินุชิต	ศรีสะเกษ
๙๑. นายบุญคุ้ม จันทรศรีสุริยวงศ์	อุดรธานี
๙๒. นายสวน พรหมประกาย	อุดรธานี
๙๓. นายเทพ เกตุพันธ์	อุตรดิตถ์
๙๔. นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ	อุบลราชธานี
๙๕. หลวงยังคณานุรักษ์	อำนาจเจริญ
๙๖. นายผดุง โกศัลวิตร	อุบลราชธานี
๙๗. นายพ่อง สิทธิธรรม	อุบลราชธานี
๙๘. นายเลียง ไชยกาล	อุบลราชธานี
๙๙. นายยงยุทธ พึ่งภพ	อุบลราชธานี

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งโดยตรง ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกสมาชิกสภาผู้แทนเอง เป็นการเลือกตั้งโดยวิธีรวมเขตจังหวัด และถือจำนวนราษฎรสองแสนคนต่อผู้แทนหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๗,๑๗๖,๘๙๑ คน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๒,๑๑๗,๔๖๔ คน
คิดเป็นร้อยละ	๒๖.๕๔

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดระนอง คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๕๘.๖๘ และจังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดสมุทรปราการ คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๖๘ (จังหวัดลำปางไม่มีการเลือกตั้งเพราะผู้สมัครมีเพียง ๒ คนซึ่งเท่าจำนวนที่จะพึงมีผู้แทนได้)

ต่อมาในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ก็ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมวุฒิสภาและสภาผู้แทน ที่ประชุมวุฒิสภาได้เลือก

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ	เป็นประธานวุฒิสภา
พระยาโกมารกุลมนตรี	เป็นรองประธานวุฒิสภาคนที่ ๑
พลโท พระยาสีหราชเดโชชัย	เป็นรองประธานวุฒิสภาคนที่ ๒

ที่ประชุมสภาผู้แทนได้เลือก

นายเกษม บุญศรี เป็นประธานสภาผู้แทน

ร้อยเอกประเสริฐ สุดบรรทัด เป็นรองประธานสภาผู้แทน

คณะรัฐบาลชุดนี้ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งเพราะได้มีการเลือกตั้งผู้แทนขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้นายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๔ คน

หมายเหตุ ม.ร.ว. ศึกฤทธิ์ ปราโมช (จังหวัดพระนคร) และ ร.ท. สัมพันธ์ ขันธะชวนะ (จังหวัดนครราชสีมา) ลาออก เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่ พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์ (จังหวัดพระนคร) และหลวงระงับประจันตลาม (จังหวัดนครราชสีมา) เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๔๙๑

Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเป็นเวลา ๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๙๑ ได้รับความไว้วางใจในวันที่ ๕ เดือนเดียวกัน โดยคะแนน ๑๒๒ ต่อ ๒๓ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๗๓ คน

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๔๙๑ โดยอ้างว่า เนื่องจากคณะรัฐประหาร ๗ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ บังคับให้ลาออกภายใน ๒๔ ชั่วโมง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๕ คน

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๔๙๑ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันโดยคะแนน ๗๐ ต่อ ๒๖ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๖๙ คน

ได้ทำการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามข้อบังคับว่าด้วยวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๙๑ ในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๔๙๑ ในการนี้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเป็นเจ้าหน้าที่ในการเลือกตั้ง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ปรากฏรายชื่อดังต่อไปนี้

ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกวุฒิสภา

๑. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
๒. พระยาเทพวิทุร
๓. พลโท พระยาเทพหัสดิน
๔. หลวงประกอบนิติสาร
๕. พระชัยชั่ญญา
๖. พระยากฤดาชทรงสวัสดิ์
๗. พระยาสาริกพงศ์ธรรมพิลาส
๘. หม่อมเจ้าเฉลิมศรีนันทรทัต นันทรทัต
๙. พระยาปริคานฤเบศร์
๑๐. พระยาศรีธรรมราช

ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้สมัครประเภท ๑

๑. นายเกษม ศารางกูล
๒. พระยาอรรถพิทย์พิศาล
๓. หม่อมเจ้าพงศลุธม ชยางกูร
๔. นายหลุย ศรีวัต
๕. นายจงใจภักดี

ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้สมัครประเภท ๒

๑. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์
๒. พระยาศรีวิสารวาจา
๓. นาวาเอก พระยาศราภัยพิพัฒ
๔. พันเอก ก้าน จำนงภูมิเวท
๕. พลโท ระวี ชิดสงคราม

ผู้ที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทน

๑. หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช
๒. หม่อมเจ้าสีทัศน์ กฤดากร
๓. นายเกษม บุญศรี
๔. ชุนดงยุทธศึกษา
๕. หลวงชังคณานุรักษ์
๖. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์
๗. นายเพียร ราชธรรมนิเทศ
๘. นายชวลิต อภัยวงศ์
๙. ร้อยโท สมพินธ์ ชำนาญชาญ
๑๐. นายเทพ โชตินุชิต

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้สมัครประเภท ๓

๑. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์
๒. นายสุวิชช พันธเศรษฐ
๓. นายอินทร สิงหเนตร
๔. พลเรือตรี เล็ก สุมิตร
๕. นายทองม้วน อัตถากร

ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากผู้สมัครประเภท ๔

๑. นายหยุด แสงอุทัย
๒. นายโชติ คุ้มพันธ์
๓. หม่อมราชวงศ์สุมนชาติ สวัสดิกุล
๔. พันตรี หลวงสรสิทธิยานุการ
๕. ชุนประเสริฐศุภมาตรา

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาขยายสมัยประชุมออกไปอีกจนถึงวันที่ ๑ ตุลาคม จึงได้ปิดสมัยประชุม

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมวุฒิสภา ๒๒ ครั้ง
มีการประชุมสภาผู้แทน ๒๙ ครั้ง
ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไปดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๘ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๗ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๒๙ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๑๕๔ กระทู้
ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนในวันที่ ๑ พฤศจิกายน และปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม
ในสมัยประชุมนี้มีการประชุมวุฒิสภา ๕ ครั้ง
มีการประชุมสภาผู้แทน ๑๐ ครั้ง
ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไปดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๑ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๑ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๓ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๖๓ กระทู้

๒๔๙๒

ในปี ๒๔๙๒ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนในวันที่ ๖ มกราคม

สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๔๙๑ และเสนอที่ประชุมรัฐสภาให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๔๙๒ และคณะอภิรัฐมนตรีในหน้าที่คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้ลงนามในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ณ พระที่นั่งราชกลัณยสภา เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๒ ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) ต่อไป

ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้อำนาจนิติบัญญัติลงมี ๒ สภา คือ วุฒิสภา และสภาผู้แทน

วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกมีจำนวน ๑๐๐ คนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้ง มีอายุอยู่คราวละ ๖ ปี เมื่อครบกำหนด ๓ ปี ให้มีการเปลี่ยนสมาชิกเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งโดยวิธีจับสลาก

ในวาระเริ่มแรกนั้นให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันใช้รัฐธรรมนูญนี้คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาต่อไป โดยให้นับอายุตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งมา

สภาผู้แทนประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งโดยทางตรงและวิธีรวมเขตจังหวัด โดยถือเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัด หนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนหนึ่งคน และให้มีอายุคราวละสี่ปี

ในวาระเริ่มแรกให้สมาชิกสภาผู้แทนซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันใช้รัฐธรรมนูญนี้คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนต่อไป และให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนเพิ่มขึ้นให้ครบตามจำนวนพลเมือง

ครั้นวันที่ ๓ มีนาคม ก็ได้ปิดสมัยประชุม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุมวุฒิสภา ๘ ครั้ง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มีการประชุมสภาผู้แทน ๑๖ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไปดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๘ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๗ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๓ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๗๙ กระทู้
ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนเพิ่มขึ้น ๑๙ จังหวัด มีจำนวน ๒๑ คนตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๙๒ ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทน
เลือกตั้งเมื่อ ๕ มิถุนายน ๒๔๙๒

๑.	พลตรี ขุนปลดปรปักษ์	พระนคร
๒.	นายประพัฒน์ วรรธนะสาร	พระนคร
๓.	ร้อยโท จารุบุตร เรืองสุวรรณ	ขอนแก่น
๔.	หลวงนรกิจบริหาร	ฉะเชิงเทรา
๕.	นายทอง พงศ์อนันต์	ชัยภูมิ
๖.	นายบุญช่วย ศรีสวัสดิ์	เชียงราย
๗.	นายทองย้อย กลิ่นทอง	เชียงใหม่
๘.	นายเพทาย โชตินุชิต	ธนบุรี
๙.	นายสานนท์ สายสว่าง	นครปฐม
๑๐.	นายอนันต์ ขันธะชวนะ	นครราชสีมา
๑๑.	นายเปี่ยม บุณยโชติ	นครศรีธรรมราช
๑๒.	นายเผด็จ จิราภรณ์	พิจิตร
๑๓.	นายนาถ เงินทาย	มหาสารคาม
๑๔.	นายโกศล สินธุเศก	ราชบุรี
๑๕.	นายสุวัฒน์ พูลลาภ	ร้อยเอ็ด
๑๖.	นายประเทือง ธรรมสาลี	ศรีสะเกษ
๑๗.	นายเตียง ศิริขันธ์	สกลนคร
๑๘.	นายยิ้น สีบุนการณ์	สุรินทร์
๑๙.	นายทิม จันทสร	อุดรธานี
๒๐.	นางอรพิน ไชยกาล	อุบลราชธานี
๒๑.	นายทองพูน อาระยะขันธ์	อุบลราชธานี

ในการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งโดยตรงโดยวิธีรวมเขตจังหวัด ถือจำนวนราษฎรหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทนหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (เฉพาะ ๑๙ จังหวัด) ๓,๕๑๗,๒๗๖ คน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๘๗๐,๒๐๗ คน
คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗๒
จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุดคือจังหวัดสกลนคร คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๔๕.๑๒ จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดอุดรธานี คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๒.๐๒

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ที่ประชุมวุฒิสภาได้เลือก

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ เป็นประธานวุฒิสภา
พระยาอัชราชทรงสิริ เป็นรองประธานวุฒิสภา

ที่ประชุมสภาผู้แทนได้เลือก

นายเพียร ราชธรรมนิเทศ เป็นประธานสภาผู้แทน
นายยกเลี่ยง เหมะภูติ เป็นรองประธานสภาผู้แทน

ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้
พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต เป็นประธานองคมนตรี

หมายเหตุ ๑. นายเลื่อน พงษ์โสภณ (นครราชสีมา) ลาออก เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่ ร.อ. ขุนสุรจิตจตุรงค์ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๔๙๒

๒. นายกว้าง ทองทวี (กาฬสินธุ์) ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมใหม่ได้แก่นายเอ็จ บุญไชย เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๔

Legislative Institutional Repository of Thailand

และได้ประกาศแต่งตั้งองคมนตรีอีก ๓ ท่าน ประกอบด้วย

๑. พลโท พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอลงกฎ

๒. พระยามานวราชเสวี

๓. พลเอก อดุล อดุลเดชจรัส

ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๔๙๒

ครั้นในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๔๙๒ คณะองคมนตรีได้เสนอพระนามพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ กรมขุนชัยนาทนเรนทร ประธานอภิรัฐมนตรี ซึ่งทรงทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์อยู่ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญว่าเป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภา เพื่อขอความเห็นชอบ ในวันเดียวกันนั้นรัฐสภาก็ได้ให้ความเห็นชอบ ซึ่งประธานรัฐสภาได้ประกาศตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในวันนั้น

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนที่ได้เลือกตั้งเพิ่มขึ้นเข้ารับหน้าที่ รัฐมนตรีคณะนี้จึงสิ้นสุดลงตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๔ คน

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนเป็นเวลา ๑๑ วัน นับแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๔๙๒ และได้แถลงในวุฒิสภาอีก ๓ วัน จึงกลับมาลงมติในสภาผู้แทนเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ได้รับความไว้วางใจโดยคะแนน ๖๓ ต่อ ๓๑ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๐๒ คน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาในวันที่ ๑๒ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุมวุฒิสภา ๑๐ ครั้ง

มีการประชุมสภาผู้แทน ๒๑ ครั้ง

ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๓ ฉบับ

วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๓ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๓๕ กระทู้

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญ ในวันที่ ๒๐ ตุลาคม และบีดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมวุฒิสภา ๑๑ ครั้ง

มีการประชุมสภาผู้แทน ๑๓ ครั้ง

ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๘ ฉบับ

วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๘ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๖๑ กระทู้

๒๔๙๓

ในปี ๒๔๙๓ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ มกราคม และบีดสมัยประชุมในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมวุฒิสภา ๑๑ ครั้ง

มีการประชุมสภาผู้แทน ๑๖ ครั้ง

ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๙ ฉบับ

วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๙ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๗ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๙๕ กระทู้

เนื่องจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบรรลุนิติภาวะและเสด็จนิวัติสู่พระนครในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๙๓ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์จึงพ้นจากตำแหน่ง และโดยที่พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต ประธานองคมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ พระบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ กรมขุนชัยนาทนเรนทร เป็นประธานองคมนตรีตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๔๙๓ และในวันนั้นเองก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต เป็นองคมนตรี

วันที่ ๒๙ มีนาคม ได้ถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลศยามินทราธิราช ณ พระเมรุมาศท้องสนามหลวง

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่ ๒๐ เมษายน ประกาศเฉลิมพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ว่า "พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิกรศรรามาธิบดีจักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร"

วันที่ ๒๘ เมษายน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงทำพระราชพิธีราชาภิเศกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร และในวันนั้นก็ได้ทรงสถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์

ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ พลเอก หม่อมเจ้า นักขัตรมงคล กิติยากร เป็นองคมนตรีอีกท่านหนึ่ง

ในวันที่ ๕ พฤษภาคม ได้โปรดเกล้า ฯ ทรงสถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ ขึ้นเป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญอีก ในวันที่ ๑ มิถุนายน

โดยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชจะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร จึงได้ทรงแต่งตั้ง พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์กรมพระชัยนาทนเรนทร ประธานองคมนตรี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตั้งแต่วันที่เสด็จพระราชดำเนินออกจากพระราชอาณาจักรเป็นต้นไป ซึ่งรัฐสภาได้ประชุมให้ความเห็นชอบ และประธานรัฐสภาได้ประกาศเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๔๙๓

ครั้นวันที่ ๙ มิถุนายน ก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้ง พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัติ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร องคมนตรี เป็นประธานองคมนตรีต่อไป

สมาชิกรัฐสภาได้ร่วมประชุมหารือกันถึงเรื่องการที่จะจัดตั้งหน่วยรัฐสภาไทยขึ้น เพราะได้รับการติดต่อมาจากประธานสหภาพรัฐสภา เชิญชวนให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภา*

---

* สหภาพรัฐสภามีประวัติย่อ ดังนี้ :--

๑. องค์การสหภาพรัฐสภา (Inter – Parliamentary Union) หรือสหภาพระหว่างรัฐสภา เป็นสมาคมระหว่างรัฐสภา ไม่ใช่สมาคมระหว่างรัฐบาล เช่น องค์การสหประชาชาติ องค์การนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ มีการติดต่อ อย่างใกล้ชิด และความสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันระหว่างมวลสมาชิกแห่งรัฐสภาทั่วโลก ซึ่งเท่ากับให้ผู้แทนปวงชนทั่วโลกได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดยิ่งขึ้น อันจะเป็นทางหนึ่งที่จะนำมาซึ่งความเข้าใจอันดี ระหว่างประชาชาติทั้งโลกโดยผ่านทางผู้แทนของตนแต่ละประเทศ นอกจากนี้แล้วก็ยังจะเป็นทางหนึ่งที่จะได้ร่วมมือกันในการที่จะสถาปนาและส่งเสริมซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการดำเนินงานไปสู่ซึ่งสันติภาพอันถาวรและการร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพรัฐสภาจะได้ศึกษาถึงวิธีการต่าง ๆ ในอันที่จะขจัดปัญหาอันมีลักษณะเป็นเรื่องระหว่างประเทศ และสมควรที่จะดำเนินการได้โดยทางรัฐสภา

ในที่สุดรัฐสภาได้จัดตั้งหน่วยรัฐสภาไทยขึ้น เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๙๓ และสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหภาพรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ศกเดียวกัน

ในการประชุมใหญ่ประจำปี ครั้งที่ ๓๙ แห่งสหภาพรัฐสภา ณ กรุงดับลิน ประเทศไอแลนด์ เมื่อเดือนกันยายน ๒๔๙๓ หน่วยสหภาพรัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนไปร่วมประชุม ๔ คน ประกอบด้วย

๑. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ หัวหน้าคณะ
๒. หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช
๓. นายพจน์ สารสิน
๔. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุมวุฒิสภา ๑๔ ครั้ง
มีการประชุมสภาผู้แทน ๒๒ ครั้ง
ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๑๔ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๕ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๒ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๑๑๒ กระทู้

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยสามัญ ในวันที่ ๑ ตุลาคม

โดยที่สมาชิกวุฒิสภาได้มีอายุครบรอบ ๓ ปี ในวาระเริ่มแรก ได้มีการเปลี่ยนสมาชิกกึ่งหนึ่ง โดยวิธีจับสลาก เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๔๙๓

---

๒. องค์การสหภาพรัฐสภานี้ ได้จัดตั้งขึ้นโดยความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาอังกฤษและฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๒ แต่การประชุมเพื่อการนี้ได้กระทำในปีต่อมา และการประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งแรกได้กระทำ ณกรุงปารีส โดยมีสมาชิกเข้าร่วมในการประชุมรวม ๘ ประเทศ และผู้เข้าร่วมในการประชุม ๘๖ คน คือผู้แทนจาก สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ เบลเยี่ยม อิตาลี สเปญ ฮังการี ลิเบอร์เรีย และ เนเธอร์แลนด์ จากนั้นกิจการของสหภาพรัฐสภาได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

๓. การที่จะเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพนั้น รัฐสภาของแต่ละประเทศจะต้องดำเนินการจัดตั้งหน่วยประจำชาติของตนขึ้น ภายในรัฐสภาของแต่ละประเทศ ผู้ที่เป็นสมาชิกได้จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้ :–

ก. เป็นสมาชิกแห่งรัฐสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปรากฏผลผู้ที่จับสลากออกจากตำแหน่ง มีดังต่อไปนี้

๑. พลโท พระยาอภัยสงคราม
๒. พันโท หลวงชัยอัศวรักษ์
๓. พลตรี หม่อมสนิทวงศ์เสนี
๔. พลโท พระยาสีหราชเดโชไชย
๕. นายเชวง เดียงศิริ
๖. พระยาบริรักษ์เวชชการ

ข. อดีตสมาชิกแห่งรัฐสภา ซึ่งเคยเป็นสมาชิกในคณะมนตรีแห่งสหภาพรัฐสภา หรือเคยได้ประกอบกรณียกิจอันดีที่ได้เป็นประโยชน์ต่อสหภาพ และคณะมนตรีแห่งสหภาพรัฐสภาได้รับเข้าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ โดยคำแนะนำของหน่วยประจำชาติที่มีสมาชิกผู้นั้นสังกัดอยู่

หน่วยประจำชาติที่จะได้จัดตั้งขึ้นนั้น มิได้เพียงหน่วยเดียวในรัฐสภาของประเทศเดียว การเป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภาก็เพียงประกาศแสดงความจำนง และ รับ ข้อผูกพัน ตาม ธรรมนูญ ของ สหภาพรัฐสภา และคณะมนตรีแห่งสหภาพรัฐสภามีความเห็นว่าการเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภาไม่ขัดต่อธรรมนูญและกฎเกณฑ์ที่วางไว้

รัฐสภาเองอาจจะถือตนเป็นหน่วยประจำชาติเพื่อประโยชน์ในการที่จะเข้าเป็นสมาชิกในสหภาพรัฐสภาโดยตรงก็ได้ เช่นในกรณีของประเทศไทยเป็นต้น

๔. หน่วยประจำชาติจะต้องมีข้อบังคับของตนเอง เพื่อเข้าดำเนินกิจการภายในของหน่วย

๕. สหภาพรัฐสภาก็ดี หน่วยประจำชาติก็ดี ไม่มีลักษณะเป็นพรรคการเมืองหรือจัดเป็นกลุ่มคณะภายในวงงานนั้น หากแต่เป็นที่รวมการแสดงซึ่งความคิดเห็นของบรรดานักการเมืองแห่งรัฐสภาทั้งหลายในการที่จะได้หาลู่ทางที่จะธำรงไว้ซึ่งสถาบันแห่งระบอบการปกครองประชาธิปไตยและสันติภาพของโลก

๖. สหภาพรัฐสภามีการประชุมใหญ่ทุกปีในประเทศต่าง ๆ ตามที่จะได้กำหนดขึ้นโดยคณะมนตรีสหภาพรัฐสภา

ในการประชุมใหญ่ประจำปีนี้ หน่วยประจำชาติหน่วยหนึ่ง มีสิทธิที่จะออกเสียงลงคะแนนได้ประเทศละไม่น้อยกว่า ๘ คะแนน หน่วยประจำชาติอาจจะส่งผู้แทนเข้าร่วมในการประชุมได้ตามคะแนนเสียงที่หน่วยของตนมีสิทธิที่จะออกเสียงลงคะแนน และตามข้อบังคับของสหภาพรัฐสภา จำนวนคะแนนเสียงนี้ได้คิดเพิ่มตามจำนวนของพลเมือง และยังได้เพิ่มขึ้นตามจำนวนของสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งโดยตรงมาจากประชาชน และเป็นสมาชิกของหน่วย ฯ แต่ตามธรรมนูญของสหภาพรัฐสภาได้บัญญัติว่า สมาชิกที่อยู่ในที่ประชุมเท่านั้นจะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และคนหนึ่งมีสิทธิที่จะออกเสียงได้ไม่เกิน ๕ คะแนน หน่วยรัฐสภาไทยซึ่งตามข้อบังคับมีสิทธิที่จะออกเสียงลงคะแนนได้ ๑๔ คะแนน

๗. นอกจากประชุมใหญ่ประจำปีแล้ว สหภาพรัฐสภายังมีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่าคณะมนตรีสหภาพรัฐสภา คณะมนตรีนี้ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยประจำชาติที่เป็นภาคีของสหภาพหน่วยละ ๒ คน ซึ่งแต่ละหน่วยจะต้องแต่งตั้งเป็นทางการไปให้สำนักงานกลางทราบหนึ่งเดือนก่อนที่จะมีการประชุมใหญ่ประจำปี โดยปกติแล้วคณะมนตรีสหภาพรัฐสภาได้ประชุมกัน ๒ ครั้งต่อ ๑ ปี คือครั้งแรกในราวกลางใบไม้ผลิ คือในราวเดือนมีนาคม และเมษายน เพื่อที่จะได้พิจารณาระเบียบวาระการประชุมสหภาพรัฐสภาในปีนั้น ๆ หน้าที่สำคัญของคณะมนตรีก็คือการจัดให้มีการประชุมสหภาพรัฐสภาประจำปี ทั้งนี้รวมถึงกำหนดการประชุมและการจัดระเบียบวาระด้วย การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ในสำนักงานกลางสหภาพรัฐสภา การ

๗. พระยาอัชราชทรงสิริ
๘. พลเอก มังกร พรหมโยธี
๙. พระยาสาริกพงศ์ธรรมพิลาส
๑๐. พลตรี พระสุรินสัตย์
๑๑. คุณหญิงเลขา อภัยวงศ์
๑๒. พระยาศิริราชโกษา
๑๓. พลเรือตรี พระขจรานุกรกิจ

กำหนดงบประมาณของสหภาพรัฐสภา การพิจารณารับสมาชิกใหม่ของสหภาพ ตลอดจนการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการต่าง ๆ เพื่อเป็นการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ นอกจากนี้แล้วยังมีหน้าที่ที่จะควบคุมกิจการต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภา ฯ ล ฯ

๘. สหภาพรัฐสภายังได้มีคณะกรรมการอีกคณะหนึ่ง เรียกว่าคณะกรรมการบริหารแห่งสหภาพรัฐสภา คณะกรรมการคณะนี้มีหน้าที่โดยตรงในการที่จะเข้าดำเนินงานของสหภาพเป็นคณะกรรมการที่สำคัญที่สุดของสหภาพรัฐสภา กิจการของสำนักงานกลางสหภาพรัฐสภาจะต้องผ่านคณะกรรมการคณะนี้ก่อนที่จะส่งไปให้คณะมนตรีหรือที่ประชุมพิจารณา คณะกรรมการคณะนี้มีหน้าที่ที่จะพิจารณาว่าการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของหน่วย ฯ ใหม่จะเป็นการ ถูกต้อง ตาม ธรรมนูญ ของสหภาพ หรือไม่ คณะกรรมการนี้ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยประจำชาติ ๙ ประเทศ และได้รับการเลือกตั้งจากการประชุมคณะมนตรีสหภาพรัฐสภา ประธานคณะมนตรีสหภาพรัฐสภาเป็น ประธานโดย ตำแหน่ง ซึ่งประธานของคณะกรรมการบริหาร นี้จะ ทำหน้าที่ประธานของสหภาพรัฐสภา ตามธรรมนูญของสหภาพรัฐสภา สมาชิกคนหนึ่งจะได้รับเลือกตั้งมีอายุ ๔ ปี และจะได้รับการเลือกตั้งตามกฎเกณฑ์ในระหว่างภาคีของสหภาพในปัจจุบันนี้ ประธานคณะมนตรีสหภาพรัฐสภาได้แก่ ไวเคาว์น สแตนสเก็ต (อังกฤษ)

๙. นอกจากคณะกรรมการบริหารและคณะมนตรีแล้ว สหภาพรัฐสภายังได้มีคณะกรรมการประจำอีก ๗ คณะ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาและศึกษาเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาสำคัญโดยทั่ว ๆ ไป คณะกรรมการคณะนี้ได้แก่

๑. คณะกรรมการปัญหาการเมืองและองค์การ
๒. คณะกรรมการปัญหาดินแดนที่ไม่ได้รับการปกครองตนเอง
๓. คณะกรรมการปัญหาการสังคมและมนุษยธรรม
๔. คณะกรรมการปัญหาการสถาวร
๕. คณะกรรมการปรัชญาสัมพันธ์
๖. คณะกรรมการปัญหาเศรษฐกิจและการคลัง
๗. คณะกรรมการปัญหาการกฎหมาย

คณะกรรมการเหล่านี้ หน่วยประจำชาติแต่ละหน่วยมีสิทธิที่จะส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมด้วยประเทศละ ๑ คน

๑๐. ค่าบำรุงสหภาพรัฐสภานั้น ได้คิดเอาจากหน่วยประจำชาติ โดยถืออัตราค่าบำรุงที่แต่ละประเทศจะต้องเสียให้กับองค์การสันนิบาตชาติ ซึ่งตามปกติจะได้มาจากหน่วยประจำชาติเอง หรือได้มาจากงบประมาณประจำปีของรัฐ ซึ่งรัฐสภาได้อนุมัติให้ตั้งไว้ แต่โดยมากบรรดาประเทศต่าง ๆ ก็ได้เงินมาจากงบประมาณของรัฐ หน่วยรัฐสภาไทยจะต้องเสียจำนวนปีละ ๔๐๕๐ แฟรงค์ (สวิสส์)

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๔. พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ
๑๕. พลตรี พระยาอินทรวิชิต
๑๖. พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิรณชัย สวัสดิเกียรติ
๑๗. นายบรรจง ศรีจรูญ
๑๘. พระนิตินัยประสาน
๑๙. หลวงประกอบนิติสาร
๒๐. พระอัพภันธราพาธพิศาล
๒๑. หลวงชลานุสสร
๒๒. พลโท พระยาสีหราชฤทธิไกร
๒๓. นายสัญญา ยมะสมิต
๒๔. พระยาบำเรอภักดิ์
๒๕. พระยาอินดารักษ์
๒๖. นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาศน์
๒๗. พันเอก พระรามณรงค์
๒๘. พระยากฤตราชทรงสวัสดิ์
๒๙. หม่อมเจ้าสฤษดิ์เดช ชยางกูร
๓๐. พลเรือตรี พระยาวิจารณ์ยักรกิจ
๓๑. หม่อมเจ้าชัชชวลิต เกษมสันต์
๓๒. พระยาอนุมานราชธน
๓๓. พระยาโทณวณิกมนตรี
๓๔. พระเพ็ชร์คีรี
๓๕. หม่อมเจ้าดิศานุวัติ ดิศกุล
๓๖. พระทิพย์เยญญา
๓๗. พระยาเมธาธิบดี
๓๘. พลตรี พระยาพิไชยสงคราม
๓๙. พระชัยยี่ญญา

๔๐. หม่อมเจ้าอุปลิสาณ ชุมพล
๔๑. พลตรี หม่อมเจ้าปรีดิเทพย์พงษ์ เทวกุล
๔๒. พลตรี พระอุดมโยธาธิยุดี
๔๓. นาวาเอก หลวงสำรวจวิถีสมุทร
๔๔. ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
๔๕. นายจรินทร์ กฤษณะภักดี
๔๖. พลโท พระยาศรีสรราชภักดี
๔๗. พระมนูภาณวิมลศาสตร์
๔๘. พระติรณสารวิศวกรรม
๔๙. พระยาอมาตยพงศ์ธรรมพิศาล
๕๐. พระยาทรงสุรรชฎ์

และในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๓ ก็ได้มีประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้ครบจำนวน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

๑. พลโท พระยาอภัยสงคราม
๒. พันโท หลวงชัยอัศวรักษ์
๓. พลตรี หม่อมสนิทวงศ์เสนี
๔. พระยาบริรักษ์เวชชการ
๕. พระยาอัชราชทรงศิริ
๖. พลเอก มังกร พรหมโยธี
๗. พระยาสาริกพงศ์ธรรมพิลาส
๘. คุณหญิงเลขา อภัยวงศ์
๙. พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ
๑๐. พลตรี พระยาอินทรวิชิต
๑๑. นายบรรจง ศรีจรูญ
๑๒. พระนิตินัยประสาน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๓. หลวงประกอบนิติสาร
๑๔. พระอัพภันตราพาธพิศาล
๑๕. หลวงชลานุสสร
๑๖. นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาศน์
๑๗. พันเอก พระรามณรงค์
๑๘. พระยากฤตราชทรงสวัสดิ์
๑๙. หม่อมเจ้าสฤษดิ์เดช ชยางกูร
๒๐. หม่อมเจ้าชัชชวลิต เกษมสันต์
๒๑. พระยาอนุมานราชธน
๒๒. พระเพ็ชร์คีรี
๒๓. หม่อมเจ้าดิศานุวัติ ดิศกุล
๒๔. พระยาเมธาธิบดี
๒๕. พลตรี พระยาพิไชยสงคราม
๒๖. พระชัยชั่ญญา
๒๗. หม่อมเจ้าอุปลิสาณ ชุมพล
๒๘. พลตรี หม่อมเจ้าปรีดิเทพย์พงศ์ เทวกุล
๒๙. พลตรี พระอุดมโยธาธิบดี
๓๐. นาวาเอก หลวงสำรวจวิถีสมุทร
๓๑. ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
๓๒. นายจรินทร์ กฤษณะภักดี
๓๓. พลโท พระยาศรีสรราชภักดี
๓๔. พระมนูภาณวิมลศาสตร์
๓๕. พระศรีณสารวิศวกรรม
๓๖. นาวาเอก พระยาศรยุทธิพิพัฒน์
๓๗. พันโท พระยาสงคราม
๓๘. พันตรี หลวงสรสิทธิยานุการ
๓๙. พระยาสิริยาภิรมย์
๔๐. นายจุลิน ลิ่วชำ
๔๑. นาวาโท หลวงชำนิกลการ
๔๒. พลเรือตรี เล็ก สุมิตร
๔๓. พระช่วงเกษตรศิลปการ
๔๔. พระยาบ่ระกิตกลศาสตร์
๔๕. พลตรี ขัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๔๖. พลตรี น้อม เกตุนุติ
๔๗. พระสุชุมวินิจฉัย
๔๘. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์
๔๙. พระยาบริหารนิติธรรม
๕๐. นายจุล วัจน์คุปต์

โดยเหตุที่มีการเปลี่ยนสมาชิกวุฒิสภาถึงหนึ่งในสี่ ประธานและรองประธานวุฒิสภาก็ออกจากตำแหน่งไปด้วยตามรัฐธรรมนูญ ที่ประชุมจึงได้เลือก

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ เป็นประธานวุฒิสภา
พระยาอัชราชทรงสิริ เป็นรองประธานวุฒิสภา
และปิดสมัยประชุมรัฐสภาในวันที่ ๒๙ ธันวาคม
ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมวุฒิสภา ๑๒ ครั้ง
มีการประชุมสภาผู้แทน ๑๓ ครั้ง
ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๑๕ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๑๓ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ยับยั้งตามรัฐธรรมนูญ ๒ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๗ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๗๔ กระทู้

---

๑๖ ธ.ค. ๕๓ นายสง่า วรรณดิษฐ ถึงแก่กรรม และวันที่ ๕ ม.ค. ๕๔ ได้ตั้ง พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิ์ณรงค์ แทน

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในปี ๒๔๙๔ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ มกราคม

โดยที่ พลเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ กรมพระชัยนาทนเรนทร ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์สิ้นพระชนม์ และพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี ทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไปพลางก่อน และคณะองคมนตรีได้เสนอว่า พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ซึ่งทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการไปพลางก่อนนั้น เป็นผู้ทรงพระปรีชาสามารถ และเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัย สมควรจะได้ทรงดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และรัฐสภาก็ได้ให้ความเห็นชอบ ประธานรัฐสภาจึงได้ประกาศแต่งตั้งพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๔๙๔

ในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๔๙๔ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ พลเอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอลงกฎ เป็นประธานองคมนตรี

ในการประชุมคณะมนตรีและกรรมาธิการประจำสหภาพรัฐสภา ณ รัฐมอนาโค เมื่อเดือนมีนาคม—เมษายน ๒๔๙๔ หน่วยรัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนไปร่วมประชุม ๒ คน ประกอบด้วย

๑. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์
๒. พระติรณสารวิศวกรรม

ในการประชุมใหญ่ประจำปี ครั้งที่ ๔๐ แห่งสหภาพรัฐสภา ณ กรุงอิสตันบูล ประเทศเตอรกี เมื่อเดือนสิงหาคม—กันยายน ๒๔๙๔ หน่วยรัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนไปร่วมประชุม ๔ คน ประกอบด้วย

๑. พระราชธรรมนิเทศ หัวหน้าคณะ
๒. พระยาศรีวิสารวาจา
๓. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์
๔. นายควง อภัยวงศ์

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุมวุฒิสภา ๒๔ ครั้ง
มีการประชุมสภาผู้แทน ๔๐ ครั้ง
ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๒๑ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๑๙ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ยับยั้ง ๑ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๗ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๑๔๘ กระทู้
ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยสามัญในวันที่ ๑ ตุลาคม

ในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ได้มีคณะบริหารประเทศชั่วคราวประกาศยึดอำนาจการปกครองประเทศ และประกาศให้นำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ กลับมาใช้ และในวันนั้นก็ได้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชั่วคราวขึ้นชุดหนึ่ง จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี มีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๑๗ คน

คณะรัฐมนตรีชั่วคราวชุดนี้ไม่ได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในวันรุ่งขึ้นก็ได้ตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ขึ้น มีจำนวน ๑๒๓ คน คณะบริหารประเทศชั่วคราวได้สั่งให้สมาชิกประเภทที่ ๒ ประกอบเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๓ เข้ามา

รายชื่อสมาชิกประเภทที่ ๒ ที่ได้รับแต่งตั้งครั้งนี้ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกประเภทที่ ๒
แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๔

๑. พลโท หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต
๒. พลตรี หลวงกัมปนาทแสนยากร
๓. พลอากาศตรี หลวงกรโกสียกาจ
๔. พันเอก กฤช ปุณณกันต์

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕. นายพันตำรวจโท กระเบียร ศรุตานนท์
๖. พันโท กฤษณ์ สีวะรา
๗. พลตรี หม่อมหลวงชาย กุญชร
๘. นายเชมชาติ บุณยรัตนพันธุ์
๙. พลตรี หลวงขุลยุทธยรรยง
๑๐. พลตรี เจียม ญาโณทัย
๑๑. พลตรี เจริญ สุวรรณวิสูตร
๑๒. พลอากาศตรี หลวงเจริญธรรมพร
๑๓. พันเอก จำเยื่น จารุเสถียร
๑๔. พันเอก จิตติ นาวิเสถียร
๑๕. พันเอก จำลอง ยงยุทธ
๑๖. นาวาเอก จรูญ เฉลิมเตียรณ
๑๗. พันโท จิตร สุนทานนท์
๑๘. นายจิตตะเสน ปั่นจะ
๑๙. นายเจริญ ปั่นฑโร
๒๐. พันเอก เฉลิม พงศ์สวัสดิ์
๒๑. นาวาอากาศเอก เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร
๒๒. นายเฉลิม เชี่ยวสกุล
๒๓. พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ
๒๔. นายพลตำรวจตรี หลวงโชติชนาภิบาล
๒๕. พลเรือตรี หลวงชำนาญอรรถยุทธ
๒๖. พันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป
๒๗. พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม
๒๘. พันเอก ชลอ จารุกลัส

๒๙. นาวาเอก ชิ้น สนแจ้ง
๓๐. นาวาเอก ชลอ สินธุเสนี
๓๑. นาวาอากาศเอก บุญชู จันทรุเยกษา
๓๒. พันโท ชาติชาย ชุณหะวัณ
๓๓. พันโท ชาญ บุญญะสิทธิ์
๓๔. พันโท เชิดชัย ทองสิงห์
๓๕. หลวงชำนาญนิติเกษตร
๓๖. นายชวน จนิษฐ์
๓๗. พันเอก ณรงค์ สาลิรัฐวิภาค
๓๘. พลโท เดช เดชประดิยุทธ
๓๙. พันเอก ตรี บุษยกนิษฐ์
๔๐. พันเอก ไตรเดช ปั้นตระกูล
๔๑. พลตรี ถนอม กิตติขจร
๔๒. นาวาเอก ทัศน์ กรานเลิศ
๔๓. นาวาอากาศเอก เทพ เกษมุติ
๔๔. นาวาอากาศเอก ทวี จุลทรัพย์
๔๕. นายพันตำรวจโท ทม จิตรวิมล
๔๖. พลตรี น้อม เกตุนุติ
๔๗. นาวาอากาศโท นักรบ บิณษรี
๔๘. พระนิติจารณ์พิเศษ
๔๙. พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๕๐. พันโท บุญชัย บำรุงพงษ์
๕๑. พระยาบริรักษ์เวชชการ
๕๒. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๕๓. พลโท พระประจันต์รณนัก
๕๔. พลโท ปลด ปลดปรปักษ์ พิบูลมาณุวัธน์
๕๕. พลตรี ปรุง รังสิยานนท์
๕๖. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี
๕๗. พลอากาศโท หลวงปรุงปรีชากาศ
๕๘. พันเอก ประภาส จารุเสถียร
๕๙. พันเอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์
๖๐. พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร
๖๑. พันเอก ประยูร สุคนธทรัพย์
๖๒. นาวาเอก เปลี่ยน นิ่มเนื่อ
๖๓. พันโท ประดุง อินจาระ
๖๔. พันโท ประยูร หนุนภักดี
๖๕. พระยาประชาสันติสรเดช
๖๖. นายประจวบ บุนนาค
๖๗. พลเอก ผิน ชุณหะวัณ
๖๘. พันเอก เผชิญ นิมิบุตร
๖๙. นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์
๗๐. นายพันตำรวจโท ผาด ตุงคะสมิต
๗๑. พลอากาศตรี เพิ่ม ลิมปีสวัสดิ์
๗๒. นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี
๗๓. นายพลตำรวจตรี หลวงพิชิตชำนาญการ
๗๔. พันเอก เพียร สฤษฎ์บุหงศิลป์
๗๕. นายพันตำรวจเอก พิชัย กุลละวณิชย์
๗๖. พันโท พงษ์ ปุณณกันต์

๗๗. พลอากาศเอก พัน รณนภากาศ ยุทธาคนี
๗๘. พลอากาศตรี เพียร เพียงวุฒิราญ
๗๙. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ
๘๐. พลเอก มังกร พรหมโยธี
๘๑. นาวาเอก หลวงมงคลยุทธนาวี
๘๒. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษดิ์
๘๓. นาวาอากาศเอก มนัส เหมือนทองจีน
๘๔. พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล
๘๕. พลโท เรือง เรืองระยุทธ
๘๖. พันโท หลวงรณสิทธิพิชัย
๘๗. พระราชธรรมนิเทศ
๘๘. พันเอก เลิก สงวนชาติสรไกร
๘๙. นายพันตำรวจเอก ละม้าย อุทยานานนท์
๙๐. นายเลื่อน พงษ์โสภณ
๙๑. นายพลตำรวจโท หลวงวิทิตกลชัย
๙๒. พันเอก วิชัย พงษ์อนันต์
๙๓. หลวงวิจิตรวาทการ
๙๔. นายวรการบัญชา
๙๕. ขุนวิจารณ์คาวี
๙๖. พันเอก ขุนศิลปศรชัย
๙๗. พันเอก ศิริ สิริโยธิน
๙๘. พลโท สวัสดิ์ สวัสดิรณชัย สวัสดิเกียรติ
๙๙. พลโท หลวงสวัสดิ์สรยุทธ

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๐๐. พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์

๑๐๑. พลโท สวัสดิ์ สวัสดิรณรงค์

๑๐๒. พลโท สุทธิ สุทธิสารรณกร

๑๐๓. พลตรี สถิต สถิตยุทธการ

๑๐๔. พลตรี ใสว ใสวแสนยากร

๑๐๕. พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒ

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
	ปี ๒๔๕๕			
๑.	๒๖ ก.พ.	พ.อ. ประมาณ ยดิเรกสาร ถาออก	๘ เม.ย.	พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร
๒.	,,	พระราชธรรมนิเทศ ,,	,,	พล.ต. ผ่อง บุญสม
๓.	,,	พล.ท. ปลด ปลดปรปักษ์ พิบูลภาณุวัฒน์ ,,	,,	พ.อ. เสถียร พจนานนท์
๔.	,,	พล ร.ต. หลวงสุนาวินวิวัฒ ,,	,,	พ.ท. เพื่อ ฤทธาคนี
๕.	,,	นายเสมอ กัณฑาธัญ ,,	,,	พ.ท. จำรูญ วิณณุปถัมภ์
๖.	,,	นายเดื่อน พงษ์โสภณ ,,	,,	ว่าที่ พ.ต.อ. เยื้อน ประภาวัต
๗.	,,	นายวรการบัญชา ,,	,,	พ.ต. รักษ์ บัณยารชุน
๘.	๑๖ พ.ค.	พล.ท. สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิเกียรติ ถึงแก่กรรม	๒๓ ก.ค.	หลวงชำนาญอักษร (ศิริ เพ็ชรบุตร)
๙.	๒๗ มิ.ย.	นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ ถาออก	,,	พ.อ. บุ่น บุณยฤทธิเดช
๑๐.	๑๖ ก.ค.	หลวงวิจิตรวาทการ ,,	,,	พ.อ. ขุนชิดณะดุงพล (พิชิต ชิดธรุณ)

๑๐๖. พลเรือตรี สุนทร สุนทรนาวิน

๑๐๗. พลเรือตรี สงบ ธรูญพร

๑๐๘. พลเรือตรี เสนาะ รักธรรม

๑๐๙. นาวาเอก สนอง จันศักดิ์

๑๑๐. พลอากาศตรี หม่อมราชวงศ์สุกรม เกษมสันต์

๑๑๑. นายพลตำรวจตรี หลวงสมิทธิสุขุมวาท

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๑๑.	๒๘ ต.ค.	นายประจวบ บุนนาค ถึงแก่กรรม		
	ปี ๒๔๘๖			
๑.			๑๙ ส.ค.	พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์
๒.	๑. มิ.ย.	หลวงชำนาญนิติเกษตร ถาออก	,,	พล.จ. ชุนเสนาทิพ
๓.	๑๘ ก.ค.	พระนิติธารณ์พิเศษ ถึงแก่กรรม	,,	พ.ท. ถิถิต หงส์นันทน์
๔.	๒๖ ส.ค.	พล.อ.ท. หลวงปรุงปรีชากาศ ถาออก	๑๙ ก.ย.	พล.ท. หลวงสวัสดิกลยุทธ
๕.	๒ ก.ย.	พล.ร.ท. สุนทร สุนทรนาวิน ,,	,,	พล.อ.จ. หม่อมเจ้ารังษิยากร อาภากรณ์
	ปี ๒๔๙๘			
๑.	๑ ต.ค.	พล.ต.ท. พระพินิจชนคดี ,,		
	ปี ๒๔๙๙			
๑.			๑๑ ม.ค.	พ.ต. ชาญณรงค์ วิจารณ์บุตร

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๑๒. พันเอก สุรใจ พูลทรัพย์

๑๑๓. พันเอก สาย เชนยวนิช

๑๑๔. พันตรี สเหวก นิรันดร

๑๑๕. พระสุขุมวินิจฉัย

๑๑๖. นายเสริม วินิจฉัยกุล

๑๑๗. พระยาสาลิรัฐวิภาค

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๒.	๑ ม.ค.	นายเชมชาติ บุณยรัตนพันธ์ ถายอก	๓๐ ก.ค.	นายบุ่น จาติกวนิช
๓.	๓ เม.ย.	พ.ต. สเหวก นิรันดร ถึงแก่กรรม	๖ ก.ย.	พ.อ. โชติ หิรัณยัษฐิติ
๔.	๑๒ เม.ย.	พล. ต.ท. หลวงพิชิตธุรการ ,,	,,	พ.ท. อนันต์ พิบูลสงคราม
๕.	๒๘ มิ.ย.	พล. ท. ชุนศิลป์ศรชัย ,,	,,	พ.ท. ประจวบ สุนทรางกูร
๖.	๓๑ ต.ค.	พล. ต.ท. หลวงวิทิตกลชัย ถึงแก่กรรม	๓๑ ต.ค.	
๗.	๓ ธ.ค.	หลวงชำนาญยุทธศิลป์ ถายอก		
	ปี ๒๕๐๐			
๑.			๑ ม.ค.	พ.อ. ชูศักดิ์ รัตนรณชัย
๒.			,,	พ.ท. เผ่าชัย บุพพะกลิกร
๓.	๒๖ ก.พ.	พล. อ. มังกร พรหมโยธี ถายอก	๒๐ ส.ค.	พล. ท. กาจ กาจสงคราม
๔.	,,	พล. อ. หลวงสวัสดิ์สรยุทธ ,,	,,	พล. อ.ท. หลวงเทวฤทธิ์—พันธ์	
๕.	,,	พล. ต. ศิริ สิริโยธิน ,,	,,	พล. ต. ก้าน จำนงภูมิเวท

๑๑๘. นายเสมอ กัญฑาธัญ

๑๑๙. นายสุวิชช พันธเศรษฐ

๑๒๐. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์

๑๒๑. พลตรี พระยาอานุภาพไตรภพ

๑๒๒. พันโท อุดม สุชีวะ

๑๒๓. พันโท อร่าม เมนะคงคา

สมาชิกประเภทที่ ๒ ได้มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	วันออก	ผู้ที่พ้นจากสมาชิกภาพ	วันแต่งตั้ง	ผู้ที่ได้รับตั้งซ่อมแทน
๖.	๒๖ ก.พ.	พล. ท. บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ,,	๒๐ ส.ค.	พ.ท. ณรงค์ วรบุตร
๗.	,,	พล. อ. เภา เพียรเดิศ บริภัณฑยุทธกิจ ,,	,,	นายเฉื่อน พงษ์โสภณ
๘.	,,	พล. ต.ต. ตะม้าย อุทยานานนท์ ,,	,,	นายกมล พหลโยธิน
๙.	,,	พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์ ,,	,,	ม.ล. บี๋นไทย มาลากุล
๑๐.	,,	พ.ท. เผ่าชัย บุพพะกลิกร ,,	,,	นายเสริ วีระรัตน์
๑๑.	,,	พล. อ.ท. มุนี มหาสันทนะเวชยันต์รังสฤษฎ์ ,,	,,	นายเทพ สาริกบุตร
๑๒.	,,	พล. ท. ประยูร ภมรมนตรี ,,	,,	นายสานนท์ สายสว่าง
๑๓.	,,	พล. ต. เฉลิม พงษ์สวัสดิ์ ,,	,,	นายประหยัด เอี่ยมศิลา
๑๔.	,,	จอมพลแปลก พิบูลสงคราม ,,	,,	นางแร่ม พรหมโมบล บุณยประสพ
๑๕.	๑ พ.ค.	พระยาบริรักษ์เวชชการ ,,	,,	นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ในสมัยประชุมก่อนที่คณะบริหารประเทศชั่วคราวจะได้ยึดอำนาจการปกครองนั้น
มีการประชุมวุฒิสภา ๑๑ ครั้ง
มีการประชุมสภาผู้แทน ๑๑ ครั้ง
ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนลงมติให้เสนอวุฒิสภา ๖ ฉบับ
วุฒิสภาพิจารณาให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๑ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในวุฒิสภา ๑ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๒๗ กระทู้
ได้เรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๑ ธันวาคม ที่ประชุม
ได้เลือก

พลโท พระประจนปัจจนึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
พระราชธรรมนิเทศ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑
พลตรี พระยาอานุภาพไตรภพ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

นายกรัฐมนตรีชั่วคราวได้แจ้งไปยังสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ดำเนินการการจัดตั้งนายกรัฐมนตรีต่อไป ในที่สุดก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๕ คน

รัฐบาลชุดนี้ได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๔๙๔ และได้รับความไว้วางใจจากสภาในวันเดียวกันโดยคะแนนเป็นเอกฉันท์

ได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ๕ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑๐ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร ๑ กระทู้

๒๔๙๕

ในปี ๒๔๙๕ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญ ในวันที่ ๑ มกราคม

ในวันที่ ๒๒ มกราคม คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ ต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยให้เหตุผลว่า ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ พร้อมทั้งรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๒ และรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช ๒๔๘๓ ไปพลางก่อน และโปรดเกล้า ฯ ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น บัดนี้เป็นการสมควรที่จะได้แก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๗๕ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

และในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๔๙๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการและตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณามีจำนวน ๒๕ นาย ประกอบด้วย

๑. พลตรี หลวงรุสุยุทธ์ยรรยง
๒. พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม
๓. พันโท ชาติชาย ชุณหะวัณ
๔. พลเรือตรี หลวงชำนาญอรรถยุทธ
๕. พลตรี ถนอม กิตติขจร
๖. นายพันตำรวจโท ทม จิตรวิมล
๗. พระนิติธารณ์พิเศษ
๘. พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๙. พระยาประชาศรัยสุรเดช
๑๐. พันเอก ประภาส จารุเสถียร
๑๑. พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร
๑๒. พลเอก ผิน ชุณหะวัณ
๑๓. นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์
๑๔. นายพันตำรวจเอก พิชัย กุลละวณิชย์
๑๕. พระพิจิตรราชสาส์น
๑๖. นายพลตำรวจโท พระพินิจชนคดี
๑๗. พระมนูเวทย์วิมลนาท
๑๘. พระยาลัดพลีธรรมประดิษฐ์
๑๙. นายวรการบัญชา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๐. หลวงวิจิตรวาทการ

๒๑. พันเอก ศิริ สิริโยธิน

๒๒. พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์

๒๓. นายสุวิชช พันธเศรษฐ

๒๔. นายเสริม วินิจฉัยกุล

๒๕. นายหยุด แสงอุทัย

ที่ประชุมกรรมาธิการได้เลือก พลเอก ผิน ชุณหะวัณ เป็นประธานกรรมาธิการ และนายหยุด แสงอุทัย เป็นเลขานุการกรรมาธิการ

กรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เสร็จ และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ประกาศใช้ได้

ในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๙๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จออกพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม ๒๔๙๕ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

ในการพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนี้ อาลักษณ์ได้อ่านคำพระราชปรารภ*ในรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในท่ามกลางที่ประชุม

เมื่อได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วก็ได้พระราชทานแก่ พลโท พระประจนปัจจนึก ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้กราบบังคมทูลพระกรุณาสนองพระราชปรารภพระราชทานรัฐธรรมนูญว่า

"ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า ในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนปวงชนชาวไทย ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบบังคมทูลพระกรุณา ทราบใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท

เนื่องในการที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ ในวันนี้ ปวงข้าพระพุทธเจ้าเหล่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้า ฯ แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่พระราชทานในวันนี้จะเป็นฉบับแก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม แต่ก็ได้แก้ไขหลักการใหญ่ ๆ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ ให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น เพื่อเสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยอันเสรีเป็นหลักประศาสนวิธีบริหารราชการให้เจริญรุ่งเรืองไพศาลสถาพร ยังความร่มเย็นเป็นสุขแด่พสกนิกรชาวไทยสืบไป

ในโอกาสนี้ ข้าพระพุทธเจ้า ในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนปวงชนชาวไทย ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรับพระราชทานรับพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วยความยินดีอย่างล้นพ้น และขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า จักรักษาและปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อความดำรงคงอยู่ด้วยดีแห่งระบอบประชาธิปไตย คู่เคียงกับประเทศไทยชั่วฟ้าดินสลาย พร้อมด้วยขอยืนยันถวายความจงรักภักดีต่อพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช กับขอตั้งสัตยาธิฐานอัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงได้อภิบาลรักษาให้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ให้ทรงพระเกษมสำราญปราศจากโรคาพาธ เจริญอยู่ในศิริราชสมไหสวรรย์ เย็นมิ่งขวัญแห่งรัฐสีมามณฑล และปวงชนผู้จงรักภักดี ตลอดชั่วนิรันดรกาล

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ"

สมัยประชุมนี้ได้มีขึ้นในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ๑๒ ครั้ง

ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๓๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒ กระทู้

ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ เป็นการเลือกตั้งโดยทางตรง คือให้ราษฎรเลือกผู้แทนราษฎรเอง ได้ผู้แทนราษฎร ๑๒๓ คน ซึ่งมีจำนวนเท่ากับจำนวนสมาชิกประเภทที่ ๒ ที่ได้ตั้งไว้ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

*คำพระราชปรารภมีปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม ๒๔๙๕

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑
เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕

๑.	นายบ่ระพัฒน์ วรรอนะสาร	พระนคร
๒.	นายฉิตร ศรียานนท์	พระนคร
๓.	พลโท ปลด บ่ลดบ่รชี่กษ์ พิบูลภาณุวัฒน์	พระนคร
๔.	นายจิตตะเสน ไชยาคำ	พระนคร
๕.	นายเพทาย อมาตยกุล	พระนคร
๖.	นายโชติ คุณะเกษม	พระนคร
๗.	นายไสง สุวรรณทัต	ธนบุรี
๘.	นายเพทาย โชตินุชิต	ธนบุรี
๙.	นายเนิ่น เกษสุวรรณ์	กระบี่
๑๐.	นายฉาย วิโรจน์ศิริ	กาญจนบุรี
๑๑.	นายบ่ระสิทธิ์ ชูพินิจ	กำแพงเพชร
๑๒.	นายสุขั่น พูลพัฒน์	กาฬสินธุ์
๑๓.	นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง	กาฬสินธุ์
๑๔.	ร้อยโท จารุบุตร เรืองสุวรรณ	ขอนแก่น
๑๕.	นายประหยัด เอี่ยมศิลา	ขอนแก่น
๑๖.	นายสวัสดิ์ พิ่งตน	ขอนแก่น
๑๗.	นายแคล้ว นรปติ	ขอนแก่น
๑๘.	นายสุรพงษ์ ตริรัตน์	จันทบุรี
๑๙.	นายชวน กุลละวณิชย์	ฉะเชิงเทรา
๒๐.	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	ฉะเชิงเทรา
๒๑.	นายชาย สุอังคะ	ชลบุรี
๒๒.	นายไกรสร สุขสว่าง	ชัยนาท
๒๓.	นายวิเชียร สาคะริชานนท์	ชัยภูมิ
๒๔.	นายพิศิษฐ์ นิวาสานนท์	ชัยภูมิ
๒๕.	พลเรือโท หลวงสุนาวินวิวัฒ	ชุมพร
๒๖.	นายบุญช่วย ศรีสวัสดิ์	เชียงราย
๒๗.	นายบุญยฝาง ทองสวัสดิ์	เชียงราย
๒๘.	นายวรการ บัญชา	เชียงราย
๒๙.	นายพิรุณ อินทราวุธ	เชียงใหม่
๓๐.	นายสงวน ศิริสว่าง	เชียงใหม่
๓๑.	นายไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่	เชียงใหม่
๓๒.	นายเมธ รัตนประสิทธิ์	เชียงใหม่
๓๓.	นายประภาส คงสมัย	ตรัง
๓๔.	หลวงอรรถพรพิศาล	ตราด
๓๕.	นายเทียม ไชยนันทน์	ตาก
๓๖.	นายทองพูน ทิมฉิม	นครนายก
๓๗.	เรือเอก พระสาครบุรานุรักษ์	นครปฐม
๓๘.	นายสานนท์ สายสว่าง	นครปฐม
๓๙.	นายเอื้อ จันทรวงศ์	นครพนม
๔๐.	นายพันธ์ อินทุวงศ์	นครพนม
๔๑.	นายเลื่อน พงษ์โสภณ	นครราชสีมา
๔๒.	ร้อยโท อู๊ต นิตยสุทธิ	นครราชสีมา
๔๓.	ชุนคงฤทธิ์คึกษากร	นครราชสีมา
๔๔.	นายยศ อินทรโกมาลยสุต	นครราชสีมา
๔๕.	นายอารีย์ ตันติเวชกุล	นครราชสีมา
๔๖.	นายน้อม อุปรมัย	นครศรีธรรมราช
๔๗.	พันโท ทอง สิริเวชชพันธ์	นครศรีธรรมราช
๔๘.	นายปลื้ม กมุกมะกุล	นครศรีธรรมราช
๔๙.	นายสวัสดิ์ คำประกอบ	นครสวรรค์
๕๐.	นางสุนี เตลาน	นครสวรรค์

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

๕๑.	ชุนวิวรณ์สุขวิทยา	นครสวรรค์
๕๒.	พันตรี หลวงราชเวชชพิศาล	นนทบุรี
๕๓.	นายเอิบ อิสระ	นราธิวาส
๕๔.	นายประดิษฐ์ ณ น่าน	น่าน
๕๕.	นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา	บุรีรัมย์
๕๖.	นายสอิ้ง มารังกุล	บุรีรัมย์
๕๗.	พระราชธรรมนิเทศ	ปทุมธานี
๕๘.	นายทองสัย ศุภะมาร์ค	ประจวบคีรีขันธ์
๕๙.	พันตรี วิเชียร สีมันตร	ปราจีนบุรี
๖๐.	ร้อยโท พัฒน์ ณ ถลาง	ปราจีนบุรี
๖๑.	พระพิพิธภักดี	ปัตตานี
๖๒.	พันตรี หลวงขยกระบวนยุทธ	พระนครศรีอยุธยา
๖๓.	นายฟื้น สุพรรณสาร	พระนครศรีอยุธยา
๖๔.	นายโมรา ณ ถลาง	พังงา
๖๕.	นายถัด พรหมมานพ	พัทลุง
๖๖.	นายเผด็จ จิราภรณ์	พิจิตร
๖๗.	นายแก้ว สิงหะเซนทร์	พิจิตร
๖๘.	ร้อยโท จงกล ไกรฤกษ์	พิษณุโลก
๖๙.	ชุนวิเทศครุณการ	เพชรบุรี
๗๐.	นายพันตำรวจตรี สงกรานต์ อุดมสิทธิ์	เพชรบูรณ์
๗๑.	นายวัง ศศิบุตร	แพร่
๗๒.	นางแร่ม พรหโมบล บุณยชระสพ	ภูเก็ต
๗๓.	หลวงบริหารชนบท	มหาสารคาม
๗๔.	นายนาถ เงินทาย	มหาสารคาม
๗๕.	นายธรรมนูญ ภูมาศ	มหาสารคาม
๗๖.	นายเสมอ กัญฑาธัญ	แม่ฮ่องสอน
๗๗.	นายประสาท ไชยะโก	ยะลา

๗๘.	นายจรินทร์ สุวรรณกาตา	ร้อยเอ็ด
๗๙.	นายธนินท์ จันทะชุม	ร้อยเอ็ด
๘๐.	นายอัมพร สุวรรณมล	ร้อยเอ็ด
๘๑.	นายนิวัติ พูนศรี ศรีสุวรนันท์	ร้อยเอ็ด
๘๒.	นางระพีพรรณ พรหมวิระ	ระนอง
๘๓.	นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	ระยอง
๘๔.	นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์	ราชบุรี
๘๕.	นายเทียม ณ สงขลา	ราชบุรี
๘๖.	นายศิริ ภักดิ์วงศ์	ลพบุรี
๘๗.	นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	ลำปาง
๘๘.	นายวิชัย โลจายะ	ลำปาง
๘๙.	นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์	ลำพูน
๙๐.	นายร้อยตำรวจตรี สมัฤทธิ์ อินทรตระกูล	เลย
๙๑.	นายทิม ไชยงยศ	ศรีสะเกษ
๙๒.	นายเทพ โชตินุชิต	ศรีสะเกษ
๙๓.	นายมานิต อุทธิเสน	ศรีสะเกษ
๙๔.	หลวงปริวรรตวรวิจิตร	สกลนคร
๙๕.	นายเตียง ศิริขันธ์	สกลนคร
๙๖.	นายประสิทธิ์ จุลละเกศ	สงขลา
๙๗.	นายคล้าย ละอองมณี	สงขลา
๙๘.	นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ	สตูล
๙๙.	นายเผด็จ ศิวะทัต	สมุทรปราการ
๑๐๐.	นายเทพ สุวงศ์สินธุ์	สมุทรสงคราม
๑๐๑.	นายพร มลิทอง	สมุทรสาคร
๑๐๒.	พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร	สระบุรี
๑๐๓.	นายเพียรศักดิ์ นิสสัยสุข	สิงห์บุรี
๑๐๔.	นายอวัช ทานสัมฤทธิ์	สุโขทัย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๐๕.	นายถวิล วัฏฏานนท์	สุพรรณบุรี
๑๐๖.	นายสะอาด จันทร์ผา	สุพรรณบุรี
๑๐๗.	นายพันตำรวจเอก พัฒน์ นิลวัฒนานนท์	สุราษฎร์ธานี
๑๐๘.	นายเหลือม พันธ์ฤกษ์	สุรินทร์
๑๐๙.	นายญาติ ไหวดี	สุรินทร์
๑๑๐.	นายยิ้น สัยนุการณ์	สุรินทร์
๑๑๑.	นายชื่น รวิวรรณ	หนองคาย
๑๑๒.	พลตรี หลวงวิศิษฐยุทธศาสตร์	อ่างทอง
๑๑๓.	หลวงวิวิธสุรการ	อุดรธานี
๑๑๔.	นายบุญคุ้ม จันทร์ศิริสุริยวงศ์	อุดรธานี
๑๑๕.	นายสวน พรหมประกาย	อุดรธานี
๑๑๖.	นายชิน อยู่ถาวร	อุตรดิตถ์
๑๑๗.	นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ	อุทัยธานี
๑๑๘.	นายเลียง ไชยกาล	อุบลราชธานี
๑๑๙.	นายยงยุทธ พึ่งภพ	อุบลราชธานี
๑๒๐.	นางอรพิน ไชยกาล	อุบลราชธานี
๑๒๑.	นายคิเรก มณีรัตน์	อุบลราชธานี
๑๒๒.	นายทิม ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี
๑๒๓.	นายผัน ยุญชิต	อุบลราชธานี

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งโดยตรง คือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้แทนเองโดยวิธีรวมเขต คือจังหวัดหนึ่งเป็นเขตเลือกตั้งหนึ่ง โดยถือจำนวนราษฎรหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทนหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๗,๖๐๒,๕๙๑ คน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๒,๙๖๑,๒๙๑ คน
คิดเป็นร้อยละ	๓๘.๗๖

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดสระบุรี คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๗๗.๗๗ จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดพระนคร คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๒๓.๑๓ (จังหวัดระยองไม่มีการเลือกตั้ง เพราะมีผู้สมัครเพียงคนเดียว)

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญแห่งสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ที่ประชุมได้เลือก

พลโท พระประจนปัจจนึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

พระราชธรรมนิเทศ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

พลตรี พระยาอานุภาพไตรภพ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ได้รับเลือกตั้งเข้ารับหน้าที่แล้ว คณะรัฐมนตรีชุดนี้จึงได้ตั้งขึ้นตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๘๕

ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะอีก ๒๕ คน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเวลา ๒ วัน ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๔๘๕ และได้รับความไว้วางใจเมื่อวันที่ ๔ เดือนเดียวกัน โดยคะแนน ๑๒๗ ต่อ ๔ ในจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ๑๙๖ คน

วันที่ ๘ เมษายน ๒๔๘๕ ได้แต่งตั้งประธานองคมนตรีและองคมนตรี ดังนี้

๑. พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนิรุทธเทวัฒ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร เป็นประธานองคมนตรี

๒. พลเอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอลงกฎ เป็นองคมนตรี

หมายเหตุ ๑. พลโท ปลด ปลดปรปักษ์ พิบูลสงคราม (พระนคร) ถึงแก่กรรม ได้เลือกตั้งซ่อมใหม่เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๔๘๖ ได้แก่นายชวน ชูโชติ

๒. หลวงบริหารชนบท (มหาสารคาม) ถึงแก่กรรม ได้เลือกตั้งซ่อมใหม่เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๔๘๖ ได้แก่นายบุญช่วย อัตถากร

๓. นายไกรสร สุขสว่าง (ชัยนาท) ถึงแก่กรรม ได้เลือกตั้งซ่อมใหม่เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗ ได้แก่นายสง่า ศรีเพ็ญ

๔. นายชิน อยู่ถาวร (อุตรดิตถ์) ถึงแก่กรรม ได้เลือกตั้งซ่อมใหม่เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๘๘ ได้แก่นายเทพ เกตุพันธ์

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิวัฒนไชย เป็นองคมนตรี
๔. พลเอก พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้านักขัตรมงคล เป็นองคมนตรี
๕. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ เป็นองคมนตรี
๖. พระยามานวราชเสวี เป็นองคมนตรี
๗. พระยาศรีวิสารวาจา เป็นองคมนตรี

ได้มีพระราชกฤษฎีกาบีดสมัยประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ๕ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔ คำถาม

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

พลโท พระประจนปัจจนึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
พระราชธรรมนิเทศ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑
พลตรี พระยาอานุภาพไตรภพ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

ในการประชุมใหญ่ประจำปีครั้งที่ ๔๑ แห่งสหภาพรัฐสภา ณ กรุงเบอร์น ประเทศสวิตเซอรแลนด์ เมื่อเดือนสิงหาคม—กันยายน ๒๔๙๕ หน่วยรัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนไปร่วมประชุม ๖ คน ประกอบด้วย

๑. พระราชธรรมนิเทศ หัวหน้าคณะ
๒. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษดิ์
๓. พลตรี หม่อมหลวงขาย กุญชร
๔. นายชิน อยู่ถาวร
๕. นายประพัฒน์ วรรธนะสาร
๖. นายจิตตะเสน ไชยากร

ได้มีพระราชกฤษฎีกาบีดสมัยประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ๑๔ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๒๑ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร ๕๐ กระทู้

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ พฤศจิกายน และได้มีพระราชกฤษฎีกาบีดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุม ๑๐ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑๕ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๘ กระทู้

๒๔๙๖

ในปี ๒๔๙๖ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ มกราคม และได้มีพระราชกฤษฎีกาบีดสมัยประชุมในวันที่ ๒๓ มกราคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๕ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑๙ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๙ กระทู้

เนื่องจาก พลเอก พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นอดิศรอุดมศักดิ์ (พระองค์เจ้าอดงกฎ) องคมนตรี และ พลเอก พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ (พระองค์เจ้านักขัตรมงคล) องคมนตรี สิ้นพระชนม์ ได้ทรงตั้งหม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ เป็นองคมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๔๙๖

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

พลเอก พระประจนปัจจนึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
พระราชธรรมนิเทศ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑
ขุนคงฤทธิศึกษากร เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

ในสมัยประชุมนี้ได้มีการประชุมใหญ่ประจำปีหน่วยรัฐสภาไทยในวันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ที่ประชุมได้ลงมติเลือกคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทย ประกอบด้วย

Legislative Institutional Repository of Thailand

ก. พันตรี รักษ์ ปันยารชุน เป็นเลขาธิการ

ข. พลตรี เจียม ญาโณทัย เป็นเหรัญญิก

ค. (๑) นายจิตตะเสน ไชยาคำ

(๒) พลตรี หม่อมหลวงชาย กุญชร

(๓) นางแร่ม พรหโมบล บุณยประสพ

(๔) พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ และ

(๕) พลเรือตรี หลวงมงคลยุทธนาวี เป็นกรรมการหน่วย

ง. นายเฉลิม เชี่ยวสกุล เป็นผู้สอบบัญชี

ต่อมาคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทย ได้ตกลงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนของหน่วยรัฐสภาไทยไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๔๒ ณ กรุงวอชิงตันสหรัฐอเมริกาด้วยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย พระราชธรรมนิเทศ รองประธานหน่วยรัฐสภาไทย เป็นหัวหน้าคณะ พันตรี รักษ์ ปันยารชุน นายจิตตะเสน ไชยาคำ นางแร่ม พรหโมบล บุณยประสพ นายจวน กุลละวณิชย์ และ ร้อยโท จารุบุตร เรืองสุวรรณ เป็นคณะผู้แทน กับนายภราดา บุรณศิริ เป็นเลขานุการ

ในการประชุมสหภาพรัฐสภา ที่ประชุมได้เลือกให้พระราชธรรมนิเทศ หัวหน้าคณะผู้แทนหน่วยรัฐสภาไทย เป็นสมาชิกแห่งคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา แทนตำแหน่งที่ว่างเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๒๑ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๖ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๒๐ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๕ กระทู้

ในปีนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ พฤศจิกายน อีกครั้งหนึ่ง

ได้ปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๙ ครั้ง พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป คือ

ให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย ๖ ฉบับ

รัฐมนตรีได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๙ กระทู้

พระราชธรรมนิเทศ ในฐานะสมาชิกแห่งคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา ได้เดินทางไปประชุมกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา ณ กรุงปารีส ซึ่งประชุมระหว่างวันที่ ๒๙—๓๐ ธันวาคม

๒๔๙๗

ในปี ๒๔๙๗ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ มกราคม และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๔ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๔๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔๕ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๗ คำถาม

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

๑. พลเอก พระยาทรงสุรเดช เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒. พระราชธรรมนิเทศ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

๓. ขุนคงฤทธิศึกษากร เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

สมัยประชุมนี้ ได้มีพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาของสมัยประชุมสามัญออกไปอีกจนถึงวันที่ ๒๕ กันยายน จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๕ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องเสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๒๑ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔๑ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๖ คำถาม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุมใหญ่ประจำปีของหน่วยรัฐสภาไทย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๘ กรกฎาคม ที่ประชุมได้ลงมติเลือกคณะกรรมการของหน่วยรัฐสภาไทย ประกอบด้วย

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ก. พันตรี รักษ์ ชันยารชุน เป็นเลขาธิการ
ข. พลตรี เจียม ญาโณทัย เป็นเหรัญญิก
ค. (๑) นายสุวิชช พันธเศรษฐ
(๒) นายชัยวัชน์ อินทะพันธ์
(๓) นายประหยัด เอี่ยมศิลา
(๔) นางระพีพรรณ พรหมวิระ
(๕) หลวงชำนาญอักษร เป็นกรรมการหน่วย
ง. นายเฉลิม เชี่ยวสกุล เป็นผู้สอบบัญชี

ต่อมาคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทยได้ตกลงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนของหน่วยรัฐสภาไทย ไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๔๓ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย คณะหนึ่ง ประกอบด้วย พลเอก พระประจนปัจจนึก ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นหัวหน้าคณะ และพระราชธรรมนิเทศ หลวงชำนาญอักษร นายสุวิชช พันธเศรษฐ นายประหยัด เอี่ยมศิลา นายชัยวัชน์ อินทะพันธ์ และนายสำนนท์ สายสว่าง เป็นคณะผู้แทน กับนายภราดา บุรณศิริ เป็นเลขานุการ

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญ ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๙ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่ผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๗ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๕ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๖ คำถาม

๒๔๖๘

ในปี ๒๔๖๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญ ในวันที่ ๑ มกราคม และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๑๗ มกราคม

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๕ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑๑ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔๓ คำถาม

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญ ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

๑. พลเอก พระประจนปัจจนึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
๒. ขุนคงฤทธิศึกษากร เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑
๓. ขุนวิวรณ์สุขวิทยา เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้ง พลเอก หลวงเสนาณรงค์ เป็นองคมนตรี

ได้มีการประชุมประจำปีหน่วยรัฐสภาไทย ในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๔๖๘ ที่ประชุมได้ลงมติเลือกคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทย ประกอบด้วย

ก. นายประพัฒน์ วรรธนะสาร เป็นเลขาธิการ
ข. พลตรี เจียม ญาโณทัย เป็นเหรัญญิก
ค. (๑) นายเทียม ณ สงขลา
(๒) นายพันธุ์ อินทุวงศ์
(๓) นายไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่
(๔) นายเผด็จ ศิวะทัต
(๕) ขุนวิเทศดรุณการ เป็นกรรมการหน่วย
ง. นายเฉลิม เชี่ยวสกุล เป็นผู้สอบบัญชี

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมสามัญในวันที่ ๒๑ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุม ๑๗ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑๓ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔๒ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔๖ คำถาม

ต่อมาคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทยได้ตกลงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้แทนของหน่วยรัฐสภาไทย ไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๔๔ ณ กรุงเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย พลเอก พระประจนปัจจนึก ประธานสภาผู้แทนราษฎร

Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นหัวหน้าคณะ ขุนวิวรณ์สุขวิทยา พระราชธรรมนิเทศ นายเจริญ บัณฑโร นายประพัฒน์ วรรธนะสาร ขุนวิเทศครุณการ นายไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่ นายเทียม ณ สงขลา นายเทียม ไชยนันทน์ นายพันธุ์ อินทุวงศ์ และนายเผด็จ ศิวะทัต เป็นคณะผู้แทน กับนายภราดา บุรณศิริ เป็นเลขานุการ

วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๔๙๘ ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติพรรคการเมืองเป็นครั้งแรก และต่อมาก็ได้มีการจดทะเบียนพรรคการเมืองกันตามลำดับ พรรคการเมืองที่จดทะเบียนตั้งพรรคครั้งแรกได้แก่พรรคเสรีมนังคศิลา จดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๔๙๘ มี จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นหัวหน้าพรรค และนายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ เป็นเลขาธิการพรรค พรรคนี้เป็นพรรคที่มีสมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ในขณะนั้น ๗๒ คน เมื่อรวมทั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคนี้ด้วย ก็เป็นพรรคที่มีสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุดในสภา

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้ได้มีการประชุม ๙ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๒ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๘ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๙ คำถาม

๒๔๙๙

ในปี ๒๔๙๙ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญในวันที่ ๑ มกราคม และได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์

ในสมัยประชุมนี้ได้มีการประชุม ๙ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๒๓ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๖ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๓ คำถาม

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญในวันที่ ๑ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

๑. พลเอก พระประจนปัจจนึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒. ขุนคงฤทธิศึกษากร เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

๓. ขุนวิวรณ์สุขวิทยา เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๔๙๙ ที่ประชุมหน่วยรัฐสภาไทยได้ลงมติเลือก คณะกรรมการของหน่วย ประกอบด้วย

ก. พลอากาศโท เพิ่ม ลิมปิสวัสดิ์ เป็นเลขาธิการ

ข. พลโท เจียม ญาโณทัย เป็นเหรัญญิก

ค. (๑) พลโท หม่อมหลวงชาย กุญชร

(๒) พระยาวิรัชเวชชการ

(๓) พลเรือโท หลวงมงคลยุทธนาวี

(๔) นายเสริม วินิจฉัยกุล

(๕) นายสุวิชช พันธเศรษฐ เป็นกรรมการหน่วย

ง. นายเฉลิม เชี่ยวสกุล เป็นผู้สอบบัญชี

เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะได้ทรงผนวช ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๔๙๙ ซึ่งจะทรงผนวชประมาณ ๑๕ วัน และในวันที่ ๑๗ กันยายน สภาผู้แทนราษฎรจึงได้ประชุมปรึกษาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในระหว่างที่ทรงผนวช

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้เสด็จมาทรงปฏิญาณต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๔๙๙

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๒๑ กันยายน

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุม ๑๘ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างประราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๒๐ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร ๓๘ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๐๗ คำถาม

TIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เนื่องจากที่ประชุมใหญ่สหภาพรัฐสภาได้ตกลงที่จะให้มีการประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๔๕ ที่กรุงเทพ ฯ ทางสภาผู้แทนราษฎรและทางรัฐบาลจึงต้องร่วมดำเนินการต้อนรับ เพราะจะต้องมีผู้แทนต่างประเทศมาประชุมในคราวนี้หลายสิบประเทศ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้ตั้งมติตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อกำหนดโครงการและเตรียมงานเกี่ยวกับการประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๔๕ ณ กรุงเทพ ฯ มีจำนวน ๒๘ คน ประกอบด้วย

๑. พลเอก พระประจนปัจจนึก	ประธานกรรมการ
๒. ชุนคงฤทธิศึกษากร	กรรมการ
๓. ชุนวิวรณ์สุขวิกรม	กรรมการ
๔. นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์	กรรมการ
๕. พระราชธรรมนิเทศ	กรรมการ
๖. นายจิตตะเสน ไชยากร	กรรมการ
๗. นายไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๘. ชุนวิเทศดรุณการ	กรรมการ
๙. นายประพัฒน์ วรรธนะสาร	กรรมการ
๑๐. นายเจริญ ปัณฑโร	กรรมการ
๑๑. พลโท ประยูร ภมรมนตรี	กรรมการ
๑๒. พลโท หม่อมหลวงชาย กุญชร	กรรมการ
๑๓. คุณหญิงอุดมลักษณ์ ศรียานนท์	กรรมการ
๑๔. นายพลตำรวจตรี พิชัย กุลละวณิชย์	กรรมการ
๑๕. อธิบดีกรมโยธาเทศบาล	กรรมการ
๑๖. นายพลตำรวจตรี หม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย	กรรมการ
๑๗. พลเรือเอก หลวงชำนาญอรรถยุทธ	กรรมการ
๑๘. พันเอก หลวงบุรกรรมโกวิท	กรรมการ
๑๙. หม่อมหลวงปิกทิพย์ มาลากุล	กรรมการ
๒๐. ดร. มนู อมาตยกุล	กรรมการ
๒๑. ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๒๒. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๒๓. ผู้แทนกรมไปรษณีย์โทรเลข	กรรมการ
๒๔. ผู้แทนกรมการขนส่ง	กรรมการ
๒๕. ผู้แทนเทศบาลนครกรุงเทพ	กรรมการ
๒๖. ผู้แทนองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๗. นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์	กรรมการและเลขานุการ
๒๘. นายภราดา บุรณศิริ	ผู้ช่วยเลขานุการ

สำหรับสถานที่ประชุมนั้น โดยที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไม่เพียงพอแก่จำนวนผู้ที่จะมาประชุมในคราวนี้ ฉะนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อก่อสร้างเพิ่มเติมศึกษาดัดแปลงเดิมให้กว้างขวางยิ่งขึ้นให้เพียงพอแก่การใช้เป็นที่ประชุมสหภาพรัฐสภาในคราวนี้ กรรมการก่อสร้างต่อเติมศึกษาดัดแปลงมีจำนวน ๑๑ นาย ประกอบด้วย

๑. พลเอก พระประจนปัจจนึก	ประธานกรรมการ
๒. พันเอก หลวงบุรกรรมโกวิท	รองประธานกรรมการ
๓. อธิบดีกรมสหประชาชาติ	กรรมการ
๔. พันตรี อร่าม รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์	กรรมการ
๕. หัวหน้ากองออกแบบแผน กรมโยธาเทศบาล	กรรมการ
๖. หัวหน้ากองก่อสร้าง "	กรรมการ
๗. นายพล จุลเสวก	กรรมการ
๘. นายสง่า หัตถิโกศล ผู้แทนกรมธนารักษ์	กรรมการ
๙. นายกาญจน เชิงสุวนิช	กรรมการ
๑๐. นายเจริญ ปัณฑโร	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๑. นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

ต่อมาคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทยได้ตกลงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนของหน่วยรัฐสภาไทย เข้าร่วมประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๔๕ ซึ่งได้มีการประชุมที่กรุงเทพ ฯ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย พลเอก พระประจนปัจจนึก ประธานสภาผู้แทนราษฎร

Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นหัวหน้าคณะ พันเอก นายวรการบัญชา เป็นรองหัวหน้าคณะผู้แทน พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฎ์ ขุนคงฤทธิศึกษากร ขุนวิวรณ์สุขวิทยา พระราชธรรมนิเทศ พลโท หม่อมหลวงชาบ กุญชร พระยาบริรักษ์เวชชการ พลอากาศโท เพิ่ม ดิมบีสวัสดิ์ พลโท เจียม ญาโณทัย นายเสริม วินิจฉัยกุล นายสุวิชช พันธเศรษฐ นายเลียง ไชยกาล นายจิตตะเสน ไชยาคำ นายเทียม ไชยนันทน์ นายเจริญ บัณฑโร พลเรือโท หลวงมงคลยุทธนาวี นายเมธ รัตนประสิทธิ์ ร้อยโท จารุบุตร เรืองสุวรรณ นายเผด็จ ศิวะทัต นายอารีย์ ตันติเวชกุล และนางแร่ม พรหโมบล บุณยประสพ เป็นคณะผู้แทน กับนายภราดา บุรณศิริ เป็นเลขานุการ

ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญ ได้มีการประชุมสภาพรัฐสภาตั้งแต่วันที่ ๑๕ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ซึ่งได้เสร็จสิ้นลงด้วยความเรียบร้อย

วันที่ ๑๑ ธันวาคม ได้ทรงกรุณาโปรดเกล้า ฯ เฉลิมพระอภิไธยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี เป็นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมวิสามัญในวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยนี้มีการประชุม ๑๐ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่างเสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๒๐ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร ๑๕ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔๕ คำถาม

สมาชิกภาพของผู้แทนราษฎรชุดนี้ได้สิ้นสุดลงในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ เพราะถึงคราวออกตามวาระ จึงได้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ เป็นการเลือกตั้งโดยตรงโดยวิธีรวมเขตจังหวัด ถือจำนวนพลเมืองหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ในคราวนี้ได้ผู้แทนทั้งสิ้น ๑๖๐ คน ปรากฏตามรายชื่อดังต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทที่ ๑
เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

๑.	จอมพล ป. พิบูลสงคราม	พระนคร	พรรคเสรีมนังคศิลา
๒.	พันตรี ควง อภัยวงศ์	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๓.	พลเอก เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	พระนคร	,, เสรีมนังคศิลา
๔.	พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฎ์	พระนคร	พรรคเสรีมนังคศิลา
๕.	พลโท ชัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	พระนคร	,, เสรีมนังคศิลา
๖.	นาวาโท พระประยุทธอรชลธิ	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗.	พระยาลัดพลีธรรมประดิษฐ์	พระนคร	,, เสรีมนังคศิลา
๘.	พลเอก มังกร พรหมโยธี	พระนคร	,, เสรีมนังคศิลา
๙.	พลเอก หลวงสวัสดิ์สรยุทธ	พระนคร	,, เสรีมนังคศิลา
๑๐.	นายเฉลิม ภักดีสุวรรณ์	กระบี่	,, เสรีมนังคศิลา
๑๑.	นายฉาย วิโรจน์ศิริ	กาญจนบุรี	,, เสรีมนังคศิลา
๑๒.	นายชาญ ศิริกุล	กาฬสินธุ์	,, ประชาธิปัตย์
๑๓.	นายฉลอง ประจันบาน	กาฬสินธุ์	,, ประชาธิปัตย์
๑๔.	นายเหรียญ สีบพันธุ์	กาฬสินธุ์	,, ประชาธิปัตย์
๑๕.	นายประสิทธิ์ ชูพินิจ	กำแพงเพชร	,, เสรีมนังคศิลา
๑๖.	นายเฉลิว นรปติ	ขอนแก่น	,, เศรษฐกร
๑๗.	นายทวีศักดิ์ ตรีพลี	ขอนแก่น	,, ขบวนการไอค์ปาร์ค
๑๘.	นายเจริญ ปราบณศักดิ์	ขอนแก่น	,, เศรษฐกร
๑๙.	นายสว่าง ตราชู	ขอนแก่น	,, เศรษฐกร
๒๐.	นายอินทร์ ประจันตเสน	ขอนแก่น	,, เศรษฐกร
๒๑.	นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์	จันทบุรี	,, เสรีมนังคศิลา
๒๒.	นายจวน กุลละวณิชย์	ฉะเชิงเทรา	,, เสรีมนังคศิลา
๒๓.	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	ฉะเชิงเทรา	,, เสรีมนังคศิลา
๒๔.	พลตรี ศิริ สิริโยธิน	ชลบุรี	,, เสรีมนังคศิลา
๒๕.	พันเอก ประยงค์ เฉลิมสุข	ชลบุรี	,, เสรีมนังคศิลา
๒๖.	นายพลตำรวจตรี ละม้าย อุทยานานนท์	ชัยนาท	,, เสรีมนังคศิลา
๒๗.	นายเลิศ สัมพันธารักษ์	ชัยภูมิ	,, ธรรมาธิปัตย์
๒๘.	นายวิเชียร สาคะริชานนท์	ชัยภูมิ	,, เสรีมนังคศิลา
๒๙.	นายเชาว์ ชัยวีรตน	ชัยภูมิ	ไม่สังกัดพรรคใด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๐.	นายศิรินทร์ รักศิริวงศ์	ชุมพร	พรรคประชาธิปัตย์
๓๑.	พันเอก นายวรการบัญชา	เชียงราย	„ เสรีมนังคศิลา
๓๒.	นายบุญช่วย ศิริสวัสดิ์	เชียงราย	„ เสรีมนังคศิลา
๓๓.	นายบุณยฝาง ทองสวัสดิ์	เชียงราย	„ เสรีมนังคศิลา
๓๔.	พันตรี เล็ก ทองสุนทร	เชียงราย	„ เสรีมนังคศิลา
๓๕.	นายอำนวย ปาจุระเดชะ	เชียงราย	„ เสรีมนังคศิลา
๓๖.	นายวรศักดิ์ นิมานนันท์	เชียงใหม่	„ ประชาธิปัตย์
๓๗.	พลโท ประยูร ภมรมนตรี	เชียงใหม่	„ เสรีมนังคศิลา
๓๘.	ร้อยโท ราศรี สิงหเนตร	เชียงใหม่	ไม่สังกัดพรรคใด
๓๙.	นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	เชียงใหม่	ไม่สังกัดพรรคใด
๔๐.	นายทองดี อิสราชีวิน	เชียงใหม่	ไม่สังกัดพรรคใด
๔๑.	นายก่อเกียรติ ยฏิเสน	ตรัง	พรรคประชาธิปัตย์
๔๒.	หลวงอรรถพรพิศาล	ตราด	„ เสรีมนังคศิลา
๔๓.	นายเทียม ไชยนันทน์	ตาก	„ ประชาธิปัตย์
๔๔.	นายไถง สุวรรณทัต	ธนบุรี	„ ประชาธิปัตย์
๔๕.	นายมนัส สุวรรณทัต	ธนบุรี	„ ประชาธิปัตย์
๔๖.	นายสุริยะ ขีตตะสังคะ	ธนบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๔๗.	พันโท ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม	นครนายก	„ เสรีมนังคศิลา
๔๘.	นายล้วน เวกชาลิกานนท์	นครปฐม	„ ธรรมาธิปัตย์
๔๙.	นายสมัย จิตตะกานนท์	นครปฐม	„ เสรีมนังคศิลา
๕๐.	นายสงวน จันทรสาขา	นครพนม	„ เสรีมนังคศิลา
๕๑.	นายสุข รอบรู้	นครพนม	„ ประชาธิปัตย์
๕๒.	นายชวน กิติศิริวรพันธุ์	นครพนม	„ ประชาธิปัตย์
๕๓.	นายยศ อินทโกมาลยสุต	นครราชสีมา	„ เสรีมนังคศิลา
๕๔.	นายจรัล กมลเพ็ชร	นครราชสีมา	„ เสรีมนังคศิลา
๕๕.	นายน้อย ทินราช	นครราชสีมา	„ ประชาธิปัตย์
๕๖.	นายคำมูล สุทธิจันทึก	นครราชสีมา	„ ประชาธิปัตย์
๕๗.	นายอาริย์ คันติเวชกุล	นครราชสีมา	ไม่สังกัดพรรคใด
๕๘.	ขุนคงฤทธิศึกษากร	นครราชสีมา	พรรคเสรีมนังคศิลา
๕๙.	นายฉ่ำ จำรัสเนตร	นครศรีธรรมราช	„ ธรรมาธิปัตย์
๖๐.	นายไสว สวัสดิสาร	นครศรีธรรมราช	„ ประชาธิปัตย์
๖๑.	นายร้อยตำรวจเอก เปี่ยม บุณยะโชติ	นครศรีธรรมราช	„ ธรรมาธิปัตย์
๖๒.	นายน้อม อุปรมัย	นครศรีธรรมราช	„ เสรีมนังคศิลา
๖๓.	นายสวัสดิ์ คำประกอบ	นครสวรรค์	„ เสรีมนังคศิลา
๖๔.	นายพิชัย มากคุณ	นครสวรรค์	„ เสรีมนังคศิลา
๖๕.	นายวสันต์ อินทรสูต	นครสวรรค์	„ เสรีมนังคศิลา
๖๖.	นายใหญ่ ศวิตชาต	นครสวรรค์	„ ประชาธิปัตย์
๖๗.	นายทนง นิยมะสินธุ	นนทบุรี	„ ธรรมาธิปัตย์
๖๘.	นายร้อยตำรวจโท สุริยน ไรวา	นราธิวาส	„ เสรีมนังคศิลา
๖๙.	นายโสภณ เอี่ยมอิทธิพล	นราธิวาส	„ ธรรมาธิปัตย์
๗๐.	นายสมบูรณ์ ขัณฑิต	น่าน	„ เสรีมนังคศิลา
๗๑.	นายชื่น รวิวรรณ	หนองคาย	„ เสรีมนังคศิลา
๗๒.	นายสอิ้ง มารังกุล	บุรีรัมย์	„ เสรีประชาธิปไตย
๗๓.	นายแถม วงศ์อำมาตย์	บุรีรัมย์	„ เสรีมนังคศิลา
๗๔.	นายโต๊ะ แก้วเสมา	บุรีรัมย์	„ เสรีประชาธิปไตย
๗๕.	นายยิ่ง รัศมิทัต	ปทุมธานี	„ เสรีมนังคศิลา
๗๖.	นายทองสืบ ศุภะมาร์ค	ประจวบคีรีขันธ์	„ เสรีมนังคศิลา
๗๗.	พันเอก หลวงยุรกรรมโกวิท	ปราจีนบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๗๘.	พันตรี วิเชียร สิมันตร	ปราจีนบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๗๙.	นายบรรเทิง อยัคคลุยุตร	ปัตตานี	„ เสรีมนังคศิลา
๘๐.	นายอาบิน โต๊ะมีนา	ปัตตานี	„ เสรีมนังคศิลา
๘๑.	นายประเสริฐ บุญสม	พระนครศรีอยุธยา	„ เสรีมนังคศิลา
๘๒.	นายสมศักดิ์ ชมจันทร์	พระนครศรีอยุธยา	„ เสรีมนังคศิลา
๘๓.	พันตรี หลวงขยกระบวนยุทธ	พระนครศรีอยุธยา	„ เสรีมนังคศิลา

LRT Legislative Institutional Repository of Thailand

๙๔.	นายบีรู๋ เปลี่ยนสายสี่ย	พังงา	พรรคประชาธิปัตย์
๙๕.	นายเปลื้อง คชภักดี	พัทลุง	„ ธรรมาธิปัตย์
๙๖.	นายแก้ว สังหะคเชนทร์	พิจิตร	„ เสรีมนังคศิลา
๙๗.	พันโท เผ่าชัย บุพพะกสิกร	พิจิตร	„ เสรีมนังคศิลา
๙๘.	นาวาอากาศโท ทินกร พันธ์กระวี	พิษณุโลก	„ เสรีมนังคศิลา
๙๙.	ร้อยโท จงกล ไกรฤกษ์	พิษณุโลก	„ เสรีมนังคศิลา
๑๐๐.	นายชาติ วัฒนางกูร	เพชรบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๐๑.	นายพานิช สัมภวคุปต์	เพชรบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๐๒.	นายพันตำรวจตรี สงกรานต์ อุดมสิทธิ์	เพชรบูรณ์	„ เสรีมนังคศิลา
๑๐๓.	นายร้อยตำรวจตรี ชัยชาญ งามสง่า	เพชรบูรณ์	„ ชาตินิยม
๑๐๔.	นายทอง กันทาธรรม	แพร่	„ ชาตินิยม
๑๐๕.	นายวัง ศศิยุตร	แพร่	„ เสรีมนังคศิลา
๑๐๖.	นายสตางค์ พุทธรักษา	ภูเก็ต	„ ประชาธิปัตย์
๑๐๗.	นายนิกร จันทรวิโรจน์	แม่ฮ่องสอน	„ เสรีมนังคศิลา
๑๐๘.	นายบุญคง บุญเพชร	มหาสารคาม	„ เศรษฐกร
๑๐๙.	นายเกียรติ นาคะพงษ์	มหาสารคาม	„ อิสระ
๑๑๐.	นายเริงยศ ทองโรจน์	มหาสารคาม	„ อิสระ
๑๑๑.	นายประสาท ไชยะโท	ยะลา	„ เสรีมนังคศิลา
๑๑๒.	นายอัมพร สุวรรณบล	ร้อยเอ็ด	„ เสรีประชาธิปไตย
๑๑๓.	นายเทพเจริญ พูลลาภ	ร้อยเอ็ด	„ เสรีประชาธิปไตย
๑๑๔.	นายฉันท์ จันทชุม	ร้อยเอ็ด	„ เสรีมนังคศิลา
๑๑๕.	นายสมพร บุริมาศ	ร้อยเอ็ด	„ ประชาธิปัตย์
๑๑๖.	นายยง พรหมวิระ	ระนอง	„ เสรีมนังคศิลา
๑๑๗.	นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	ระยอง	„ เสรีมนังคศิลา
๑๑๘.	นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์	ราชบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๑๙.	นายเทียม ณ สงขลา	ราชบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๒๐.	นายปฐม โพธิแก้ว	ราชบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๒๑.	พลตรี เฉลิม พงษ์สวัสดิ์	ลพบุรี	พรรคเสรีมนังคศิลา
๑๒๒.	นายบุญช่วย มาประเสริฐ	ลพบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๒๓.	นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	ลำปาง	„ ประชาธิปัตย์
๑๒๔.	นายบุญเรือง ชุ่มอินทรจักร	ลำปาง	„ ประชาธิปัตย์
๑๒๕.	นายอินทูล วรกุล	ลำปาง	„ ประชาธิปัตย์
๑๒๖.	เจ้าวรทัศน์ ณ ลำพูน	ลำพูน	„ ประชาธิปัตย์
๑๒๗.	นายบุญมี ตุงคะนาคร	ลำพูน	„ ประชาธิปัตย์
๑๒๘.	นายบัวพัน ไชยแสง	เลย	„ เสรีประชาธิปไตย
๑๒๙.	นายบูรณะ จันปาพันธ์	ศรีสะเกษ	„ เสรีมนังคศิลา
๑๓๐.	นายเลื่อน ทองดี	ศรีสะเกษ	„ เสรีมนังคศิลา
๑๓๑.	นายเทพ โชตินุชิต	ศรีสะเกษ	„ เศรษฐกร
๑๓๒.	นายตรีเพ็ชร ศรแก้ว	ศรีสะเกษ	„ เศรษฐกร
๑๓๓.	นายดาบชัย อัคราช	สกลนคร	„ เสรีประชาธิปไตย
๑๓๔.	นายวิกรานต์ โสตถิสวัสดิ์	สกลนคร	„ เสรีประชาธิปไตย
๑๓๕.	นายทองปาน วงศ์สง่า	สกลนคร	„ เสรีประชาธิปไตย
๑๓๖.	นายร้อยตำรวจเอก ประณีต กลิ่นโกสุม	สงขลา	„ เสรีมนังคศิลา
๑๓๗.	นายคล้าย ละอองมณี	สงขลา	„ ประชาธิปัตย์
๑๓๘.	นายเชื้อ ทิพยมณี	สงขลา	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๓๙.	นายเจ๊ะ อับดุลลาห์ หลังปู่เต๊ะ	สตูล	พรรคเสรีมนังคศิลา
๑๔๐.	นายเผด็จ คีวะทัต	สมุทรปราการ	„ เสรีมนังคศิลา
๑๔๑.	นายเทพ สุวงศ์สินธุ์	สมุทรสงคราม	„ เสรีมนังคศิลา
๑๔๒.	นายบุญล้อม ศรีสุวรรณ	สมุทรสาคร	„ ธรรมาธิปัตย์
๑๔๓.	พลตรี ประมาณ อดิเรกสาร	สระบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๔๔.	นายสมชัติ พัฒนพงศ์พานิช	สระบุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๔๕.	นายเพียรศักดิ์ นิสสัยสุข	สิงห์บุรี	„ เสรีมนังคศิลา
๑๔๖.	นายเพ่ง ลิมประพันธ์	สุโขทัย	„ ธรรมาธิปัตย์
๑๔๗.	นายบุญธรรม ชุมดวง	สุโขทัย	„ เสรีมนังคศิลา

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๓๘.	นายพิร์ บุนนาค	สุพรรณบุรี	พรรคชวนการไทยก้าวหน้า
๑๓๙.	นายทองหยด จิตตะวีระ	สุพรรณบุรี	,, เสรีมนังคศิลา
๑๔๐.	นายถวิล วัฏฏานนท์	สุพรรณบุรี	,, เสรีมนังคศิลา
๑๔๑.	นายสงวน กนกวิจิตร	สุราษฎร์ธานี	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๔๒.	นายโชติ วิชัยดิษฐ	สุราษฎร์ธานี	พรรคประชาธิปัตย์
๑๔๓.	นายญาติ ไหวดี	สุรินทร์	,, เสรีมนังคศิลา
๑๔๔.	นายเหลือม พันธ์ฤกษ์	สุรินทร์	,, เสรีมนังคศิลา
๑๔๕.	นายยืน สิบนุการณ์	สุรินทร์	,, เสรีมนังคศิลา
๑๔๖.	พลตรี หลวงวิสิษฐยุทธศาสตร์	อ่างทอง	,, เสรีมนังคศิลา
๑๔๗.	นายญวง เอี่ยมศิลา	อุดรธานี	,, เสรีประชาธิปไตย
๑๔๘.	นายบุญคุ้ม จันทรศรีสุริยวงศ์	อุดรธานี	,, เสรีประชาธิปไตย
๑๔๙.	นายเกษม ปทุมเวียง	อุดรธานี	,, เสรีประชาธิปไตย
๑๕๐.	นายพิมพ์ มหาพินิจ	อุดรธานี	,, ประชาธิปัตย์
๑๕๑.	นายเทพ เกตุพันธุ์	อุตรดิตถ์	,, เสรีมนังคศิลา
๑๕๒.	นายพึ่ง ศรีจันทร์	อุตรดิตถ์	,, ชาตินิยม
๑๕๓.	นายทวาย เศรษฐพานิช	อุทัยธานี	,, เสรีมนังคศิลา
๑๕๔.	นายทิม ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี	,, เศรษฐกร
๑๕๕.	นายฟอง สิทธิธรรม	อุบลราชธานี	,, ประชาธิปัตย์
๑๕๖.	นายกลิ่น ปลั่งนิล	อุบลราชธานี	,, ประชาธิปัตย์
๑๕๗.	นายทองพูน อาจระชันธ์	อุบลราชธานี	,, ประชาธิปัตย์
๑๕๘.	นายเจียม โชติรัษฎ์	อุบลราชธานี	,, เศรษฐกร
๑๕๙.	นายเลียง ไชยกาล	อุบลราชธานี	,, เสรีมนังคศิลา
๑๖๐.	นายผัน บุญชิต	อุบลราชธานี	,, เสรีมนังคศิลา

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งโดยตรง คือ ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้แทนราษฎรเอง เป็นการเลือกตั้งโดยวิธีรวมเขตจังหวัด ถือจำนวนพลเมืองหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๙,๘๕๙,๐๓๙ คน

ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๕,๖๖๘,๕๖๖ คน

คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๕๐

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดสระบุรี คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๘๓.๓๐ และจังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดสุพรรณบุรี คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๔๒.๐๖

ผลการเลือกตั้งครั้งนี้ สมาชิกของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ได้รับเลือกตั้งมีที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎรตามรายงานของกระทรวงมหาดไทยที่แจ้งผลการเลือกตั้งต่อสภาผู้แทนราษฎรมีดังนี้

๑.	พรรคเสรีมนังคศิลา	๘๖
๒.	พรรคประชาธิปัตย์	๓๐
๓.	พรรคธรรมาธิปัตย์	๔
๔.	พรรคเศรษฐกร	๔
๕.	พรรคเสรีประชาธิปไตย	๑๑
๖.	พรรคชวนการไทยก้าวหน้า	๒
๗.	พรรคชาตินิยม	๓
๘.	พรรคอิสระ	๒
๙.	ไม่สังกัดพรรคใด ๆ	๘
	รวม	๑๖๐

อนึ่ง สมาชิกประเภทที่ ๒ ขณะนี้มีทั้งสิ้น ๑๒๓ คน แต่มีตัวอยู่ ๑๑๑ คน ว่างอยู่ ๑๒ คน ถอยออกเพราะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกประเภทที่ ๑ ซึ่งสังกัดอยู่ในพรรคเสรีมนังคศิลาด้วย

๒๕๐๐

ในปี ๒๕๐๐ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยแรก ในวันที่ ๑๔ มีนาคม ที่ประชุมได้เลือก

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑. พลเอก พระประจนปัจจนึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒. นายน้อม อุปรมัย เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

๓. ร้อยโท จงกล ไกรฤกษ์ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

วันที่ ๒๑ มีนาคม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้ง จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะอีก ๒๗ นาย

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ได้รับความไว้วางใจด้วยคะแนนเสียง ๑๔๔ ต่อ ๖๐

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน

ในสมัยประชุมนี้ได้มีการประชุม ๔ ครั้ง (ไม่ได้มีการพิจารณาญัตติร่างพระราชบัญญัติและกระทู้ถามเลย)

วันที่ ๒ พฤษภาคม ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งพระยาบริรักษ์เวชการ เป็นองคมนตรี

งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ คือการฉลองที่พระพุทธศาสนาได้ยั่งยืนมาจนถึง ๒๕๐๐ ปี นับแต่วันที่พระพุทธเจ้าได้เสด็จดับขันธปรินิพพาน ประเทศไทยได้จัดงานฉลองเริ่มแต่วันที่ ๑๒ ถึงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๐ คือเป็นวันที่พระพุทธศาสนาได้ล่วงมาจนครบ ๒๕๐๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ตรงกับวันจันทร์ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เวลา ๐๒.๐๐ น. ซึ่งตรงกับวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานในวันและเวลาเดียวกันนี้เมื่อ ๒๕๐๐ ปีมาแล้ว ณ สาลวโนทยาน กรุงกุสินารายา ในการฉลองนี้ในประเทศพม่าและลังกาได้จัดงานฉลองก่อนประเทศไทย ๑ ปี ที่ต่างกันเช่นนี้ก็โดยที่ประเทศพม่าและลังกาถือวันเริ่มต้นปีที่ ๒๕ พุทธศตวรรษ ส่วนประเทศไทยที่ต้องจัดหลังจากนั้น ๑ ปีก็เพราะถือว่าครบ ๒๕ พุทธศตวรรษในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ต่อจากนั้นก็เริ่มต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๖ การนับพุทธศักราชนั้น คือนับแต่วันที่พระพุทธเจ้าปรินิพพาน หมายความว่า เมื่อพระพุทธเสด็จดับขันธปรินิพพานในวันนั้นก็เริ่มนับพุทธศักราช ๑ ตามลำดับมาจนถึงปัจจุบันนี้

หมายเหตุ ๑. นายบุญล้อม ศรีสุวรรณ (สมุทรสาคร) ได้ถึงแก่กรรม เลือกตั้งซ่อมนายเฉลิม ศรีสุวรรณ แทนเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๐

๒. พลโท ประยูร ภมรมนตรี (เชียงใหม่) ถูกร้องคัดค้าน ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ แต่ยังไม่ได้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ก็เกิดรัฐประหาร มีการเลือกตั้งใหม่ทั่วประเทศ

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ที่ประชุมได้เลือก

๑. พลเอก พระประจนปัจจนึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร

๒. นายน้อม อุปรมัย เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑

๓. ร้อยโท จงกล ไกรฤกษ์ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

ในสมัยประชุมนี้ ได้มีการประชุมใหญ่ประจำปีหน่วยรัฐสภาไทย ในวันเสาร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๐๐ ที่ประชุมได้ลงมติเลือกคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทย ประกอบด้วย

ก. พลอากาศโท เพิ่ม ลิมปีสวัสดิ์ เป็นเลขาธิการ

ข. นายเฉลิม เชี่ยวสกุล เหรัญญิก

ค. (๑) พลตรีวา ชาติชาย ชุณหะวัณ

(๒) นายบุญช่วย ศรีสวัสดิ์

(๓) นาวาอากาศโท ทินกร พันธ์กระวี

(๔) นายสุวิชช พันธเศรษฐ

(๕) นายสุริยะ จิตตะสังคะ เป็นกรรมการหน่วย

ง. พลโท เจียม ญาโณทัย เป็นผู้สอบบัญชี

ต่อมาคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทยได้ลงคะแนนเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้แทนของหน่วยรัฐสภาไทยไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๔๒ ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย พลเอก พระประจนปัจจนึก ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นหัวหน้าคณะ พลอากาศโท เพิ่ม ลิมปีสวัสดิ์ นายสุวิชช พันธเศรษฐ นายเฉลิม เชี่ยวสกุล นาวาอากาศโท ทินกร พันธ์กระวี นายบุญช่วย ศรีสวัสดิ์ นายทิม ภูริพัฒน์ และนายสุริยะ จิตตะสังคะ เป็นคณะผู้แทน กับนายภราดา บุรณศิริ เป็นเลขานุการ

ในสมัยประชุมนี้ ได้สิ้นสุดลงเพราะคณะทหารได้ทำการยึดอำนาจ จึงมีการประชุม ๑๓ ครั้ง

ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๒ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๙ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๒ คำถาม

TIRT
Digital Institutional Repository of Thailand

วันที่ ๑๖ กันยายน ได้มีคณะทหารซึ่งมี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก เป็นหัวหน้าทำการยึดอำนาจการปกครอง และได้มีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นผู้รักษาพระนครฝ่ายทหาร และในวันที่ ๑๘ กันยายน ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ถึงการใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๕ แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๙๕ ให้คงใช้บังคับต่อไปภายใต้เงื่อนไขดังนี้

(ก) ให้สมาชิกภาพแห่งสภาผู้แทนราษฎรของสมาชิกประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ สิ้นสุดลงในวันประกาศพระบรมราชโองการนี้

(ข) ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันประกาศพระบรมราชโองการนี้

(ค) จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ จากบุคคลซึ่งทรงเห็นสมควรมีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบสามนายในวันและภายหลังวันประกาศพระบรมราชโองการนี้

ในระหว่างที่สมาชิกประเภทที่ ๑ ยังไม่ได้เข้ารับหน้าที่ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกประเภทที่ ๒ ไปพลางก่อน

(ง) ก่อนที่จะได้มีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีเข้าบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นหน้าที่ผู้รักษาพระนครฝ่ายทหารเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

และในวันนี้ได้มีการแต่งตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ของสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๑๒๓ นาย ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒
แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๐๐

๑. นายพันตำรวจเอก กระเษียร ศรุตานนท์
๒. พลตรี กฤช ปุณณกันต์
๓. พลอากาศตรี กฤษณ์ สีวะรา
๔. พลโท หลวงกัมปนาทแสนยากร
๕. พลเรือตรี จรูญ เฉลิมเตียรณ
๖. พลอากาศตรี อัครเดช ยงยุทธ
๗. พลอากาศตรี จิตต์ สุนทรานนท์
๘. พลโท จิตติ นาวิเสถียร
๙. พลเอก หลวงจุลยุทธยรรยง
๑๐. พลอากาศโท หลวงเจริญรัมพร
๑๑. พลโท เจริญ สุวรรณวิสูตร
๑๒. พลโท เจียม ญาโนทัย
๑๓. พลอากาศโท เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร
๑๔. พลตรี ชลอ จารุกลัส
๑๕. นายชวน จนิษฐ์
๑๖. พันเอก ชาญ บุญญะสิทธิ์
๑๗. พลเรือเอก หลวงชำนาญธรรถยุทธ
๑๘. หลวงชำนาญอักษร
๑๙. พลตรี ชุนชีตผะดุงพล
๒๐. พลเรือตรี ชิน สนแจ้ง
๒๑. พันเอก เชิดชัย ทองสิงห์
๒๒. พลตรี ณรงค์ สาลิรัฐวิภาค
๒๓. พลตรี ตรี บุณยกนิษฐ์
๒๔. พลตรี ไตรเดช ชันตระกูล
๒๕. พลโท ถนอม กิตติขจร
๒๖. นายพลตำรวจจัตวา ทม จิตรวิมล
๒๗. พลอากาศตรี เทพ เกษมุติ
๒๘. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์
๒๙. พลจัตวา บุญชัย บำรุงพงศ์
๓๐. พลอากาศโท บุญชู จันทรุเบกษา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๑. พลเอก พระประจนปัจจนึก
๓๒. พันเอก ประดุร โฉติประศาสน์ อินทาระ
๓๓. พลโท ประภาส จารุเสถียร
๓๔. พลตรี ประยูร สุคนธรพันธ์
๓๕. พลจัตวา ประยูร หนุนภักดี
๓๖. พลตรี ประเสริฐ รุจิรวงศ์
๓๗. พลโท ปรุง รังสิยานนท์
๓๘. พลจัตวา ปุ่น ปุณณะฤทธิเสนีย์
๓๙. พลตรี เผชิญ นิมิบุตร
๔๐. จอมพล ผิน ชุณหะวัณ
๔๑. พลโท ผ่อง บุญสม
๔๒. พลตรี พงษ์ ปุณณะกันต์
๔๓. พลจัตวา เฟื้อ ฤทธาคนี
๔๔. พลตรี เล็ก สงวนชาติสรไกร
๔๕. พลตรี วิชัย พงศ์อนันต์
๔๖. พลเอก หลวงสถิตยุทธการ
๔๗. พลเรือโท สนอง อนศักดิ์
๔๘. จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
๔๙. พลเอก หลวงสวัสดิ์กลยุทธ
๕๐. พลจัตวา สาย เชนยวณิช
๕๑. นายเสริญ ยี่ณหโร
๕๒. พลเอก สุทธิ์ สุทธิสารรณกร
๕๓. พลตรี สุรใจ พูลทรัพย์
๕๔. พลตรี ขุนเสนาทิพ
๕๕. พลจัตวา เสถียร พรหมานนท์
๕๖. นายเสริม วินิจฉัยกุล

๕๗. พลเอก ไสว ไสวแสนยากร
๕๘. พันเอก อร่าม เมนะคงคา
๕๙. พันเอก อุดม สุขมาก
๖๐. พันเอก โชติ หิรัญยัษฐิติ
๖๑. พันเอก ประจวบ สุนทรางกูร
๖๒. หม่อมหลวงขีนไทย มาลากุล
๖๓. นายกมล พหลโยธิน
๖๔. พลตรี ก้าน จำนงภูมิเวท
๖๕. นายเสรี วิระวัตน์
๖๖. นายเทพ สาริกบุตร
๖๗. พลเรือตรี ดำริห์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา
๖๘. พลเรือตรี สวัสดิ์ ภูติอนันต์
๖๙. พลเรือตรี วิเชียร พันธุโภคา
๗๐. พลเรือตรี อนันต์ เนตรโรจน์
๗๑. นาวาเอก สงัด ชลออยู่
๗๒. พลเรือตรี ศิริ กระต่ายเนตร
๗๓. พลเรือตรี ยิ่ง ศิริหงษ์
๗๔. นาวาเอก สนิท โปษะกฤษณะ
๗๕. นาวาเอก สนอง นิสาลักษณ์
๗๖. พลเรือตรี ศิริ ดาวราย
๗๗. พลอากาศจัตวา สวัสดิ์ พรชำนิ
๗๘. พลอากาศจัตวา วงศ์ พุ่มพูลผล
๗๙. พลอากาศตรี ศิริ เมืองมณี
๘๐. นาวาอากาศเอก กระแสร์ อินทรัตน์
๘๑. นาวาอากาศเอก เฉลิมชัย มุสิกบุตร
๘๒. นาวาอากาศเอก ชูเดช ตุงคะมณี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๘๓. พลอากาศจัตวา พิชิต บุณยเสนา
๘๔. นาวาอากาศเอก ชุนถิระรณรงค์
๘๕. นาวาอากาศเอก ชู สุทธิโชติ
๘๖. นาวาอากาศเอก ชิตชัย สุวรรณพฤกษ์
๘๗. นาวาอากาศโท มานะ สังขวิจิตร
๘๘. พลโท ครวญ สุทธานินทร์
๘๙. พลโท สุรจิตร จารุเศรณี
๙๐. พลโท พรน์ บูรณศิลชิน
๙๑. พลตรี ฉลอง อุชุโกมล
๙๒. พลตรี อำนวย ไชยโรจน์
๙๓. พลตรี รัศมี รัชนิวัต
๙๔. พลตรี ประทักษ์ จันทรามา
๙๕. พลจัตวา สุรกิจ มัลลาภ
๙๖. พลโท สนิท ไทยานนท์
๙๗. พลโท หลวงสวัสดิ์ฤทธิรณ
๙๘. พลตรี เอกศักดิ์ ประพันธโยธิน
๙๙. พันเอก พร ธนะภูมิ
๑๐๐. พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๑๐๑. พันเอก เกรียงไกร อัตตะนันทน์
๑๐๒. พันเอก ประเสริฐ จรรมศิริ
๑๐๓. พันโท สิทธิ ศิลปสุขุม
๑๐๔. พันโท ประเทือง อารีนิจ
๑๐๕. พันเอก สมศักดิ์ ธัญรมานนท์
๑๐๖. พันโท จิตร์ อนะโชติ
๑๐๗. พันเอก อำนวย โสมนัส
๑๐๘. พันเอก ศักดิ์ พิศิษฐพงศ์
๑๐๙. พันเอกวิรัช เพ็ชรโยธิน
๑๑๐. พันเอก เฉลิมชัย จารุวัสตร์
๑๑๑. นายพันตำรวจโท สง่า กิตติขจร
๑๑๒. พลตรี อัมพร จินตกานนท์
๑๑๓. พระยาอรรถการียนิพนธ์
๑๑๔. นายสัญญา ธรรมศักดิ์
๑๑๕. นายมนูญ บริสุทธิ์
๑๑๖. นายเสกล บุณยชัยชุติ
๑๑๗. หลวงอรรถปรีชาชนูปการ
๑๑๘. พันเอก สุข เปรุนาวิน
๑๑๙. นายเล็ก ณณานนท์
๑๒๐. พลโท ไสว ดวงมณี
๑๒๑. พลจัตวา จำเป็น จารุเสถียร

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญในวันที่ ๒๑ กันยายน ที่ประชุมได้เลือก

๑. พลเอก สุทธิ สุทธิสารรณกร เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
๒. พลโท ปรุง รังสิยานนท์ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑
๓. นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๐๐ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้ง นายพจน์ สารสิน เป็นนายกรัฐมนตรี มีรัฐมนตรีร่วมคณะด้วย ๒๖ นาย

หมายเหตุ ๑. เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๐๐ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง นายพจน์ สารสิน เป็นสมาชิกประเภทที่ ๒
๒. เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๐๐ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ได้ลาออกจากสมาชิกภาพ
๓. เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๐๑ นายพจน์ สารสิน ได้ลาออกจากสมาชิกภาพ
๔. เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๐๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายพันตำรวจตรีสำราญ ผลัดศร เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒

Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันอังคารที่ ๒๔ กันยายน สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ความไว้วางใจแก่คณะรัฐมนตรีชุดนี้เป็นเอกฉันท์

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุม ๑๓ ครั้ง

ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑๖ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ กระทู้

ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๐ เป็นการเลือกตั้งโดยตรงโดยวิธีรวมเขตจังหวัด ถือจำนวนพลเมืองหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ในการเลือกตั้งนี้ได้ผู้แทนทั้งสิ้น ๑๖๐ คน ปรากฏผลตามรายชื่อดังต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑
เลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๐

๑.	ว่าที่ร้อยตำรวจ กริ บุญเสรฐ	พิจิตร	ไม่สังกัดพรรคใด
๒.	นายยะเสิศร วงศ์ทองเหลือ	พิจิตร	พรรคประชาธิปัตย์
๓.	นายฟื้น สุคนธกนิษฐ	กระบี่	,, ประชาธิปัตย์
๔.	นายเลิศ สัมพันธารักษ์	ชัยภูมิ	,, สหภูมิ
๕.	นายวิเชียร สาคะริชานนท์	ชัยภูมิ	ไม่สังกัดพรรคใด
๖.	นายพัฒน์ นิวาศานนท์	ชัยภูมิ	ไม่สังกัดพรรคใด
๗.	นายสมพงษ์ หาญประเสริฐ	อุตรดิตถ์	พรรคสหภูมิ
๘.	นายส่ง ศัลยพงษ์	อุตรดิตถ์	ไม่สังกัดพรรคใด
๙.	นายแถม วงศ์อำมาตย์	บุรีรัมย์	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๐.	นายสอิ้ง มารังกุล	บุรีรัมย์	พรรคเสรีประชาธิปไตย
๑๑.	นายโต๊ะ แก้วเสมา	บุรีรัมย์	พรรคเสรีประชาธิปไตย
๑๒.	นายเกษม จงสวัสดิ์	กำแพงเพชร	,, สหภูมิ
๑๓.	นายญาติ ไหวดี	สุรินทร์	,, สหภูมิ
๑๔.	นายเปลื้อง วรรณศรี	สุรินทร์	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๕.	นายสุดี ภูระพันธ์	สุรินทร์	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๖.	นายไสว สวัสดิสาร	นครศรีธรรมราช	พรรคประชาธิปัตย์
๑๗.	นายน้อม อุปรมัย	นครศรีธรรมราช	,, สหภูมิ
๑๘.	นายฉ่ำ จำรัสเนตร	นครศรีธรรมราช	,, สหภูมิ
๑๙.	นายปรีดา ต่านตระกูล	นครศรีธรรมราช	,, สหภูมิ
๒๐.	นายชื่น รวิวรรณ	หนองคาย	ไม่สังกัดพรรคใด
๒๑.	นายแคล้ว นรปติ	ขอนแก่น	พรรคเศรษฐกร
๒๒.	นายทวีศักดิ์ ตรีพลิ	ขอนแก่น	,, ขบวนการไอค์ปาร์ค
๒๓.	นายเจริญ ช่ราษณศักดิ์	ขอนแก่น	,, เศรษฐกร
๒๔.	ร้อยโท จารุบุตร เรืองสุวรรณ	ขอนแก่น	,, เสรีประชาธิปไตย
๒๕.	นายสว่าง ตราชู	ขอนแก่น	,, เศรษฐกร
๒๖.	นายสงวน จันทรสาขา	นครพนม	,, สหภูมิ
๒๗.	นายบุนนาค อนนตชัย	นครพนม	,, สหภูมิ
๒๘.	นายสุข รอบรู้	นครพนม	,, สหภูมิ
๒๙.	นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง	กาฬสินธุ์	ไม่สังกัดพรรคใด
๓๐.	นายสุขี่น พูลพัฒน์	กาฬสินธุ์	ไม่สังกัดพรรคใด
๓๑.	นายชาญ ศิริกุล	กาฬสินธุ์	ไม่สังกัดพรรคใด
๓๒.	นายทองปาน วงศ์สง่า	สกลนคร	พรรคสหภูมิ
๓๓.	ร้อยตรี ประทีป ศิริขันธ์	สกลนคร	,, สหภูมิ
๓๔.	นายครอง จันดาวงศ์	สกลนคร	,, เศรษฐกร
๓๕.	นายสง่า วัชราภรณ์	ศรีสะเกษ	ไม่สังกัดพรรคใด
๓๖.	นายพรชัย แสงชัชวาล	ศรีสะเกษ	พรรคเศรษฐกร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๗.	นายบูรณะ จัมป่าพันธ์	ศรีสะเกษ	พรรคสหภูมิ
๓๘.	นายเทพ โชตินุชิต	ศรีสะเกษ	,, เศรษฐกร
๓๙.	นางแร่ม พรหโมบล บุณยประสพ	ภูเก็ต	ไม่สังกัดพรรคใด
๔๐.	นายต้าน ประจวบเหมาะ	ประจวบคีรีขันธ์	พรรคสหภูมิ
๔๑.	นายไถง สุวรรณทัต	อนบุรี	,, ประชาธิปัตย์
๔๒.	พลเรือตรี ทหาร ขำหิรัญ	อนบุรี	,, ประชาธิปัตย์
๔๓.	นายมนัส สุวรรณทัต	อนบุรี	,, ประชาธิปัตย์
๔๔.	นายเฉลิม ศรีสุวรรณ	สมุทรสาคร	ไม่สังกัดพรรคใด
๔๕.	นายวิรัตน์ ศุขะพันธ์	อ่างทอง	ไม่สังกัดพรรคใด
๔๖.	นายทนง นิยมะสินธุ	นนทบุรี	พรรคสหภูมิ
๔๗.	นายคำหริ สโมสร	สมุทรสงคราม	,, สหภูมิ
๔๘.	นายสุทิน กลับเจริญ	สมุทรปราการ	,, ประชาธิปัตย์
๔๙.	นายอดุลย์ ภูมิณรงค์	ยะลา	,, สหภูมิ
๕๐.	นายคุสิต บุญธรรม	นครนายก	,, สหภูมิ
๕๑.	นายสาคร กลิ่นผกา	พังงา	ไม่สังกัดพรรคใด
๕๒.	นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	ระยอง	ไม่สังกัดพรรคใด
๕๓.	นายก่อเกียรติ ยัฏเสน	ตรัง	พรรคประชาธิปัตย์
๕๔.	นายผาด องกินันท์	เพชรบุรี	,, สหภูมิ
๕๕.	นายพานิช สัมภวะคุปต์	เพชรบุรี	ไม่สังกัดพรรคใด
๕๖.	นายพิชัย ศิริวรรณ	ฉะเชิงเทรา	พรรคสหภูมิ
๕๗.	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	ฉะเชิงเทรา	ไม่สังกัดพรรคใด
๕๘.	นายประยูร ปานะทิษฐ	ชัยนาท	ไม่สังกัดพรรคใด
๕๙.	นายเพียรศักดิ์ นิสสัยสุข	สิงห์บุรี	ไม่สังกัดพรรคใด
๖๐.	นายนนท์ วรรักษา	ปทุมธานี	พรรคสหภูมิ
๖๑.	พันโท ประเสริฐ สุคนธรหัด	สระบุรี	,, สหภูมิ
๖๒.	พลตรี ประมาณ อดิเรกสาร	สระบุรี	,, เสรีมนังคศิลา
๖๓.	พันตรี วิเชียร สีมันตร	ปราจีนบุรี	ไม่สังกัดพรรคใด
๖๔.	พันเอก หลวงบุรกรรมโกวิท	ปราจีนบุรี	ไม่สังกัดพรรคใด
๖๕.	นายธรรมนูญ เทียนเงิน	ชลบุรี	พรรคประชาธิปัตย์
๖๖.	พลตรี ศิริ สิริโยธิน	ชลบุรี	ไม่สังกัดพรรคใด
๖๗.	นายนิคม สุขพัฒน์ชี	พระนครศรีอยุธยา	พรรคสหภูมิ
๖๘.	นายสมศักดิ์ ชมจันทร์	พระนครศรีอยุธยา	ไม่สังกัดพรรคใด
๖๙.	นายประเสริฐ บุญสม	พระนครศรีอยุธยา	ไม่สังกัดพรรคใด
๗๐.	นายควง อภัยวงศ์	พระนคร	พรรคประชาธิปัตย์
๗๑.	หลวงอังคณานุรักษ์	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗๒.	นาวาโท พระประยุทธชลธี	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗๓.	พลเรือตรี ชลิต กุมกำม์ธร	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗๔.	ร้อยโท ถวิล ระวังภัย	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗๕.	นายสมบุญ ศิริธร	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗๖.	นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗๗.	หลวงศรีสาลีพิชัย	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗๘.	พลเอก เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	พระนคร	ไม่สังกัดพรรคใด
๗๙.	หลวงอรรถพรพิศาล	ตราด	พรรคสหภูมิ
๘๐.	นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์	จันทบุรี	ไม่สังกัดพรรคใด
๘๑.	นายสร้าง แก้วจิตร	นครปฐม	พรรคสหภูมิ
๘๒.	นายล้วน เวกชาลีกานน	นครปฐม	ไม่สังกัดพรรคใด
๘๓.	นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์	ราชบุรี	ไม่สังกัดพรรคใด
๘๔.	ร้อยเอก ประลอง ชูชา	ราชบุรี	พรรคประชาธิปัตย์
๘๕.	นายปรุม โพธิ์แก้ว	ราชบุรี	ไม่สังกัดพรรคใด
๘๖.	พลตรี เฉลิม พงษ์สวัสดิ์	สมุทรสงคราม	ไม่สังกัดพรรคใด
๘๗.	นายบุญมี ช่างม่วงศ์	สมุทรสงคราม	พรรคสหภูมิ
๘๘.	นายโสภณ เชี่ยวอิทธิพล	นครราชสีมา	,, สหภูมิ

Legislative Institutional Repository of Thailand

๘๙. นายเอิบ อิสสระ	นราธิวาส	พรรคสหภูมิ
๙๐. นายชาว อินด้วง	พัทลุง	,, ประชาธิปัตย์
๙๑. นายอามีน โต๊ะมีนา	ยะลา	ไม่สังกัดพรรคใด
๙๒. นายเจริญ สืบแสง	ยะลา	ไม่สังกัดพรรคใด
๙๓. นางสุนี เตลาน	ระนอง	ไม่สังกัดพรรคใด
๙๔. นายเจ๊ะ อับดุลลาห์ หลังปู่เจ๊ะ	สตูล	พรรคสหภูมิ
๙๕. นายบุญมี ตุงคนาคร	ลำพูน	,, ประชาธิปัตย์
๙๖. นายบุญศรี ปริคำ	ลำพูน	ไม่สังกัดพรรคใด
๙๗. นายไชย วงศ์สว่าง	แพร่	พรรคประชาธิปัตย์
๙๘. นายทอง กันทาธรรม	แพร่	,, ชาตินิยม
๙๙. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	ลำปาง	,, ประชาธิปัตย์
๑๐๐. นายบุญเรือง ชุมอินทรจักร	ลำพูน	,, ประชาธิปัตย์
๑๐๑. นายอินทูล วรกุล	ลำปาง	,, ประชาธิปัตย์
๑๐๒. นายศิรินทร์ รักศรีวงศ์	ชุมพร	,, ประชาธิปัตย์
๑๐๓. นางเอื้ออารี อุดมสิทธิ์	เลย	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๐๔. นายประสิทธิ์ จุลละเกศ	สงขลา	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๐๕. นายคล้าย ละอองมณี	สงขลา	พรรคประชาธิปัตย์
๑๐๖. นายเชื้อ ทิพย์มณี	สงขลา	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๐๗. นายบุญธรรม ชุมดวง	สุโขทัย	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๐๘. นายสุข แสนโกศิก	สุโขทัย	พรรคสหภูมิ
๑๐๙. นายลออง แสงเดช	สุราษฎร์ธานี	,, ประชาธิปัตย์
๑๑๐. นายโชติ วิชัยดิษฐ์	สุราษฎร์ธานี	,, ประชาธิปัตย์
๑๑๑. นายแผน สิริเวชชะพันธ์	กาญจนบุรี	,, สหภูมิ
๑๑๒. นายญวง เอี่ยมคิลา	อุดรธานี	,, เสรีประชาธิปไตย
๑๑๓. นายบุญคุ้ม จันทรศิริสุริยวงศ์	อุดรธานี	,, เสรีประชาธิปไตย
๑๑๔. นายศรี สงคราม	อุดรธานี	,, ประชาธิปัตย์

๑๑๕. นายวรพจน์ วงศ์สง่า	อุดรธานี	พรรคสหภูมิ
๑๑๖. นายบรรเจิด สายเชื้อ	ร้อยเอ็ด	,, สหภูมิ
๑๑๗. นายฉันท์ จันทชุม	ร้อยเอ็ด	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๑๘. นายจรินทร์ สุวรรณชาตา	ร้อยเอ็ด	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๑๙. นายสมพร ฤาไมค์	ร้อยเอ็ด	พรรคประชาธิปัตย์
๑๒๐. นายอาริย์ ตันติเวชกุล	นครราชสีมา	,, สหภูมิ
๑๒๑. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	นครราชสีมา	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๒๒. ร้อยโท สัมพันธ์ ชันธชวนะ	นครราชสีมา	พรรคสหภูมิ
๑๒๓. พลตรี เนตร เขมะโยธิน	นครราชสีมา	,, สหภูมิ
๑๒๔. นายจรัล กมลเพ็ชร	นครราชสีมา	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๒๕. ชุนคงฤทธิศึกษากร	นครราชสีมา	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๒๖. นายพ่อง สิทธิธรรม	อุบลราชธานี	พรรคประชาธิปัตย์
๑๒๗. นายทิม ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี	,, สหภูมิ
๑๒๘. นายวิระ รมยะรูป	อุบลราชธานี	,, สหภูมิ
๑๒๙. นางสาวอรอินทร์ ภูริพัฒน์	อุบลราชธานี	,, สหภูมิ
๑๓๐. นายผัน บุญชิต	อุบลราชธานี	,, สหภูมิ
๑๓๑. นายเลียง ไชยกาล	อุบลราชธานี	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๓๒. นายนาถ เงินทาบ	อุบลราชธานี	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๓๓. นายสมบูรณ์ บัณฑิต	น่าน	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๓๔. ชุนวิวรณ์สุขวิทยา	นครสวรรค์	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๓๕. นายใหญ่ ศวิตชาต	นครสวรรค์	พรรคประชาธิปไตย
๑๓๖. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	นครสวรรค์	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๓๗. นายควงชัย อินศรี	นครสวรรค์	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๓๘. นายพิร์ ยุนนาค	สุพรรณบุรี	พรรคสหภูมิ
๑๓๙. นายทองหยด จิตตะวิระ	สุพรรณบุรี	,, สหภูมิ
๑๔๐. นายบุญเลื่อ ประเสริฐสุวรรณ	สุพรรณบุรี	,, ประชาธิปัตย์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๔๑.	นาวาอากาศโท ทินกร พันธ์กระวี	พิษณุโลก	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๔๒.	นายอุทัย แสงศิริ	พิษณุโลก	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๔๓.	นายร้อยตำรวจตรี ชัยชาญ งามสง่า	เพชรบูรณ์	พรรคเสรีมนังคศิลา
๑๔๔.	นายมนัส พรหมบุญ	เพชรบูรณ์	,, เสรีมนังคศิลา
๑๔๕.	นายศิลป์ พิลึกฤาเดช	อุทัยธานี	,, สหภูมิ
๑๔๖.	นายส่งศักดิ์ สายปัญญา	เชียงราย	,, ประชาธิปัตย์
๑๔๗.	พันเอก นายวรการบัญชา	เชียงราย	,, เสรีมนังคศิลา
๑๔๘.	นายแถม นุชเจริญ	เชียงราย	,, ประชาธิปัตย์
๑๔๙.	นายประพันธ์ อัมพุช	เชียงราย	,, ประชาธิปัตย์
๑๕๐.	นายบุญช่วย ศรีสวัสดิ์	เชียงราย	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๕๑.	นายไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่	เชียงใหม่	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๕๒.	นายทองดี อิสราชีวิน	เชียงใหม่	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๕๓.	นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์	เชียงใหม่	พรรคสหภูมิ
๑๕๔.	นายวรศักดิ์ นิมานนันท์	เชียงใหม่	,, ประชาธิปัตย์
๑๕๕.	นายไกรสร ตันติพงษ์	เชียงใหม่	,, ประชาธิปัตย์
๑๕๖.	นายนิกร จันทรวิโรจน์	แม่ฮ่องสอน	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๕๗.	นายเทียม ไชยนันทน์	ตาก	พรรคประชาธิปัตย์
๑๕๘.	นายเกียรติ นาคะพงษ์	มหาสารคาม	,, สหภูมิ
๑๕๙.	นายคิลก บุญเสริม	มหาสารคาม	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๖๐.	นายเกตุ วงศ์กาไสย	มหาสารคาม	พรรคอิสระ

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งโดยตรง คือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้แทนราษฎรเองโดยวิธีรวมเขตจังหวัด ถือจำนวนพลเมืองหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๙,๙๑๓,๑๑๙ คน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๔,๓๗๐,๕๘๖ คน
คิดเป็นร้อยละ	๔๐.๑๐

จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดระนอง คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๗๓.๐๐ และจังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดอุดรธานี คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๒๙.๙๒

ผลการเลือกตั้งครั้งนี้ สมาชิกของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ได้รับเลือกตั้งมีดังนี้ ในสภาผู้แทนราษฎรตามรายงานของกระทรวงมหาดไทยแจ้งผลการเลือกตั้งต่อสภาผู้แทนราษฎรมีดังนี้

(๑) พรรคสหภูมิ	๔๔ คน
(๒) พรรคประชาธิปัตย์	๓๙ คน
(๓) พรรคเศรษฐกร	๖ คน
(๔) พรรคเสรีประชาธิปไตย	๕ คน
(๕) พรรคเสรีมนังคศิลา	๔ คน
(๖) พรรคชาตินิยม	๑ คน
(๗) พรรคขบวนการไฮด์ปาร์ค	๑ คน
(๘) พรรคอิสระ	๑ คน
(๙) ไม่สังกัดพรรคใด	๕๙ คน
รวม	๑๖๐ คน

อนึ่ง สมาชิกประเภทที่ ๒ ขณะนี้มีทั้งสิ้น ๑๒๑ คน ยังไม่ได้แต่งตั้งอีก ๒ คน ต่อมาในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๐๐ ได้มีการจดทะเบียนตั้งพรรคชาติสังคมขึ้น โดยมี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นหัวหน้าพรรค และ พลโท ประภาส จารุเสถียร เป็นเลขาธิการพรรค และเลขาธิการพรรคได้แจ้งต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ว่า จำนวนสมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ มีจำนวน ๘๐ นาย และรวมทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคด้วย ๒๐๒ คน

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสามัญครั้งแรก ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ที่ประชุมได้เลือก

๑. พลเอก พระประยุทธ์จารึก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
๒. ชุนวีรวรณ์สุวิทยา เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑
๓. นายประสิทธิ์ จุลละเกศ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒

นายพจน์ สารสิน นายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งคณะได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม

ในสมัยประชุมนี้มีการประชุม ๒ ครั้ง

ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกในสภาผู้แทน ๗ คำถาม

๒๕๐๑

ในปี ๒๕๐๑ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญ ในวันที่ ๑ มกราคม และในวันเดียวกันนี้ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง พลโท ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๒๔ คน

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ได้รับความไว้วางใจด้วยคะแนนเสียง ๑๖๒ คะแนนต่อ ๕๐ คะแนน

ได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดสมัยประชุมในวันที่ ๑๗ มกราคม

ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุม ๓ ครั้ง

ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑ ฉบับ

รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒ กระทู้

รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๓ คำถาม

ในวันที่ ๑ มกราคม คณะรัฐมนตรีได้ประกาศจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการอบรมจบชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ตามความในมาตรา ๑๑๒ ของรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

๑.	จังหวัดพระนคร	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๙ คน)
๒.	จังหวัดธนบุรี	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ คน)
๓.	จังหวัดกาฬสินธุ์	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓ คน)
๔.	จังหวัดร้อยเอ็ด	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔ คน)
๕.	จังหวัดอุบลราชธานี	(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๗ คน)

ในการนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ จะต้องมีการจับสลากออกจากตำแหน่ง และจะขาดจากสมาชิกภาพในเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ จะเลือกซ่อมเข้ารับหน้าที่รวมทั้งสิ้น ๒๖ คน และได้มีการชุมนุมสมาชิกประเภทที่ ๒ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ เพื่อจับสลากออกจากตำแหน่ง

ผู้ที่จับสลากออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. พลจัตวา บุญชัย บำรุงพงศ์
๒. พลโท สุรจิตร จารุเศรณี
๓. พลเอก หลวงจุลยุทธยรรยง
๔. พันเอก วิรัช เพ็ชรโยธิน
๕. พันเอก ประจวบ สุนทรางกูร
๖. พลโท ผ่อง บุญสม
๗. หลวงอรรถปรีชาชนูปการ
๘. พลจัตวา สาย เชนยะวณิช
๙. พลโท พจน์ ปุรณศิลปิน
๑๐. พลตรี ชุนชิตผะดุงพล
๑๑. พลตรี ประทักษ์ จันทราภา
๑๒. พลอากาศจัตวา พิชิต ปุณยเสนา
๑๓. พลตรี ชุนเสนาทิพ
๑๔. นายเสริม วินิจฉัยกุล
๑๕. พลตรี เอกศักดิ์ ประพันธโยธิน
๑๖. พันเอก ประเสริฐ ธรรมศิริ
๑๗. พลตรี อำนวย ไชยโรจน์
๑๘. พลตรี พงษ์ ปุณณกันต์
๑๙. นายกมล พหลโยธิน
๒๐. หม่อมหลวงปิ่นไทย มาลากุล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๑. พลตรี ณรงค์ สาลิรัฐวิภาค
๒๒. พลอากาศตรี วงศ์ พุ่มพันผล
๒๓. นาวาอากาศเอก ชู สุทธิโชติ
๒๔. พลตรี ตรี บุษยะกนิษฐ์
๒๕. พลตรี ฉลอง อุชุโกมล
๒๖. พลเรือตรี วิเชียร พันธุโภคา

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งนายศรีเสนา สมบัติศิริ เป็นองคมนตรี

ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เข้าซ่อมแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๐๑ ในจังหวัดพระนคร ธนบุรี กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และอุดรธานี รวม ๒๖ คน การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกโดยตรง คือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้แทนราษฎรเองโดยวิธีรวมเขตจังหวัด ถือจำนวนพลเมืองหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทนราษฎร ๑ คน ปรากฏผลตามรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ เลือกตั้งซ่อมเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๐๑

๑. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาคโยธารักษ์	พระนคร	พรรคประชาธิปัตย์
๒. พลเรือตรี แชน ปิ่นจุฬานนท์	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๓. หลวงนรอัฏบัญชา	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๔. นายเล็ก นานา	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๕. นายสวาสดิ์ สุมาลยศักดิ์	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๖. นายณรัฐวุฒิ สุทธิสงคราม	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๗. นายเกษม บุญศรี	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๘. นายกมล วันทรสร	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๙. หลวงประกอบนิติสาร	พระนคร	,, ประชาธิปัตย์
๑๐. พลเรือตรี ชลี สินธุโสภณ	ธนบุรี	พรรคประชาธิปัตย์
๑๑. นายประสิทธิ์ แย้มเพียร	ธนบุรี	,, ประชาธิปัตย์
๑๒. นายชาย สัจจะ	ธนบุรี	,, ประชาธิปัตย์
๑๓. นายเหรียญ สืบพันธุ์	กาฬสินธุ์	,, ชาติสังคม
๑๔. นายถาวร คะโยธา	กาฬสินธุ์	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๕. นายมานิต ไสยวิจิตร	กาฬสินธุ์	พรรคชาติสังคม
๑๖. นายเทพเทริญ พูลลาภ	ร้อยเอ็ด	,, ชาติสังคม
๑๗. นาย ช. สายเชื้อ	ร้อยเอ็ด	,, ชาติสังคม
๑๘. นายมานิต มาศเกษม	ร้อยเอ็ด	ไม่สังกัดพรรคใด
๑๙. นายเพชร จันทราช	ร้อยเอ็ด	พรรคชาติสังคม
๒๐. นางอรพิน ไชยกาล	อุบลราชธานี	ไม่สังกัดพรรคใด
๒๑. นายยงยุทธ พึ่งภพ	อุบลราชธานี	ไม่สังกัดพรรคใด
๒๒. นายดิเรก มณีรัตน์	อุบลราชธานี	พรรคชาติสังคม
๒๓. นายกลิ่น ปลั่งนิล	อุบลราชธานี	,, ประชาธิปัตย์
๒๔. นายฟอง การินทร์	อุบลราชธานี	,, ชาติสังคม
๒๕. ขุนวรวาทพิสุทธิ์	อุบลราชธานี	,, ชาติสังคม
๒๖. นายสุวิชช์ จิตตะยะโสธร	อุบลราชธานี	,, ชาติสังคม

การเลือกตั้งใน ๕ จังหวัดครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งโดยตรง คือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกผู้แทนราษฎรเองโดยวิธีรวมเขตจังหวัด ถือจำนวนพลเมืองหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑,๕๐๕,๐๓๑ คน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๕๗๑,๖๘๔ คน
คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๙๘
จังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุดคือจังหวัดกาฬสินธุ์ คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๕๕.๖๗
และจังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิน้อยที่สุดคือจังหวัดพระนคร คิดถัวเฉลี่ยร้อยละ ๒๓.๙๖

ผลการเลือกตั้งใน ๕ จังหวัดครั้งนี้

สมาชิกของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ได้รับเลือกตั้งมีที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Research of Thailand

(๑) พรรคประชาธิปัตย์ มี ๑๓ คน
(๒) พรรคชาติสังคม มี ๙ คน
(๓) ไม่สังกัดพรรคใด มี ๔ คน
รวม ๒๖ คน

ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยวิสามัญครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๗ เมษายน และได้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๐๑ ซึ่งนับว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ที่ได้รับเลือกซ่อมแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ ที่จับสลากออกจากตำแหน่งขาดจากสมาชิกภาพในวันนั้น

ได้บีดสมัยประชุมในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๐๑
ในสมัยประชุมนี้ มีการประชุม ๑๔ ครั้ง
ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑๐ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร ๒๕ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๗ คำถาม
ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรสมัยสามัญ พ.ศ. ๒๕๐๑ ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน
ที่ประชุมได้เลือก
๑. พลเอก พระยาระเนรนิรนิก เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
๒. ชุนวิวรณ์สุขวิทยา เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑
๓. นายประสิทธิ์ จุลละเกศ เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒
ได้มีการประชุมประจำปีหน่วยรัฐสภาไทยในวันที่ ๙ กรกฎาคม ที่ประชุมได้ลงมติเลือกคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทย ประกอบด้วย
ก. พันเอก สุข เปรุนาวิน เป็นเลขาธิการ
ข. นายวิระ รมยะรูป เป็นเหรัญญิก
ค. (๑) นายสุรพงศ์ ศิริรัตน์
(๒) นายผัน บุญชิต
(๓) นายประสม โพธิ์แก้ว
(๔) นายประสกล บุณยัษฐิติ
(๕) พันตรี วิเชียร สิมันตร เป็นกรรมการหน่วย
ง. พลตรี เสียม ญาโณทัย เป็นผู้สอบบัญชี

ได้มีพระราชกฤษฎีกาบีดสมัยประชุมสามัญในวันที่ ๒๑ กันยายน
ในสมัยประชุมนี้มีการประชุม ๑๖ ครั้ง ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ เสร็จไป ดังนี้
ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ใช้เป็นกฎหมาย ๑๖ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร ๓๓ กระทู้
รัฐบาลได้ตอบคำถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔๓ คำถาม
ต่อมาคณะกรรมการหน่วยรัฐสภาไทย ได้ลงลงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนของหน่วยรัฐสภาไทยไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๔๗ ณ กรุงริโอเจนิโร ประเทศบราซิล คณะหนึ่งประกอบด้วย นายประสิทธิ์ จุลละเกศ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒ เป็นหัวหน้าคณะ พันเอก สุข เปรุนาวิน นายประสกล บุณยัษฐิติ นายผัน บุญชิต และนายวิระ รมยะรูป เป็นคณะผู้แทน กับนายภราดา บุรณศิริ เป็นเลขานุการ

วันที่ ๒๐ ตุลาคม พลเอก ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

และในวันเดียวกันนั้นเองได้มีคณะปฏิวัติอันมี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นหัวหน้า ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศในนามของปวงชนชาวไทยตั้งแต่เวลา ๒๑.๑๐ น. สถาบันทั้งหลายตกอยู่ในความควบคุมของคณะปฏิวัติแต่บัดนั้นเป็นต้นไป และคณะปฏิวัติได้มีประกาศในวันนั้นว่า

๑. ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๔

๒. สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกภาพแห่งสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรีเป็นอันสิ้นสุดลง

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้ง พล. ต. พงษ์ ปุณณกันต์ เป็นสมาชิกประเภทที่ ๒

Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. ศาลทั้งหลายคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามบทกฎหมายเช่นเดิมทุกประการ

๔. คณะปฏิวัติจะได้รับภาระบริหารประเทศโดยมีกองบัญชาการปฏิวัติ ซึ่งมี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นหัวหน้าคณะปฏิวัติในนามของปวงชนชาวไทยเป็นผู้ยังคับบัญชาสูงสุด รักษาสถานการณ์ทั่วราชอาณาจักร ทั้งนี้จนกว่าจะได้ตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่

๕. ให้ปลัดกระทรวงทุกกระทรวง รักษาการในหน้าที่ และบรรดาอำนาจที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ว่าเป็นอำนาจของรัฐมนตรีให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวง การปฏิบัติงานให้ขึ้นตรงต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติ ราชการใด ๆ เป็นงานปกติ ให้ปลัดกระทรวงสั่งทำไปตามระเบียบปฏิบัติที่เคยทำมา ส่วนเรื่องที่เป็นปัญหาและมีความผูกพัน ถ้าหากเป็นเรื่องด่วน ให้ปลัดกระทรวงเสนอขอความวินิจฉัยต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติโดยผ่านทางหัวหน้ากองอำนวยการ สำหรับราชการทหารให้ผ่านทางหัวหน้ากองอำนวยการฝ่ายทหาร สำหรับข้าราชการพลเรือนให้ผ่านทางหัวหน้ากองอำนวยการฝ่ายพลเรือน

ครั้นแล้ว หัวหน้าคณะปฏิวัติได้ประกาศ ยกเลิก พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พุทธศักราช ๒๔๙๘ และให้บรรดาพรรคการเมืองทั้งหลายที่ได้จัดตั้งขึ้นไว้แล้วนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง และจะตั้งขึ้นใหม่มิได้ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคมศกนั้นเป็นต้นไป

๒๕๐๒

วันที่ ๒๘ มกราคม ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

เกี่ยวกับอำนาจนิติบัญญัตินั้น ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้น มีหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ และให้มีฐานะเป็นรัฐสภาทำหน้าที่นิติบัญญัติด้วย สภาร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๔๐ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงตั้ง

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ได้มีประกาศแต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวน ๒๔๐ คน ตามรายชื่อต่อไปนี้

รายชื่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ
แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

๑. นายกมล พหลโยธิน
๒. พันโท กมล พิจิตรคดีพล
๓ นายกมล วรรณประภา
๔. พลเรือตรี กมล สีตกะลิน
๕. พันตรี กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา
๖. นายพลตำรวจตรี กระเษียร ศรุตานนท์
๗. นาวาอากาศเอก กระแสร์ อินทรัตน์
๘. นาวาเอก กวี สิงหะ
๙. พลโท กฤช ปุณณกันต์
๑๐. นาวาอากาศตรี กฤตยา สังขพิชัย
๑๑. พลตรี กฤษณ์ สีวะรา
๑๒. พลโท หลวงกัมปนาทแสนยากร
๑๓. พันเอก เกรียงไกร อัตตะนันทน์
๑๔. นายเกษม ศรีพยัคฆ์
๑๕. นายเกษม อุทยานิน
๑๖. พลตรี โกศล ง่อนสุวรรณ
๑๗. นาวาอากาศเอก ไกวัลย์ กาวรารักษ์
๑๘. พลเอก ครรญ สุทธานินทร์
๑๙. หม่อมราชวงศ์ศึกฤทธิ์ ปราโมช
๒๐. พลตำรวจตรี เจ้า บุญนาค
๒๑. พลตำรวจตรี เจือ เผ่าพันธุ์
๒๒. พลตำรวจตรี [illegible]

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๓. นายช่าง รัตนะรัต
๒๔. พลตรี จำเป็น จารุเสถียร
๒๕. นายพลตำรวจตรี จำรัส มณีฑุกานนท์
๒๖. นายจำลอง หะริณสุต
๒๗. พันเอก จิตต์ ธนะโชติ
๒๘. พลจัตวา จิตต์ สุนทานนท์
๒๙. พลโท จิตติ นาวิเสถียร
๓๐. นายจิตติ สุจริตกุล
๓๑. พันโท จิตต์กวี เกยะโกมล
๓๒. พันเอก จินดา ณ สงขลา
๓๓. พันเอก จุมพล ทองทาย
๓๔. พลเอก หลวงจุลยุทธ์ยรรยง
๓๕. นายเจริญ ปิณฑโร
๓๖. นาวาโท เจริญ รัชตะชาติ
๓๗. พลโท เจียม ญาโนทัย
๓๘. นายฉลอง ปิ่งตระกูล
๓๙. พลโท ฉลอง ธุชุโกมล
๔๐. นายพลตำรวจตรี ฉัตร หนุนภักดี
๔๑. นายเฉลิม พรมมาส
๔๒. พลอากาศเอก เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร
๔๓. พันเอก เฉลิมชัย จารุวัสตร์
๔๔. นาวาเอก เฉิดชาย ถมยา
๔๕. พลโท ชลอ จารุกลัส
๔๖. พลเรือตรี ชลิ สินธุโสภณ
๔๗. นายพลตำรวจตรี ชาญ อังศุโชติ
๔๘. พันตรี ชาญชัย วิเศษกุล
๔๙. นาวาอากาศโท ชาญชาย สังเนตร
๕๐. นายพลตำรวจเอก หลวงชาติตระการโกศล
๕๑. พันตรี ชำนาญ มณีวัตร
๕๒. นายชำนาญ ยุวบูรณ์
๕๓. พลเรือเอก หลวงชำนาญอรรถยุทธ
๕๔. นาวาอากาศเอก ชิตชัย สุวรรณพฤกษ์
๕๕. พลเรือตรี ชิ้น สนแจ้ง
๕๖. นายชู ณ ลำปาง
๕๗. นายชู ประภาสถิต
๕๘. นาวาอากาศเอก ชู สุทธิโชติ
๕๙. นาวาอากาศเอก ชูเดช ดวงอุดม
๖๐. พันตรี ชูวิทย์ เก่งถนอมม้า
๖๑. พันเอก เชิดชัย ทองสิงห์
๖๒. พันเอก โชติ หิรัณยัษฐิติ
๗๓. พลเรือจัตวา ดาว เพชรชาติ
๖๔. หลวงดำรงคุรุเดช
๖๕. นายดิเรก ชัยนาม
๖๖. นายเดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์
๖๗. นายพันตำรวจเอก ต่อศักดิ์ ยมนาค
๖๘. พระติรณสารวิศวกรรม
๖๙. พลตรี ถนอม ขัทมานนท์
๗๐. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์
๗๑. หลวงถวิลเศรษฐพณิชย์การ
๗๒. นายถวิล สุนทรศารทูล
๗๓. นายแถบ นิละนิธิ
๗๔. พลจัตวา ทวนชัย โกศินานนท์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๗๕. พลตรี ทวิช เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
๗๖. นายทวี บุณยเกตุ
๗๗. นายทวี แรงขำ
๗๘. หม่อมราชวงศ์ทองแท่ง ทองแถม
๗๙. พันตรี ชุนทะยานราญรอน
๘๐. พลอากาศตรี เทพ เกษมุติ
๘๑. พันตรี เทียนชัย สิริสัมพันธ์
๘๒. พลรัตวา ธงเจิม สังขวณิช
๘๓. พลอากาศโท นักรบ ยิ้มยรี
๘๔. พลเรือตรี นัย นพคุณ
๘๕. พันโท นิลนนท์ กระหม่อมทอง
๘๖. พลตรี เนตร เขมะโยธิน
๘๗. นายบรรเจิด ชลวิจารณ์
๘๘. นายพลตำรวจตรี บรรลือ เรืองตระกูล
๘๙. พลโท บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๙๐. นายบุญชนะ อัตถากร
๙๑. พลรัตวา บุญชัย บำรุงพงศ์
๙๒. พลอากาศเอก บุญชู จันทรุเบกษา
๙๓. นาวาอากาศตรี บุญเปรียบ ดวงอุไร
๙๔. พันเอก บุญมาก เทศบุตร
๙๕. นายบุญรอด บิณฑสันต์
๙๖. พันเอก บุญเรือน บัวจรูญ
๙๗. หลวงประกอบนิติสาร
๙๘. พลเอก พระประชนชี่จชนิก
๙๙. นายพลตำรวจตรี ประชวย กีร์ติบุตร
๑๐๐. พันเอก ประชวย สุนทรางกูร

๑๐๑. นายพลตำรวจตรี ประชา บูรณธนิต
๑๐๒. พลตรี ประทักษ์ จันทรามา
๑๐๓. พันตรี ประเทียบ เทศวิศาล
๑๐๔. พันเอก ประเทือง อารีนิจ
๑๐๕. พลโท ประพันธ์ กุลพิจิตร
๑๐๖. พลตรี ประมาณ อดิเรกสาร
๑๐๗. พันโท ประยุทธ จารุมณี
๑๐๘. พลรัตวา ประยูร หนุนภักดี
๑๐๙. พันเอก ประลอง วีระปรีย
๑๑๐. พันตรี ประสงค์ กรีกุล
๑๑๑. นายประสงค์ บุญเจิม
๑๑๒. นาวาโท ประสาท พรหมประวัติ
๑๑๓. พันเอก ประเสริฐ ธรรมศิริ
๑๑๔. นายพลตำรวจโท ประเสริฐ รุจิรวงศ์
๑๑๕. พันเอก ประเสริฐ วงษ์สุวรรณ
๑๑๖. พันตรี ประหยัด รอดโพธิ์ทอง
๑๑๗. พลโท ปรุง รังสิยานนท์
๑๑๘. นายป่วย อึ้งภากรณ์
๑๑๙. หม่อมหลวงปิ่นไทย มาลากุล
๑๒๐. พลตรี ปุ่น ปุณยฤทธิเสนีย์
๑๒๑. พันเอก เปรม ติณสูลานนท์
๑๒๒. พลตรี เผชิญ นิมิบุตร
๑๒๓. จอมพล ผิน ชุณหะวัณ
๑๒๔. พลเรือโท ผิว มีคุณเอี่ยม
๑๒๕. พันเอก พงศ์ เภกะนันทน์
๑๒๖. นายพงษ์สวัสดิ์ สุริโยทัย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๒๗. พลโท พจน์ ยูรณศิลปิน
๑๒๘. นายพันตำรวจเอก พจน์ เภกะนันทน์
๑๒๙. นายพันตำรวจเอก พยงค์ สมิติ
๑๓๐. นาวาอากาศเอก พโยม เย็นสุดใจ
๑๓๑. พันเอก พร ธนะภูมิ
๑๓๒. พลจัตวา พร พิศกนก
๑๓๓. นายพ่วง สุวรรณรัฐ
๑๓๔. พลอากาศตรี พิชิต ยุณยเสนา
๑๓๕. นาวาอากาศโท พิน เจริญสุข
๑๓๖. นายพิศ ปัณยาลักษณ
๑๓๗. พันเอก พึ่ง พินทุโยธิน
๑๓๘. พันตรี ไพศาล รุ่งแสง
๑๓๙. พลตรี ฟอง ประมวญรัตน์
๑๔๐. พลจัตวา เพื่อ ฤทธาคนี
๑๔๑. นายมนูญ บริสุทธิ์
๑๔๒. นาวาอากาศโท มานะ สังขวิจิตร
๑๔๓. นายมาลัย ชูพินิจ
๑๔๔. นายมาลัย หุวะนันทน์
๑๔๕. พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์
๑๔๖. นายพันตำรวจเอก ไมตรี ขัญเย็น
๑๔๗. พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๑๔๘. พันตรี ยุทธศักดิ์ คล่องตรวจโรค
๑๔๙. นายพลตำรวจตรี เย็อน ประภาวัต
๑๕๐. พลโท รัศมี รัชนิวัต
๑๕๑. พลตรี ลม้าย อุทยานานนท์
๑๕๒. นายเล็ก วุณณานนท์

๑๕๓. นายเลิ้ง ศรีสมวงศ์
๑๕๔. พลอากาศตรี วงศ์ ณนอมกุลบุตร
๑๕๕. พันเอก นายวรการบัญชา
๑๕๖. นายวัฒนา อิศรภักดี
๑๕๗. พันเอก หลวงวิจิตรวาทการ
๑๕๘. พลตรี วิชัย พงศ์อนันต์
๑๕๙. พันโท วิชัย สังขทัต ณ อยุธยา
๑๖๐. พลเรือตรี วิเชียร พันธุ์โภคา
๑๖๑. นายวิทย์ ศิวะศริยานนท์
๑๖๒. นาวาอากาศตรี วิเทพ จิตตะเสนีย์
๑๖๓. นายวิบูลย์ ธรรมบุตร
๑๖๔. พันเอก วิรัช เพ็ชรโยธิน
๑๖๕. พันตรี วิลาส โอสถานนท์
๑๖๖. นายวิสูตร อรรถยุกติ
๑๖๗. นายวิกิจ วิรานุวัตติ์
๑๖๘. หลวงวุฒิศักดิ์เนติบาท
๑๖๙. พลเรือตรี ศรี ดาวราย
๑๗๐. นายพันตำรวจเอก ศรีศุข มหินทรเทพ
๑๗๑. พันเอก ศักดิ์ พิศิษฏ์พงศ์
๑๗๒. พันโท ศิริ ถิรพันธ์
๑๗๓. พลอากาศตรี ศิริ เมืองมณี
๑๗๔. นายสงวน จันทรสาขา
๑๗๕. นาวาเอก สงัด ชลออยู่
๑๗๖. นายพันตำรวจโท สง่า กิตติขจร
๑๗๗. พลเอก หลวงสถิตยุทธการ
๑๗๘. พันโท สนอง ถมังรักษ์สัตว์

LIRT
Legislative International Repository of Thailand

๑๗๙. พลเรือโท สนอง จนศักดิ์
๑๘๐. นาวาเอก สนอง นิสาลักษณ์
๑๘๑. พลเรือตัวา สนิท โปษะกฤษณะ
๑๘๒. พลโท สนิท ไทยานนท์
๑๘๓. พันตรี สม ขัตพันธุ์
๑๘๔. นายสมภพ โหตระกิตย์
๑๘๕. พันเอก สมศักดิ์ ปัญจมานนท์
๑๘๖. นายสมัย เรืองไกร
๑๘๗. นาวาตรี สมาน กอนแก้ว
๑๘๘. พลเอก หลวงสวัสดิ์กลยุทธ
๑๘๙. พลอากาศตรี สวัสดิ์ พรชำนิ
๑๙๐. นาวาตรี สวัสดิ์ พูลสุข
๑๙๑. พลเรือตรี สวัสดิ์ ภูติอนันต์
๑๙๒. นายสัญญา ธรรมศักดิ์
๑๙๓. พันตรี สันต์ ศรแมน
๑๙๔. พันตรี สัมผัส พาสนยงภิญโญ
๑๙๕. พันเอก สัมฤทธิ์ แพทย์เจริญ
๑๙๖. หลวงสัมฤทธิ์วิศวกรรม
๑๙๗. ว่าที่นายพันตำรวจเอก สำราญ กรรัตศิริ
๑๙๘. พันตรี สำราญ คิริรณรงค์
๑๙๙. พันตรี สิงห์ นาควัชระ
๒๐๐. พันเอก สิทธิ ศิลปสุขุม
๒๐๑. นายสิริ ปกาสิต
๒๐๒. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์
๒๐๓. พันเอก สุข เปรุนาวิน
๒๐๔. พลเอก สุทธิ์ สุทธิสารรณกร

๒๐๕. พระยาสุนทรพิพิธ
๒๐๖. นาวาอากาศตรี สุพจน์ เทพกาญจนา
๒๐๗. พลตัวา สุภชัย สุรวรรธนะ
๒๐๘. พลตัวา สุรกิจ มัยลาภ
๒๐๙. พลโท สุรจิตร ชารุเศร์ณิ
๒๑๐. นายสุรจิตต์ จันทรสาขา
๒๑๑. พลโท สุรใจ พูลทรัพย์
๒๑๒. นาวาอากาศเอก สุรยุทธ รุ่งสว่าง
๒๑๓. พันตรี สุรินทร์ ชลประเสริฐ
๒๑๔. พันตรี สุรินทร์ ผลประไพ
๒๑๕. นายเสกล บุณยัษฐิติ
๒๑๖. พลเรือตรี เสงี่ยม บุญมา
๒๑๗. พลตรี เสถียร พจนานนท์
๒๑๘. พลตรี ขุนเสนาทิพ
๒๑๙. นายเสริม วินิจฉัยกุล
๒๒๐. พันโท แสวง ชมะสุนทร
๒๒๑. พันโท แสวง ชามรจันทร์
๒๒๒. พันเอก แสวง เสนาณรงค์
๒๒๓. พลโท ไสว ดวงมณี
๒๒๔. นายพลตำรวจเอก ไสว ไสวแสนยากร
๒๒๕. พลเรือตรี อนันต์ เนตรโรจน์
๒๒๖. พลตัวา อรรถ ศศิประภา
๒๒๗. หลวงอรรถโกวิทวที
๒๒๘. หลวงอรรถไกวัลวที
๒๒๙. หลวงอรรถปรีชาชนูปการ
๒๓๐. พันเอก อร่าม เมนะคงคา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๓๑. พันโท อรุณ ทวาทศิน

๒๓๒. พลรัตวา อัครเดช ยงยุทธ

๒๓๓. พลตรี อัมพร จินดากานนท์

๒๓๔. พันตรี อัมพร ศรีแสง

๒๓๕. พลตรี อำนวย ไชยโรจน์

๒๓๖. นายอินทรี รันทรสถิตย์

๒๓๗. ว่าที่นาวาอากาศโท อุทัย วัฒนวิจารณ์

๒๓๘. นาวาอากาศเอก เอกชัย มุสิกบุตร

๒๓๙. พันโท เอื้อม จิรพงศ์

๒๔๐. นาวาโท โอภาส จามีกรณ์

ได้มีรัฐพิธีเปิดประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม และได้มีการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นครั้งแรกในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์

ที่ประชุมได้เลือก

พลเอก สุทธิ์ สุทธิสารรณกร เป็นประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

นายทวี บุณยเกตุ เป็นรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ได้มีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี และมีรัฐมนตรีร่วมคณะ ๑๓ คน

หมายเหตุ ๑. นายเกษม ศรีพยัคฆ์ ลาออกเมื่อ ๓๐ เมษายน ๒๕๐๒

๒. นายวิสูตร อรรถยุกติ ,, ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๒

๓. นายดิเรก ชัยนาม ,, ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๒

๔. พันเอก ประลอง วีระปรีย ,, ๑ มิถุนายน ๒๕๐๒

๕. พลเอก สุรจิตร จารุเศรนี ,, ๘ กันยายน ๒๕๐๒

๖. นายจิตติ สุจริตกุล ,, ๑๕ กันยายน ๒๕๐๒

๗. นายวัฒนา อิศรภักดี ,, ๑ กันยายน ๒๕๐๒

๘. นาวาเอก สนอง นิสาลักษณ์ ,, ๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

คณะรัฐมนตรีคณะนี้ได้แถลงนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อทราบเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ (ไม่มีการลงมติให้ความไว้วางใจ)

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้องคมนตรีซึ่งทำหน้าที่อยู่แล้วก่อนใช้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรคงเป็นองคมนตรีต่อไป ซึ่งประกอบด้วย

๑. พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ประธานองคมนตรี

๒. พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิวัฒนไชย	องคมนตรี
๓. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ	องคมนตรี
๔. พระยามานวราชเสวี	องคมนตรี
๕. พระยาศรีวิสารวาจา	องคมนตรี
๖. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์	องคมนตรี
๗. พระยาบริรักษ์เวชชการ	องคมนตรี
๘. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	องคมนตรี

เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จะเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐเวียตนาม ในระหว่างวันที่ ๑๙ ถึง ๒๑ ธันวาคม ฉะนั้น เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในระหว่างที่จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักรครั้งนี้ (การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ลงมติวินิจฉัยชี้ขาด เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ว่าเป็นพระราชอำนาจที่ทรงตั้งได้โดยไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากสภา แต่ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ต้องเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ)

วันที่ ๑๗ ธันวาคม สมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้เสด็จมาทรงปฏิญาณต่อที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ เวลา ๙.๓๐ น.

ผู้ขันทึก

๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี

๒๔๗๕ — ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รวบรวมโดย ประเสริฐ บัทมะสุคนธ์
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พระยามโนปกรณนิติธาดา
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๓
๑ เมษายน ๒๔๗๖ – ๒๑ มิถุนายน ๒๔๗๖

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลงเพราะมีประกาศให้เปิดสภาผู้แทนราษฎร โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยื่นคำร้องขอให้เรียกประชุมวิสามัญ (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธย เจ้าพระยาพิชัยญาติรับสนองพระบรมราชโองการ เมื่อ ๒๑ มิถุนายน ๒๔๗๖)

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๓

๑ เมษายน ๒๔๗๖ – ๒๑ มิถุนายน ๒๔๗๖

△

พระยามโนปกรณนิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรี ตามความในข้อ ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาให้ยุบประชุมสภาผู้แทนราษฎรและตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ๒๔๗๖ ซึ่งในประกาศนั้นบัญญัติให้รัฐมนตรีผู้ซึ่งว่าการกระทรวงต่าง ๆ อยู่ในเวลายุบสภา เป็นสมาชิกของคณะรัฐมนตรีใหม่โดยตำแหน่ง ส่วนรัฐมนตรีอื่น ๆ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งขึ้นโดยคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี โดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศตั้งคณะรัฐมนตรี และพระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ๑ เมษายน ๒๔๗๖ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรี	เป็นรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ	
๒. พล.ร.ท. พระยาราชวังสัน ร.น.		เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. พระยาศรีวิสารวาจา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	
๔. เจ้าพระยาวงษานุประพัทธ์		เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรพาณิชย์
๕. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ	
๖. พระยาจ่าแสนยบดีศรีบริบาล		เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๗. พระยาเทพวิทุรพหุลศรุตาบดี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	
๘. พลร.ต. พระยาปรีชาชลยุทธ ร.น.	เป็นรัฐมนตรี	
๘. พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์		เป็นรัฐมนตรี
๑๐. พ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา	,,	
๑๐. พระยามานวราชเสวี		,,
๑๒. พ.อ. พระยาฤทธิอัคเณย์	,,	
๑๒. พ.อ. พระยาทรงสุรเดช		,,
๑๔. พ.ต. หลวงพิบูลสงคราม	,,	
๑๔. พ.ท. พระประศาสน์พิทยายุทธ์		,,
๑๖. น.ต. หลวงศุภชลาศัย ร.น.	,,	
๑๖. น.ต. หลวงสินธุสงครามชัย ร.น.		,,
๑๘. นายประยูร ภมรมนตรี		,,

รัฐบาลคณะนี้ไม่มีการแถลงนโยบาย

คณะรัฐมนตรีคณะนี้มีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. มีประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๔๗๖ ว่า พ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา พ.อ. พระยาทรงสุรเดช พ.อ. พระยาฤทธิอัคเณย์ พ.ท. พระประศาสน์พิทยายุทธ์ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๖ โดยอ้างเหตุผลว่าได้รับราชการตรากตรำมาครบ ๑ ปีแล้ว มีความเจ็บป่วยเนือง ๆ

๒. ตั้งให้ นายพลตรี พระยาพิชัยสงคราม และ นายพันเอก พระยาศรสงคราม เป็นรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๔๗๖

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔

๒๑ มิถุนายน ๒๔๗๖ – ๑๖ ธันวาคม ๒๔๗๖

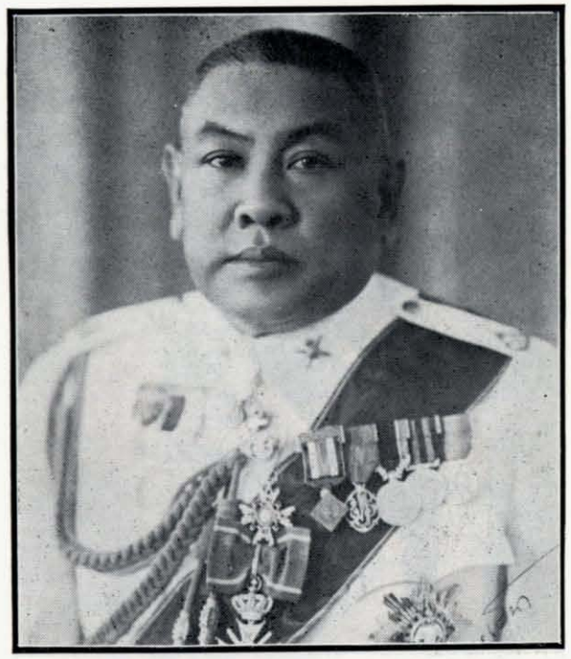

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๔๗๖ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธย เจ้าพระยาพิชัยญาติ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายพลตรี พระยาประเสริฐสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๒. พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๓. พระยาโกมารกุลมนตรี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ	๔. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระคลัง
๕. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ	๖. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	เป็นรัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๗. พระยาสุริยานุวัตร	เป็นรัฐมนตรี	๘. นายพลเรือตรี พระยาปรีชาชลยุทธ	เป็นรัฐมนตรี
๙. นายพันเอก พระสิทธิเรืองเดชพล	,,	๑๐. นายพันโท หลวงพิบูลสงคราม	,,
๑๑. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	,,	๑๒. นายนาวาโท หลวงสินธุสงครามชัย	,,
๑๓. หลวงนฤเบศร์มานิต	,,	๑๔. หลวงสิริราชไมตรี	,,

ประกาศเมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๖

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ ๒๖ มิถุนายน ๒๔๗๖ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันนั้น นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๗๖ หน้า ๕๘ – ๕๖

วันที่ ๕ กรกฎาคม นายกรัฐมนตรีได้กราบถวายบังคมลาออก โดยอ้างเหตุว่า หย่อนความรู้ในทางกฎหมายและการเมือง แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงขอร้องให้รับตำแหน่งต่อไป และทรงแจ้งไปยังสภาขอให้สนับสนุนคำขอร้องของพระองค์ท่านด้วย ที่ประชุมสภาได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้พระยาพหลพลพยุหเสนา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป

คณะรัฐมนตรีมีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. นายพลเรือตรี พระยาปรีชาชลยุทธ กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๘ สิงหาคม ๒๔๗๖

๒. ให้นายนาวาเอก พระยาวิชิตชลธี เป็นรัฐมนตรี
ให้นายเรือเอก หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๘ สิงหาคม ๒๔๗๖

๓. ให้พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ให้พระยาอภิบาลราชไมตรี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อ ๑ กันยายน ๒๔๗๖

๔. ให้หลวงประดิษฐ์มนูธรรม เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๔๗๖

๕. นายนาวาเอก พระยาวิชิตชลธี ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งเพราะป่วย เมื่อ ๘ ธันวาคม ๒๔๗๖

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๑
๒๑ มิถุนายน ๒๔๗๖ – ๑๖ ธันวาคม ๒๔๗๖

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลงเพราะได้มีการเลือกตั้งทั่วไปโดยเลือกสมาชิกประเภทที่ ๑ ขึ้น และสมาชิกประเภทที่ ๒ เดิมที่ให้ความไว้วางใจแก่คณะรัฐมนตรีก็สิ้นสุดลง

ประกาศวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๔๗๖

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๒
๑๖ ธันวาคม ๒๔๗๖ — ๒๒ กันยายน ๒๔๗๗

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่รัฐบาลได้เสนอญัตติขอให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบด้วยความตกลงระหว่างประเทศ เรื่องควบคุมการจำกัดยาง แต่สภาไม่เห็นชอบด้วย ความตกลงที่รัฐบาลได้ลงนามไปก่อน นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีทั้งคณะจึงกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ประกาศลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๔๗๗

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๕

๑๖ ธันวาคม ๒๔๗๖ – ๒๒ กันยายน ๒๔๗๗

△

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๔๗๖ พระบาทสม
พระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธย และเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับส
พระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายพลตรี พระยาประเสริฐสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. พระยาอภิบาลราชไมตรี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. พระสารสาสน์ประพันธ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงธรรมการ
๗. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๙. พระยาโกมารกุลมนตรี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๑. นายเรือเอก หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรี
๑๓. นายพันโท หลวงพิบูลสงคราม	,,
๑๕. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	,,
๑๗. นายพันเอก พระสิทธิเรืองเดชพล	,,
๑๙. พระยาสุริยานุวัตร	,,

๒. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
๖. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๘. เจ้าพระยาวรพงศ์พิพัฒน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัง
๑๐. พระดุลยธารณปรีชาไวท์	เป็นรัฐมนตรี
๑๒. หลวงนฤเบศร์มานิต	,,
๑๔. พระยามานวราชเสวี	,,
๑๖. พระยาสมันตรัฐบุรินทร์	,,
๑๘. นายนาวาโท หลวงสินธุสงครามชัย	,,

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันเป็นเอกฉันท์ นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุ
พ.ศ. ๒๔๗๖ เล่ม ๕๐ หน้า ๒๗๒๕

คณะรัฐมนตรีมีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. นายพลตรี พระยาประเสริฐสงคราม
พระยาโกมารกุลมนตรี กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๒๕ มีนาคม ๒๔๗๖ โดยอ้างเหตุว่า ป่วย ไม่สามารถรับราชการได้เต็มที่

๒. ได้โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้ง

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
พระสารสาสน์ประพันธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
หลวงประดิษฐ์มนูธรรม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
พระสารสาสน์พลขันธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ เมื่อ ๒๕ มีนาคม ๒๔๗๖

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖

๒๒ กันยายน ๒๔๗๗ – ๙ สิงหาคม ๒๔๘๐

△

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๔๗๗ กรมพระนริศรา-นุวัตติวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นผู้ลงพระนาม และนายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

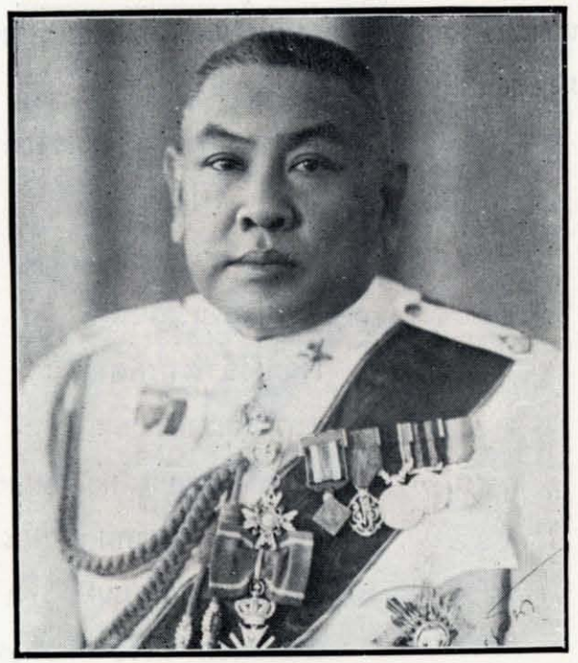

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๒. พระยามานวราชเสวี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๔. พระสารสาสน์ประพันธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
๕. หลวงประดิษฐ์มนูธรรม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	๖. พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๗. เจ้าพระยาวรพงศ์พิพัฒน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัง	๘. นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๙. พระดุลยธารณปรีชาไวท์	เป็นรัฐมนตรี	๑๐. นายนาวาตรี หลวงชำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรี
๑๑. หลวงนฤเบศร์มานิต	,,	๑๒. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	,,
๑๓. ขุนสมาหารหิตะคดี	,,	๑๔. นายพันเอก พระสิทธิเรืองเดชพล	,,
๑๕. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	,,	๑๖. ขุนสุคนธวิทศึกษากร	,,
๑๗. พระยาสุริยานุวัตร	,,		

ประกาศเมื่อ ๒๒ กันยายน ๒๔๗๗

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันเป็นเอกฉันท์

นโยบายรัฐบาลฉบับนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๗๗ เล่ม ๕๑ หน้า ๒๐๓๔

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๓

๒๒ กันยายน ๒๔๗๗ – ๙ สิงหาคม ๒๔๘๐

คณะรัฐมนตรีชุดนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่นายเลียง ไชยกาล **ผู้แทนราษฎร**จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับการขายที่ดินของ**พระคลังข้างที่**ให้แก่บุคคลบางคน และต่อจากนั้น นายไต๋ ปาณิกบุตร ผู้**แทนราษฎร**จังหวัดพระนคร ก็ได้เสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปในนโยบายว่า**ด้วยการ**จัดระเบียบทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้อภิปรายกันจนหมดเวลา และได้เลื่อนไปอภิปรายในวันต่อไป แต่นายกรัฐมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพื่อให้โอกาส แก่ทุกฝ่ายได้สอบสวน ตาม **ความ**ชอบธรรม และคณะรัฐมนตรีทั้งคณะก็ขอลาออกด้วย (ลาออก**เมื่อ ๒๘** กรกฎาคม ๒๔๘๐) ประกาศลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๔๘๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่ ๑๔ มีนาคมรัฐบาลคณะนี้ ได้มาขออนุมัติที่ประชุม เพื่อแถลงการณ์และขอความไว้วางใจต่อสภาในการที่จะบริหารราชการแผ่นดินต่อไป ภายหลังที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า ฯ ทรงสละราชสมบัติ (รัฐมนตรีไม่ได้เปลี่ยนใหม่)

๑. สภาได้ลงมติอนุมัติให้รัฐบาลมาขอความไว้วางใจได้

๒. สภาให้ความไว้วางใจต่อไป

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ มีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. พระยามานวราชเสวี
เจ้าพระยาวรพงศ์พิพัฒน์
หลวงนฤเบศร์มานิต
นายพันเอก พระสิทธิเรืองเดชพล ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง (ตามประกาศลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๗๘)

๒. ตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี คือ

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
พระยามไหสวรรย์	„ ช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
พระยาศรีเสนา	„ ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
พระสารสาสน์ประพันธ์	„ เกษตราธิการ
นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	„ ว่าการกระทรวงธรรมการ
หลวงโกวิทอภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรี
นายพันโท หลวงชำนาญยุทธศิลป์	„
หลวงนาถนิติธาดา	„
นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์กรกิจ	„
นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส	„
นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม	„

ส่วนรัฐมนตรีอื่น ๆ ตามประกาศลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๔๗๗ ก็ยังคงเป็นรัฐมนตรีอยู่ตามเดิม ประกาศลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๗๘ ได้ขอความไว้วางใจจากสภา และสภาได้ให้ความไว้วางใจในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๔๗๘

๓. พระยาศรีเสนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
พระสารสาสน์ประพันธ์ „ ว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ „ ว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี „ ว่าการกระทรวงเศรษฐการ
พระยามไหสวรรย์ „ ช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง (ตามประกาศลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๘)

๔. ตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรี คือ

พระยาไชยยศสมบัติ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
ขุนสมาหารหิตะคดี	„ ช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
หลวงประดิษฐ์มนูธรรม	„ ว่าการกระทรวงการต่างประเ
นายพันเอก พระยาฤทธิอัคเณย์	„ ว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
นายนาวาตรี หลวงอำรงนาวาสวัสดิ์	„ ว่าการกระทรวงมหาดไทย
เจ้าพระยามหิธร	„ ว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายพันเอก พระยริภัณฑ์ยุทธกิจ	„ ว่าการกระทรวงเศรษฐการ
พระยาศรีเสนา	เป็นรัฐมนตรี
พระยาสมันตรัฐบุรินทร์	„

และมีผู้ที่คงเป็นรัฐมนตรีอยู่ต่อไป คือ

นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	„ ว่าการกระทรวงธรรมการ
หลวงโกวิทอภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรี
นายพันโท หลวงชำนาญยุทธศิลป์	„
พระดุลยธารณปรีชาไวท์	„
หลวงนาถนิติธาดา	„
นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์กรกิจ	„
นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	„
ขุนสุคนธวิทศึกษากร	„
พระยาสุริยานุวัตร	„
นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส	„
นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม	„

ประกาศวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๘

ต่อมาพระยาสุริยานุวัตร รัฐมนตรี ได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๔๗๙

๕. ตั้งให้นายพันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐ
ประกาศวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๔๗๙

๖. นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส ลาออก
ประกาศวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๘๐

๗. ให้นายนาวาอากาศเอก พระเวชยันต์รังสฤษฎ์ เป็นรัฐมนตรี
ประกาศวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗

๙ สิงหาคม ๒๔๘๐ – ๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๐

△

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๔๘๐
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา เจ้าพระยายมราช และนายพลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน
เป็นผู้ลงนามในประกาศ และพระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. ขุนสมาหารหิตะคดี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๕. นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๗. นายนาวาตรี หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. นายพันเอก พระบริรักษ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๑. หลวงนาถนิติธาดา	เป็นรัฐมนตรี
๑๓. หลวงวิจิตรวาทการ	,,
๑๕. พระยาศรีเสนา	,,
๑๗. พระยาสมันตรัฐบุรินทร์	,,
๑๙. ขุนสุคนธวิทศิกษากร	,,
๒. พระยาไชยยศสมบัติ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. หลวงประดิษฐ์มนูธรรม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๖. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
๘. เจ้าพระยามหิธร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๐. นายพันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๒. นายนาวาเอก พระยาวิจารณจักรกิจ	เป็นรัฐมนตรี
๑๔. นายนาวาอากาศเอก พระเวชยันต์รังสฤษฎ์	,,
๑๖. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	,,
๑๘. พระสารสาสน์ประพันธ์	,,
๒๐. นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม	,,

ประกาศเมื่อ ๑๐ สิงหาคม ๒๔๘๐

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน คำแถลงนโยบายของรัฐบาลคณะนี้
ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๐ เล่ม ๕๔ หน้า ๒๓๒๗

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๔

๙ สิงหาคม ๒๔๘๐ — ๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๐

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่สภาผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้วางใจแก่คณะรัฐมนตรีชุดนี้ได้สิ้นสุดลงเมื่อ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๘๐ คณะรัฐมนตรีจึงต้องออกจากตำแหน่ง ประกาศเมื่อ ๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๕
๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๐ – ๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๑

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลงเพราะเหตุที่สภาผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้วางใจแก่คณะรัฐมนตรีได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๔๘๑ โดยพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร

รัฐบาลรักษาการไปจนถึงวันที่ ๑๖ ธันวาคม อันเป็นวันตั้งนายกรัฐมนตรีใหม่ ตามรัฐธรรมนูญ

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๘

๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๐ – ๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๑

△

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๐ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา เจ้าพระยายมราช และนายพลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน ลงนามในประกาศพระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. หลวงประดิษฐ์มนูธรรม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. นายนาวาโท หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๗. นายนาวาตรี หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๑. นายพันเอก หลวงชำนาญยุทธศิลป์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๓. หลวงนฤเบศร์มานิต	เป็นรัฐมนตรี
๑๕. หลวงวิจิตรวาทการ	,,
๑๗. พระสารสาสน์ประพันธ์	,,

๒. พระยาไชยยศสมบัติ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. นายพันเอก พระยาฤทธิ์อัคเนย์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๖. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
๘. นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๐. นายพันเอก พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๒. หลวงโกวิทอภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรี
๑๔. นายนาวาเอก พระยาวิจารณ์จักรกิจ	,,
๑๖. นายนาวาอากาศเอก พระเวชยันต์รังสฤษฎ์	,,
๑๘. นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม	,,

ประกาศเมื่อ ๒๑ ธันวาคม ๒๔๘๐

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ ๒๓ ธันวาคม ๒๔๘๐ และได้รับความไว้วางใจจากสภาในวันเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๐ เล่ม ๕๔ ภาค ๒ หน้า ๒๓๒๗

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ มีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. ตั้ง นายพันตรี หลวงเชวงศักดิ์สงคราม เป็นรัฐมนตรี
พระยาสัจจาภิรมย์ เป็นรัฐมนตรี
ประกาศลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๔๘๑

๒. ตั้ง นายพันเอก พระยาอภัยสงคราม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
ประกาศลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๔๘๑

ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๑ ตราไว้เมื่อ ๑๑ กันยายน ๒๔๘๑ และมีคำแถลงการณ์ของรัฐบาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๙

๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๑ – ๖ มีนาคม ๒๔๘๕

△

นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๑ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา เจ้าพระยายมราช และนายพลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน ลงนามในประกาศ พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

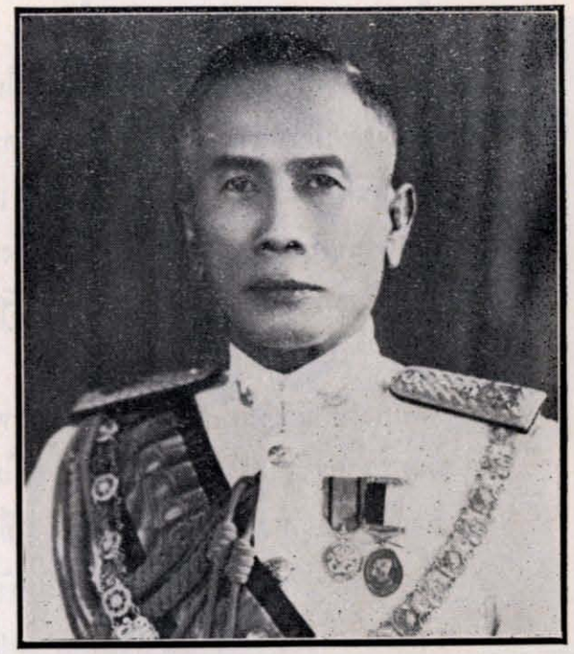

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. นายนาวาเอก หลวงสินธุสงครามชัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
๗. นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย
๙. นายนาวาเอก หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๑. นายนาวาอากาศเอก หลวงกาจสงคราม	เป็นรัฐมนตรี
๑๓. นายพันตรี หลวงเชวงศักดิ์สงคราม	,,
๑๕. หลวงเดชสหกรณ์	,,
๑๗. หลวงนฤเบศร์มานิต	,,
๑๙. นายพันโท ประยูร ภมรมนตรี	,,
๒๑. หลวงวิจิตรวาทการ	,,
๒๓. นายพันเอก หลวงสฤษฎ์ยุทธศิลป์	,,
๒๕. นายพันเอก หลวงเสรีเริงฤทธิ์	,,
๒. หลวงประดิษฐ์มนูธรรม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. นายนาวาอากาศเอก พระเวชยันต์รังสฤษฎิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๖. หลวงโกวิทอภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงธรรมการ
๘. นายพันตำรวจเอก หลวงอดุลเดชจรัส	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๐. นายพันเอก พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๒. หลวงชำนาญนิติเกษตร	เป็นรัฐมนตรี
๑๔. นายดิเรก ชัยนาม	,,
๑๖. นายตั้ว ลพานุกรม	,,
๑๘. นายนาวาโท หลวงนาวาวิจิตร	,,
๒๐. นายพันเอก หลวงพรหมโยธี	,,
๒๒. ขุนสมาหารหิตะคดี	,,
๒๔. นายนาวาโท หลวงสังวรยุทธกิจ	,,

ประกาศเมื่อ ๒๐ ธันวาคม ๒๔๘๑

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ ๒๖ ธันวาคม ๒๔๘๑ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๑ เล่ม ๕๕ หน้า ๓๓๑๘

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ มีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. พันเอก หลวงพรหมโยธี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม หลวงนฤเบศร์มานิต เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อ ๑๓ เมษายน ๒๔๘๒

นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๑
๑๖ ธันวาคม ๒๔๘๑ – ๖ มีนาคม ๒๔๘๕

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่นายกรัฐมนตรีและคณะได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพื่อที่จะให้โอกาสได้มีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรีเสียใหม่ให้เป็นการเหมาะสมแก่สถานการณ์ที่ควรขณะนั้น เมื่อ ๖ มีนาคม ๒๔๘๕ ประกาศเมื่อ ๗ มีนาคม ๒๔๘๕

Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กราบถวายบังคมลาออกเนื่องจากสุขภาพไม่สมบูรณ์ เมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๔๘๒

๓. ตั้งนายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายดิเรก ชัยนาม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๔๘๒

๔. นายพันตรี หลวงเชวงศักดิ์สงคราม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นายวิลาส โอสถานนท์ เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๔ สิงหาคม ๒๔๘๒

๕. นายพันเอก หลวงเสรีเริงฤทธิ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ
เมื่อ ๖ กันยายน ๒๔๘๒

๖. ให้หลวงชำนาญนิติเกษตรพ้นจากตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดินและโลหกิจ และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม เมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๔๘๔

๗. นายพันเอก หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๒๑ มีนาคม ๒๔๘๔

๘. เนื่องจากประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๔๘๔ จึงแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการให้เหมาะสม คือ
นายพลโท หลวงพรหมโยธี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แทนจอมพล หลวงพิบูลสงคราม
นายพันเอก พระยริภัณฑ์ยุทธกิจ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ
นายพลตรี หลวงเสรีเริงฤทธิ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ
นายพันตรี หลวงโกวิทอภัยวงศ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
นายพลเรือโท หลวงสินธุสงครามชัย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายพันเอก ประยูร ภมรมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เมื่อ ๑๙ สิงหาคม ๒๔๘๔

๙. หลวงเดชสหกรณ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
นายพันตรี วิลาส โอสถานนท์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
เมื่อ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๘๔

๑๐. นายดิเรก ชัยนาม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แทนจอมพล หลวงพิบูลสงคราม นายพันตรี หลวงเชวงศักดิ์สงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แทนจอมพล หลวงพิบูลสงคราม
เมื่อ ๒๒ สิงหาคม ๒๔๘๔

๑๑. นายตั้ว ลพานุกรม รัฐมนตรี ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อ ๒๗ สิงหาคม ๒๔๘๔

๑๒. นายพลตรี หลวงเสรีเริงฤทธิ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม และให้พ้นจากตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ หลวงชำนาญนิติเกษตร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ และให้พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม ขุนสมาหารหิตะคดี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
เมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๔๘๔

๑๓. หลวงวิจิตรวาทการ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อ ๓๑ ตุลาคม ๒๔๘๔

๑๔. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
จอมพล แปลก พิบูลสงคราม „ ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายพลโท มังกร พรหมโยธี „ ช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
นายดิเรก ชัยนาม „ ช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
เมื่อ ๑๕ ธันวาคม ๒๔๘๔

๑๕. นายปรีดี พนมยงค์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยได้รับแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ นายวิลาส โอสถานนท์ ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรี
เมื่อ ๑๗ ธันวาคม ๒๔๘๔

๑๖. นายพลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๑๗ ธันวาคม ๒๔๘๔

๑๗. นายวนิช ปานะนนท์ เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๑๗ ธันวาคม ๒๔๘๔

๑๘. นายดิเรก ชัยนาม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากได้รับแต่งตั้งเป็นเอกอัครราชทูตประจำประเทศญี่ปุ่น
เมื่อ ๕ มกราคม ๒๔๘๕

๑๙. นายพลตรี พิชิต เกรียงศักดิ์พิชิต เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
เมื่อ ๑๓ มกราคม ๒๔๘๕

๒๐. นายอุทัย แสงมณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕
เมื่อ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

๒๑. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ คงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตำแหน่งเดียว
พลเรือโท สินธุ์ กมลนาวิน เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเศรษฐกิจ
จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อีกตำแหน่งหนึ่ง
เมื่อ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

๒๒. นายควิ บุณยเกตุ เป็นรัฐมนตรี
พลอากาศตรี ยุฬ เจียม โกมลมิตร์ เป็นรัฐมนตรี
พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์รณรงค์ เป็นรัฐมนตรี
เมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๐

๗ มีนาคม ๒๔๘๕ – ๑ สิงหาคม ๒๔๘๗

△

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๘๕ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา พลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน และนายปรีดี พนมยงค์ ลงนามในประกาศ พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

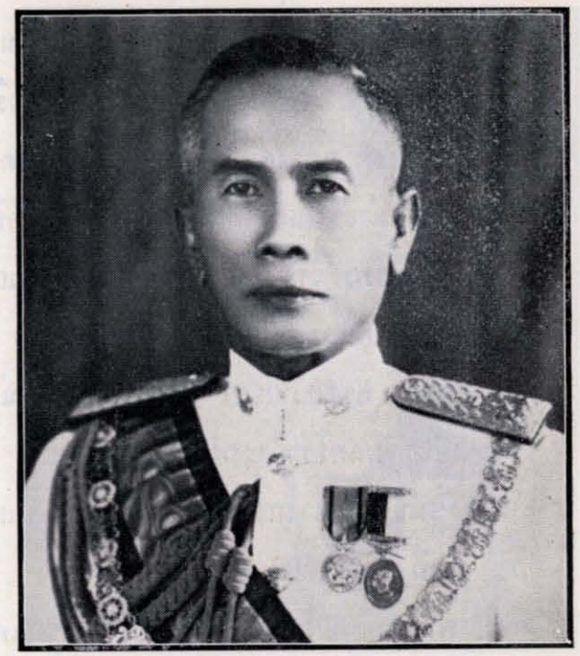

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๒. พลตรี พิชิต เกรียงศักดิ์พิชิต	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	๔. นาวาอากาศเอก เที่ยร เก่งระดมยิง	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๕. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๖. นายวิจิตร วิจิตรวาทการ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๗. พลตรี จรูญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ	๘. หม่อมหลวง เดช สนิทวงศ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
๙. นายพันตรี ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข	๑๐. พลเรือโท สินธุ์ กมลนาวิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๑๑. นายอุทัย แสงมณี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ	๑๒. พันตรี ควง อภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๓. พลโท มังกร พรหมโยธี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	๑๔. พลตำรวจตรี อดุล อดุลเดชจรัส	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๕. นายโป – ระ สมาหาร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย	๑๖. นาวาเอก ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๗. พันเอก ประยูร ภมรมนตรี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๑๘. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๙. นายเดือน บุนนาค	เป็นรัฐมนตรี	๒๐. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรี
๒๑. พลอากาศตรี บุญเจียม โกมลมิศร์	,,	๒๒. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชชันต์รังสฤษฎ์	,,
๒๓. นายวนิช ปานะนนท์	,,	๒๔. พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิรณรงค์	,,

ประกาศเมื่อ ๑๐ มีนาคม ๒๔๘๕

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๔๘๕ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๕ เล่ม ๕๙ ตอน ๑๘ หน้า ๕๑๘

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. พระยามไหสวรรย์ เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๔๘๕

๒. เนื่องจากได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม จึงปรับปรุงรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม

เป็นนายกรัฐมนตรี

ครั้งที่ ๒

๗ มีนาคม ๒๔๘๕ – ๑ สิงหาคม ๒๔๘๗

คณะรัฐมนตรีคณะนี้ได้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่อนุมัติร่างพระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดระเบียบราชการบริหารนครบาลเพชรบูรณ์ พุทธศักราช ๒๔๘๗ พุทธศักราช ๒๔๘๗ และร่างพระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดจัดสร้างพุทธบริมณฑล พุทธศักราช ๒๔๘๗ พุทธศักราช ๒๔๘๗ นายกรัฐมนตรีและคณะพ้นจากตำแหน่งยังคงรักษาการในตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๔๘๗

ประกาศเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๔๘๗

Legislative Institutional Repository of Thailand

พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
พลตรี ชูญ รัตนกุล เสริเริงฤทธิ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม และให้พ้นจาก
ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕

๓. นายวิจิตร วิจิตรวาทการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศ แทนจอมพล แปลก พิบูลสงคราม ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๘๕

๔. พันตรี ควง อภัยวงศ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และแต่งตั้งให้
เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ พลโท ชูญ รัตนกุล เสริเริงฤทธิ์ พ้นจากตำแหน่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ตั้งแต่
วันที่ ๘ กันยายน ๒๔๘๕

๕. พันเอก อุดมโยธา รัตนาวดี เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๒๔ ตุลาคม ๒๔๘๕

๖. พันตรี ควง อภัยวงศ์ ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ตั้งแต่วันที่ ๑๗
กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖

๗. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พาณิชย์ ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๔๘๖

๘. พันตรี หม่อมหลวงกรี เดชาติวงศ์ เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๓๐ มีนาคม ๒๔๘๖

๙. พลอากาศตรี เจียม อธึกเทวเดช โกมลมิศร์ ได้ขอกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง
รัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๔๘๖

๑๐. พันตรี หม่อมหลวงกรี เดชาติวงศ์ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๔๘๖

๑๑. นายพลตำรวจโท อดุล อดุลเดชจรัส รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองนายก
รัฐมนตรีอีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๑๔ กันยายน ๒๔๘๖

๑๒. นายเดือน บุนนาค เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พลอากาศตรี กาพย์
เทวฤทธิพันลึก ทัตตานนท์ เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๒๑ กันยายน ๒๔๘๖

๑๓. นายวิจิตร วิจิตรวาทการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้กราบถวายบังคมลา
ออกจากตำแหน่ง เนื่องจากได้รับแต่งตั้งเป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่
๑๘ ตุลาคม ๒๔๘๖

๑๔. นาวาอากาศเอก กาจ เก่งระดมยิง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ลาออกจาก
ตำแหน่ง เมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๔๘๖

๑๕. นายดิเรก ชัยนาม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายกอ มไหสวรรย์ สมยัคดิริ รัฐมนตรีสั่งราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ พลตรี ไชย ประทีปเสน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๔๘๖

๑๖. นายวนิช ปานะนนท์ รัฐมนตรีสั่งราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรี
สั่งราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
เมื่อ ๓๐ ตุลาคม ๒๔๘๖

๑๗. พลโท พิชิต เกรียงศักดิ์พิชิต รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหม พลโท สวัสดิ์ สวัสดิรณรงค์ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
กลาโหม เมื่อ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๖

๑๘. นายอุทัย แสงมณี พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ และแต่งตั้ง
ให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้ง นาวาเอก สังวรณ์ สุวรรณชีพ เป็น
รัฐมนตรี เมื่อ ๒๖ ธันวาคม ๒๔๘๖

๑๙. นายวนิช ปานะนนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ได้กราบถวายบังคมลาออกจาก
ตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗

๒๐. พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข ในขณะที่ประจำ
อยู่จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นรองนายกรัฐมนตรีอีกตำแหน่งหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่บริหารราชการ
ทั้งสิ้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ แทนนายกรัฐมนตรี เมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗

๒๑. พันตรี หม่อมหลวงกรี เดชาติวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม ได้
กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพื่อดำเนินกิจการของบริษัทส่งเสริมอุตสาหกรรมไทย
จำกัด ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๔๘๗

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๑

๑ สิงหาคม ๒๔๘๗ – ๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘

△

พันตรี ควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๔๘๗ นายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นผู้ลงนามในประกาศ นายปลอก วิเชียร ณ สงขลา ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลเรือโท สินธุ์ กมลนาวิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. พันตรี ควง อภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. นายเลิ้ง ศรีสมวงศ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๔. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. นายจิตร ศรีธรรมาธิเบศ ณ สงขลา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๖. พลเรือตรี ผัน นาวาวิจิตร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๗. หม่อมหลวงอุดม สนิทวงศ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๘. พลเรือโท สินธุ์ กมลนาวิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๙. พันตรี ควง อภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๐. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๑. นาวาเอก ยุง ศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๒. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๓. นายจิตร ศรีธรรมาธิเบศ ณ สงขลา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๔. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พันตรี ควง อภัยวงศ์
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๑
๑ สิงหาคม ๒๔๘๗ – ๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่นายกรัฐมนตรีและคณะ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง โดยอ้างเหตุผลว่าได้มีประกาศสันติภาพตามพระบรมราชโองการแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามประเพณีนิยมแห่งวิถีการเมืองและเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความเหมาะสมในอันที่จะยังมีตรภาพ และดำเนินการเจรจาทำความเข้าใจอันดีกับฝ่ายพันธมิตร เข้ารหารราชการแผ่นดิน เพื่อความวัฒนาถาวรของชาติสืบไป เมื่อ ๑๖ สิงหาคม ๒๔๘๘
ประกาศเมื่อ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘

Digital Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๕. นายเคือน ขุนนาค เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๖. นายศรีธรรมราช กาญจนโชติ เป็นรัฐมนตรี
๑๗. พลตรี พิน อมรวิสัยสรเดช เป็นรัฐมนตรี
๑๘. นาวาเอก ทหาร ขำหิรัญ เป็นรัฐมนตรี
๑๙. นาวาเอก ชลิต กุลกำมังร เป็นรัฐมนตรี
๒๐. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาคโยธารักษ์ เป็นรัฐมนตรี
๒๑. นายโป่ – ระ สมาหาร เป็นรัฐมนตรี
๒๒. พลเอก พจน์ พหลโยธิน เป็นรัฐมนตรี

ประกาศเมื่อ ๒ สิงหาคม ๒๔๘๗

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๔๘๗ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน

นโยบายรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๗ เล่ม ๖๑ หน้า ๑๕๑๔

คณะรัฐมนตรีชุดนี้มีการเปลี่ยนแปลง คือ

๑. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาคโยธารักษ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม .
เมื่อ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๘๗

๒. นายโป – ระ สมาหาร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายประหวบ ขุนนาค เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
พันเอก เรือง เรืองวิระยุทธ เป็นรัฐมนตรี
นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เป็นรัฐมนตรี
พลอากาศตรี กาพย์ เทวฤทธิพันลึก ทัตตานนท์ เป็นรัฐมนตรี
เมื่อ ๕ กันยายน ๒๔๘๗

๓. พลโท ทิระ วิชิตสงคราม เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๘๗

๔. หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากสุขภาพไม่สมบูรณ์ ตั้งแต่ ๒๐ กันยายน ๒๔๘๗

๕. นายศรีธรรมราช กาญจนโชติ รัฐมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๔๘๘

๖. พลโท ทิระ วิชิตสงคราม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
เมื่อ ๖ มกราคม ๒๔๘๘

๗. พันตรี ควง อภัยวงศ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ อีกตำแหน่งหนึ่ง
นายเลัง ศรีสมวงศ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายเคือน ขุนนาค พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
เมื่อ ๑๐ มกราคม ๒๔๘๘

๘. หม่อมหลวง อุดม สนิทวงศ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ตั้งแต่ ๑๙ มีนาคม ๒๔๘๘

๙. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่ ๒ พฤษภาคม ๒๔๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๒

๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ – ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘

△

นายทวี บุณยเกตุ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ เมื่อ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ นายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นผู้ลงนามในประกาศ พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

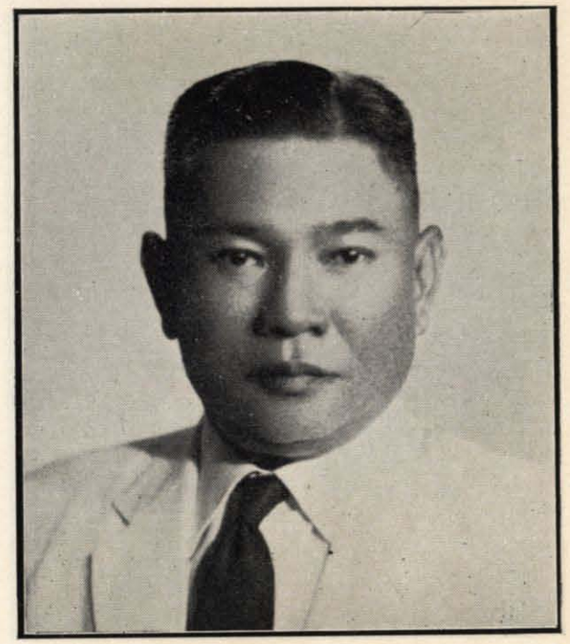

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายดิเรก ชัยนาม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๕. พลอากาศโท หลวงเทวฤทธิพันลึก	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๗. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๙. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๑. นายดิเรก ชัยนาม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๓. นายเดือน บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๕. นายพลตำรวจเอก อดุล อดุลเดชจรัส	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๗. นายทวี ตะเวทิกุล	เป็นรัฐมนตรี
๑๙. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	,,
๒๑. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	,,
๒๓. นายถวิล อุดล	,,
๒๕. นายทอง กันทาธรรม	,,
๒๗. หลวงบรรณกรโกวิท	,,
๒๙. นายวุฒิ สุวรรณรักษ์	,,
๒. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๔. พลเรือตรี สังวร สุวรรณชีพ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๖. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๘. นายประจวบ บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๑๐. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๒. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๔. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๖. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๘. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	เป็นรัฐมนตรี
๒๐. พระศรีรณสารวิศวกรรม	,,
๒๒. นายเตียง ศิริขันธ์	,,
๒๔. นายพึ่ง ศรีจันทร์	,,
๒๖. นายสงวน ตุลารักษ์	,,
๒๘. นายจำลอง ดาวเรือง	,,

ประกาศเมื่อ ๑ กันยายน ๒๔๘๘

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ ๑ กันยายน ๒๔๘๘ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน คำแถลงนโยบายของรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๘ เล่ม ๖๒ ตอน ๔๗ หน้า ๑๓๐๕

นายทวี บุณยเกตุ

เป็นนายกรัฐมนตรี

๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๘ – ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่นายกรัฐมนตรีพร้อมทั้งคณะ ได้ลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘ โดยอ้างเหตุว่า ได้พิจารณาเห็นว่า ภารกิจอันเร่งด่วนที่รัฐบาลคณะนี้พึงปฏิบัติได้สำเร็จลุล่วงไปแล้ว ต่อไปนี้ก็มีปัญหาการเมืองและการทำความเข้าใจกับฝ่ายสัมพันธมิตร จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่เหมาะสมได้เข้ามาบริหารราชการสืบแทนต่อไป ประกาศลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘

Legislative Institution Research Group Thailand

หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช

เป็นนายกรัฐมนตรี

๑๗ กันยายน ๒๔๘๘ -- ๓๑ มกราคม ๒๔๘๙

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่สภาผู้แทนราษฎรชุดที่ให้ความไว้วางใจได้สิ้นสุดลง เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๔๘๘ โดยพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๘

รัฐบาลชุดนี้ได้รักษาการไปจนถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๔๘๙ ซึ่งเป็นวันตั้งนายกรัฐมนตรีใหม่ ตามรัฐธรรมนูญ

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๓

๑๗ กันยายน ๒๔๘๘ – ๓๑ มกราคม ๒๔๘๙

△

หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๔๘๘ นายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ลงนามในประกาศ พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายพลตำรวจเอก อดุล อดุลเดชจรัส	เป็นรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข	๒. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. นายดิเรก ชัยนาม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	๔. หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ	๖. หม่อมหลวงอุดม สนิทวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการอุตสาหกรรม
๗. นายสรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	๘. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. พระยานลราชสุวัจน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	๑๐. พระตีรณสารวิศวกรรม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๑. นายประจวบ บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการสาธารณสุข	๑๒. นายทวี ตะเวทิกุล	เป็นรัฐมนตรี
๑๓. นายสงวน ตุลารักษ์	เป็นรัฐมนตรี	๑๔. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	,,
๑๕. นายเตียง ศิริขันธ์	,,	๑๖. นายทอง กันทาธรรม	,,
๑๗. นายพึ่ง ศรีจันทร์	,,	๑๘. นายจำลอง ดาวเรือง	,,
๑๙. นายจรูญ สืบแสง	,,	๒๐. พระสุทธิอรรถนฤมนตร์	,,
๒๑. เจ้าวรทัศน์ ณ ลำพูน	,,	๒๒. นายชิต เวชประสิทธิ์	,,

ประกาศเมื่อ ๑๘ กันยายน ๒๔๘๘

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ ๑๘ กันยายน ๒๔๘๘ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกันนั้น นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๘ เล่ม ๖๒ ตอน ๕๒ หน้า ๑๔๒๖

คณะรัฐมนตรีชุดนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามลำดับ คือ

๑. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากสุขภาพไม่ดี เมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๔๘๘

๒. พลโท จิระ วิชิตสงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เป็นรัฐมนตรี นายถวิล อุดล เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๔๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๔

๓๑ มกราคม ๒๔๘๙ – ๒๔ มีนาคม ๒๔๘๙

△

พันตรี ควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๔๘๙ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล เป็นผู้ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

. พระยาศรีวิสารวาจา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
. พระสุทธิอรรถนฤมนตร์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
. พระยาอัษราชทรงสิริ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
. นายประจวบ บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
. พันตรี ควง อภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
. พระดิเรกสารวิศวกรรม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
. พันเอก น้อม เกตุนุติ	เป็นรัฐมนตรี
. หลวงอังคณานุรักษ์	,,
. นายใหญ่ ศวิตชาต	,,
. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	,,
๒. หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๔. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๖. พลโท หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๘. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๐. เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๒. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๔. นายชม จารุรัตน์	เป็นรัฐมนตรี
๑๖. นายเลียง ไชยกาล	,,
๑๗. นายสุวิชช พันธเศรษฐ	,,
๒๐. นายฟอง สิทธิธรรม	,,

ประกาศเมื่อ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๙

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๗ ถึง ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๙ และได้รับความไว้วางใจใน ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๙ นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือ

ราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๙ เล่ม ๖๓ ตอน ๙ หน้า ๑๖๑

พันตรี ควง อภัยวงศ์
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๒
๓๑ มกราคม ๒๔๘๙ – ๒๔ มีนาคม ๒๔๘๙

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ร่างพระราช บัญญัติ คุ้มครอง ค่าใช้จ่าย ของประชาชนใน ภาวะคับขัน พ.ศ. ๒๔๘๙ ซึ่งนายทองอินทร์ ภริพัฒน์ (อุบลราชธานี) เป็นผู้เสนอ รัฐบาลได้แถลงให้สภาทราบแล้วว่า รัฐบาลไม่สามารถปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินั้นได้ และเกรงจะเป็นการเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป แต่สภา ฯ ได้ลงมติรับหลักการ โดยคะแนนเสียง ๖๕ ต่อ ๖๓ รัฐมนตรีทั้งคณะจึงได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๔๘๙ ประกาศเมื่อ ๒๕ มีนาคม ๒๔๘๙

LIRI Legislative Institutional Repository of Thailand

นายปรีดี พนมยงค์

เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๑

๒๘ มีนาคม ๒๔๘๘ — ๘ มิถุนายน ๒๔๘๘

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๔๘๘ และตามมาตรา ๘๕ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีซึ่งบริหารราชการแผ่นดินอยู่ก่อนวันใช้รัฐธรรมนูญนี้ อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการไปจนกว่าจะได้ตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่

เมื่อได้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกพฤฒสภา และเลือกซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ได้มีการเปิดประชุมสภาทั้งสอง ต่อจากนั้นก็จะได้ดำเนินการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีต่อไป คณะรัฐมนตรีชุดเก่าจึงต้องออกไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะรัฐมนตรีคณะนี้ ได้กราบถวายบังคมลาตามระเบียบ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๘๘

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๕

๒๔ มีนาคม ๒๔๘๙ – ๑ มิถุนายน ๒๔๘๙

△

นายปรีดี พนมยงค์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๘๙ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิด เป็นผู้ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พระยามานวราชเสวี ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรี ดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลโท จิระ วิชิตสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๒. นายปรีดี พนมยงค์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. นายดิเรก ชัยนาม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๔. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๕. พระยาสุนทรพิพิธ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข	๖. นายสงวน จุฑะเตมีย์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๗. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	๘. หม่อมหลวง กรี เดชาติวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๙. พันเอกช่วง เชวงศักดิ์สงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	๑๐. หลวงชำนาญนิติเกษตร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๑. นายเดือน บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๑๒. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๑๓. ขุนระดับคดี	เป็นรัฐมนตรี	๑๔. นายวิโรจน์ กมลพันธ์	เป็นรัฐมนตรี
๑๕. พันเอก ทวน วิชัยขัทคะ	"	๑๖. นายอ้น บุนนาค	"

ประกาศเมื่อ ๒๔ มีนาคม ๒๔๘๙

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ ๒๕ มีนาคม ๒๔๘๙ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน คำแถลงนโยบายของรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๙ เล่ม ๖๓ ตอน ๑๖ หน้า ๓๗๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๖

๘ มิถุนายน ๒๔๘๙ – ๙ มิถุนายน ๒๔๘๙

△

นายปรีดี พนมยงค์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๔๘๙ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล เป็นผู้ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พันตรี วิลาศ โอสถานนท์ ประธานพฤฒสภา และนายเกษม บุญศรี ประธานสภาผู้แทน ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

คณะรัฐมนตรีคณะนี้ยังมิได้มีการแต่งตั้ง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อานันทมหิดล ได้สวรรคตด้วยพระแสงปืน เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๘๙

นายปรีดี พนมยงค์ นายกรัฐมนตรี จึงได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพราะเหตุที่กล่าวข้างต้น ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๘๙

นายปรีดี พนมยงค์
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๒
๘ มิถุนายน ๒๔๘๙ – ๕ มิถุนายน ๒๔๘๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายปรีดี พนมยงค์

เป็นนายกรัฐมนตรี

ครั้งที่ ๓

๑๑ มิถุนายน ๒๔๘๙ — ๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๙

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่นายกรัฐมนตรีได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เนื่องด้วย ตรากตรำ ทำงาน ฉลองคุณประเทศชาติ มาเป็นเวลาพอสมควร รู้สึกว่าอนามัยได้เสื่อมโทรมลง ไม่สามารถจะปฏิบัติภารกิจของรัฐได้เต็มที่ จึงได้ลาออกเมื่อ ๒๑ สิงหาคม ๒๔๘๙

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๗

๑๑ มิถุนายน ๒๔๘๙ – ๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๙

△

นายปรีดี พนมยงค์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๔๘๙ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ชั่วคราวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑ ประกอบด้วย พระสุธรรมวินิจฉัย พระยานลราชสุวัจน์ และนายสงวน ตุฑะเตมีย์ เป็นผู้ลงนามในประกา

พันตรี วิลาศ โอสถานนท์ ประธานพฤฒสภา และนายเกษม บุญศรี ประธานสภาผู้แทน ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลโท จิระ วิชิตสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๒. นายปรีดี พนมยงค์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. นายดิเรก ชัยนาม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๔. นายทวี บุณยเกตุ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๕. พระยาลุนทรพิพิธ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข	๖. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๗. หม่อมหลวง กรี เดชาติวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	๘. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๙. พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	๑๐. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๑. นายเตือน บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๑๒. พันเอก ทวน วิชัยขัทคะ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๓. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	๑๔. พันเอก พระยาสุรพันธเสนี	เป็นรัฐมนตรี
๑๕. ขุนระดับคดี	เป็นรัฐมนตรี	๑๖. นายวิโรจน์ กมลพันธ์	,,

ประกาศเมื่อ ๑๑ มิถุนายน ๒๔๘๙

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๔๘๙ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน คำแถลงนโยบายของรัฐบาลคณะ

ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๙ เล่ม ๖๓ ตอน ๔๒ หน้า ๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๘

๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๙ – ๓๐ พฤษภาคม ๒๔๙๐

△

พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๙ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย กรมขุนชัยนาทนเรนทร และพระยามานวราชเสวี เป็นผู้ลงนามในประกาศ พันตรี วิลาศ โอสถานนท์ ประธานพฤฒสภา และนายเกษม บุญศรี ประธานสภาผู้แทน เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๑
๒๓ สิงหาคม ๒๔๘๙ – ๓๐ พฤษภาคม ๒๔๙๐

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายดิเรก ชัยนาม	เป็นรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๒. พลโท จิระ วิชิตสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	๔. นายจรูญ สืบแสง	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๕. พระยาสุนทรพิพิธ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข	๖. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๗. หม่อมหลวง กรี เดชาติวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	๘. พันตรี วิลาศ โอสถานนท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๙. พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	๑๐. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๑. นายเตือน บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๑๒. พันเอก ทวน วิชัยขัทคะ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๓. นายจำลอง ดาวเรือง	เป็นรัฐมนตรี	๑๔. นายเตียง ศิริขันธ์	เป็นรัฐมนตรี
๑๕. นายทองเปลว ชลภูมิ	,,	๑๖. หม่อมเจ้า นนทิยาวัต สวัสดิวัฒน์	,,
๑๗. นายเย็น พาณิชวิทย์	,,	๑๘. นายวิโรจน์ กมลพันธ์	,,

ประกาศเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๘๙

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๘๙ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๙ เล่ม ๖๓ ตอน ๕๖ หน้า ๓

คณะรัฐมนตรีคณะนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามลำดับ คือ

๑. นายทอง กันทาธรรม เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๑ ธันวาคม ๒๔๘๙

๒. หม่อมหลวง กรี เดชาติวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๐ เนื่องในการไปตรวจราชการโดยทางรถไฟสายพม่า – กาญจนบุรี รถคันที่ท่านรัฐมนตรีโดยสารนั้น ได้พลัดตกจากสะพานทั้งคัน ทั้งนี้ปรากฏว่ามีเพลิงไหม้เสาสะพานนั้นอยู่ก่อน นายดิเรก ชัยนาม รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๐

๓. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อีกตำแหน่งหนึ่ง นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๐

๔. นายเตียง ศิริขันธ์ รัฐมนตรี ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองตัวแทนในการประชุมระหว่างไทยกับฝรั่งเศส เมื่อ ๑๐ เมษายน ๒๔๙๐

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะเหตุที่สมควรกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพื่อให้มีการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่ (ภายหลังที่ได้มีบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งนายควง อภัยวงศ์ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ เป็นผู้เสนอ) ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๔๙๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์

เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๒

๓๐ พฤษภาคม ๒๔๙๐ – ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะได้มีการรัฐประหารขึ้นโดยคณะทหาร เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ และใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๔๙๐ โดยให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับเดิมเสีย เป็นผลให้สภาผู้แทนและพฤฒสภา ถูกยุบไป เลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้นแทน

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑๙

๓๐ พฤษภาคม ๒๔๙๐ – ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐

△

พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๔๙๐ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย กรมขุนชัยนาทนเรนทร และพระยามานวราชเสวี เป็นผู้ลงนามในประกาศ พลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี ประธานพฤฒสภา และนายพึ่ง ศรีจันทร์ ประธานสภาผู้แทน เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. นายเดือน บุนนาค	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๓. นายวิจิตร ลุลิตานนท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๕. พันเอก ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๗. นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๙. นายเดือน บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๑. พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๓. พันเอก ทวน วิชัยขัทคะ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๕. นายเอื้อน พาณิชวิทย์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๑๗. นายทอง กันทาธรรม	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๙. นายชิต เวชประสิทธิ์	เป็นรัฐมนตรี
๒๑. ขุนระดับคดี	,,

๒. พลโท จิระ วิชิตสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๔. นายอรรถกิตติ พนมยงค์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๖. นายแสง สุทธิพงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๘. พระยาประกิตกลศาสตร์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๐. พระยาสุนทรพิพิธ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๒. นายเดือน บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๔. หม่อมเจ้า นนทิยาวัต สวัสดิวัฒน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๑๖. นายจำลอง ดาวเรือง	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๘. นายวิโรจน์ กมลพันธ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒๐. หลวงนรัตถรักษา	เป็นรัฐมนตรี

ประกาศเมื่อ ๓๑ พฤษภาคม ๒๔๙๐

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๙๐ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๙๐ เล่ม ๖๔ ตอน ๒๖ หน้า ๑๔๖๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ – ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑

△

นายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการ เมื่อ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย กรมขุนชัยนาทนเรนทร พระองค์เจ้าอลงกฎ พระองค์เจ้าธานีนิวัต พระยามานวราชเสวี และนายพลตำรวจเอก อดุล อดุลเดชจรัส เป็นผู้ลงนามในประกาศ และคณะอภิรัฐมนตรี ซึ่งลงนามในประกาศตั้งนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้น เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการทั้ง ๕ ท่าน มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

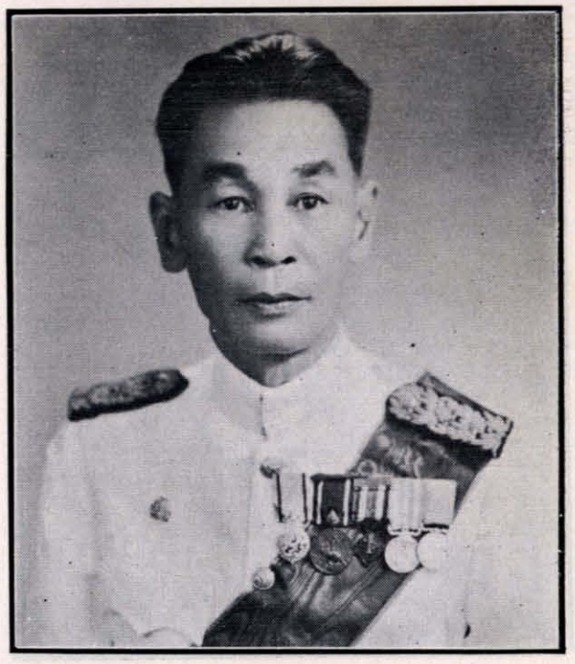

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. หม่อมเจ้า วิวัฒนไชย ไชยันต์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. นายประจวบ บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๕. พลโท หลวงชาตินักรบ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๗. นายควง อภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๙. หม่อมหลวง อุดม สนิทวงศ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๑. พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๓. หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๕. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๗. หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช	เป็นรัฐมนตรี
๑๙. นาวาเอก พระยาวิชิตชลธี	,,
๒๑. หลวงอังคณานุรักษ์	,,
๒. พระยาศรีวิสารวาจา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๔. พลเรือตรี เล็ก สุมิตร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๖. พันเอกน้อม เกตุนุติ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๘. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๐. หม่อมหลวง เดช สนิทวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๒. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๔. นายเลื่อน ศราภัยวาณิช	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๖. นายชม จารุรัตน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๑๘. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	เป็นรัฐมนตรี
๒๐. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	,,

ประกาศเมื่อ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๙๐

รัฐบาลแถลงนโยบายและวุฒิสภาได้อภิปรายนโยบายของรัฐบาลในวันที่ ๒๗ – ๒๘ และ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ จึงได้ให้ความไว้วางใจ นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๙๐ เล่ม ๖๔ ตอน ๖๐ หน้า ๓๒๑๓

คณะรัฐมนตรี ได้มีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

๑. นายควง อภัยวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑๘ พฤจิกายน ๒๔๙๐

๒. หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการแทน เมื่อ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐

๓. นายใหญ่ ศวิตชาต เป็นรัฐมนตรี นายสอ เศรษฐบุตร เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๔ ธันวาคม ๒๔๙๐

นายควง อภัยวงศ์
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๓
๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ — ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง โดยที่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนใหม่ ตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว และได้ดำรงตำแหน่งมาครบ ๙๐ วัน ลาออกเมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายควง อภัยวงศ์

เป็นนายกรัฐมนตรี

ครั้งที่ ๔

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ – ๘ เมษายน ๒๔๙๑

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๘ เมษายน ๒๔๙๑ โดยอ้างในใบลานั้นว่า เนื่องจากคณะรัฐประหาร เมื่อ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ ยังคัยให้ลาออกภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันที่ไปแจ้ง (๖ เมษายน ๒๔๙๑)

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๑

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ – ๘ เมษายน ๒๔๙๑

△

นายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย กรมขุนชัยนาทนเรนทร พระองค์เจ้าอลงกฎ พระองค์เจ้าธานีนิวัต พระยามานวราชเสวี และนายพลตำรวจเอก อดุล อดุลเดชจรัส เป็นผู้ลงนามในประกาศ กรมขุนชัยนาทนเรนทร ประธานคณะอภิรัฐมนตรี เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. หม่อมเจ้า วิวัฒนไชย ไชยันต์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๒. พระยาศรีวิสารวาจา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๓. พลเรือตรี เล็ก สุมิตร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๔. พลโท หลวงชาตินักรบ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๕. นาวาเอก พระยาวิชิตชลธี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการกลาโหม
๖. หม่อมเจ้า สิทธิพร กฤดากร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๗. พันเอก น้อม เกตุนุติ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๘. หม่อมหลวง อุดม สนิทวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๙. นายชม จารุรัตน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๐. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๑. นายควง อภัยวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๒. นายศรีเสนา สมบัติศิริ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๓. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๔. หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๕. นาวาเอก หลวงศุภชลาศัย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๖. หม่อมหลวง เดช สนิทวงศ์	เป็นรัฐมนตรี
๑๗. หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช	เป็นรัฐมนตรี
๑๘. นายใหญ่ สวิตชาต	,,
๑๙. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	,,
๒๐. นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	,,
๒๑ นายถัด พรหมมานพ	,,
๒๒. นายฟอง สิทธิธรรม	,,
๒๓. นาวาอากาศเอก หม่อมเจ้ารังษิยากร อาภากร	,,
๒๔. นายชวลิต อภัยวงศ์	,,

ประกาศเมื่อ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑

รัฐบาลแถลงนโยบายและรัฐสภาได้อภิปรายนโยบายของรัฐบาลเป็นเวลากระทรวง เมื่อวันที่ ๙ ถึงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๔๙๑ รวม ๕ วัน จึงได้ให้ความไว้วางใจ นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๙๑ เล่ม ๖๕ ตอน ๑๔ หน้า ๘๗๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๒

๘ เมษายน ๒๔๙๑ – ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๒

△

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๔๙๑ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประกอบด้วย กรมขุนชัยนาทนเรนทร พระองค์เจ้าอลงกฎ พระองค์เจ้าธานีนิวัต และนายพลตำรวจเอก อดุล อดุลเดชจรัส เป็นผู้ลงนามในประกาศ (พระยามานวราชเสวี ไม่ได้ลงนาม) กรมขุนชัยนาทนเรนทร ประธานคณะอภิรัฐมนตรี เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

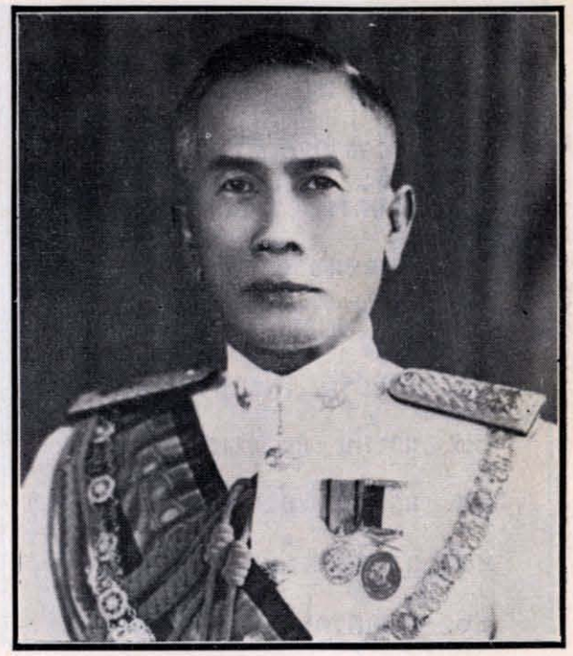

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลโท หลวงชาตินักรบ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. พลเรือตรี หลวงพลสินธวาณัติก์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. พระยาโทณวนิกมนตรี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. พลตรี หม่อมเจ้าปริดิเทพพงษ์ เทวกุล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. นายพจน์ สารสิน	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๖. พระยาบริรักษ์เวชชการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๗. พันเอก หม่อมสนิทวงศ์เสนี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๘. นาวาเอก หลวงประสิทธิ์จักรการ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๙. พระยาพจนานุกร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๑๐. พันเอก น้อม เกตุนุติ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๑. พันเอก พระยาศรีพิชัยสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๒. พระยามไหสวรรย์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๓. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๔. พระยาจินดารักษ์	

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๓
๘ เมษายน ๒๔๙๑ – ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๒

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับถาวร) เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๕. นายเลิ่ง ไชยกาล เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๖. พระมนูภาณวิมลศาสตร์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๗. พลโท มังกร พรหมโยธี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๘. นาวาอากาศเอก หม่อมเจ้ารังษิยากร อาภากร เป็นรัฐมนตรี
๑๙. นายกิจจา วัฒนสินธุ์ เป็นรัฐมนตรี
๒๐. นายเชมชาติ บุณยรัตนพันธุ์ เป็นรัฐมนตรี
๒๑. นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ เป็นรัฐมนตรี
๒๒. นายปฐม โพธิ์แก้ว เป็นรัฐมนตรี
๒๓. นายฟื้น สุพรรณสาร เป็นรัฐมนตรี
๒๔. นายวรการบัญชา เป็นรัฐมนตรี
๒๕. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ เป็นรัฐมนตรี
๒๖. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์ เป็นรัฐมนตรี

ประกาศเมื่อ ๑๕ เมษายน ๒๔๙๑

รัฐบาลแถลงนโยบายและรัฐสภาได้อภิปรายนโยบายของรัฐบาลเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๔๙๑ และได้ให้ความไว้วางใจในวันเดียวกัน

นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๙๑ เล่ม ๖๕ ตอน ๒๒ หน้า ๑๖๐๙

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

๑. พระยามไหสวรรย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๙๑
๒. พลตรี เภา เพียรเลิศ ยริภัณฑ์ยุทธกิจ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แทน เมื่อ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๙๑
๓. นาวาเอก หลวงประสิทธิ์จักรการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๑
๔. พระยาโทณวนิกมนตรี พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
พระยาพนานุชร พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
พันเอก พระยาศรีพิชัยสงคราม พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
และ นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรี
เมื่อ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๑
๕. หม่อมเจ้า วิวัฒนไชย ไชยันต์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
พระช่วงเกษตรศิลปการ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
พลโท พระยาเทพหัสดิน เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิรณชัย สวัสดิเกียรติ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
และ หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
เมื่อ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๑
๖. หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑ มกราคม ๒๔๙๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๓

๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๒ – ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔

△

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๙๒ กรมขุนชัยนาทนเรนทร ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เป็นผู้ลงพระนามในประกาศ เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ ประธานรัฐสภา เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๒. หม่อมเจ้า วิวัฒนไชย ไชยันต์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. นายเสวตร เป็ยมพงศ์สานต์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	๔. นายวรการบัญชา	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๕. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๖. นายพจน์ สารสิน	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๗. พระยาบริรักษ์เวชชการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข	๘. พันเอก น้อม เกตุนุติ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๙. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม	๑๐. พระช่วงเกษตรศิลปการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๑๑. นายฟื้น สุพรรณสาร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ	๑๒. พลโท พระยาเทพหัสดิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๓. นายปฐม โพธิ์แก้ว	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม	๑๔. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๔
๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๒ – ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๒

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะคณะบริหารประเทศชั่วคราว ได้ประกาศให้นำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับลงวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕ กลับมาใช้ เมื่อ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๕. พลโท มังกร พรหมโยธี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๖. นายเลียง ไชยกาล เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๗. พระมนูภาณวิมลศาสตร์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๘. นายเขมชาติ บุณยรัตพันธุ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๙. พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิเกียรติ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒๐. พลตรี ชลอ ปลดปร่ปักษ์ พิบูลภาณุวัฒน์ เป็นรัฐมนตรี
๒๑. นาวาเอก หลวงสุนาวินวิวัฒ เป็นรัฐมนตรี
๒๒. พันเอก บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นรัฐมนตรี
๒๓. หลวงอรรถพรพิศาล เป็นรัฐมนตรี
๒๔. ขุนคงฤทธิศึกษากร เป็นรัฐมนตรี
๒๕. ร้อยเอก ประเสริฐ สุคยรรทัต เป็นรัฐมนตรี
๒๖. นายเทพ โชตินุชิต เป็นรัฐมนตรี

ประกาศเมื่อ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๙๒

รัฐบาลแถลงนโยบายในสภาผู้แทน มีการอภิปรายรวม ๑๑ วัน และได้อภิปรายในวุฒิสภาอีก ๓ วัน สภาผู้แทนจึงได้ลงมติให้ความไว้วางใจเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๔๙๒

นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๙๒ เล่ม ๖๖ ตอน ๓๙ หน้า ๘๔๒๙

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

๑. หม่อมเจ้า วิวัฒนไชย ไชยันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ก้ราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนายพจน์ สารสิน เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
เมื่อ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๙๒

๒. พลตรี ชลอ ปลดปร่ปักษ์ พิบูลภาณุวัฒน์ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
นาวาเอก หลวงสุนาวินวิวัฒ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
พันเอก บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
หลวงอรรถพรพิศาล รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
ขุนคงฤทธิศึกษากร รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ร้อยเอก ประเสริฐ สุคยรรทัต รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายเทพ โชตินุชิต รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
เมื่อ ๑๖ มกราคม ๒๔๙๓

๓. นายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้ก้ราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง นายวรการบัญชา เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
เมื่อ ๑ มีนาคม ๒๔๙๓

๔. นายร้อยตำรวจโท สงกรานต์ อุดมสิทธิ์ เป็นรัฐมนตรี และนายเสริ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๑๓ มิถุนายน ๒๔๙๓

๕. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
พระมนูภาณวิมลศาสตร์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายเลียง ไชยกาล พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
เมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๔๙๓

๖. นายพันตำรวจตรี สงกรานต์ อุดมสิทธิ์ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายเสริ อิศรางกูร ณ อยุธยา รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
เมื่อ ๒๘ กันยายน ๒๔๙๓

๗. นายปรีดี พนมยงค์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
นายเขมชาติ บุณยรัตพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายเลียง ไชยกาล พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
หลวงอรรถพรพิศาล พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายเสมอ กัณฑาจันทร์ เป็นรัฐมนตรี
เมื่อ ๑๑ มกราคม ๒๔๙๔

๘. นายพันตำรวจตรี สงกรานต์ อุดมสิทธิ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
เมื่อ ๒๒ มกราคม ๒๔๙๔

๙. พลตรี สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิเกียรติ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และเป็นรองนายกรัฐมนตรี
เมื่อ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๔

๑๐. นายเสมอ กัณฑาจันทร์ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
เมื่อ ๑ มิถุนายน ๒๔๙๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๔

๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ – ๖ ธันวาคม ๒๔๙๔

△

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศตั้งและแต่งตั้งรัฐมนตรีชั่วคราวลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ คณะบริหารประเทศชั่วคราว เป็นผู้ลงนามในประกาศ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิเกียรติ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี	๒. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. หลวงวิจิตรวาทการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	๔. นายวรการบัญชา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ	๖. พลโท สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย สวัสดิเกียรติ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๗. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชชันต์รังสฤษฎ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์	๘. พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. พลเอก มังกร พรหมโยธี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๑๐. นายเขมชาติ บุณยรัตพันธุ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๑. พระยาบริรักษ์เวชชการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข	๑๒. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๑๓. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี	เป็นรัฐมนตรี	๑๔. พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒ	เป็นรัฐมนตรี
๑๕. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	เป็นรัฐมนตรี	๑๖. พระนิติธารณ์พิเศษ	เป็นรัฐมนตรี

ประกาศเมื่อ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔

คณะรัฐมนตรีคณะนี้ไม่ได้แถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

๑. พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เมื่อ ๑ ธันวาคม ๒๔๙๔

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม

เป็นนายกรัฐมนตรี

ครั้งที่ ๕

๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ – ๖ ธันวาคม ๒๔๒๔

คณะรัฐมนตรีชั่วคราวได้แจ้งไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ดำเนินการจัดตั้งนายกรัฐมนตรีต่อไป และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งจอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดิน เมื่อ ๖ ธันวาคม ๒๔๙๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม

เป็นนายกรัฐมนตรี

ครั้งที่ ๖

๖ ธันวาคม ๒๔๘๔ – ๒๓ มีนาคม ๒๔๘๕

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๘๔ และในมาตรา ๑๒๑ บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป และพ้นจากตำแหน่งเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภท ๑ เข้ารับหน้าที่ คือเมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๔๘๕

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๕

๖ ธันวาคม ๒๔๘๔ – ๒๓ มีนาคม ๒๔๘๕

△

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๘๔ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พลเอก พระประจนปัจจนึก ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราโชงการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลเอก ผิน ชุณหะวัณ	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๒. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. นายวรการบัญชา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
๖. พระยาบริรักษ์เวชชการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสาธารณสุข
๗. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม
๘. พลอากาศเอก ฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๙. หลวงวิจิตรวาทการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๐. พลตรี บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๑. พระนิติธารณ์พิเศษ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๒. พลเอก มังกร พรหมโยธี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๓. พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์	เป็นรัฐมนตรี
๑๔. พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒ	เป็นรัฐมนตรี
๑๕. นายพันตำรวจเอก ลม้าย อุทยานานนท์	เป็นรัฐมนตรี
๑๖. นายเลื่อน พงษ์โสภณ	เป็นรัฐมนตรี
๑๗. พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร	เป็นรัฐมนตรี
๑๘. พลเรือตรี หลวงชำนาญอรรถยุทธ์	เป็นรัฐมนตรี
๑๙. นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์	เป็นรัฐมนตรี
๒๐. พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ	เป็นรัฐมนตรี
๒๑. พลโท เดช เดชประดิยุทธ	เป็นรัฐมนตรี
๒๒. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์	เป็นรัฐมนตรี
๒๓. นายเขมชาติ บุณยรัตพันธุ์	เป็นรัฐมนตรี
๒๔. พันเอก ศิริ สิริโยธิน	เป็นรัฐมนตรี
๒๕. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี	เป็นรัฐมนตรี

ประกาศเมื่อ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ ๑๑ ธันวาคม ๒๔๘๔ และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ความไว้วางใจในวันเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๘๔ เล่ม ๖๘ ตอน ๗๘ หน้า ๕๘๗๑

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

๑. พลเรือตรี หลวงสุนาวินวิวัฒ และ พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม พลตรี ประยูร ภมรมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง นายพันตำรวจเอก ลม้าย อุทยานานนท์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตราธิการ นายเลื่อน พงษ์โสภณ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม พลเรือตรี หลวงชำนาญอรรถยุทธ์ และ พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม พันเอก ศิริ สิริโยธิน เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ และ พลโท เดช เดชประดิยุทธ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ ๑๑ ธันวาคม ๒๔๘๔

๒. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ รัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อ ๑๕ ธันวาคม ๒๔๘๔

Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๖

๒๔ มีนาคม ๒๔๙๕ – ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

△

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๙๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พลเอก พระประยุทธนิกร ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
เป็นนายกรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๗
๒๔ มีนาคม ๒๔๙๕ – ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เนื่องจากสมาชิกชุดที่ให้ความไว้วางใจขณะเข้ารับหน้าที่สิ้นสุดลง (ออกตามวาระ) เมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลเอก ผิน ชุณหะวัณ	เป็นรองนายกรัฐมนตรี	๒. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	๔. พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. พลเรือตรี หลวงยุทธศาสตร์โกศล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์	๖. พลเรือโท หลวงสุนาวินวิวัฒ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
๗. พลอากาศเอก ฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	๘. พลตรี ขัญญุติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. พระนิติธารณ์พิเศษ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	๑๐. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๑๑. พลเอก มังกร พรหมโยธี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๑๒. นายวรการบัญชา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๓. พระยาบริรักษ์เวชชการ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	๑๔. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๕. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๖. พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๗. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๑๘. นายเชษฐา บุญยรัตพันธุ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๑๙. นายพันตำรวจเอก ลม้าย อุทยานานนท์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร
๒๐. พลเรือตรี หลวงชำนาญอรรถยุทธ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๑. พันเอก ประมาณ อดิเรกสาร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๒. นายพลตำรวจโท เผ่า ศรียานนท์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๓. พลโท เภช เตชประดิยุทธ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๔. พลโท หลวงสวัสดิ์สรยุทธ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๒๕. พลอากาศโท หลวงเชิดวุฒากาศ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒๖. พันเอก ศิริ สิริโยธิน เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๒๗. นายเลื่อน พงษ์โสภณ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศเมื่อ ๒๘ มีนาคม ๒๔๙๕

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ถึง ๔ เมษายน รวม ๒ วัน สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ความไว้วางใจ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๔๙๕

นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๔๙๕ เล่ม ๖๙ ตอน ๒๖ หน้า ๑๐๒๖

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

๑. นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๙๕
๒. พลอากาศตรี มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๙๕
๓. นายพลตำรวจตรี ลม้าย อุทยานานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๓๑ ตุลาคม ๒๔๙๕
๔. พลตรี ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรัฐมนตรีสังราชการสำนักนายกรัฐมนตรีอีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๔๙๔
๕. พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แทนพระนิติธารณ์พิเศษ ซึ่งถึงแก่อนิจกรรม (เมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๔๙๖) เมื่อ ๓๑ กรกฎาคม ๒๔๙๖
๖. ได้มีการปรับปรุงรัฐมนตรีใหม่บางท่าน คือ
(๑) พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการสำนักนายกรัฐมนตรี
(๒) พลโท บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
(๓) พลเรือโท หลวงสุนาวินวิวัฒ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
(๔) จอมพล ป. พิบูลสงคราม รองนายกรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร อีกตำแหน่งหนึ่ง
(๕) นายพลตำรวจตรี ลม้าย อุทยานานนท์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์
(๖) พลขัตวา ศิริ สิริโยธิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์ อีกตำแหน่งหนึ่ง
(๗) พลขัตวา ประมาณ อดิเรกสาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม อีกตำแหน่งหนึ่ง

ประกาศเมื่อ ๑๒ ธันวาคม ๒๔๙๖

๗. พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ เป็นรองนายกรัฐมนตรี เมื่อ ๒๕ ธันวาคม ๒๔๙๖
๘. พลเรือเอก หลวงยุทธศาสตร์โกศล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์
พลขัตวา ศิริ สิริโยธิน เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์
เมื่อ ๗ มกราคม ๒๔๙๗
๙. พันเอก นายวรการบัญชา พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ และแต่งตั้งให้เป็นรองนายกรัฐมนตรี เมื่อ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗
๑๐. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ อีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗
๑๑. นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๗
๑๒. พลโท ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๒๒ มีนาคม ๒๔๙๗
๑๓. พระยาวิรัชย์เวชชการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ขอกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๗

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๔. พลโท ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เมื่อ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๗

๑๕. จอมพล ผิน ชุณหะวัณ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๒๓ มิถุนายน ๒๔๙๗

๑๖. จอมพล แปลก พิบูลสงคราม พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๗

๑๗. พลตรี ศิริ สิริโยธิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๗

๑๘. พันตรี รักษ์ ปันยารชุน เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อ ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๗

๑๙. นายเชษฐา ปุณยรัตพันธุ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑ มิถุนายน ๒๔๙๘

๒๐. พลตรี ศิริ สิริโยธิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์ เมื่อ ๑๖ กรกฎาคม ๒๔๙๘

๒๑. พลเอก เดช เดชประดิยุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์ อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อ ๑๖ กรกฎาคม ๒๔๙๘

๒๒. ได้มีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี คือ

(๑) จอมพลอากาศ ฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี

(๒) พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์ พ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(๓) จอมพล แปลก พิบูลสงคราม พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อีกตำแหน่งหนึ่ง

(๔) พลเรือโท หลวงสุนาวินวิวัฒ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์

(๕) พลเรือเอก หลวงยุทธศาสตร์โกศล พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

(๖) พลตรี ประมาณ อดิเรกสาร พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

(๗) พลโท ไสว ไสวแสนยากร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

(๘) พลโท ถนอม กิตติขจร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์ เมื่อ ๒ สิงหาคม ๒๔๙๘

๒๓. ให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง คือ

๑. จอมพล ผิน ชุณหะวัณ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๒. พลเอก เดช เดชประดิยุทธ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์

๓. นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

๔. พลโท ประยูร ภมรมนตรี พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๔๙๘

๒๔. ได้มีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรี คือ

จอมพล ผิน ชุณหะวัณ พ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และ

พลโท ภัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อ ๑๙ เมษายน ๒๔๙๙

๒๕. หม่อมหลวง ชูชาติ กำภู เป็นรัฐมนตรี เมื่อ ๑๘ สิงหาคม ๒๔๙๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม

เป็นนายกรัฐมนตรี

ครั้งที่ ๘

๒๑ มีนาคม ๒๕๐๐ – ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เนื่องจากคณะทหารได้เข้ายึดอำนาจ ทำการรัฐประหาร เมื่อ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๗

๒๑ มีนาคม ๒๕๐๐ – ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐

△

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๐ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พลเอก พระประจนปัจจนึก ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. จอมพลอากาศฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี	เป็นรองนายกรัฐมนตรี	๒. จอมพลเรือ หลวงยุทธศาสตร์โกศล	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๓. จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๔. พันเอก นายวรการบัญชา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๕. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๖. พลโท บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๗. จอมพล ผิน ชุณหะวัณ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร	๘. นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	๑๐. จอมพลเรือ หลวงยุทธศาสตร์โกศล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๑๑. พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษฎ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๑๒. พลเอก เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๓. พลตรี ศิริ สิริโยธิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์	๑๔. จอมพลอากาศฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๕. พลตรี ประมาณ อดิเรกสาร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	๑๖. พลโท ถนอม กิตติขจร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๗. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	๑๘. พันตรี รักษ บันยารชุน	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๑๙. นายพลตำรวจตรี ลม้าย อุทยานานนท์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร	๒๐. พลอากาศโท เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๑. พลตรี ประภาส จารุเสถียร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย	๒๒. พันเอก หลวงบุรกรรมโกวิท	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๓. นายเลียง ไชยกาล	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	๒๔. พลเอก หลวงสวัสดิ์สรยุทธ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๒๕. พลตรี เฉลิม พงศ์สวัสดิ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๒๖. ขนคงฤทธิศึกษากร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒๗. นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ	๒๘. นายยศ อินทรโกมาลย์สุต	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์
๒๙. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข	๓๐. นายชิน รงวิรรณ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศเมื่อ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๐

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๐๐ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน

นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๕๐๐ เล่ม ๗๔ ตอน ๓๖ หน้า ๘๓๑

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

พลอากาศโท เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร

Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๘

๒๑ กันยายน ๒๕๐๐ – ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๐

นายพจน์ สารสิน

เป็นนายกรัฐมนตรี

๒๑ กันยายน ๒๕๐๐ – ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๐

△

นายพจน์ สารสิน เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๐๐ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พลเอก สุทธิ์ สุทธิสารรณกร ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีดังนี้

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลงเนื่องจากได้กราบถวายบังคมลาออกทั้งคณะ (เพราะได้ดำเนินการเลือกตั้งทั่วไปเสร็จสิ้นแล้ว) เมื่อ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๐๐

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลโท ถนอม กิตติขจร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๒. นายพจน์ สารสิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๔. นายวิบูลย์ ธรรมบุตร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
๕. นายสพรั่ง เทพหัสดิน ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	๖. พลโท ประภาส จารุเสถียร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๗. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	๘. หม่อมหลวง ปิ่น มาลากุล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๙. หม่อมหลวง ปิ่น มาลากุล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	๑๐. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๑. นายวิบูลย์ ธรรมบุตร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์	๑๒. นายเฉลิม พรมมาศ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๓. พลเอก หลวงสวัสดิ์กลยุทธ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	๑๔. พลอากาศโท บุญชู จันทรุเบกษา	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๕. พลเรือโท สนอง ธนศักดิ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม	๑๖. พลโท เจียม ญาโนทัย	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๑๗. นายวิสูตร อรรถยุกติ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๑๘. พลตรี กฤช ปุณณกันต์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร
๑๙. พลตรี พงษ์ ปุณณกันต์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม	๒๐. พลเรือตรี จรูญ เฉลิมเตียรณ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๑. พลโท หลวงกัมปนาทแสนยากร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย	๒๒. นายทวี แรงขำ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๓. พลตรี อัมพร จินตกานนท์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม	๒๔. พลตรี เผชิญ นิมิบุตร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒๕. พลตรี เผชิญ นิมิบุตร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	๒๖. พลโท จิตติ นาวีเสถียร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๒๗. พลตรี ชลอ จารุกลัส	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์	๒๘. นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปุเต๊ะ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๒๘. นายสงวน จันทรสาขา	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม		

ประกาศเมื่อ ๒๓ กันยายน ๒๕๐๐

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๐๐ และได้รับความไว้วางใจในวันเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๕๐๐ เล่ม ๗๔ ตอน ๘๓ หน้า ๒๓๖๗

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

๑. นายพจน์ สารสิน พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๒. นายเสริม วินิจฉัยกุล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

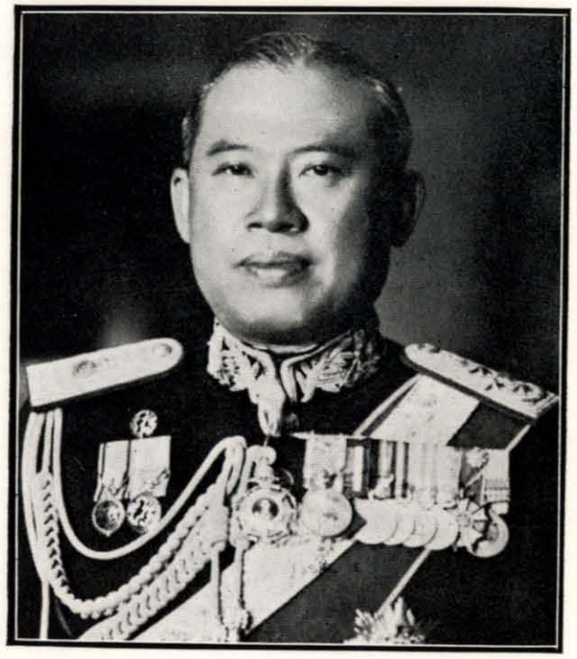

พลโท ถนอม กิตติขจร

เป็นนายกรัฐมนตรี

๑ มกราคม ๒๕๐๑ — ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑

คณะรัฐมนตรีคณะนี้สิ้นสุดลง เพราะนายกรัฐมนตรีกราบถวายบังคมลาออก เมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ และในวันนั้นเอง ได้มีคณะปฏิวัติอันมี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นหัวหน้า ทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศและสถาบันทั้งหลายอยู่ในความควบคุมของคณะปฏิวัติตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นไป

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒๙

๑ มกราคม ๒๕๐๑ – ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑

△

พลโท ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พลเอก พระประจนปัจจนึก ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ เป็นรองนายกรัฐมนตรี

๒. พลโท ประภาส จารุเสถียร เป็นรองนายกรัฐมนตรี

๓. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ เป็นรองนายกรัฐมนตรี

๔. พลโท ถนอม กิตติขจร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๕. นายเสริม วินิจฉัยกุล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๖. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๗. นายวิบูลย์ ธรรมบุตร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

๘. พลตรี พงษ์ ปุณณกันต์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๙. พลโท ประภาส จารุเสถียร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๑๐. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๑๑. หม่อมหลวง ปิ่น มาลากุล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

๑๒. หม่อมหลวง ปิ่น มาลากุล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๓. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์		เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๔. พระประกาศสหกรณ์		เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์
๑๕. นายเฉลิม พรมมาศ		เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๖. พลตรี กฤช ปุณณกันต์		เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๗. พลอากาศโท บุญชู จันทรุเบกษา		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๘. พลเรือโท สนอง อนศักดิ์		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๙. พลโท เจียม ญาโนทัย		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๒๐. นายวิสูตร อรรถยุกติ		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๒๑. พลเรือตรี ชรูญ เฉลิมเตียรณ		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๒. พลโท หลวงกัมปนาทแสนยากร		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๓. นายทวี แรงขำ		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๔. พลตรี อัมพร จินตกานนท์		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒๕. พลตรี เผชิญ นิมิบุตร		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๒๖. พลตรี เผชิญ นิมิบุตร		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒๗. พลโท จิตติ นาวิเสถียร		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๒๘. นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๒๙. นายสงวน จันทรสาขา		เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๓๐. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์		เป็นรัฐมนตรี
๓๑. นายชื่น รวิวรรณ		เป็นรัฐมนตรี
๓๒. นายเนตร เขมะโยธิน		เป็นรัฐมนตรี
๓๓. นายทิม ภูริพัฒน์		เป็นรัฐมนตรี
๓๔. นายอาริย์ ตันติเวชกุล		เป็นรัฐมนตรี

ประกาศเมื่อ ๑ มกราคม ๒๕๐๑

รัฐบาลแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๐๑ และได้รับความไว้วางใจ ในวันเดียวกัน นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๕๐๑ เล่ม ๗๕ ตอน ๔ หน้า พ. ๓

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

(๑) พระดุลยพากย์สุวมนัต์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม สืบแทน พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ ซึ่งกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑

(๒)

๑. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	รัฐมนตรี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๒. นายชื่น รวิวรรณ	รัฐมนตรี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร
๓. พลตรี เนตร เขมะโยธิน	รัฐมนตรี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๔. นายทิม ภูริพัฒน์	รัฐมนตรี	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๕. นายอาริย์ ตันติเวชกุล	รัฐมนตรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์

เมื่อ ๘ เมษายน ๒๕๐๑

(๓) นายสงวน จันทรสาขา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๐๑

(๔) ได้มีรัฐมนตรีลาออกและปรับปรุงแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. นายทิม ภูริพัฒน์	พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒. พลโท เจียม ญาโนทัย	พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๓. นายเสวตร เปี่ยมพงศ์สานต์	พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๔. พลโท จิตติ นาวิเสถียร	พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๕. นายอาริย์ ตันติเวชกุล	พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์
๖. นายเจ๊ะ อับดุลลา หลังปูเต๊ะ	พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๗. พลตรี อัมพร จินตกานนท์	พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม ไ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๘. หม่อมราชวงศ์ ทองแท่ง ทองแถม	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๙. หลวงอรรถพรพิศาล	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๐. นายน้อม อุปรมัย	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๑. พลตรี เนตร เขมะโยธิน	พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ไ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑๒. นายชระสิทธิ์ กาญจนวัฒน์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์
๑๓. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๔. นายประชุม โพธิ์แก้ว	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ประกาศเมื่อ ๗ สิงหาคม ๒๕๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

เป็นนายกรัฐมนตรี

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ – ปัจจุบัน

คณะรัฐมนตรี คณะที่ ๓๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ – ปัจจุบัน

△

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ประกาศพระบรมราชโองการเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ พระบาทสมเด็จพระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงลงพระปรมาภิไธยในประกาศ พลเอก สุทธิ สุทธิสารรณกร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ มีคณะรัฐมนตรีดังนี้

รายชื่อคณะรัฐมนตรี

๑. พลเอก ถนอม กิตติขจร	เป็นรองนายกรัฐมนตรี	๒. พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๓. พลเอก ถนอม กิตติขจร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๔. นายโชติ คุณะเกษม	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๕. นายถนัด คอมันตร์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๖. นายสวัสดิ์ มหาผล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
๗. พลตรี พงษ์ ปุณฑกันต์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	๘. พลโท ประภาส จารุเสถียร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. พระยาอรรถการีย์นิพนธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	๑๐. หม่อมหลวง ปิ่น มาลากุล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๑. นายสุนทร หงสลดารมภ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ	๑๒. พระประกาศสหกรณ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์
๑๓. พระบำราศนราดูร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	๑๔. นายบุณย์ เจริญไชย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

รัฐบาลคณะนี้แถลงนโยบายต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อทราบในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ (ไม่มีการให้ความไว้วางใจตามธรรมนูญการปกครอง)

นโยบายของรัฐบาลคณะนี้ ปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. ๒๕๐๒ เล่ม ๗๖ ตอน ๒๓ หน้า พ. ๔

คณะรัฐมนตรีมีการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลง คือ

๑. นายโชติ คุณะเกษม พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายสุนทร หงสลดารมภ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ ไปเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และ
นายเกษม ศรีพยัคฆ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
เมื่อ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๒

๒. นายสวัสดิ์ มหาผล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๐๒

๓. พลเอก สุรจิตร จารุเศรณี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
เมื่อ ๘ กันยายน ๒๕๐๒

ผู้ชันทก

๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรี

๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์
รองนายกรัฐมนตรี
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
นายกรัฐมนตรี
๙ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

พลเอก ถนอม กิตติขจร
รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

นายสวัสดิ์ มหาผล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ๒๖ ส.ค. ๐๒

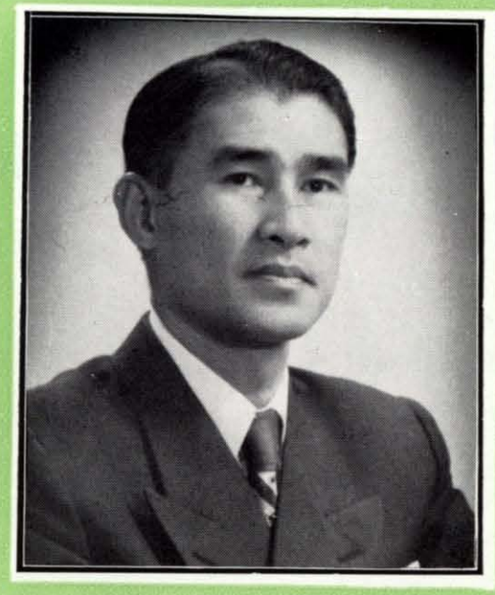

นายโชติ คุณะเกษม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ๑ พ.ค. ๐๒

นายสุนทร หงสลดารมภ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ๑ พ.ค. ๐๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๑ พ.ค. ๐๒ – ปัจจุบัน

พลตรี พงษ์ ปุณณกันต์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

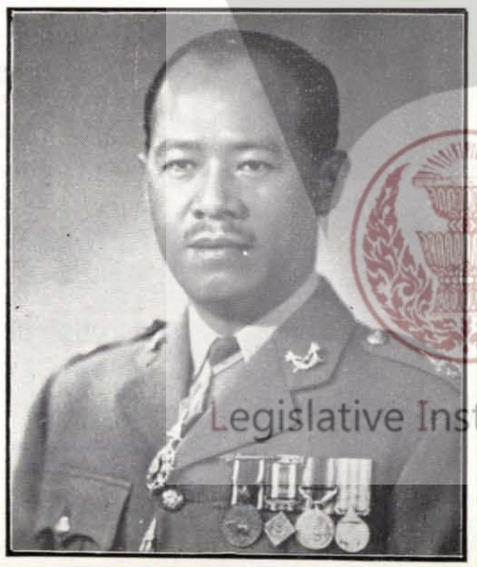

นายถนัด คอมันตร์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

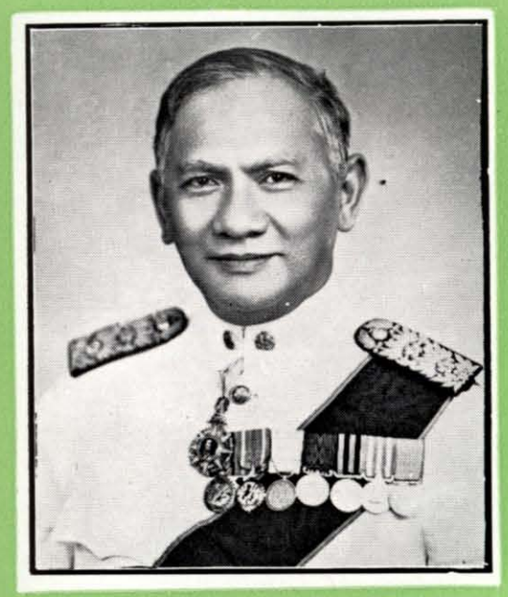

หม่อมหลวง ปีน มาลากุล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

พลเอก ประภาส จารุเสถียร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๐ พ.ย. ๐๒ – ปัจจุบัน

พระประกาศสหกรณ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

พระบำราศนราดูร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

นายบุณย์ เจริญไชย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๐ ก.พ. ๐๒ – ปัจจุบัน

นายเกษม ศรีพยัคฆ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
๑ พ.ค. ๐๒ – ปัจจุบัน

พลเอก สุรจิต จารุเศรนี
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
๕ ก.ย. ๐๒ – ปัจจุบัน

Legislative Institutional Repository of Thailand

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประเภทที่ ๑

๒๔๗๖ — ๒๕๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายกมล จันทรสร
พระนคร
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายกระจ่าง ตุลารักษ์
ขอนแก่น
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายกระมล ชลศึกษ์
สุพรรณบุรี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

จ.ส.ต. กรี บุญเสรฐ
พิจิตร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายกฤษ์ สงวนวงส์
ลพบุรี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายกฤษณ บัวสรวง
สมุทรสงคราม
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายกล่อม สระโพธิกุล
สงขลา
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๕ ธ.ค. ๘๐

นายกลิ่น ปลั่งนิล
อุบลราชธานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายกวด หุ้มแพร
ธนบุรี
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายกว้าง ทองทิว
มหาสารคาม
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
กาฬสินธุ์
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๖ พ.ย. ๙๓

นายก่อเกียรติ พัฏเสน
ตรัง
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๙
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ต. กาจ อุตรวิเชียร
บุรีรัมย์
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายกุล ธรรมวงศา
หนองคาย
๖ ม.ค. ๘๕ – ๕ พ.ย. ๕๐

นายกำปั่น ภูมิพาณิชย์
นครราชสีมา
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๒๕ มิ.ย. ๘๓

นายกำแพง ตามไท
กำแพงเพชร
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

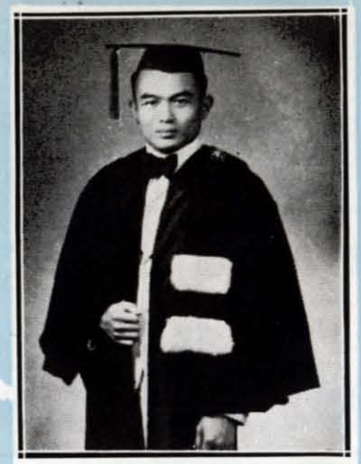

นายกิจจา วัฒนสินธุ์
ฉะเชิงเทรา
๖ ม.ค. ๘๕ – ๕ พ.ย. ๕๐
๒๕ ม.ค. ๕๑ – ๒๕ พ.ย. ๕๔

นายกิมทะ นิรันต์พานิช
ตราด
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายกุหลาบ แก้ววิมล
นนทบุรี
๒๕ ม.ค. ๕๑ – ๒๕ พ.ย. ๕๔

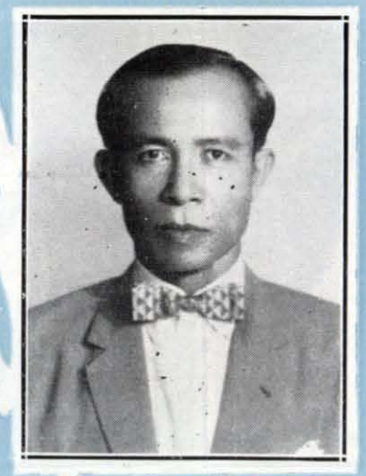

นายเกตุ วงศ์ถาไสย
มหาสารคาม
๑๕ มี.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเกษม จงสวัสดิ์
กำแพงเพชร
๒๕ ม.ค. ๕๑ – ๒๕ พ.ย. ๕๔
๑๕ มี.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเกษม บุญศรี
นครสวรรค์
๖ ม.ค. ๘๕ – ๕ พ.ย. ๕๐
๒๕ ม.ค. ๕๑ – ๒๕ พ.ย. ๕๔
พระนคร
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเกษม ปทุมเวียง
อุดรธานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเกษม ศักดิ์เจริญ
นครพนม
๕ ส.ค. ๘๕ – ๕ พ.ย. ๕๐

นายเกียรติ นาคะพงษ์
มหาสารคาม
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ มี.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายโกศล สินธุเสก
ราชบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๕ มิ.ย. ๖๒ – ๒๖ พ.ย. ๖๔

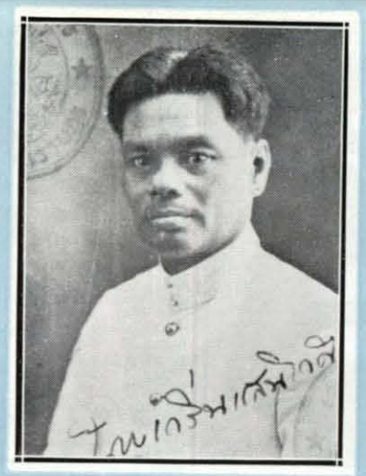

นายเกริ่น แสนโกศิก
อ่างทอง
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์
พิจิตร
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๖ ก.พ. ๖๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายไกรสร ตันติพงษ์
เชียงใหม่
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายไกรสร สุขสว่าง
ชัยนาท
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๓ พ.ย. ๙๖

พ.ต. หลวงขจรกลางสนาม
นครสวรรค์
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

ขุนขจรเขานิเวศน์
ระนอง
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

ขุนขจิตสารกรรม
สิงห์บุรี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายขวัญชัย ภมรพล
สุพรรณบุรี
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายชาว ธรรมสุชาติ
สุรินทร์
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายชาว อินทร์ด้วง
พัทลุง
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเชมชาติ บุณยรัตพันธุ์
ร้อยเอ็ด
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ พ.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายครอง จันดาวงศ์
สกลนคร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเขียน กาญจนพันธ์
สมุทรปราการ
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายแช่ ยูนิพันธุ์
เพชรบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายแช่ วัจนะลักษณะ
สิงห์บุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

ขุนคงฤทธิศึกษากร
นครราชสีมา
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ต.ต. คลาด ขุทรานนท์
พัทลุง
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายคล่อง ไตรสุวรรณ
นครศรีธรรมราช
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

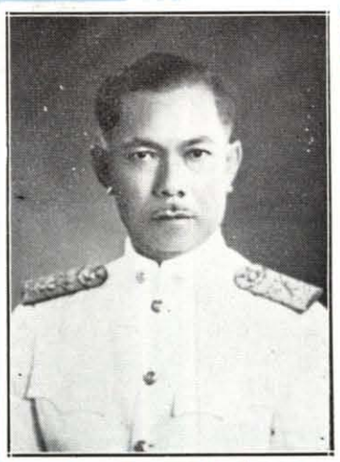

นายคล้าย ละอองมณี
สงขลา
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายควง อภัยวงศ์
พระนคร
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายคำมูล สุทธิจันทึก
นครราชสีมา
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

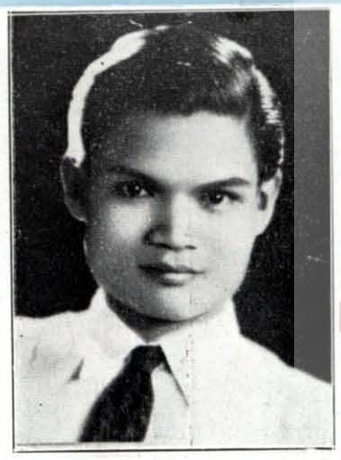

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช
พระนคร
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๑๖ ก.ย. ๕๑

ขุนคุปตพงศ์ประพัทธ์
พิษณุโลก
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๙๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ต. หลวงจบกระบวนยุทธ
พระนครศรีอยุธยา
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

ขุนคุรุการพิจิตร
พิจิตร
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ ก.ย. ๘๐

นายแคล้ว นรปติ
ขอนแก่น
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายจง พรหมวีระ
ระนอง
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

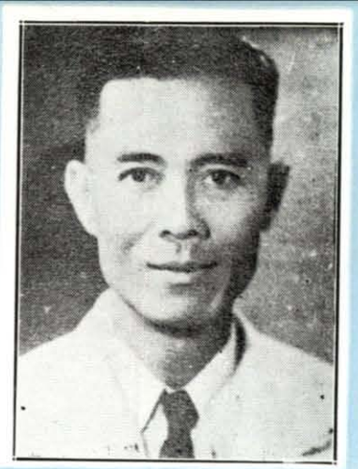

ร.ท. จงกล ไกรฤกษ์
พิษณุโลก
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

ขุนจรรยาวิเศษ
มหาสารคาม
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายจรัล กมลเพ็ชร
นครราชสีมา
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

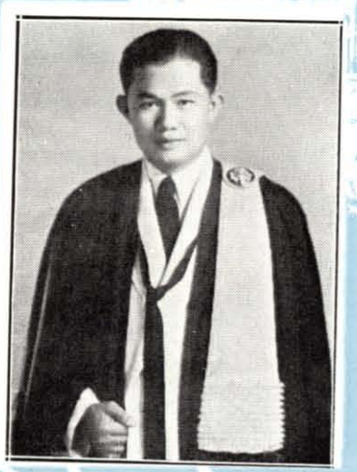

นายจรินทร์ สุวรรณชาดา
ร้อยเอ็ด
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายจรูญ สืบแสง
ปัตตานี
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

นายจวน กุลละวณิชย์
ฉะเชิงเทรา
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายจัง จริงจิตร
ตรัง
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

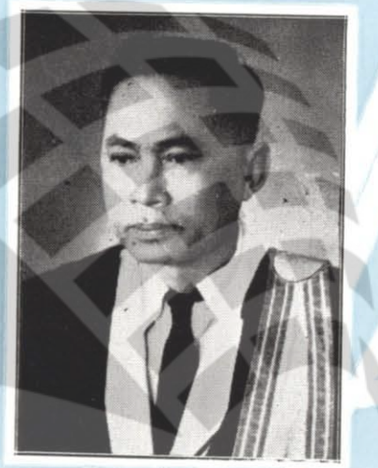

นายจันทร์ โกมุทพงศ์
ปราจีนบุรี
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายจำรัส มหาวงศนันทน์
น่าน
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

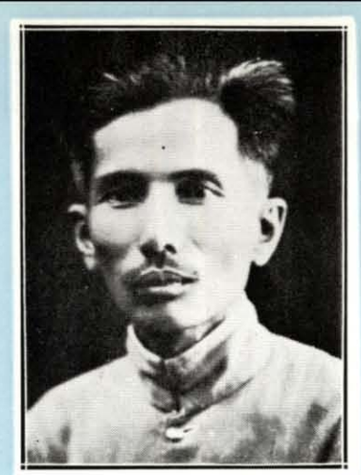

นายจันทเขตร์ ฉัตรภูติ
ชลบุรี
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายจันโททัย ฤกษสุต
พระนคร
๒๕ ก.ค. ๘๖ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

ร.ท. จารุบุตร เรืองสุวรรณ
ขอนแก่น
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
๕ มิ.ย. ๘๒ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายจำรัส ทัพแสง
ร้อยเอ็ด
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

นายจำรูญ อันติมานนท์
พังงา
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

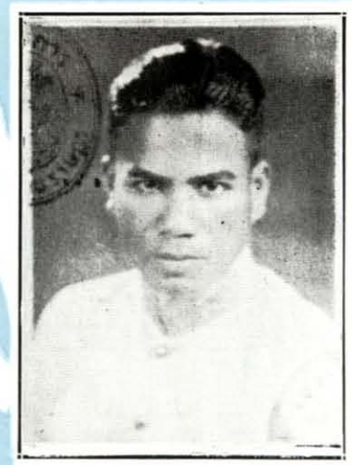

นายจำลอง ดาวเรือง
มหาสารคาม
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

นายจำลอง ธนะโสภณ
กาญจนบุรี
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

นายจิตตะเสน ไชยาคำ
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายจิตร สุวรรณโรจน์
พิจิตร
๕ ส.ค. ๘๘ — ๔ พ.ย. ๘๐

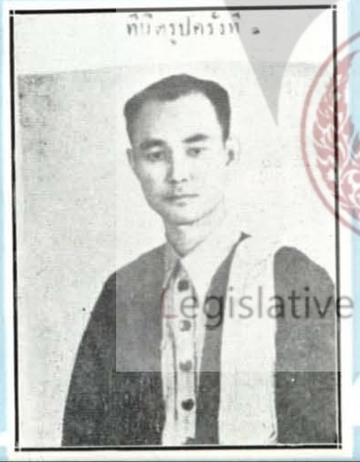

นายเจ๊ะ อับดุลลาห์ หลังปูเตะ
สตูล
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ พ.ค. ๐๐

พ.ต.ต. หลวงเจริญตำรวจการ
อุทัยธานี
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

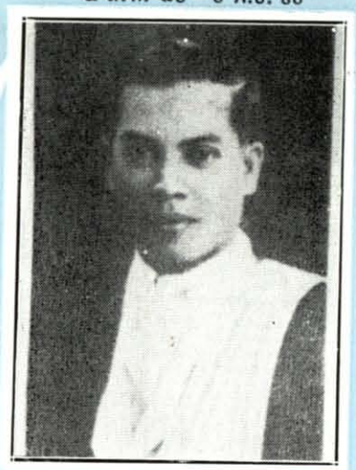

นายเจียร ศิริลักษณ์
สงขลา
๕ ส.ค. ๘๕ – ๘ พ.ย. ๘๐

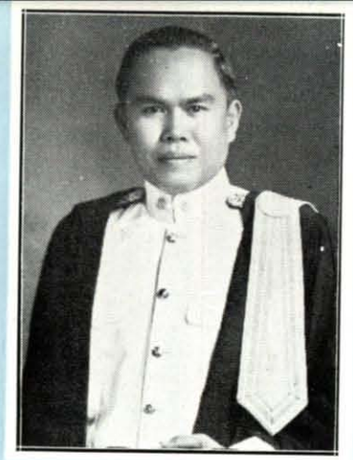

นายเจริญ ปราบ ณ ศักดิ์
ขอนแก่น
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเจริญ สืบแสง
ปัตตานี
๖ ม.ค. ๘๕ – ๘ พ.ย. ๘๐
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเจียม โชติรัษฎ์
อุบลราชธานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

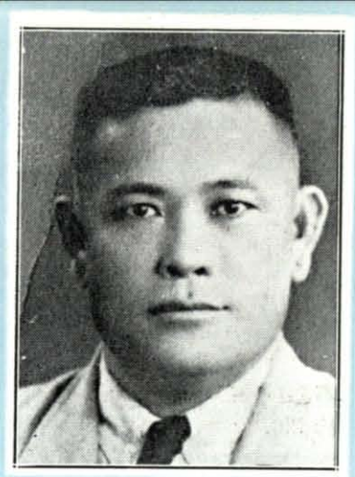

นายเจียม ศิริขันธ์
สกลนคร
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายเจือ ศรียาภัย
สงขลา
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐
๒๘ ก.พ. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายฉลอง ประจันบาน
กาฬสินธุ์
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายฉัตร ศรียานนท์
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๑ ม.ค. ๐๐

นายฉันท์ จันทชุม
ร้อยเอ็ด
๕ ส.ค. ๘๕ – ๘ พ.ย. ๘๐
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๖ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายฉาย วิโรจน์ศิริ
กาญจนบุรี
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายฉ่ำ จำรัสเนตร
นครศรีธรรมราช
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๙๘
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเฉลา เตาลานนท์
ตราด
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๙๘

Legislative Institutional Repository of Thailand

นาย ช. สายเชื้อ
ร้อยเอ็ด
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๓๐ มี.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. เฉลิม พงษ์สวัสดิ์
ลพบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเฉลิม ศรีประเสริฐ
เลย
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายเฉลิม ศรีสุวรรณ
สมุทรสาคร
๑ ก.ค. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๑
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ต. ไฉยา เกตุเลขา
ขอนแก่น
๕ ส. ค. ๘๕ — ๘ พ.ย. ๘๐

พล. ร.ต. ชลิต กุลกำมั่ธร ร.น.
พระนคร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ร.ต. ชลี สินธุโสภณ ร.น.
ธนบุรี
๓๐ มี.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.อ. ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม
นครปฐม
๕ ส.ค. ๘๕ — ๘ พ.ย. ๘๐

นายชวน กิติศรีวรพันธุ์
นครพนม
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายชวลิต อภัยวงศ์
พระตะบอง
๑๕ ก.ค. ๘๘ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๕ — ๘ พ.ย. ๘๐
ชลบุรี
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

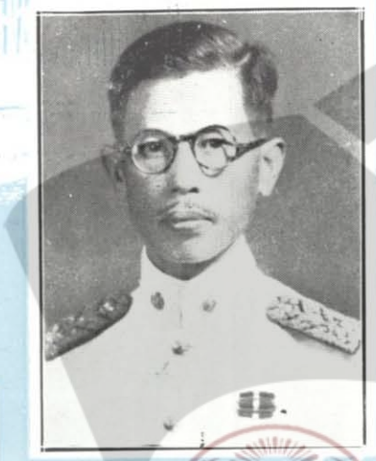

นายชล้อน อำพล
สมุทรปราการ
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
สมุทรสงคราม
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

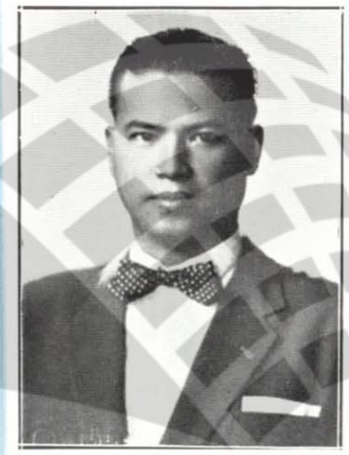

ร.ต.ต. ชัยชาญ งามสง่า
เพชรบูรณ์
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต. ชัยชันต์ เกรียงเดชพิชัย
นครราชสีมา
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายชัยวัธน์ อินทะพันธ์
ลำพูน
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

หลวงชาญภูเบศร์
สุพรรณบุรี
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

นายชาญ ศิริกุล
กาฬสินธุ์
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

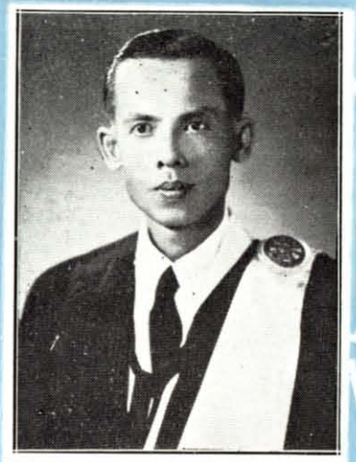

นายชาติ วัฒนางกูร
เพชรบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายชาญยุทธ ไชยคำมิ่ง
กาฬสินธุ์
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายชาย สังจะ
ธนบุรี
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายชาย สุอังคะ
ชลบุรี
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

ขุนชำนาญภาษา
นราธิวาส
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

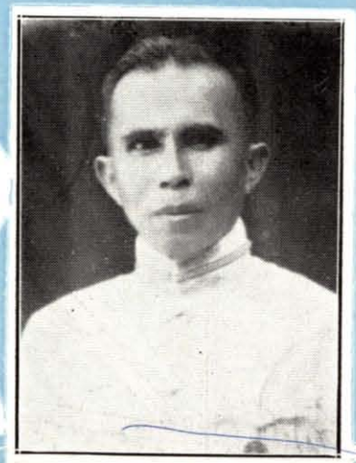

ขุนชำนิอนุสาส์น
สมุทรปราการ
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
พระนคร
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

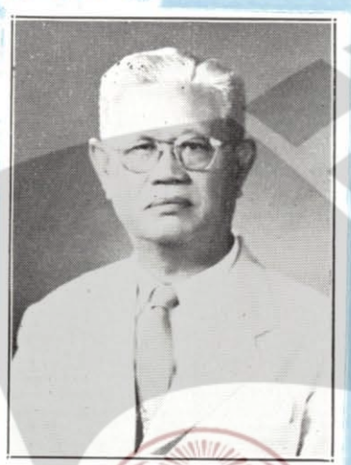

พล. ท. ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์
พระนคร
๔ ธ.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายชิต เวชประสิทธิ์
ภูเก็ต
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายชิตร โปษยานนท์
นครนายก
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

ขุนชินสถานพิทักษ์
ภูเก็ต
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

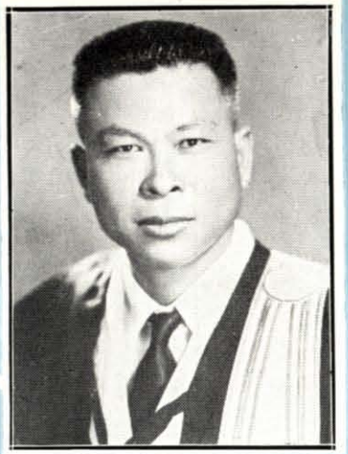

นายชื่น รวิวรรณ
หนองคาย
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

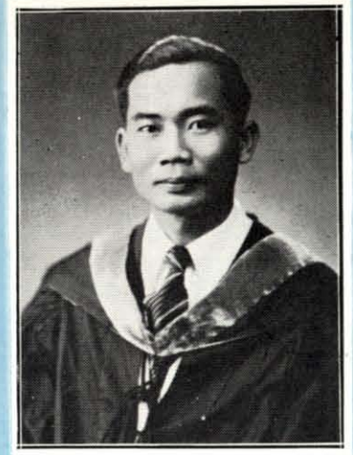

นายชั้น อยู่ถาวร
อ่างทอง
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
อุตรดิตถ์
๒๖ ก.ย. ๘๕ — ๓๑ มี.ค. ๘๘

นายเชื้อ ทิพยมณี
สงขลา
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ต.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเชิงจือ ลือประเสริฐ
สงขลา
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

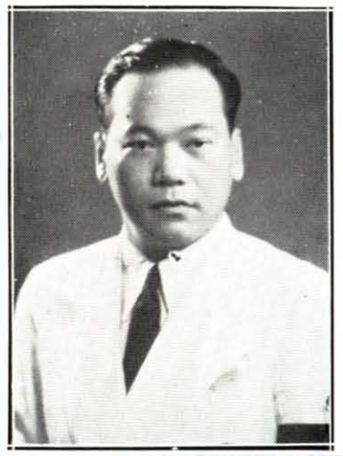

นายเชื้อ สนั่นเมือง
เพชรบูรณ์
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

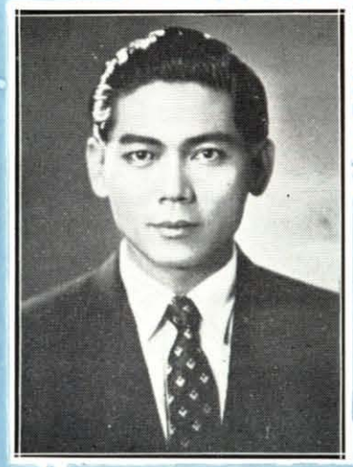

นายเชาว์ ชัยวิรัตน์
ชัยภูมิ
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเชื้อน สวัสดิปราณี
ตรัง
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

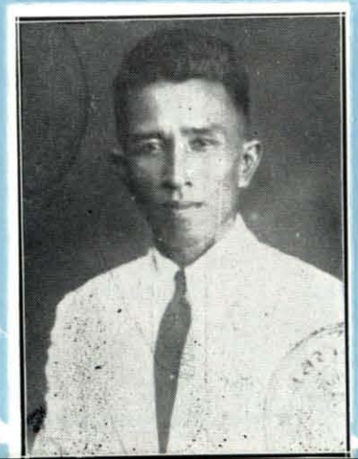

พล. ร.ต. แชน บัจจุสานนท์ ร.น.
พระนคร
๓๐ มี.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

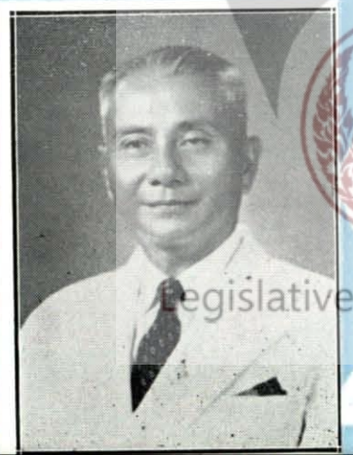

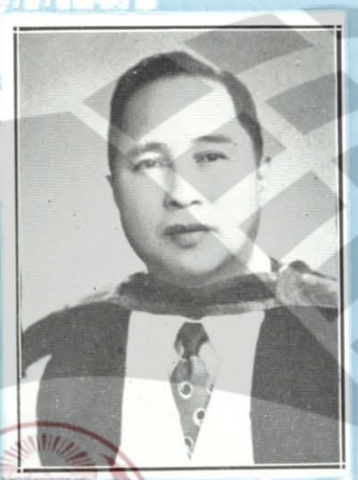

นายโชติ คณะเกษม
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

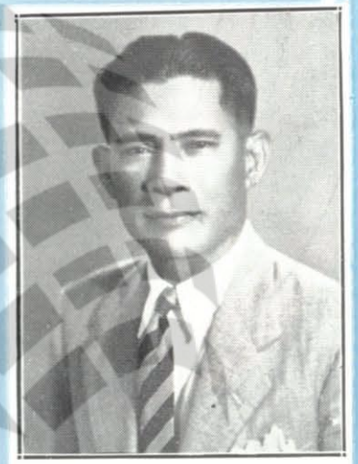

นายโชติ คุ้มพันธ์
พระนคร
๑๖ มิ.ย. ๘๘ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายญาติ ไหวดี
พิบูลสงคราม
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐
สุรินทร์
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

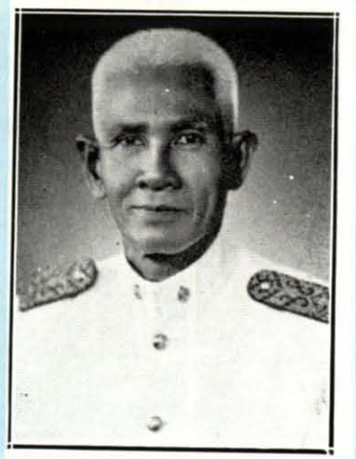

นายโชติ วิชัยดิษฐ์
สุราษฎร์ธานี
๒๘ ม.ค. ๙๑ – ๒๘ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายไชย วงศ์สว่าง
แพร่
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

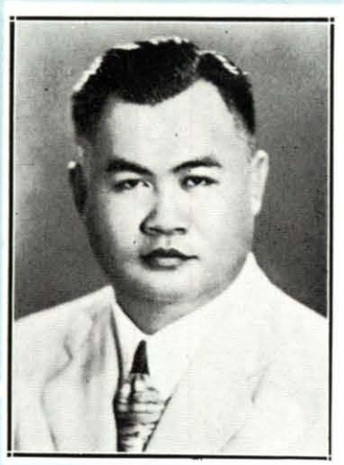

นายไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่
เชียงใหม่
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายญวง เอี่ยมศิลา
อุดรธานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ท. ณ เณร ตาละลักษมณ์
พระนคร
๑๒ พ.ย. ๘๐ – ๘ ก.ค. ๘๒

นายณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม
พระนคร
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายดาบชัย อัตราช
สกลนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายดำหริ สโมสร
สมุทรสงคราม
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายติษฐ คัมภีรยส
สระบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายดิเรก ชัยนาม
พระนคร
๕ ส.ค. ๘๘ – ๔ ก.ค. ๙๐

นายดิเรก มณีรัตน์
อุบลราชธานี
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายตรีเพชร ศรแก้ว
ศรีสะเกษ
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายดิลก บุญเสริม
มหาสารคาม
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายดุม อินทุวงศ์
พิษณุโลก
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

พระดุลยธาณปรีชาไวท์
เชียงราย
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายดุสิต บุญธรรม
ปราจีนบุรี
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
นครนายก
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ม.ล. ต้อย ชุมสาย
ประจวบคีรีขันธ์
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

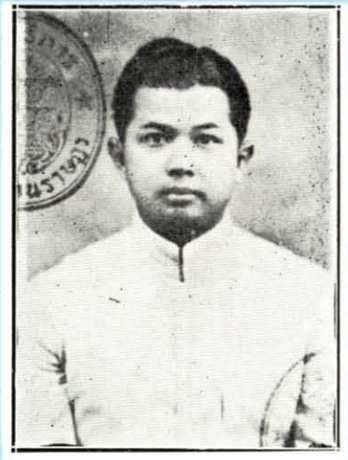

นายต้าน ประจวบเหมาะ
ประจวบคีรีขันธ์
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๗ ก.ย. ๐๑

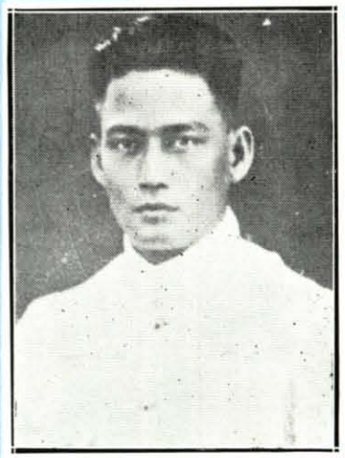

นายเต๋ พวงนุ่น
กระบี่
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายเตียง ศิริขันธ์
สกลนคร
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
๕ มิ.ย. ๘๒ — ๒๕ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายโต๊ะ แก้วเสมา
บุรีรัมย์
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

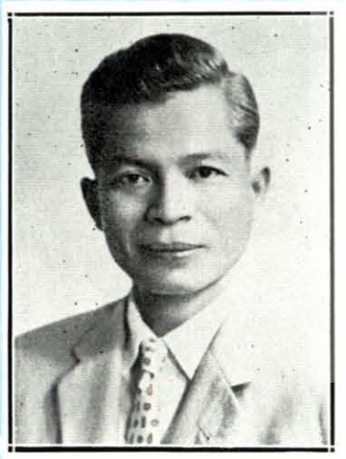

นายไต๋ ปาณิกบุตร
พระนคร
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

พล.ร.ต. ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น.
พระนครศรีอยุธยา
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

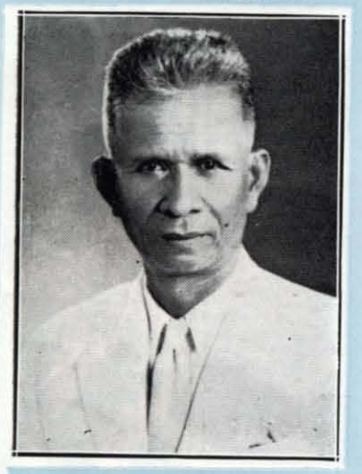

นายถัด พรหมมาณพ
พัทลุง
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๓๐ ก.ค. ๘๗ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

ร.ท. ถวิล ระวังภัย
พระนคร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายถวิล วัฏฏานนท์
สุพรรณบุรี
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายถวิล อุดล
ร้อยเอ็ด
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายถัด ชัยบุตร
ชัยภูมิ
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์
พัทลุง
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๘ มี.ค. ๘๗

นายถาวร คะโยธา
กาฬสินธุ์
๓๐ มี.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายแถม คมสัน
ลำปาง
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายแถม นุชเจริญ
เชียงราย
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายแถม วงศ์อำมาตย์
บุรีรัมย์
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายไถง สุวรรณทัต
ธนบุรี
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายทนง นิยมะสินธุ
นนทบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายทรัพย์ ภาณุทัต
สิงห์บุรี
๒๕ มิ.ค. ๕๑ – ๒๕ พ.ย. ๕๔

นายทวาย เศรษฐพานิช
อุทัยธานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

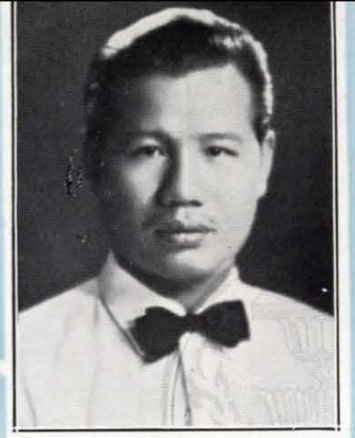

นายทวีศักดิ์ ตรีพลี
ขอนแก่น
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ร.ต. ทหาร ขำหิรัญ ร.น.
ธนบุรี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายทอง กันทาธรรม
แพร่
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายทอง พงศ์อนันต์
ชัยภูมิ
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๕ มิ.ย. ๙๒ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

พ.ท. ทอง ศิริเวชพันธุ์
นครศรีธรรมราช
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายทอง สุดออมสิน
กาญจนบุรี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายทองกระจาย รัชตะวรรณ
ปทุมธานี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายทองคำ คลังอาวุธ
นครราชสีมา
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส
ปราจีนบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายทองดี จันทรกุล
ราชบุรี
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายทองดี ณ กาฬสินธุ์
มหาสารคาม
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายทองดี หาญศึกษา
ชัยภูมิ
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายทองดี อิสราชีวิน
เชียงใหม่
๑๘ ต.ค. ๖๐ — ๘ พ.ย. ๖๐
๒๘ ม.ค. ๖๑ — ๒๘ พ.ย. ๖๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ มิ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายทองใบ สุคนธกนิษฐ์
กระบี่
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายทองปาน วงศ์สง่า
สกลนคร
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๖๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ มิ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

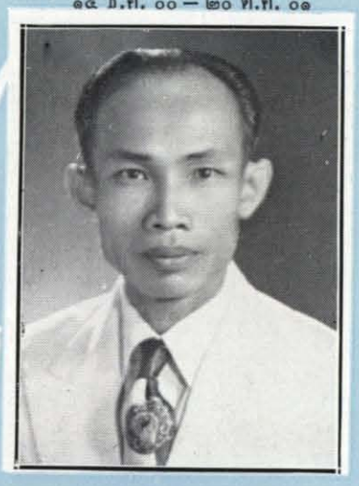

นายทองเปลว ชลภูมิ
ปราจีนบุรี
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๖๐

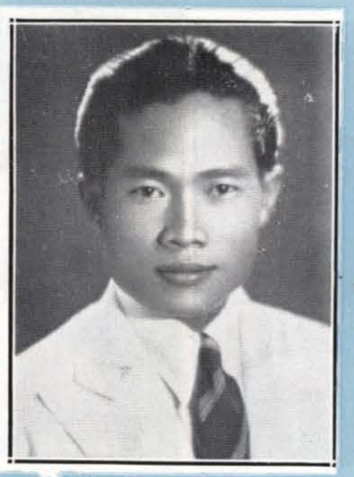

นายทองพูน ทิมฉิม
นครนายก
๒๖ ก.พ. ๖๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายทองพูน อังกินันทน์
เพชรบุรี
๒๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายทองพูน อาจชะชันธ์
อุบลราชธานี
๕ มิ.ย. ๖๒ — ๒๘ พ.ย. ๖๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายทองม้วน อัตถากร
มหาสารคาม
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

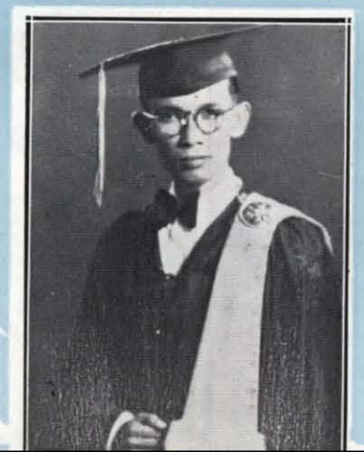

นายทองย้อย กลิ่นทอง
เชียงใหม่
๕ มิ.ย. ๖๒ — ๒๘ พ.ย. ๖๔

นายทองสืบ ศุภะมารค
ประจวบคีรีขันธ์
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ พ.ย. ๘๑
๒๖ ก.พ. ๖๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายทองอินทร์ ปัณฑรานนท์
เชียงใหม่
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

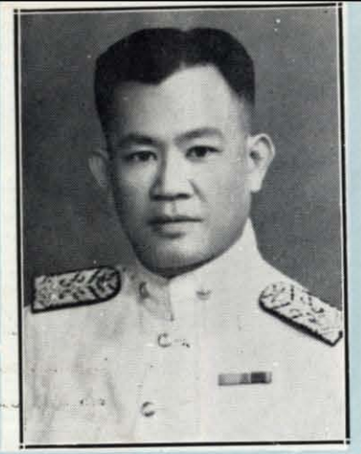

นายทองหนัก สุวรรณสิงห์
เลย
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

นายทองหยด จิตตะวีระ
สุพรรณบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์
ธนบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิ่ม
นนทบุรี
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์
อุบลราชธานี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ค. ๙๐

นายทัน พรหมมิทธิกุล
บุรีรัมย์
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายทัศน์ กลิ่นโกมุท
ขอนแก่น
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

น.ท. ทินกร พันธุ์กระวี
พิษณุโลก
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายทิม จันทรศร
อุดรธานี
๕ มิ.ย. ๘๒ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายทิม ไชยยงยศ
ศรีสะเกษ
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายทิม ภูริพัฒน์
อุบลราชธานี
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑
ขอนแก่น
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายทิม อติเปรมานนท์
สวรรคโลก (สุโขทัย)
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

ด. ทิว มะโนทัย
ปทุมธานี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายเทพ เกตุพันธ์
อุตรดิตถ์
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๑ ก.ค. ๘๘ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเทพ โชตินุชิต
ขุขันธ์ (ศรีสะเกษ)
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
ศรีสะเกษ
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเทพ สุวงศ์สินธุ์
สมุทรสงคราม
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเทพเจริญ พูลลาภ
ร้อยเอ็ด
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๓๐ มี.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. พระยาเทพหัสดิน
พระนคร
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

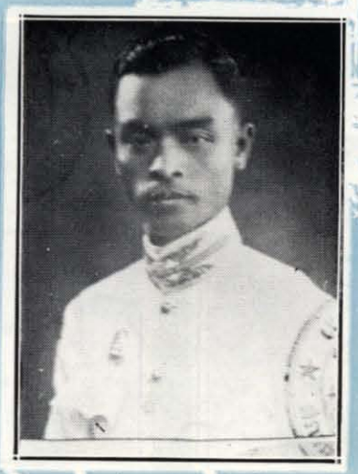

นายเทียบ นันทแพศย์
อุทัยธานี
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายเทียม ไชยนันทน์
ตาก
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๕ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเทียม ณ สงขลา
ราชบุรี
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

ด. เทียม ศรีพิสิฐ
นครปฐม
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายแทน วิเศษสมบัติ
บัตตานี
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายธรรมนูญ เทียนเงิน
ชลบุรี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายธรรมนูญ ภูมาศ
มหาสารคาม
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายธวัช ทานสัมฤทธิ์
สุโขทัย
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายธวัช สุประภาตะนันทน์
สระบุรี
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๔ ธ.ค. ๘๕

นายเธียร วิปุลากร
สงขลา
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

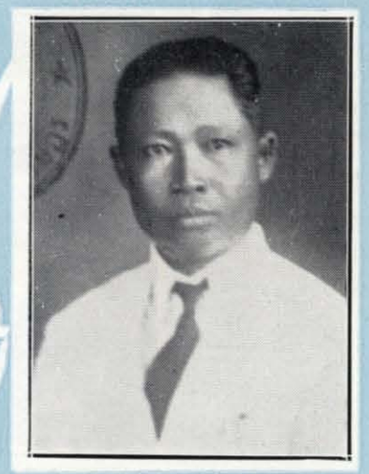

นายนคร ทินสิริกุล
บุรีรัมย์
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายนนท์ วรรักษา
ปทุมธานี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ม.จ. นนทิยาวัต สวัสดิวัฒน์
ชลบุรี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

หลวงนรกิจบริหาร
ฉะเชิงเทรา
๕ มิ.ย. ๙๒ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

หลวงนรอัฏบัญชา
พระนคร
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๑ ต.ค. ๐๑

หลวงนรัตถรักษา
สุโขทัย
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

หลวงนรินทร์ประสาสตร์เวช
จันทบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

CLIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลวงนาถนิติธาดา
ชัยภูมิ
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

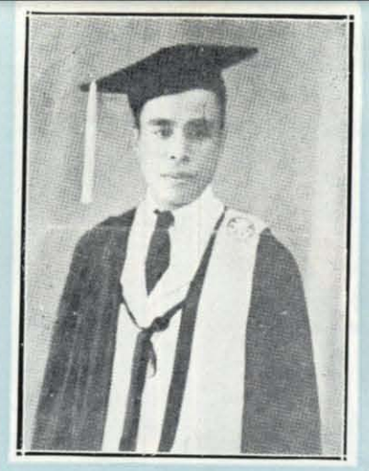

นายน้อม วนะรมย์
อุบลราชธานี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายน้อม อุปรมัย
นครศรีธรรมราช
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายน้อย ทินราช
นครราชสีมา
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายนาถ เงินทาบ
มหาสารคาม
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๕ มิ.ย. ๙๒ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
อุบลราชธานี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายนารถ มนตเสวี
อุบลราชธานี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายนิกร จันทรวิโรจน์
แม่ฮ่องสอน
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายนิคม สุขพัฒน์ธี
พระนครศรีอยุธยา
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ม.จ. นิตยากร วรวรรณ
พระนครศรีอยุธยา
๕ ก.ค. ๙๐ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายนิติ โสรัต
ชลบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายนิม เรืองเกษตร
ฉะเชิงเทรา
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

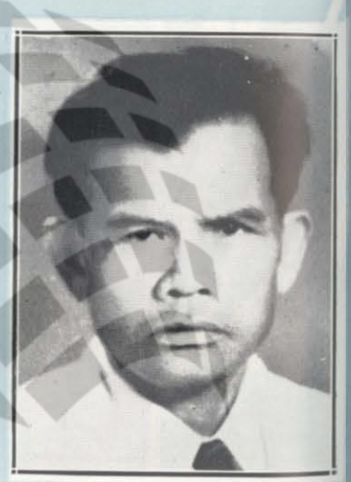

นายนิล ประจันต์
สุรินทร์
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายเนิ่น เกษสุวรรณ
กระบี่
๒๘ ม.ค. ๓๑ — ๑๘ พ.ย. ๓๔
๒๖ ก.พ. ๓๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายนิวัตน์ พูนศรี ศรีสุวรรนันท์
ร้อยเอ็ด
๒๘ ม.ค. ๓๑ — ๒๘ พ.ย. ๓๔
๒๖ ก.พ. ๓๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายนิสสัย โรจนพัสดิน
สงขลา
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๓๐

พล. ต. เนตร เขมะโยธิน
นครราชสีมา
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเนย สุจิมา
อุบลราชธานี
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายบรรจบ บันสิทธิ์
เชียงราย
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๓๐

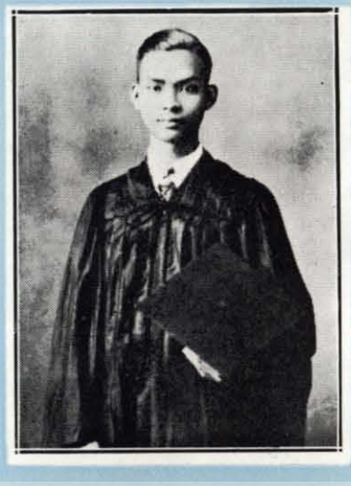

นายบรรเจิด สายเชื้อ
ร้อยเอ็ด
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายบรรณ์ สวันตรัจน์
สุรินทร์
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายบรรเทิง อับดุลบุตร
ปัตตานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พระบริรักษ์ราชอักษร
กระบี่
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

หลวงบริหารชนบท
มหาสารคาม
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๘ มี.ค. ๘๖

พล. ท. บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายบัวพัน ไชยแสง
เลย
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

ร.อ. หลวงบำราบประทุษฐ์
เพชรบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

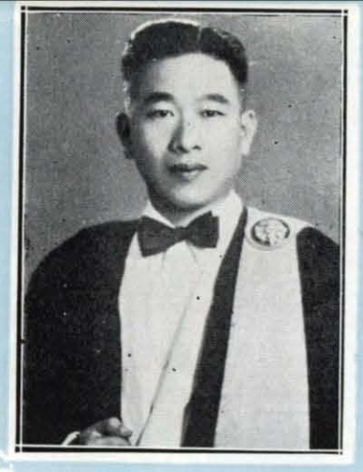

นายบุญฌฝาง ทองสวัสดิ์
เชียงราย
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายบุญคง บุญเพชร
มหาสารคาม
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายบุญคุ้ม จันทรศรีสุริยวงศ์
อุดรธานี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายบุญช่วย ชูทรัพย์
กำแพงเพชร
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๙

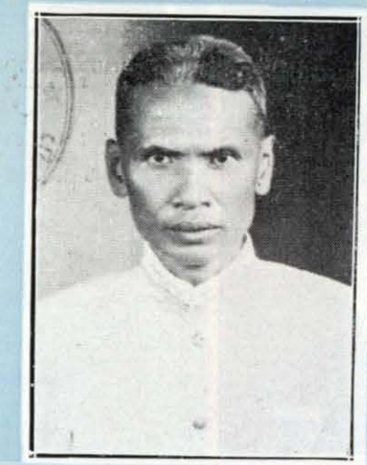

นายบุญช่วย มาประเสริฐ
ลพบุรี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายบุญช่วย ศรีสวัสดิ์
เชียงราย
๕ มิ.ย. ๙๒ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายบุญช่วย อัตถากร
มหาสารคาม
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๓๑ พ.ค. ๙๖ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

ร.ต.ต. บุญแถม ปีตยานนท์
สระบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

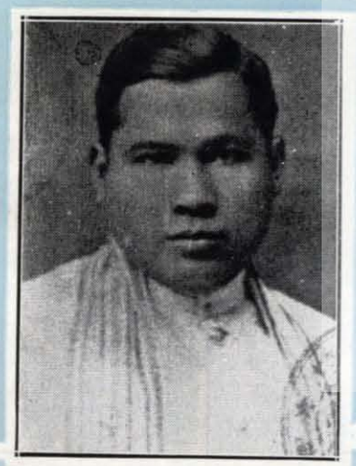

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์
แม่ฮ่องสอน
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๙
ลำปาง
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายบุญธรรม ชมดวง
สุโขทัย
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายบุญนาค อนนตะชัย
นครพนม
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายบุญเพ็ง พรหมคุณ
ศรีสะเกษ
๒๘ ม.ค. ๕๑ — ๒๘ พ.ย. ๕๔

นายบุญมา เกษมวัน
อุบลราชธานี
๑๒ ส.ค. ๘๘ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๕ — ๕ พ.ย. ๕๐

นายบุญมี ตุงคนาคร
ลำพูน
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๕ — ๕ พ.ย. ๕๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายบุญมี ปาร์มวงศ์
ลพบุรี
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

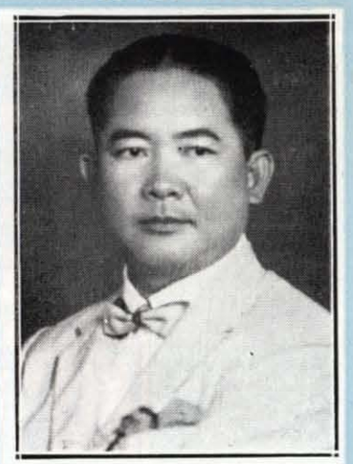

นายบุญเรือง ชุ่มอินทจักร
ลำปาง
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๒ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

เจ้าบุญเลิศ ณ เชียงใหม่
เชียงใหม่
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

นายบุญล้อม ศรีสุวรรณ
สมุทรสาคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๕ เม.ย. ๐๐

นายบุญศรี จันทนชาติ
อ่างทอง
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายบุญศรี ปรีคำ
ลำพูน
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายบุญศรี วิลยรัตน์
เชียงราย
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายบุญสิริ เทพาคำ
แม่ฮ่องสอน
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ
สุพรรณบุรี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๑๖ ต.ค. ๐๑

พ.อ. หลวงบุรกรรมโกวิท
ปราจีนบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ขุนบุรัสการกิตติคดี
อุบลราชธานี
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๔ พ.ค. ๘๘

นายบุลจักร ลิ่มศิลา
ระนอง
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๔

นายบุรณะ จัมปาพันธุ์
ศรีสะเกษ
๖ ม.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ขุนบูรณวาท
นครศรีธรรมราช
๗ พ.ย. ๘๙ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

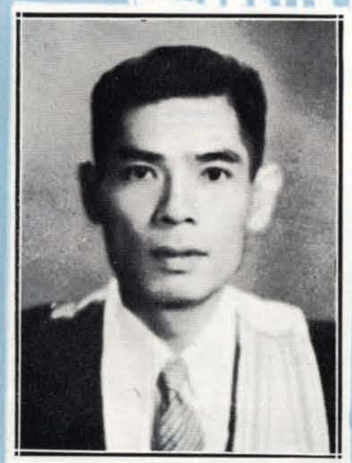

นายปฐม โพธิ์แก้ว
ราชบุรี
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.อ. พระปทุมเทวาภิบาล
หนองคาย
๒๔ พ.ค. ๘๕ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

หลวงประกอบนิติสาร
พระนคร
๓๐ มี.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ขุนประเจตตรุณพันธ์
พิษณุโลก
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

ร.ท. ประจวบ มหาขันธ์
อุดรธานี
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ขุนประเทศจีนนิกร
ภูเก็ต
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระประณาทกรณี
ตาก
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

ร.อ. ประณีต กลิ่นโกสุม
สงขลา
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายประดิษฐ์ ณ น่าน
น่าน
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

ร.ต. ประทีป ศิริขันธ์
สกลนคร
๑๕ ธ.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายประเทือง ธรรมสาลี
ศรีสะเกษ
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐
๕ มิ.ย. ๘๒ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายประพัฒน์ วรรธนะสาร
พระนคร
๕ มิ.ย. ๘๒ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๘ ก.พ. ๐๐

นายประพันธ์ อัมพุช
เชียงราย
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายประภาส คงสมัย
ตรัง
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายประมวญ ประสาร
ร้อยเอ็ด
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

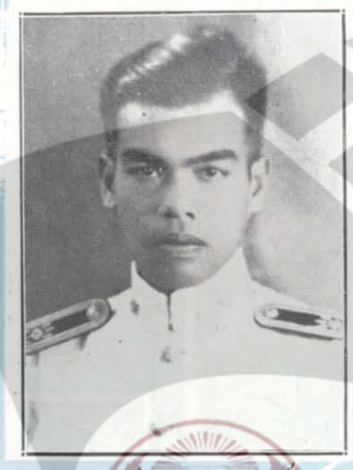

นายประมวล กุลมาตย์
ขุมพร
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

พล. ต. ประมาณ อดิเรกสาร
สระบุรี
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ท. ประยูร ภมรมนตรี
เชียงใหม่
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๒๒ มิ.ย. ๐๐

พ.อ. ประยงค์ เฉลิมสุข
ชลบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

น.ท. พระประยุทธชลธี ร.น.
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายประยูร ขันธรักษ์
ลำปาง
๒๔ พ.ค. ๘๕ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายประยูร ปานะดิษฐ์
ชัยนาท
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายประยูร วิมุกตาคม
เชียงราย
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ พ.ย. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายประยูร อภัยวงศ์
พิบูลสงคราม
๑๕ ก.ค. ๘๘ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

ร.อ. ประลอง บูชา
ราชบุรี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายประวัติ จันทนพิมพ์
ขอนแก่น
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายประเวศน์ บริราช
ลำปาง
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

พระประสงค์เกษมราษฎร์
นครราชสีมา
๑๖ มี.ค. ๘๓ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

ขุนประสงค์สุขการี
นครศรีธรรมราช
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายประสาท ไชยะโท
ขะลา
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายประสาท สุขุม
พระนคร
๘ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๙๐

หลวงประสานนฤชิต
ระยอง
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์
ฉะเชิงเทรา
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายประสิทธิ์ จุลละเกศ
สงขลา
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายประสิทธิ์ ชูพินิจ
กำแพงเพชร
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

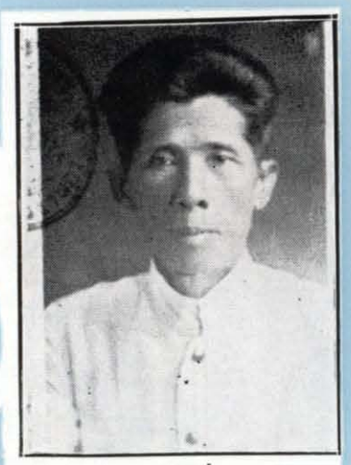

หลวงประสิทธิ์นรกรรม
พระนครศรีอยุธยา
๒๑ พ.ย. ๗๕ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายประสิทธิ์ บุณยารมย์
สกลนคร
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๙๐

นายประสิทธิ์ แย้มเพียร
ธนบุรี
๓๐ มี.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายประเสริฐ ทรัพย์สุนทร
สุราษฎร์ธานี
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๙๐

นายประเสริฐ ธารีสวัสดิ์
พระนครศรีอยุธยา
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายประเสริฐ บุญสม
พระนครศรีอยุธยา
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายประเสริฐ วาสิกะสิน
ลพบุรี
๕ พ.ค. ๘๖ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

ขุนประเสริฐสรรพกิจ
ชัยภูมิ
๖ ม.ค. ๘๘ – ๕ พ.ย. ๘๐

พ.ท. ประเสริฐ สุดบรรทัด
สระบุรี
๖ ม.ค. ๘๘ – ๕ พ.ย. ๘๐
๒๕ ม.ค. ๘๑ – ๒๕ พ.ย. ๘๔
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายประหยัด เอี่ยมศิลา
ขอนแก่น
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

หลวงปริวรรตวรวิจิตร
สกลนคร
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

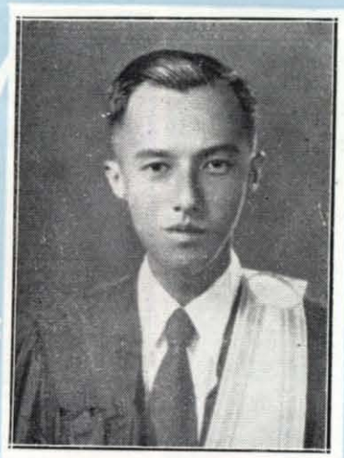

นายปริญญา จุฑามาตย์
กระบี่
๖ ม.ค. ๘๘ – ๕ พ.ย. ๘๐

นายปรีดา ด่านตระกูล
นครศรีธรรมราช
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายปรีดี พนมยงค์
พระนครศรีอยุธยา
๕ ส.ค. ๘๕ – ๔ ก.ค. ๘๐

นายปริกษ์ แก้วปลั่ง
สุรินทร์
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๒ ต.ค. ๘๘

นายปรุง ลักษณะสมพงศ์
สระบุรี
๑๔ มี.ค. ๘๖ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

พล. ต. ปลด ปลดปรมีกษ์ พิบูลภาณุวัธน์
พระนคร
๕ มิ.ย. ๘๒ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๘ เม.ย. ๘๖

นายปลื้ม กมุกะมกุล
นครศรีธรรมราช
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายบั่น แก้วมาตย์
นครพนม
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๑๐

นายบีฺฏิ เปลี่ยนสายสืบ
พังงา
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

ร.ต. ปุ่น สิทธิเวช
นครราชสีมา
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑ ก.ย. ๘๑

ร.ต.อ. เปี่ยม บุณยะโชติ
นครศรีธรรมราช
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๕ มิ.ย. ๑๒ – ๒๙ พ.ย. ๑๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเปลื้อง คชภักดี
พัทลุง
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเปลื้อง วรรณศรี
สุรินทร์
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

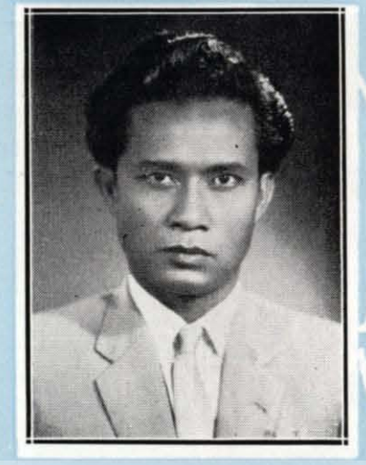

นายผดุง โกศัลวิตร
อุบลราชธานี
๒๙ ม.ค. ๑๑ – ๒๙ พ.ย. ๑๔

นายผล ศิลารัตน์
ศรีสะเกษ
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๑๐

นายผล แสนสระดี
ขอนแก่น
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายผัน บุญชิต
อุบลราชธานี
๒๖ ก.พ. ๑๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายผาส อังกินันทน์
เพชรบุรี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเผด็จ จิราภรณ์
พิจิตร
๕ มิ.ย. ๑๒ – ๒๙ พ.ย. ๑๔
๒๖ ก.พ. ๑๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพร มลิทอง
ธนบุรี
๕ ส.ค. ๘๕ – ๘ พ.ย. ๘๐
สมุทรสาคร
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

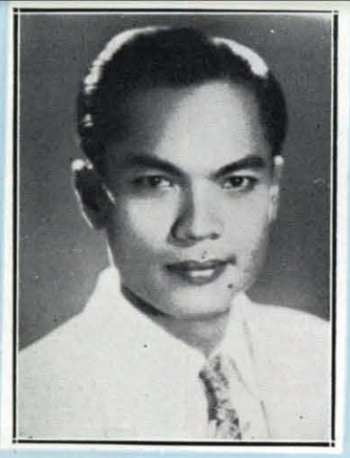

นายเผด็จ ศิวะทัต
สมุทรปราการ
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.ท. เผ่าชัย บุพพะกสิกร
พิจิตร
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายแผน ศิริเวชชะพันธ์
กาญจนบุรี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ท. พโยม จุลานนท์
เพชรบุรี
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายพร มากวงส์
อุทัยธานี
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

นายพรชัย แสงชัจจ์
ศรีสะเกษ
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายพรหมมา แดนวงศ์
กาฬสินธุ์
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

ร.ท. พัฒน์ ณ ถลาง
ปราจีนบุรี
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายพัฒน์ นิวาศานนท์
ชัยภูมิ
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ กพ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

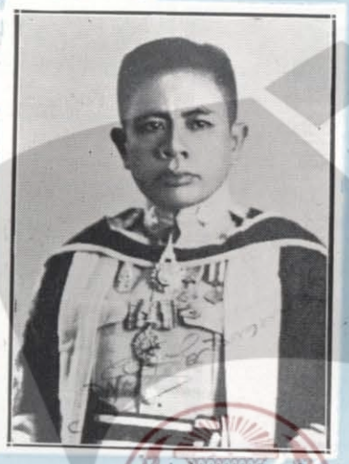

พ.ต.อ. พัฒน์ นิลวัฒนานนท์
สราษฎร์ธานี
๕ ส.ค. ๘๕ – ๘ พ.ย. ๘๐
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายพันธุ์ มูลศาสตร์
สุรินทร์
๑๒ พ.ย. ๘๐ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

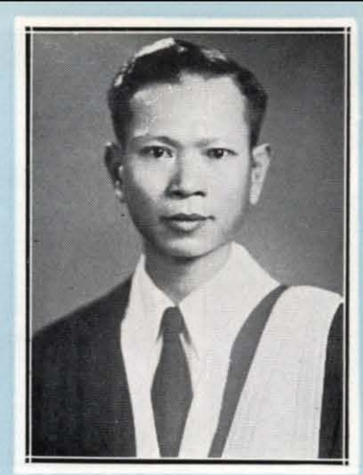

นายพันธุ์ อินทุวงศ์
นครพนม
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายพานิช สัมภวคุปต์
เพชรบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ขุนพิเคราะห์คดี
ชุชันธ์ (ศรีสะเกษ)
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ ก.ย. ๘๐

นายพิชัย มากคุณ
นครสวรรค์
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายพินธุ พฤกษศรี
นครศรีธรรมราช
๕ ส.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐

นายพิชัย ศิริวรรณ
ฉะเชิงเทรา
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พระพินิจธนากร
เชียงใหม่
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายพิพัฒน์ ภังคานนท์
กาญจนบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

ขุนพิพัฒน์โภคา
หนองคาย
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๕

หลวงพิพัฒพลกาย
ชอนแก่น
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

พระพิพิธภักดี
บัตตานี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

ขุนพิพิธสุขอำนวย
เชียงราย
๕ ส.ค. ๘๘ — ๔ พ.ย. ๘๐

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพิมพ์ มหาพินิจ
อุดรธานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายพิรุฬ อินทราวุธ
เชียงใหม่
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

พระพิเศษพาณิชย์
พระตะบอง
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

พระพิไสยสุนทรการ
ภูเก็ต
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายพึ่ง ศรีจันทร์
อุตรดิตถ์
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ก.ค. ๘๘
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายพีร์ บุนนาค
สุพรรณบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายพุฒเทศ กาญจนเสริม
ชุขันธ์ (ศรีสะเกษ)
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
ศรีสะเกษ
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายพูน มณีวรรณ
บุรีรัมย์
๖ ม.ค. ๘๕ – ๘ พ.ย. ๘๐

นายเพ่ง ลิมปะพันธุ์
สุโขทัย
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเพชร จันทราช
ร้อยเอ็ด
๓๐ มี.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเพทาย โชตินุชิต
ธนบุรี
๕ มิ.ย. ๘๒ – ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายเพทาย อมาตยกุล
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายฟอง การินทร์
อุบลราชธานี
๓๐ มี.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเพิ่ม วงศ์ทองเหลือ
พิจิตร
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ พ.ย. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๕ — ๕ พ.ย. ๕๐
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

นายเพียรศักดิ์ นิสสัยสุข
สิงห์บุรี
๒๖ ก.พ. ๕๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายไพรรัตน์ วิเศษโกสิน
บุรีรัมย์
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

พ.ท. พระไพศาลเวชกรรม
ร้อยเอ็ด
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายฟอง สิทธิธรรม
อุบลราชธานี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๕ — ๕ พ.ย. ๕๐
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

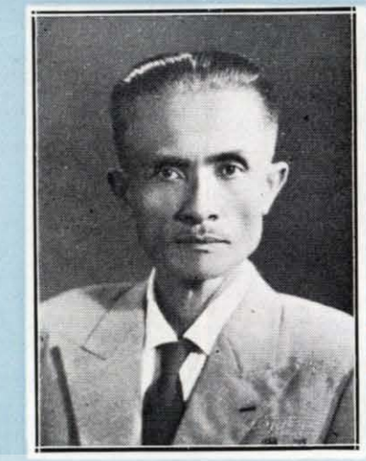

นายพัก ณ สงขลา
อุตรดิตถ์
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายฟื้น สุคนธกนิษฐ์
กระบี่
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายฟื้น สุพรรณสาร
พระนครศรีอยุธยา
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔
๒๖ ก.พ. ๕๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

ร.ต.อ. พุ้ง ระงับภัย
นนทบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

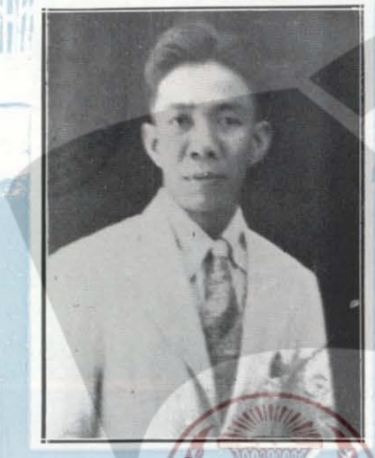

นายเพิ่ม วรพิทยุต
ลพบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายภักดี พัฒนภักดี
นครศรีธรรมราช
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายภิญโญ อินทะวิวัฒน์
เชียงใหม่
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

ร.ต.อ. ภิเศก พรหมายน
พระนคร
๕ ส.ค. ๘๕ — ๙ พ.ย. ๙๐
๒๕ ม.ค. ๙๑ — ๒๕ พ.ย. ๙๔

นายภู่ เนาวรัังสี
นครพนม
๒๕ ม.ค. ๙๑ — ๒๕ พ.ย. ๙๔

พล. อ. เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ต. มงคล รัตนวิจิตร
นครศรีธรรมราช
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๖ ม.ค. ๘๕ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายมนตรี วีระแพทย์
นครราชสีมา
๖ ม.ค. ๘๕ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายมนัส พรหมบุญ
เพชรบูรณ์
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายมนัส สุวรรณทัต
ธนบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายมนูญ บริสุทธิ์
สุพรรณบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

พล. อ. มังกร พรหมโยธี
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายมา เสรัฐศร์
เลย
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๒๕ ม.ค. ๙๑ — ๒๕ พ.ย. ๙๔

นายมานพ ประทุมอิน
น่าน
๕ ส.ค. ๘๕ — ๙ พ.ย. ๙๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายมานิต มาศเกษม
ร้อยเอ็ด
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายมานิต ไสยวิจิตร
กาฬสินธุ์
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายมานิต อุทธิเสน
ศรีสะเกษ
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายมิ่ง เลาหิ์เรณู
ประจวบคีรีขันธ์
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

พล. อ.ท. มุนี มหาสันทนะ
เวชยันต์รังสฤษฎิ์
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเมธ รัตนประสิทธิ์
เชียงใหม่
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายโมรา ณ ถลาง
พังงา
๒๔ มิ.ย. ๘๐ – ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายยกเสียง เหมะภูติ
ระนอง
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๕

นายยงยุทธ พึ่งภพ
อุบลราชธานี
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๕
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายยศ อินทรโกมาลยสุต
นครราชสีมา
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายยะเลศร วงศ์ทองเหลือ
พิจิตร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายยิ่ง รัศมิทัต
ปทุมธานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายยื่น สืบนุการณ์
สุรินทร์
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๕ มิ.ย. ๙๒ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายยืนยง เจียมไชยศรี
สมุทรสาคร
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๙ มิ.ย. ๘๔

ด. ยู่เกี่ยง ทองลงยา
กาญจนบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายเยื่น ศิริมหา
นครนายก
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

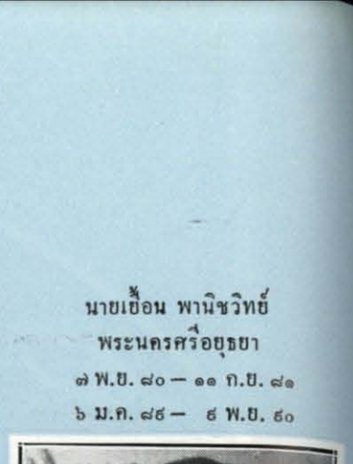

นายเยื้อน พานิชวิทย์
พระนครศรีอยุธยา
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายเยื้อ พลจันทร์
เพชรบุรี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายไข อุลิศ
ราชบุรี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

หลวงระงับประจันตคาม
นครราชสีมา
๕ มิ.ย. ๙๑ – ๙ พ.ย. ๙๕

ขุนระดับคดี
สุโขทัย
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นางระพีพรรณ พรหมวีระ
ระนอง
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

ขุนรัถย์รัษฎากร
สุรินทร์
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

ขุนรัถยาธนากร
อุดรธานี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร.ท. ราศรี สิงหเนตร
เชียงใหม่
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายรังสฤษฎ์ เชาวน์ศิริ
พระนคร
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

พระราชญาติรักษา
สมุทรสงคราม
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๕ พ.ย. ๘๔

พระราชธรรมนิเทศ
ปทุมธานี
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

พ.ต. หลวงราชเวชชพิศาล
นนทบุรี
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

หลวงราษฎร์วิรุฬหกิจ
ศรีสะเกษ
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายเรืองยศ ทองโรจน์
มหาสารคาม
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นางแร่ม พรหโมบล บุณยประสพ
ภูเก็ต
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ต. ลมัย กฤษณภักดี
ปทุมธานี
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๕ พ.ย. ๘๔

พล. ต.ต. ลม้าย อุทยานานนท์
ชัยนาท
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายล้วน เวกชาลิกามน
นครปฐม
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

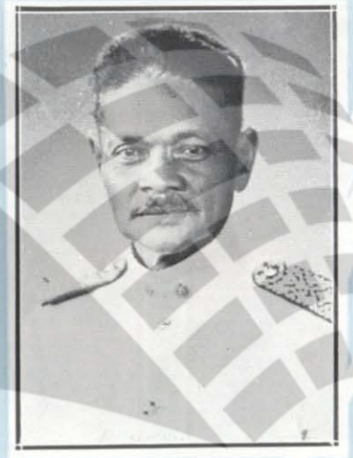

นายลออง แสงเดช
สุราษฎร์ธานี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

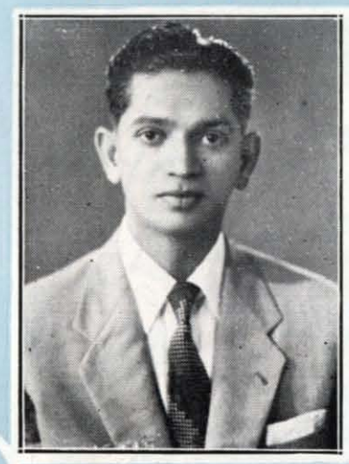

นายเล็ก นานา
พระนคร
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ท. ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
นครนายก
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายลาภ เงินดี
สมุทรสาคร
๒๕ ม.ค. ๕๑ – ๒๕ พ.ย. ๕๔

พ.ต. เล็ก ทองสุนทร
เชียงราย
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายเลมียด หงสประภาส
พระนครศรีอยุธยา
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

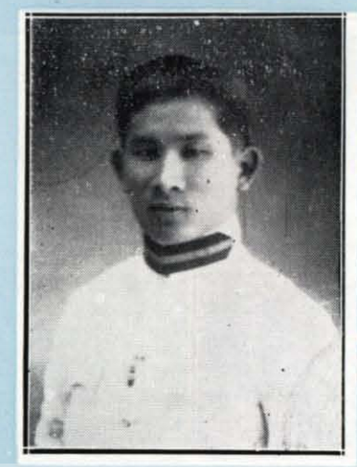

นายเลียง ไชยกาล
อุบลราชธานี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐
๒๕ ม.ค. ๙๑ – ๒๕ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเลียบ นิลระตะ
ตรัง
๖ ม.ค. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐

นายเลิศ สัมพันธารักษ์
ชัยภูมิ
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเลื่อน ทองดี
ศรีสะเกษ
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

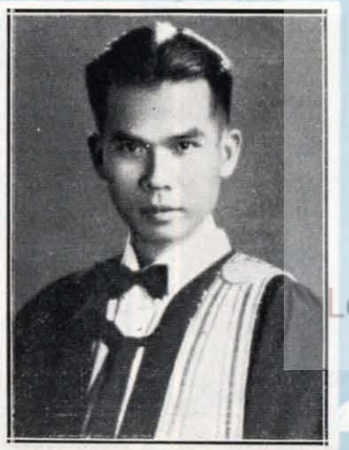

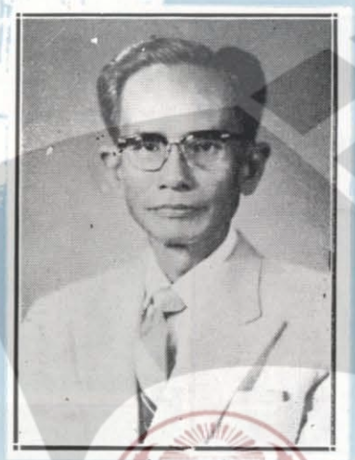

น.อ. เลื่อน พงษ์โสภณ
พระนคร
๒๑ ม.ค. ๘๓ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
นครราชสีมา
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐
๒๕ ม.ค. ๙๑ – ๒๕ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายวงศ์ ไชยสุวรรณ
นราธิวาส
๖ ม.ค. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

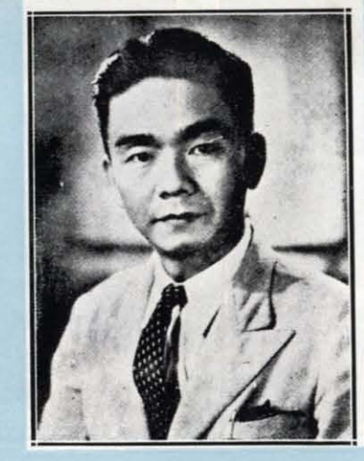

นายวงศ์ วีรชาติพลี
จันทบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายวงศ์ แสนศิริพันธุ์
แพร่
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

พ.อ. นายวรการบัญชา
เชียงราย
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

เจ้าวรทัศน์ ณ ลำพูน
ลำพูน
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายวรพจน์ วงศ์สง่า
อุตรธานี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

หลวงวรนิติปรีชา
สกลนคร
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

ขุนวรวาทพิสุทธิ์
อุบลราชธานี
๓๐ มี.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายวรศักดิ์ นิมานันท์
เชียงใหม่
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ขุนวรคาสนดรุณกิจ
สุราษฎร์ธานี
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

ขุนวรสิษฐ์ดรุณเวทย์
หนองคาย
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายสัมพ์ อินทรสูต
นครสวรรค์
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายวัง คชินทร
แพร่
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลวงวัฒนคดี
พังงา
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๑๕ เม.ย. ๘๐

นายวิกรานต์ โสตถิสวัสดิ์
สกลนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายวิชัย โลจายะ
ลำปาง
๒๖ ก.พ. ๖๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

พระยาวิชิตสรไกร
ชัยนาท
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายวิเชียร บำรุงพานิช
ร้อยเอ็ด
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

พ.ต. วิเชียร สีมันตร
ปราจีนบุรี
๒๖ ก.พ. ๖๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พระยาวิทุรธรรมพิเนตุ
อุทัยธานี
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

ขุนวิเทศดรุณการ
เพชรบุรี
๒๖ ก.พ. ๖๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายวิภาต บุญศรี วังซ้าย
แพร่
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายวิระ รมยะรูป
อุบลราชธานี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

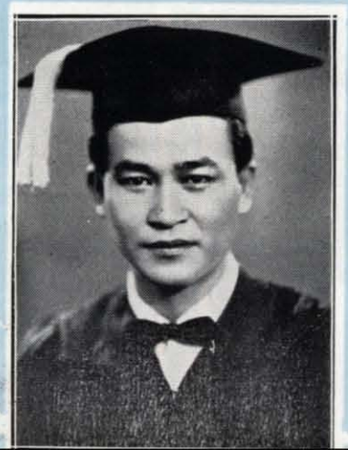

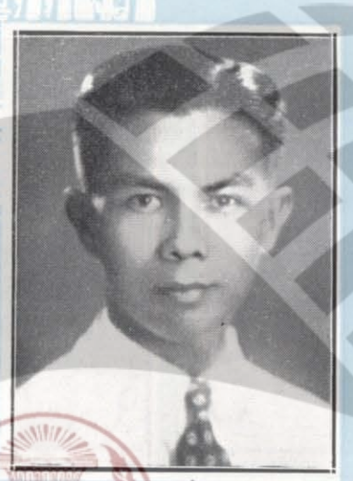

นายวิรัช พึ่งสุนทร
ธนบุรี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายวิรัตน์ ศุขะพันธุ์
อ่างทอง
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายวิวัฒน์ สาคะริชานนท์
ชัยภูมิ
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ท. วิริยะ วิริยะเหิรหาว
นครปฐม
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายวิโรจน์ กมลพันธุ์
พระนครศรีอยุธยา
๖ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

นายวิไล เบญจลักษณ์
ยะลา
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

ขุนวิวรณ์สุขวิทยา
นครสวรรค์
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

หลวงวิวิธสุรการ
อุดรธานี
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายวิเศษ พงศ์พิสิฏฐ์
ชัยภูมิ
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

พ.อ. พระยาวิเศษสิงหนาท
นครนายก
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

พล.ต. หลวงวิสิษฐ์ยุทธศาสตร์
อ่างทอง
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

ขุนวิระประศาสน์
สุพรรณบุรี
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายวุฒิ สุวรรณรักษ์
สุรายฎร์ธานี
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

น.ท. พระศรการวิจิตร ร.น.
นครพนม
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศรชัย จันทรปัญญา
เชียงใหม่
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

น.อ. พระยาศราภัยพิพัฒน์ ร.น.
ธนบุรี
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

หลวงศรีเขตนคร
นนทบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

พระยาศรีธรรมราช
สงขลา
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

พระยาศรีนครชัย
เลย
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

หลวงศรีประเทศ
เชียงใหม่
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

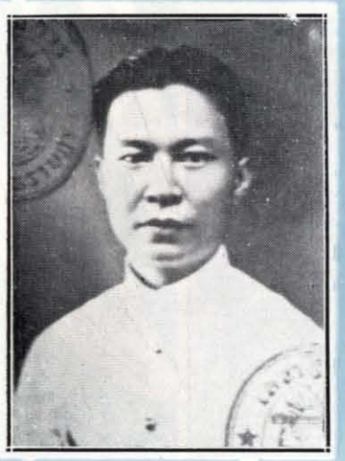

พระศรีวรานุรักษ์
เชียงใหม่
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

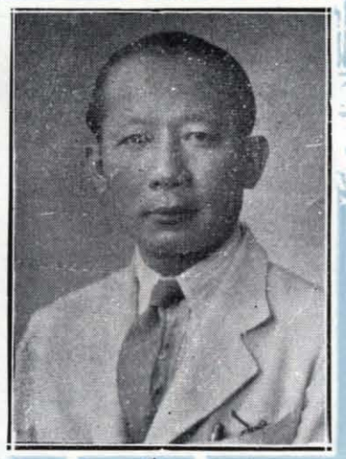

พระยาศรีวิสารวาจา
พระนคร
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

นายศรี สงคราม
อุดรธานี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

หลวงศรีสาลิพัธ
พระนคร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

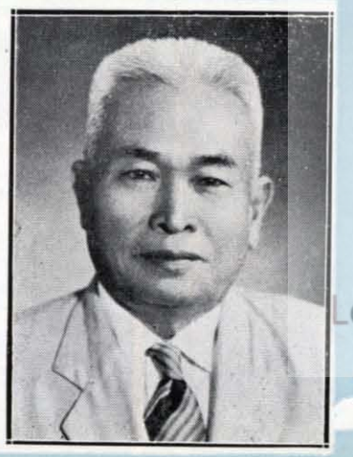

หลวงศรีสุพรรณดิฐ
ชุมพร
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

ว.ต. หลวงศักดิรณการ
บุรีรัมย์
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายศิริ บำเพ็ญอยู่
ชัยนาท
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

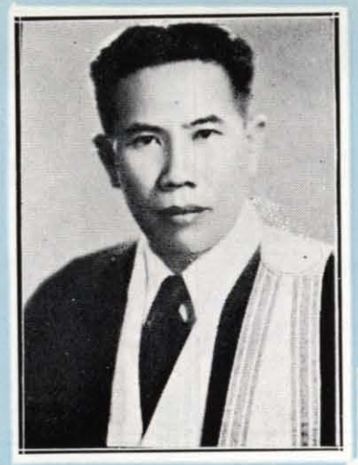

นายศิริ มักดีวงศ์
ลพบุรี
๒๖ ก.พ. ๖๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

พล. ต. ศิริ สิริโยธิน
ชลบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายศิรินทร์ รักศรีวงศ์
ชุมพร
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายศิลป พิลึกกุ
อุทัยธานี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

น.อ. หลวงศุภชลาศัย ร.น.
พระนคร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายส่ง ศัลยพงษ์
อุตรดิตถ์
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ต.ต. สงกรานต์ อุดมสิทธิ์
เลย
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ย. ๘๐
เพชรบูรณ์
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๒๘ พ.ย. ๘๔
๒๖ ก.พ. ๖๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายส่งศักดิ์ สายปัญญา
เชียงราย
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสงวน กนกวิจิตร
สุราษฎร์ธานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายสงวน จันทรสาขา
นครพนม
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสงวน ณ นคร
สตูล
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

LIPT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสง่า สายศิลป์
ยะลา
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

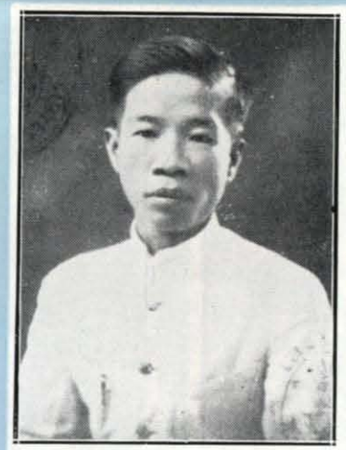

ค. สงวน พยุงพงศ์
ปราจีนบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายสงวน ศิริสว่าง
เชียงใหม่
๒๖ ก.พ. ๘๕ – ๘ ก.พ. ๐๐

นายสง่า วัชราภรณ์
ศรีสะเกษ
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสง่า ศรีเพ็ญ
ชัยนาท
๑๘ ก.พ. ๘๗ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายสตางค์ พุทธรักษา
ภูเก็ต
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายสนิท เจริญรัฐ
นครราชสีมา
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายสนิท บริสุทธิ์
สุพรรณบุรี
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

นายสม ชุตินันท์
ลำพูน
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐

นายสมบัติ พัฒนพงศ์พานิช
สระบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

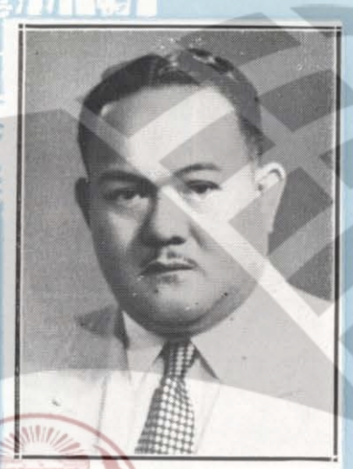

นายสมมุญ ศิริธร
พัทลุง
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๘๐
พระนคร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสมบูรณ์ เดชสุภา
ปราจีนบุรี
๒๘ ม.ค. ๘๑ – ๒๘ พ.ย. ๘๔

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสมศักดิ์ ชมจันทร์
พระนครศรีอยุธยา
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสมบูรณ์ บัณฑิต
น่าน
๖ ม.ค. ๘๘ — ๘ พ.ค. ๘๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสมพงษ์ หาญประเสริฐ
อุตรดิตถ์
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสมพร จุรีมาศ
ร้อยเอ็ด
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ท. สัมพันธ์ ขันธชวนะ
นครราชสีมา
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๑๖ ก.ย. ๘๑
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสมศักดิ์ สมบูรณ์ทรัพย์
ราชบุรี
๒๖ ก.พ. ๘๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสมรรถ เอี่ยมวิโรจน์
นราธิวาส
๒๘ ม.ค. ๘๑ — ๑๘ พ.ย. ๘๔

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์
สตูล
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายสมัย จินตะกานนท์
นครปฐม
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายสมาน สุชาติกุล
นครปฐม
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

ขุนสมาหารหิตะคดี
พระนคร
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ม.ค. ๘๘

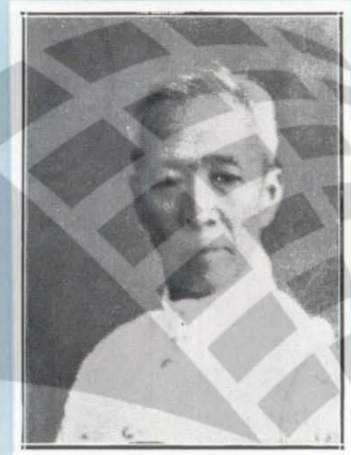

หลวงสไมสรราชกิจ
ชุมพร
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

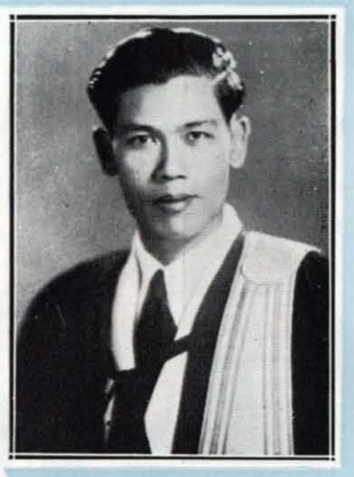

นายสวัสดิ์ พึ่งตน
ขอนแก่น
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

ขุนสรกิจวิจารณ์
สระบุรี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายสรอย ณ ลำปาง
ลำปาง
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๒ พ.ย. ๘๕

นายสวน พรหมประกาย
อุดรธานี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

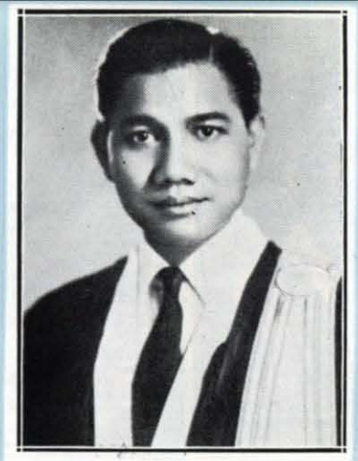

นายสวัสดิ์ คำประกอบ
นครสวรรค์
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสวัสดิ์ ยุวะเวส
นครสวรรค์
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

ร.ท.ต. สวัสดิ์ ศรีอุทุมพร
ศรีสะเกษ
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

พล. อ. หลวงสวัสดิ์สรยุทธ
พระนคร
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายสวัสดิ์ สาระศาลิน
กาญจนบุรี
๒๙ ม.ค. ๙๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายสว่าง แก้ววิจิตร
นครปฐม
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

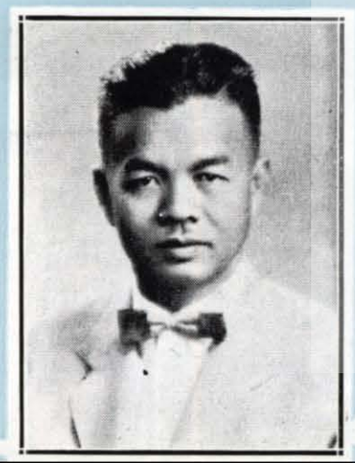

นายสว่าง ตราชู
ขอนแก่น
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสว่าง ศรีวิโรจน์
ลพบุรี
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสว่าง สนิทพันธ์
สุพรรณบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ พ.ค. ๘๗

นายสวาสดิ์ สุมาลยศักดิ์
พระนคร
๓๐ มี.ค. ๐๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสวาสดิ์ อภัยวงศ์
พระตะบอง
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

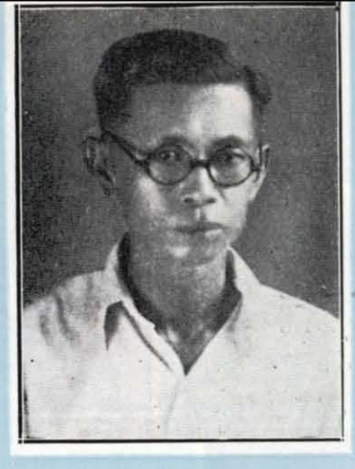

นายสอ เศรษฐบุตร
ธนบุรี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายสอน บุตโรบล
นครจัมปาศักดิ์
๑๕ ก.ค. ๘๘ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายสอน พงศ์สุวรรณ
ชัยภูมิ
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

ร.ต. สอน วงษ์โต
ชัยนาท
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายสอ้ง มารังกูล
บุรีรัมย์
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสะอาด จันทร์ผา
สุพรรณบุรี
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายสังคม ริมทอง
ล้านช้าง
๑๕ ก.ค. ๘๘ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

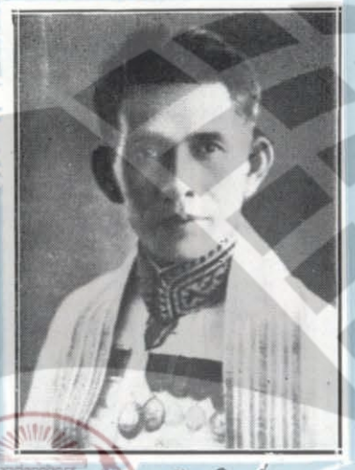

พระยาสัจจาภิรมย์
นครนายก
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

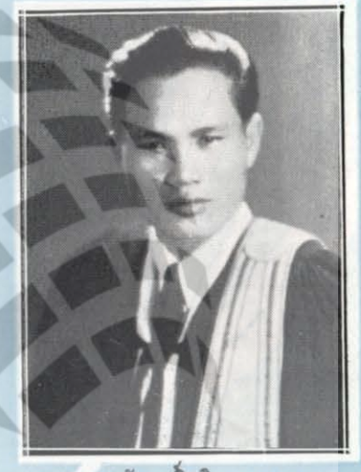

ร.ต.ต. สัมฤทธิ์ อินทรตระกูล
เลย
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสาคร กลิ่นผกา
พังงา
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๕
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.อ. พระสาครบุรานุรักษ์ ร.น.
นครปฐม
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายสานนท์ สายสว่าง
นครปฐม
๖ ม.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐
๕ มิ.ย. ๙๒ — ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

พระยาสารคามคณาภิบาล
มหาสารคาม
๑๕ พ.ย. ๘๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายสาลี กูลณรงค์
ยะลา
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายลำอาง ศรีสวัสดิ์
ลพบุรี
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๒๑ ม.ค. ๘๖

นายสิงห์ ปกาสิทธิ์
ร้อยเอ็ด
๖ ม.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายสิงห์โต พลวิจิตร
มหาสารคาม
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายสิงห์ทอง กองทรัพย์
สุรินทร์
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

ม.จ. สิทธิพร กฤดากร
ประจวบคีรีขันธ์
๒๙ พ.ย. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายสิริ เพชรโรจน์
เชียงราย
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายสี่หมื่น วณีสอน
เชียงใหม่
๑๖ มิ.ย. ๘๒ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสุจิตร หิรัญพริกษ์
ปทุมธานี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐

นายสุกิจ นิมมานเหมินท์
เชียงใหม่
๒๘ ม.ค. ๕๑ – ๒๘ พ.ย. ๕๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๕๑ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสุข รอบรู้
นครพนม
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสุข แสนโกศิก
สุโขทัย
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ขุนสุคนธวิทศึกษากร
สมุทรสาคร
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๗ ก.ย. ๘๑
๒๖ พ.ย. ๘๔ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายสุดใจ ศุภสร
อุบลราชธานี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐

หลวงสุทธิวุฒินฤเบศร์
พิษณุโลก
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายสุทิน กลับเจริญ
สมุทรปราการ
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสุเทพ ไรัตนเสวี
ธนบุรี
๕ ส.ค. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐

นายสุธี ภูวพันธุ์
สุรินทร์
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พระยาสุนทรพิพิธ
พิษณุโลก
๖ ม.ค. ๘๙ – ๘ พ.ย. ๙๐

พล. ร.ท. หลวงสุนาวินวิวัฒ ร.น.
ชุมพร
๒๘ ม.ค. ๕๑ – ๒๕ พ.ย. ๕๔
๒๖ ก.พ. ๕๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสุ่ม ตันติพลาผล
อุตรดิตถ์
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นางสุนี เตลาน
นครสวรรค์
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
ระนอง
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสุบิน พูลพัฒน์
กาฬสินธุ์
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสุพรรณ สืบสิทธ์
สุรินทร์
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายสุมินทร์ อุปโยคิน
เชียงใหม่
๕ ส.ค. ๘๙ – ๒๒ ก.ค. ๙๐

ร.อ. ชุนสุรจิตจตุรงค์
นครราชสีมา
๓ ก.ค. ๙๒ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

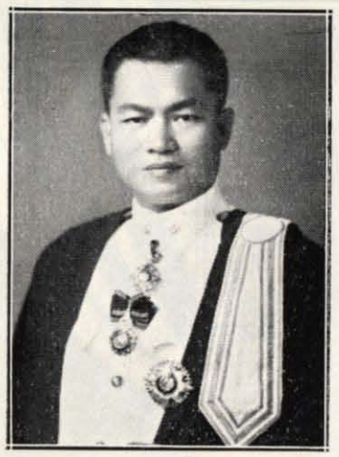

นายสุรพงษ์ ตรีรัตน์
จันทบุรี
๒๖ ก.พ. ๙๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.อ. พระยาสุรพันธเสนี
เพชรบุรี
๖ ม.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐

นายสุริยะ ขีตตะสังคะ
ธนบุรี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

ร.ต.ท. สุริยน ไรวา
นราธิวาส
๕ ส.ค. ๘๙ – ๙ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายสุวรรณ มหัคฆะคาญจนะ
สมุทรสงคราม
๑๕ พ.ย. ๑๖ – ๖ พ.ย. ๙๐

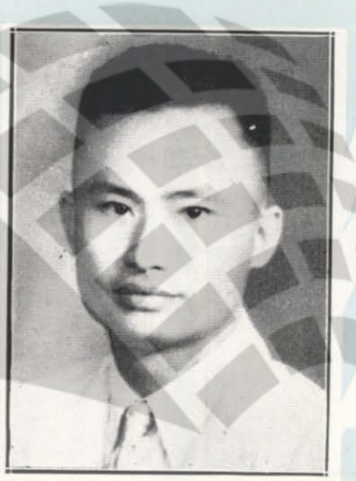

นายสุวัฒน์ พูลลาภ
ร้อยเอ็ด
๕ มิ.ย. ๙๒ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสุวิชช์ จิตตะยโศธร
อุบลราชธานี
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐
๓๐ มี.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสุวิชช พันธเศรษฐ
เชียงใหม่
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายเสกล เจตสมมา
ระยอง
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

พ.อ. พระยาเสนาภิมุข
นครราชสีมา
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

จ. ขุนเสนาสัสดี
ร้อยเอ็ด
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช
พระนคร
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายเสมอ กัณฑาธัญ
แม่ฮ่องสอน
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา
บุรีรัมย์
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

ร.ต.ท. เสวต ชุมแวงวาปี
ขอนแก่น
๖ ม.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายเสวต เปี่ยมพงศานต์
ระยอง
๖ ม.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเสวตร สุกระสร
สมุทรสงคราม
๒๙ พ.ค. ๘๕ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

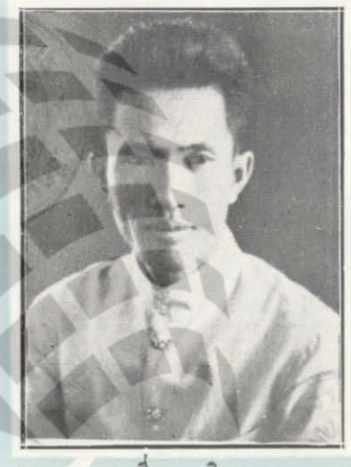

นายเสงี่ยม เจริญชีวัด
ชลบุรี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร.ต.อ. เสวียน โอสถานุเคราะห์
พระนคร
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

พ.ท. แสวง ทัพภะสุต
เชียงราย
๒๘ ม.ค. ๖๑ — ๒๘ พ.ย. ๖๔

นายแสวง สนิทพันธ์
สุพรรณบุรี
๑๗ ก.ย. ๘๗ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายโสภณ เอี่ยมอิทธิพล
นราธิวาส
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายโสภัณ สุภธีระ
ขอนแก่น
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๘ ม.ค. ๖๑ — ๒๘ พ.ย. ๖๔

นายไสว สวัสดิสาร
นครศรีธรรมราช
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายไสว สุทธิพิทักษ์
นครศรีธรรมราช
๕ ส.ค. ๘๕ — ๘ พ.ย. ๘๐

นายไสว อินทรประชา
สวรรคโลก (สุโขทัย)
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายหมัง สายชุ่มอินทร์
ตาก
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

ร.ต.ต. หวน มุตตาหารัช
สงขลา
๒๘ ม.ค. ๖๑ — ๒๘ พ.ย. ๖๔

นายหอมจันทร์ วัฒนวิจารณ์
ฉะเชิงเทรา
๑๕ พ.ย. ๗๖ — ๖ พ.ย. ๘๐

นายเหรียญ สืบพันธ์
กาฬสินธุ์
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๓๐ ม.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายอดุลย์ ภูมิณรงค์
ยะลา
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

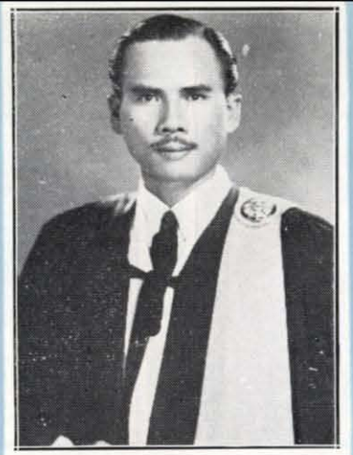

นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์
สุรินทร์
๒๖ ก.พ. ๕๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายใหญ่ ศวิตชาต
นครสวรรค์
๓๐ มิ.ย. ๘๗ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๖ ม.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายใหญ่ ลีมะสิงห์
ลำปาง
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายอดุล ณ สายบุรี
นราธิวาส
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายอนันต์ ขันธะชวนะ
นครราชสีมา
๕ มิ.ย. ๙๒ — ๒๙ พ.ย. ๙๔

ขุนอนุกูลประชากร
นครสวรรค์
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๒ ม.ค. ๘๗

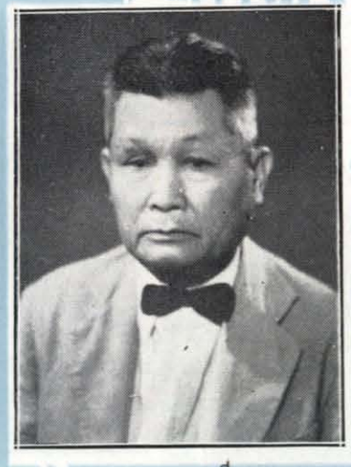

ขุนอนุสรกรณี
นครพนม
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๒๙ ม.ค. ๙๑ — ๒๙ พ.ย. ๙๔

ขุนอนุสรสิทธิกรรม
เพชรบูรณ์
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

ร.ต.อ. อภัย สงเคราะห์ราษฎร์
พระนคร
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

พ.ต. หลวงอภิบาลภูวนาท
ชุมพร
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายอมร ผลประสิทธิ์
จันทบุรี
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต. พระยาอมรวิสัยสรเดช
ลำปาง
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นางอรพิน ไชยกาล
อุบลราชธานี
๕ มิ.ย. ๕๒ — ๒๕ พ.ย. ๕๔
๒๖ ก.พ. ๕๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๓๐ มี.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

หลวงอรรถพรพิศาล
ตราด
๖ ม.ค. ๘๕ — ๕ พ.ย. ๕๐
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔
๒๖ ก.พ. ๕๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นางสาวอรอินทร์ ภูริพัฒน์
อุบลราชธานี
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายอรุณ ทองบัวโชติ
พระนคร
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๒ มิ.ย. ๘๑
๑๒ มิ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายอรัญ รายนานนท์
จันทบุรี
๖ ม.ค. ๘๕ — ๕ พ.ย. ๕๐

นายอรุณ พันธุ์พีก
พระนคร
๕ ก.ค. ๕๐ — ๕ พ.ย. ๕๐
สมุทรปราการ
๒๕ ม.ค. ๕๑ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

นายอรุณ แสงสว่างวัฒนะ
นครสวรรค์
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายอ้วน นาครทรรพ
อุดรธานี
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๕ — ๕ พ.ย. ๕๐

นายอวยชัย ธนศรี
นครสวรรค์
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

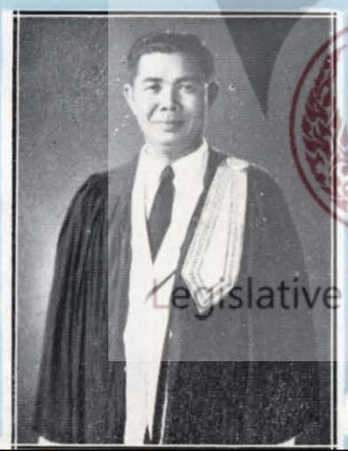

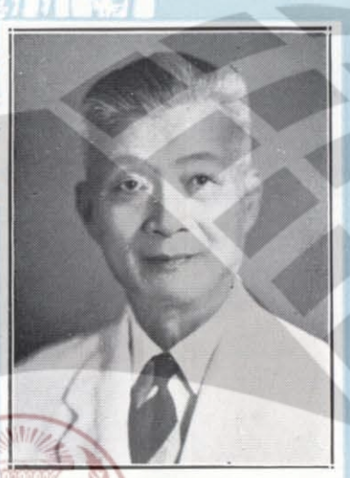

หลวงอังคณานุรักษ์
มหาสารคาม
๖ พ.ย. ๕๘ — ๕ พ.ย. ๕๐
อ่างทอง
๒๕ ม.ค. ๕๐ — ๒๕ พ.ย. ๕๔
พระนคร
๑๕ ธ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายอัมพร สุวรรณบล
ร้อยเอ็ด
๒๖ ก.พ. ๕๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๑

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายอินทร์ ประจันตเสน
ขอนแก่น
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายอามีน โต๊ะมีนา
ปัตตานี
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายอารี ตันติเวชกุล
นครราชสีมา
๒๖ ก.พ. ๔๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายอำนวย ปาฐะเดชะ
เชียงราย
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายอำไพ อิศรางกูร ณ อยุธยา
สิงห์บุรี
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘

ขุนอินทรภักดี
เพชรบูรณ์
๑๕ พ.ย. ๗๖ – ๖ พ.ย. ๘๐

นายอินทร สิงหเนตร
เชียงใหม่
๗ พ.ย. ๘๐ – ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๒๘ มี.ค. ๘๑
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

นายอินทูล วรกุล
ลำปาง
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายอุดร วัฒยานนท์
ฉะเชิงเทรา
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

นายอุทัย แสงศิริ
พิษณุโลก
๑๕ ธ.ค. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

หลวงอุปกรรัฐวิจิ
ประจวบคีรีขันธ์
๖ ม.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐

ร.ท. อุ๊ด นิตยสุทธ์
นครราชสีมา
๑๒ พ.ย. ๘๑ – ๑๕ ต.ค. ๘๘
๕ ส.ค. ๘๘ – ๘ พ.ย. ๙๐
๒๖ ก.พ. ๖๕ – ๒๕ ก.พ. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายเอี่ยม สุภาพกุล
นครราชสีมา
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑
๑๒ พ.ย. ๘๑ — ๑๕ ต.ค. ๘๘
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายเอ็จ บุญไชย
มหาสารคาม
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐
กาฬสินธุ์
๑๕ ก.พ. ๙๔ — ๒๙ พ.ย. ๙๔

ร.ต.อ. เอิบ อินทะกนก
นครราชสีมา
๕ ส.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

นายเอิบ อิสสระ
นราธิวาส
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐
๑๕ มิ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเอี่ยม ราษฎรนิยม
ปทุมธานี
๒๔ พ.ค. ๘๕ — ๑๕ ต.ค. ๘๘

นายเอื้อน ณ สงขลา
สงขลา
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายเอื้อม ทองสวัสดิ์
แม่ฮ่องสอน
๖ ม.ค. ๘๙ — ๙ พ.ย. ๙๐

นางเอื้ออารี อุดมสิทธิ์
เลย
๑๕ มิ.ค. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเอื้อ จันทรวงศ์
นครพนม
๒๖ ก.พ. ๙๕ — ๒๕ ก.พ. ๐๐

พระยาโอวาทวรกิจ
พระนคร
๗ พ.ย. ๘๐ — ๑๑ ก.ย. ๘๑

นายฮวด ทองโรจน์
มหาสารคาม
๒๘ ม.ค. ๙๑ — ๒๘ พ.ย. ๙๔

Legislative Institutional Repository of Thailand

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประเภทที่ ๒

๒๔๗๕ — ๒๕๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายกมล พหลโยธิน
๒๐ ส.ค. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

พล. อ.ต. หลวงกรโกสียกาจ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ต.จ. กระเษียร ศรุตานนท์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

น.อ. กระแสร์ อินทรัตน์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. กฤช ปุณณกันต์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. กฤษณ์ สีวะรา
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. หลวงกัมปนาทแสนยากร
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. กาจ กาจสงคราม
๕ ก.ค. ๗๖ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙
๒๐ ส.ค. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ต. ก้าน จำนงภูมิเวท
๑๓ ส.ค. ๗๘ – ๙ พ.ค. ๘๙
๒๐ ส.ค. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก ย. ๐๐ – ๒๐ ส.ค. ๐๑

นายการุณ ศรีจรูญ
๒๘ ก.ค. ๘๗ – ๑๗ เม.ย. ๘๙

ร.อ. กำลาภ กาญจนสกุล ร.น.
๑๓ ส.ค. ๗๘ – ๙ พ.ค. ๘๙

พ.อ. เกรียงไกร อัตตะนันทน์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายเชมชาติ บุณยรัตพันธุ์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑ ม.ค. ๘๘

พล. ท. หลวงเกรียงศักดิพิชิต
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๘ พ.ย. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พระยาโกมารกุลมนตรี
๒๒ มิ.ย. ๗๖ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๑ ม.ค. ๗๗

พ.ต. หลวงขจรเดชะ
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๑๗ ก.พ. ๗๗

พล. ท. ม.ล. ขาบ กุญชร
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. อ. ควรญ สุทธานินทร์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ต. ควง อภัยวงศ์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ. ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๔ ก.พ. ๘๘

พล. ร.ต. จรูญ เฉลิมเตียรณ ร.น.
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.ท. จรูญ ณ บางช้าง
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

พล. อ. จรูญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๘ พ.ค. ๘๘

นาย จรูญ สืบแสง
๒๔ มิ.ย. ๗๕ – ๒๒ มิ.ย. ๗๖
๒๖ ธ.ค. ๘๑ – ๘ พ.ค. ๘๘

พระยาจ่าแสนยบดี
๒ ก.ย. ๗๕ – ๒๒ มิ.ย. ๗๖

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. จ. จิตต์ สุนทานนท์
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

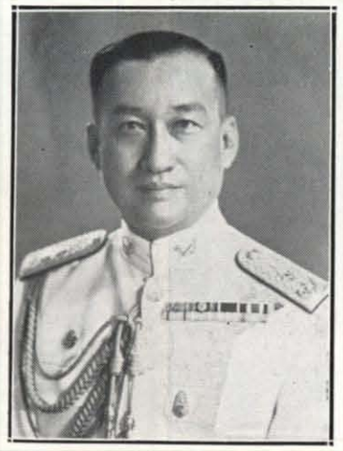

พล. จ. จำเบี๋น จารุเสถียร
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายจำรัส สุวรรณชีพ
๒๘ ก.ค. ๘๗ — ๒๒ มี.ค. ๘๘
๑ พ.ค. ๘๘ — ๖ พ.ค. ๘๘

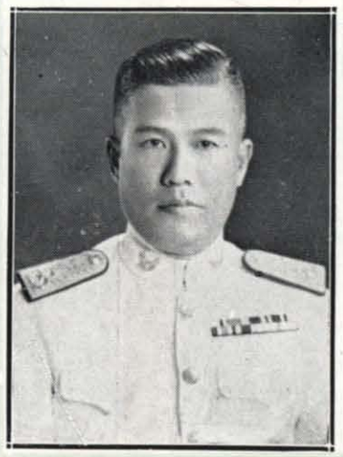

พล. จ. จำรูญ วีณคุปต์
๘ เม.ย. ๘๕ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.ท. จิตต์ ธนะโชติ
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายจิตตะเสน ปัญจะ
๒๘ ก.พ. ๘๑ — ๖ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ท. จิตติ นาวีเสถียร
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

น.ต. จิบ ศิริไพบูลย์ ร.น.
๖ ธ.ค. ๗๖ — ๑๑ ก.พ. ๗๘
๘ ธ.ค. ๘๐ — ๒๕ ส.ค. ๘๘

พล. อ. จิระ วิชิตสงคราม
๖ ธ.ค. ๗๖ — ๖ พ.ค. ๘๘ —

พล. อ. หลวงจุลยุทธยรรยง
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พล. อ. ท. หลวงเจริญจรัมพร
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๐

นายเจริญ ปัฐทโร
๕ ก.พ. ๘๔ — ๖ พ.ค. ๘๖
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRI
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต. ฉลอง อุชุโกมล
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

พล. ต. เจริญ สุวรรณวิสูตร
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. เจี่ยม ขจรเนติยุทธ
๑๒ ส.ค. ๘๒ – ๘ พ.ค. ๘๘

พล. ท. เจี่ยม ญาโณทัย
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ท. เจือ สฤษดิ์ราชโยธิน
๒๘ ก.ค. ๘๗ – ๘ พ.ค. ๘๘

นายเฉลิม เชี่ยวสกุล
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ต. เฉลิม พงษ์สวัสดิ์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒๖ ก.พ. ๐๐

พล. อ.อ. เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๑
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.อ. เฉลิมชัย จารุวัสตร์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเฉลียว ปทุมรส
๒๘ ก.พ. ๘๑ – ๘ พ.ค. ๘๘

พ.ท. ชม จันทราภัย
๑๓ ส.ค. ๘๙ – ๑๓ ก.ค. ๘๗

นายชม จารุรัตน์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ มิ.ค. ๗๖
๒๘ ก.พ. ๘๕ – ๘ พ.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ร.ต. ชลี สินธุโสภณ ร.น.
๑ ก.ย. ๘๘ – ๓ ก.ย. ๘๘
๓๐ ม.ค. ๘๙ – ๑๑ ก.พ. ๘๙

พล. ต. ชลอ จารุกลัส
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต.ต. ชลอ ศรีศรากร
๒๗ ธ.ค. ๗๗ – ๔ ก.พ. ๘๙
๔ ก.พ. ๘๙ – ๘ พ.ค. ๘๙

พล. ร.ต. ชลอ สินธุเสนีย์ ร.น.
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖. ก.ย. ๐๐

พล. ร.ต. ชลิต กุลกำมั่นธร ร.น.
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๓ ก.พ. ๗๗
๘ ธ.ค. ๘๐ – ๘ พ.ค. ๘๙

พ.อ. ช่วง เชวงศักดิ์สงคราม
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๘ พ.ค. ๘๙
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายชวน จนิษฐ
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

ร.อ. ชั้น รัศมิทัต ร.น.
๑๓ ส.ค. ๗๘ – ๘ พ.ค. ๘๙

นายชัยวัธน์ อินทะพันธ์
๒๐ ส.ค. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.อ. ชาญ บุญญะสิทธิ์
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายชาญ บุนนาค
๒ ก.ย. ๙๘ – ๘ พ.ค. ๘๙

พ.ท. ชาญณรงค์ วิจารณบุตร
๑๐ ม.ค. ๘๙ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ร.อ. หลวงชำนาญอรรถยุทธ ร.น.
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ต. หลวงชาญสงคราม
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘

พล. จ. ชาติชาย ชุณหะวัณ
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

หลวงชำนาญนิติเกษตร
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑ มิ.ย. ๘๖

พล. ต. หลวงชำนาญยุทธศิลป์
๒๘ ก.ย. ๗๖ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ ก.ย. ๘๒
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๓ ธ.ค. ๘๘

หลวงชำนาญอักษร
๒๓ ก.ค. ๘๕ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๒๒ มิ.ย. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๒๐ ธ.ค. ๗๗
๘ ธ.ค. ๘๐ — ๘ พ.ค. ๘๘

น.อ. ชิตชัย สุวรรณพฤกษ์
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. ขุนชิต ผะดุงพล
๒๓ ก.ย. ๘๕ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พล. ร.ต. ชั้น สนแจ้ง ร.น.
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายชุณห์ บิณฑานนท์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘

น.อ. ชู สุทธิโชติ
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. อ.อ. หลวงเชิดวุฒากาศ
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

น.อ. ชูเดช ดวงอุดม
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.อ. ชูศักดิ์ วัฒนรณชัย
๑ ม.ค. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

ร.ท. เชย กลัญชัย
๒๘ ก.ค. ๘๗ — ๒ ก.ย. ๘๘

พ.อ. เชิดชัย ทองสิงห์
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายแช่ม พรหมยงค์
๒๘ ก.ค. ๘๗ — ๘ พ.ค. ๘๘

พล. ต.ต. หลวงโชติชนาภิบาล
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.อ. โชติ หิรัณยัษฐิติ
๖ ก.ย. ๘๘ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๑ ต.ค. ๐๑

พล. ต. ไชย ประทีปเสน
๒๖ ธ.ค. ๘๑ — ๘ พ.ค. ๘๘

พระยาไชยยศสมบัติ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖

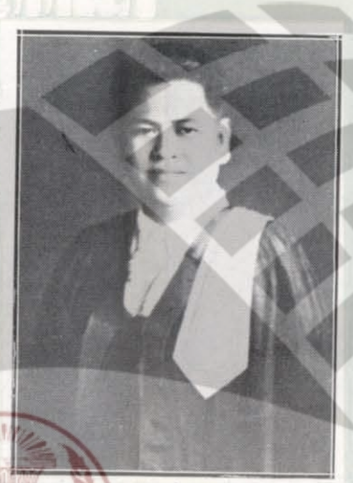

นายชิม วีระไวทยะ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๕ ก.พ. ๗๖
๒๖ ธ.ค. ๘๑ — ๒๕ พ.ย. ๘๖

นายชุ่นใช้ คูตระกูล
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๑๖ ก.ย. ๗๕

LIRI
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. อ. เดช เดชประดิยุทธ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ท. ฉลวงค์ สาลีรัฐวิภาค
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

พล. ร.ท. ดำริห์ ปาลกะวงศ์
ณ อยุธยา ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

หลวงดำริ อิศรานุวรรต
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

นายดิเรก ชัยนาม
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๘ ม.ค. ๘๔
๑๙ ก.ค. ๘๘ – ๙ พ.ค. ๘๙

หลวงเดชาติวงศ์วราวัฒน์
๒๘ มิ.ย. ๗๖ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

หลวงเดชสหกรณ์
๒๕ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

นายเดือน บุนนาค
๘ ต.ค. ๗๘ – ๙ พ.ค. ๘๙

พล. ต. ตรี บุษยกนิษฐ์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

นายตั้ว ลพานุกรม
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๒๗ ส.ค. ๘๔

พล. ต. ไตรเดช ปิ่นตระกูล
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. อ. ถนอม กิตติขจร
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. อ.อ. ทวี จุลทรัพย์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ร.ต. ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น.
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

น.อ. ขุนถิระรณรงค์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต.จ. ทม จิตรวิมล
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.อ. พระยาทรงสุรเดช
๒๘ มิ.ย.๗๕ – ๒๘ ก.ย. ๗๖
๖ ก.พ. ๘๐ – ๒๕ มี.ค. ๘๑

นายทวี บุณยเกตุ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

พ.ท. ทวน วิชัยขัทคะ
๘ ก.ย. ๗๘ – ๒ ก.ค. ๘๑
๕ ก.พ. ๘๔ – ๙ พ.ค. ๘๙

พล. ร.ต. ทหาร ขำหิรัญ ร.น.
๒๘ ก.ย. ๗๖ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

นายทองเปลว ชลภูมิ
๑ ก.ย. ๘๘ – ๙ พ.ค. ๘๙

พล. ร.ต. ทัศน์ กรานเลิศ ร.น.
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

ร.อ. พิพย์ ประสานสุข ร.น.
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

พล. อ.ต. เทพ เกษมฤติ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายเทพย์ สาริกบุตร
๒๐ ส.ค. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พระยาเทพวิทุร
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

พล. อ.ท. หลวงเทวฤทธิ์พันลึก
๒๐ ส.ค. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๒๖ ก.พ. ๗๖

พ.ท. นรงค์ วรบุตร
๒๐ ส.ค. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ต. พระเจ้าวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์
๙ เม.ย. ๘๕ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

หลวงนฤเบศร์มานิต
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

พล. ต. น้อม เกตุนุติ
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๑๑ ส.ค. ๗๙
๙ ก.ค. ๘๑ – ๙ พ.ค. ๘๙
๓๐ พ.ย. ๙๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. อ.ต. นักรบ บิณษรี
๓๐ ก.ย. ๙๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พระนิติธารณ์พิเศษ
๓๐ พ.ย. ๙๔ – ๑๘ ก.ค. ๙๖

พระยานิติศาสตร์ไพศาล
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๑๑ ส.ค. ๗๙

น.ต. หลวงนิเทศกลกิจ ร.น.
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

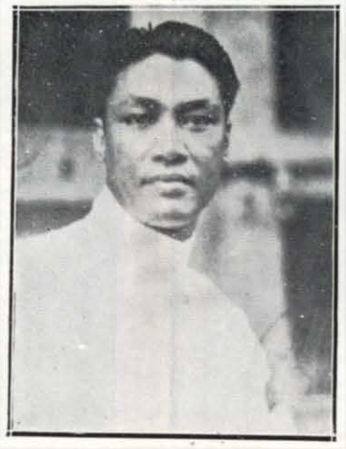

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

นายแนบ พหลโยธิน
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๒๖ ธ.ค. ๘๑ – ๙ พ.ค. ๘๙

นายบรรจง ศรีจรูญ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๘๐ – ๙ พ.ค. ๘๙

หลวงบรรณกรโกวิท
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

พระยาบริรักษ์เวชชการ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑ พ.ค. ๐๐

พล. ท. บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒๖ ก.พ. ๐๐

พล. จ. บุญชัย บำรุงพงศ์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

พล. อ.อ. บุญชู จันทรุเบกษา
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายบุญล้อม พึ่งสุนทร
๘ ธ.ค. ๘๐ – ๙ พ.ค. ๘๙

พ.ต.อ. พระยาบุเรศร์ผดุงกิจ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

พ.ท. บูลเดช รูปะสุต
๑๒ ส.ค. ๘๒ – ๒๐ ส.ค. ๘๙

พล. อ. พระประจนปัจจนึก
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ ธ.ค. ๘๙
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายประจวบ บุนนาค
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๒๘ ต.ค. ๘๕

พ.อ. ประจวบ สุนทรางกูร
๖ ก.ย. ๘๘ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พระยาประชาศรัยสรเดช
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.อ. ประดุจ โชติประศาสน์อินทาระ
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. ประทักษ์ จันทราภา
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พ.อ. ประเทือง อารีนิจ
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

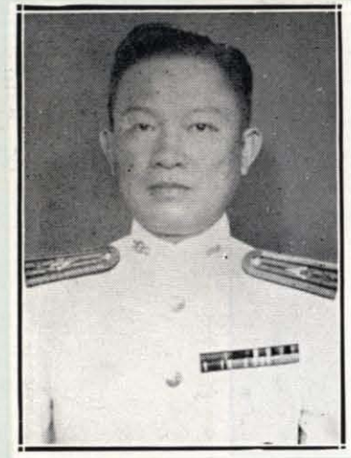

น.อ. พระประพิณพนยุทธ ร.น.
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖

พล. ท. ประภาส จารุเสถียร
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พระยาประมวญวิชาพูล
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘

พล. ต. ประมาณ อดิเรกสาร
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๒๖ ก.พ. ๘๕

พล. ท. ประยูร ภมรมนตรี
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๒๒ มิ.ย. ๗๖
๘ ธ.ค. ๘๐ — ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๒๖ ก.พ. ๐๐

พล. ท. ประยูร สุคนธทรัพย์
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายประเสริฐ ศรีจรูญ
๒๕ ก.ย. ๘๔ – ๙ พ.ค. ๘๙

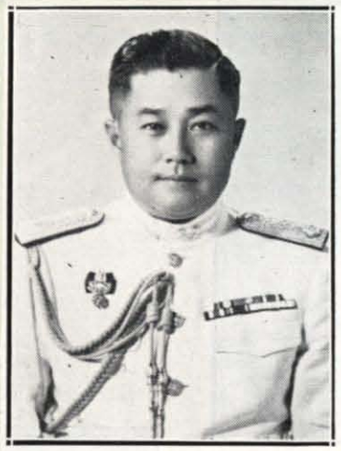

พล. จ. ประยูร หนุนภักดี
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.อ. พระประศาสน์พิทยายุทธ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๒๘ ก.ย. ๗๖
๘ ธ.ค. ๘๐ – ๑๕ ธ.ค. ๘๑

พ.อ. ประเสริฐ ธรรมศิริ
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

พล. ต.ท. ประเสริฐ รุจิรวงศ์
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. พระยาประเสริฐสงคราม
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๑๕ ธ.ค. ๘๑

ร.อ. ประเสริฐ สุขสมัย ร.น.
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

นายประหยัด เอี่ยมศิลา
๒๐ ส.ค. ๐๐ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ร.ต. พระยาปรีชาชลยุทธ ร.น.
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

พระยาปรีชานุสาสน์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

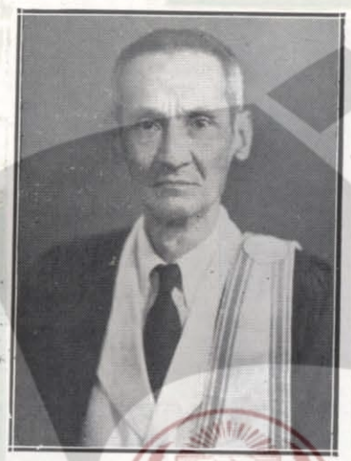

พระยาปรีดานฤเบศร์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

นายปรีดี พนมยงค์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๒๓ ธ.ค. ๘๔
๔ ก.พ. ๘๙ – ๑๕ ก.พ. ๘๙
๒๒ มี.ค. ๘๙ – ๙ พ.ค. ๘๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายปุ่น จาติกวนิช
๓๐ ก.ค. ๘๘ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

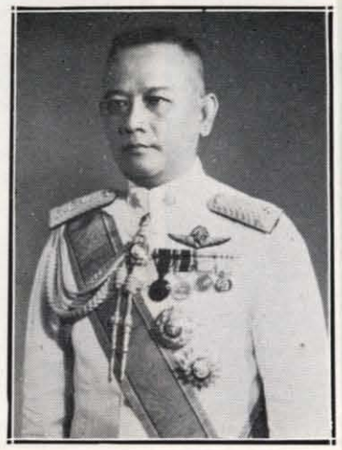

พล. อ.ท. หลวงปรุงปรีชากาศ
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๒๖ ส.ค. ๘๖

พล. ต. ปรุง รังสิยานนท์
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. ปลด ปลดปรปักษ์ พิบูลภานุวัธน์
๒๗ ธ.ค. ๗๗ — ๒ ก.ค. ๘๑
๕ ก.ค. ๘๓ — ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๒๖ ก.พ. ๘๕

ม.ล. ปิ่นไทย มาลากุล
๒๐ ส.ค. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พล. ต. ปุ่น ปุณยะฤทธิเสนีย์
๒๓ ก.ค. ๘๕ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ท. เปรื่อง พรโสภณ
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๑๓ ก.ค. ๘๗

พล. ร.ต. เปลี่ยน นิ่มเนื้อ ร.น.
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

จอมพลแปลก พิบูลสงคราม
๒๘ มิ.ย. ๗๖ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๒๖ ก.พ. ๐๐

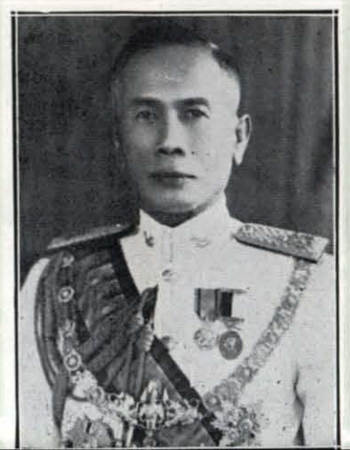

พ.ต. ผ่อง นาคะนุช
๑๓ ส.ค. ๗๘ — ๑๘ ธ.ค. ๘๗

พล. ท. ผ่อง บุญสม
๘ เม.ย. ๘๕ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พล. ร.ต. ผัน นาวาวิจิตร ร.น.
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต.จ. ผาด ตุงคะสมิต
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ต.ค. ๐๐

จอมพลผิน ชุณหะวัณ
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. เผชิญ นิมิบุตร
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๖ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเผดิม อังสุวัฒน์
๕ ก.พ. ๘๔ — ๘ พ.ค. ๘๘

พล. ต.อ. เผ่า ศรียานนท์
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.ท. เผ่าชัย บุพพะกสิกร
๑ ม.ค. ๐๐ — ๒๖ ก.พ. ๐๐

พล. ต. พงษ์ ปุณณกันต์
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๐
๒๘ ก.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. พจน์ บูรณศิลปิ่น
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

นายพจน์ สารสิน
๑๖ ก.ย. ๐๐ — ๑๐ ม.ค. ๐๑

พ.อ. พร ธนะภูมิ
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๖ มิ.ย. ๘๔
๖ พ.ย. ๘๔ — ๘ พ.ค. ๘๘

พ.ต.อ. พระพิจารณ์พลกิจ
๑๓ ส.ค. ๗๘ — ๘ พ.ค. ๘๘

Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต.อ. พระพินิจชนคดี
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑ ต.ค. ๘๘

พล. ต.ต. พิชัย กุลละวณิชย์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

เจ้าพระยาพิชัยญาติ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

พล. ต.ท. หลวงพิชิตธุรการ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๒ เม.ย. ๘๘

พล. อ.จ. พิชิต บุณยเสนา
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

ร.อ. ขุนพิพัฒน์สรการ
๘ ก.ย. ๗๘ – ๘ พ.ค. ๘๘

พล. อ.ท. เพิ่ม ลิมปีสวัสดิ์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.อ. เพียร สฤษฎ์ยุทธศิลป์ พิริยะโยธิน
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

จอมพลอากาศ ฟื้น รณนภากาศ ฤทธาคนี
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. จ. เฟื้อ ฤทธาคนี
๘ เม.ย. ๘๕ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. อ.ต. เฟื่อง เฟื่องวุฒิราญ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. อ. เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒๖ ก.พ. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยามโนปกรณนิติธาดา
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๒๒ มิ.ย. ๗๖

พล. ร.ท. หลวงมงคลยุทธนาวี ร.น.
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖ พ.ย. ๐๐

พระยามนธาตุราช
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๕ ก.ค ๗๖

พล. อ.จ. มนัส เหมือนทองจีน
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายมนูญ บริสุทธิ์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. อ. มังกร พรหมโยธี
๒๗ ก.ค. ๗๖ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๑๓ ส.ค. ๗๘
๙ ก.ค. ๘๑ – ๙ พ.ค. ๘๙
๓๐ พ.ย. ๖๔ – ๒๖ ก.พ. ๐๐

นายมังกร สามเสน
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๑๘ ก.พ. ๘๑

พระยามานวราชเสวี
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

น.ท. มานะ สังขะวิจิตร
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

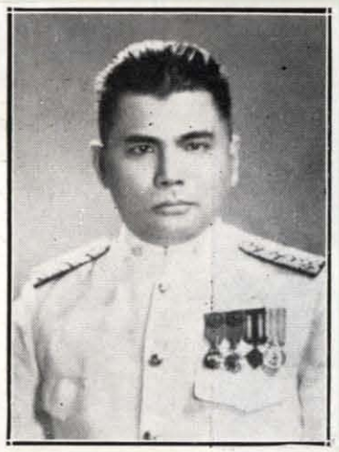

นายมานิต วสุวัต
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

พล. อ.ท. มุนี มหาสันทนะ
เวชบันต์รังสฤษฎ์
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙
๓๐ พ.ย. ๖๕ – ๒๖ ก.พ. ๐๐

นายยล สมานนท์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๑๕ ธ.ค. ๘๑
๑๒ ส.ค. ๘๒ – ๙ พ.ค. ๘๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ร.ต. ยิ่ง ศรีหงส์ ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

จอมพลเรือ หลวงยุทธศาสตร์โกศล
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ต.ต. เยื้อน ประภาวัต
๘ เม.ย. ๘๕ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.ต. หลวงโยธาณัติการ
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘

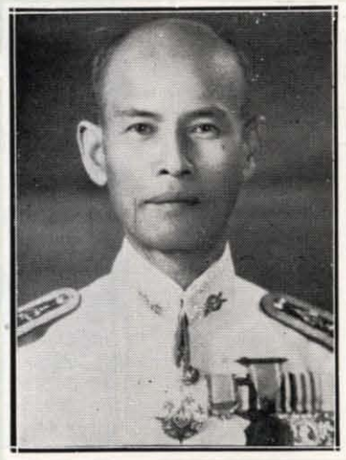

พ.อ. หลวงรณสิทธิพิชัย
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๑๕ ธ.ค. ๘๑
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.ท. หลวงรวบรัดสปีตพล
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๑๓ ก.ค. ๘๗

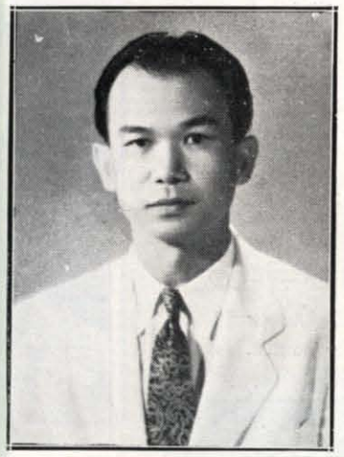

พ.ต. รักษ์ ปัณยารชุน
๘ เม.ย. ๘๕ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. อ.จ. ม.จ. รังสิยากร อาภากร
๑๗ ก.ย. ๘๖ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ท. รัศมี รัชนิวัต
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พระราชธรรมนิเทศ
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๒๖ ก.พ. ๘๕

พล. ร.ท. พระยาราชวังสัน ร.น.
๑๖ ก.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น.อ. พระเรี่ยมวิรัชชพากย์ ร.น.
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๑๓ ส.ค. ๗๘

พล. อ. เรือง เรืองวีรยุทธ
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๘ ก.ค. ๘๒
๔ ก.ค. ๘๓ — ๔ ก.พ. ๘๙
๔ ก.พ. ๘๙ — ๙ พ.ค. ๘๙
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

นางแร่ม พรหโมบล บุณยประสพ
๒๐ ส.ค. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.อ. พระยาฤทธิ์อัคเนย์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๘๐ — ๑๕ ธ.ค. ๘๑

พล. ต.ต. ละม้าย อุทยานานนท์
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๒๖ ก.พ. ๐๐

พระยาลัดพลีธรรมประดิษฐ์
๑๙ ส.ค. ๙๖ — ๒๖ ก.พ. ๐๐

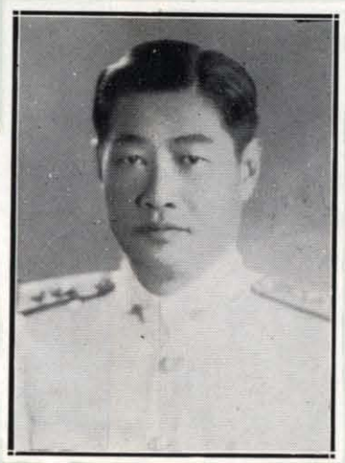

พ.ท. ลิลิต หงสนันทน์
๑๙ ส.ค. ๙๖ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.ท. ม.ร.ว. ลาภ หัสดินทร
๒๘ ก.ค ๘๗ — ๙ พ.ค. ๘๙

นายเล็ก จุฑะนานนท์
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. เล็ก สงวนชาติสรไกร
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเลิ้ง ศรีสมวงศ์
๕ ก.ค. ๗๖ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๖ ก.พ. ๗๙
๑๙ ก.ค. ๘๘ — ๙ พ.ค. ๘๙

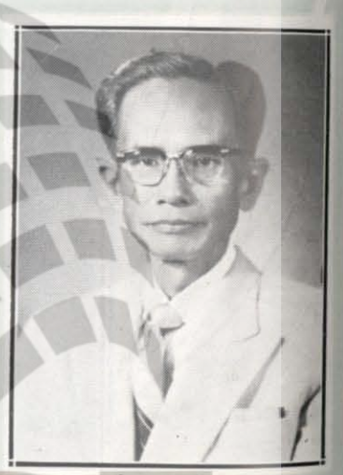

นายเลื่อน พงษ์โสภณ
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๒๖ ก.พ. ๙๕
๒๐ ส.ค. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร.อ. วัน รุยาพร ร.น.
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

พล. อ.จ. วงศ์ เพิ่มพูนผล
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

พล. อ. เจ้าพระยาวงษานุประพันธ์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๕ ก.ค. ๗๖

นายวณิช ปานะนนท์
๒๖ ธ.ค. ๘๑ – ๑๓ ก.ค. ๘๗

พ.อ. นายวรการบัญชา
๓๐ พ.ย. ๕๔ – ๒๖ ก.พ. ๕๕

พ.ท. หลวงวิจักรกลยุทธ
๙ ก.ค. ๘๑ – ๙ พ.ค. ๘๙

ร.ต.ต. วิจารณ์ เกษโกมล
๒๘ ก.ค. ๘๓ – ๙ พ.ค. ๘๙

ขุนวิจารณ์คาวี
๓๐ พ.ย. ๕๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

น.อ. พระยาวิจารณ์จักรคิช ร.น.
๑๑ ก.พ ๗๘ – ๑๙ ม.ค. ๘๑

นายวิจิตร ลุลิตานนท์
๔ ก.พ. ๘๙ – ๙ พ.ค. ๘๙

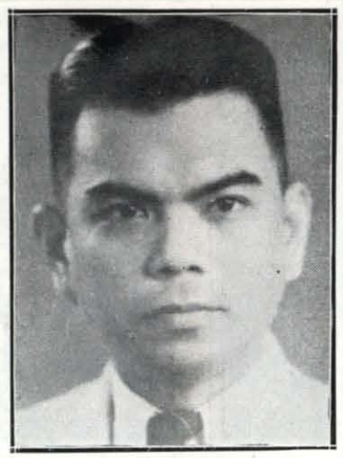

หลวงวิจิตรวาทการ
๒๒ มิ.ย. ๗๖ – ๙ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๒๑ ก.ย. ๘๓
๓๐ พ.ย. ๕๔ – ๑๖ ก.ค. ๕๕

พล. ต. วิชัย พงศ์อนันต์
๓๐ พ.ย. ๕๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายวิเชียร สุวรรณทัต
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๒๐ ก.ค. ๘๑ — ๒๕ ธ.ค. ๘๗

พล. ต. พระวิชัยยุทธเดชาคนี
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๙ พ.ค. ๘๙

พระยาวิชัยราชสุมนตร์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๒๗ ก.ค. ๗๖

น.อ. พระยาวิชิตชลธี ร.น.
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖

พล. ร.ต. วิเชียร พันธุ์โภคา ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พล. ต.ท. หลวงวิทิตกลชัย
๓๐ พ.ย. ๕๔ — ๓๑ ต.ค. ๕๙

พ.อ. หลวงวิภาครัฐกิจ
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๒๓ ต.ค. ๘๔

ร.อ. ขุนวิมลสรกิจ
๑๓ ก.พ. ๗๙ — ๙ ก.พ. ๘๙

พ.อ. วิรัช เพ็ชรโยธิน
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พ.ต. วิลาส โอสถานนท์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๑ ต.ค. ๗๘
๘ ธ.ค. ๘๐ — ๔ ก.พ. ๘๙
๒๘ ก.พ. ๘๙ — ๙ พ.ค. ๘๙

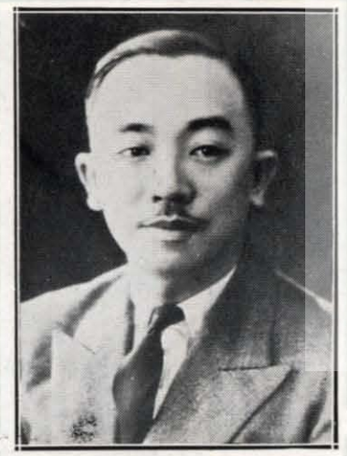

พล. ต. หลวงวีระวัฒน์โยธิน
๑๓ มี.ค. ๗๙ — ๒ ก.ค. ๘๑
๑ ก.ย. ๘๙ — ๙ พ.ค. ๘๙

พ.ต. หลวงวีระโยธา
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๑๓ มี.ค. ๗๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยาศรีวิสารวาจา
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๒๒ มิ.ย. ๗๖

พระวุฒิศาสตร์เนติญาณ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖

พล. ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ร.น.
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๑ ธ.ค. ๗๖ – ๑ พ.ค. ๘๑

พล. ร.ต. ศรี ดาวราย ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
๒๒ มิ.ย. ๗๖ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๑ ธ.ค. ๗๖ – ๑๓ ก.ค. ๘๗
๔ ก.พ. ๘๑ – ๑ พ.ค. ๘๑

พ.อ. ศักดิ์ พิศิษฐ์พงศ์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

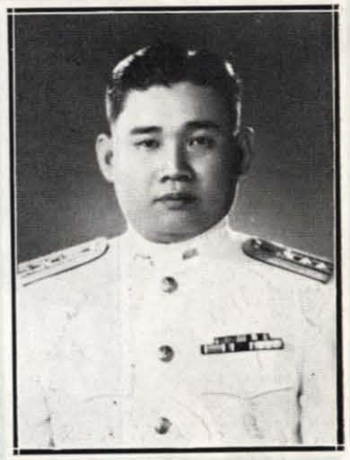

พล. ร.ต. ศิริ กระจ่างเนตร ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. อ.ต. ศิริ เมืองมณี
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. ศิริ สิริโยธิน
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒๖ ก.พ. ๐๐

พล. ต. ขุนศิลปีศรชัย
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒๘ มิ.ย. ๘๘

น.อ. พระศิลปศัตราคม
๘ ธ.ค. ๙๐ – ๑ พ.ค. ๘๑

น.อ. หลวงศุภชลาศัย ร.น.
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๑ ธ.ค. ๗๖ – ๑ พ.ค. ๘๑

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ร.ต. สงวน รุจิราภา ร.น.
๒๖ ธ.ค. ๘๑ – ๘ ก.พ. ๘๘

พ.ท. พระสงครามภักดี
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๒๒ ก.พ. ๘๑

พล. ร.ท. สงบ จรูญพร ร.น.
๕ ก.ค. ๗๖ – ๘ พ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๗ ก.พ. ๗๗
๘ ธ.ค. ๘๐ – ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายสงวน ตุลารักษ์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๕ ก.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๘๐ – ๑๗ ก.พ. ๘๗
๑ ก.ย. ๘๘ – ๘ พ.ค. ๘๘

นายสงวน ทองประเสริฐ
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๒๒ มิ.ย. ๗๖
๑๔ พ.ย. ๘๓ – ๑๗ ก.พ. ๘๗

น.อ. สงัด ชลออยู่ ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

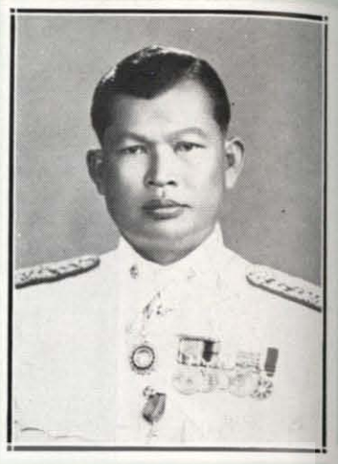

พ.ต.ท. สง่า กิตติขจร
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. อ. หลวงสฤติยุทธการ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ร.ท. สนอง ธนศักดิ์ ร.น.
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

น.อ. สนอง นิสาลักษณ์ ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. สนิท ไทยานนท์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ร.จ. สนิท โปษะกฤษณะ ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น.อ. สวัสดิ์ จันทนี ร.น.
๒๘ ก.พ. ๘๑ – ๘ พ.ค. ๘๘

พ.อ. สมศักดิ์ ปัจมานนท์
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ต. สมาน เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๘ ก.ค. ๘๑ – ๘ พ.ค. ๘๘

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

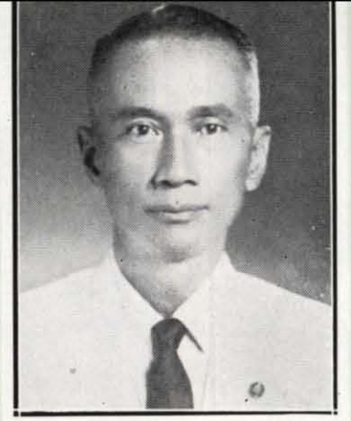

พล. อ. หลวงสวัสดิ์กลยุทธ
๑๗ ก.ย. ๘๖ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. อ.ต. สวัสดิ์ พรชำนิ
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

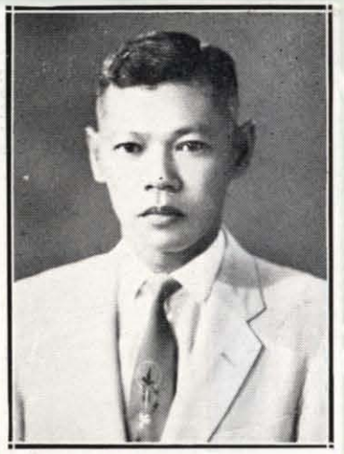

พล. ร.ต. สวัสดิ์ ภูติอนันต์ ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. หลวงสวัสดิ์ฤทธิรณ
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. อ. หลวงสวัสดิ์สรยุทธ
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒๖ ก.พ. ๐๐

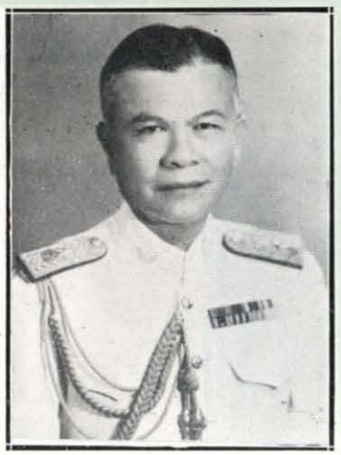

พล. ท. สวัสดิ์ สวัสดิ์รณชัย
สวัสดิเกียรติ
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ พ.ค. ๘๕

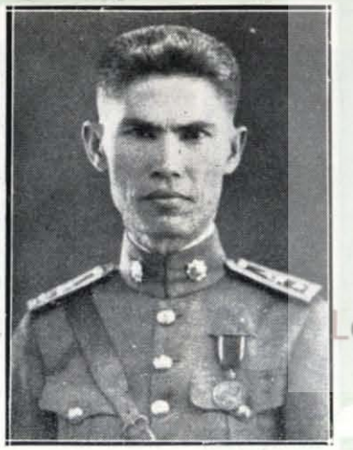

พล. อ. สวัสดิ์ สวัสดิ์รณรงค์
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายสวัสดิ์ โสตถัต
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๘๐ – ๘ พ.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสานนท์ สายสว่าง
๒๐ ส.ค. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ร.ต. หลวงสังวรยุทธกิจ ร.น.
๕ ก.ค. ๗๖ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘

นายสัญญา ธรรมศักดิ์
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๔ ธ.ค. ๐๐

พล. ต.ต. หลวงสัมฤทธิ์สุขุมวาท
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.ต. สเหวก นิรันดร
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๓ เม.ย. ๘๘

พล. จ. สาย เชนยวนิช
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พระสารสาสน์ประพันธ์
๑๘ มี.ค. ๗๖ — ๔ ก.ค. ๘๓

พระยาสาลีรัฐวิภาค
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พ.ต.ต. สำราญ กรัดศิริ
๑๔ ม.ค. ๐๑ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.อ. พระสิทธิเรืองเดชพล
๒๒ มิ.ย. ๗๖ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ ก.ค. ๘๒

พ.อ. สิทธิ ศิลปสุขุม
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ร.ท. สินธุ์ กมลนาวิน ร.น.
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๘ พ.ค. ๘๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสิริ ชาตินันทน์
๒๘ ก.ค. ๘๗ – ๘ พ.ค. ๘๘

หลวงสิริราชไมตรี
๒๒ มิ.ย. ๗๖ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๒๐ ต.ค. ๗๗

พล. อ.ต. ม.ร.ว. สุกษม เกษมสันต์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

นายสุกิจ นิมมานเหมินท์
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒๗ มิ.ย. ๘๕

พ.อ. สุข เปรุนาวิน
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พระสุขุมวินิจฉัย
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. อ. สุทธิ์ สุทธิสารรณกร
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

พระสุธรรมวินิจฉัย
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๘ พ.ค. ๘๘

หลวงสุนทรเทพหัสดิน
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๘ ธ.ค. ๗๖ – ๘ พ.ค. ๘๘

พล. ร.ท. สุนทร สุนทรนาวิน ร.น.
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒ ก.ย. ๘๖

พล. ร.ต. หลวงสุนาวินวิวัฒ ร.น.
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๒๖ ก.พ. ๘๕

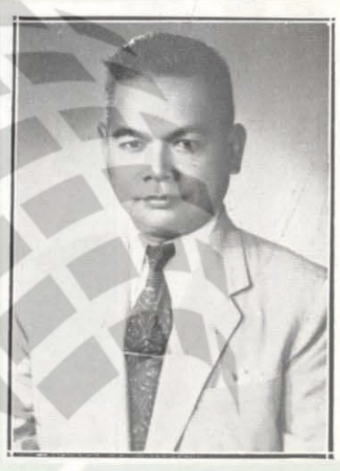

พล. จ. สุรกิจ มัยลาภ
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ท. สุรจิตร จารุเศรนี
๑ ก.ย. ๘๘ — ๙ พ.ค. ๘๙
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ท. สุรใจ พูลทรัพย์
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสุรินทร์ ชิโนทัย
๑๘ ก.ค. ๘๓ — ๙ พ.ค. ๘๙

พระยาสุริยานุวัตร
๒๒ มิ.ย. ๗๖ — ๘ ธ.ค. ๗๖

นายเสกล บุณยรัฐิติ
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายสุวิชช พันธเศรษฐ
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ต. ขุนเสนาทิพ
๑๙ ส.ค. ๙๖ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พล. จ. เสถียร พจนานนท์
๘ เม.ย. ๙๕ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ร.อ. เสนาะ รักธรรม ร.น.
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช
๒๗ ส.ค. ๘๘ — ๙ พ.ค. ๘๙

นายเสมอ กัญทาธัญ
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๒๖ ก.พ. ๙๕

นายเสริม วินิจฉัยกุล
๓๐ พ.ย. ๙๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

Legislative Institutional Repository of Thailand

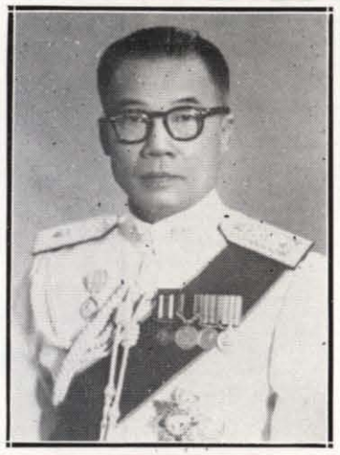

พล. ต.อ. ไสว ไสวแสนยากร
๓๐ พ.ย. ๘๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเสรี วีระรัตน์
๒๐ ส.ค. ๐๐ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ต.ท. หลวงแสงนิติศาสตร์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖

ร.อ. ชุนโสภณรณกิจ
๘ ธ.ค. ๗๖ — ๒๑ เม.ย. ๘๑

พล. ท. ไสว ดวงมณี
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต.อ. อดุล อดุลเดชจรัส
๕ ก.ค. ๗๖ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๒๔ มิ.ย. ๘๐
๕ ม.ค. ๘๐ — ๑๖ ก.ค. ๘๑

พล. ร.ต. อนันต์ เนตรโรจน์ ร.น.
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พ.ท. อนันต์ พิบูลสงคราม
๖ ก.ย. ๘๘ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พระยาอนุมานราชธน
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖

พ.ต.อ. พระยาอนุสสรธุรการ
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๑๕ ธ.ค. ๘๑

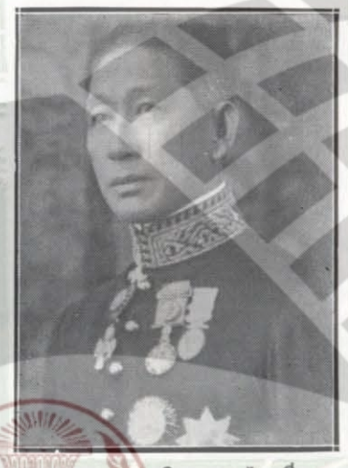

พระยาภิบาลราชไมตรี
๒๒ มิ.ย. ๗๖ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๑๓ ส.ค. ๗๘

หลวงอภิรมย์โกษากร
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๕ ก.ค. ๗๖

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยาอรรถการีย์นิพนธ์
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

หลวงอรรถกิติกำจร
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๒๘ ธ.ค. ๘๐

หลวงอรรถปรีชาชนูปการ
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

หลวงอรรถสารประสิทธิ์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ — ๙ พ.ค. ๘๙

พ.อ. อร่าม เมนะคงคา
๓๐ พ.ย. ๖๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. จ. อัครเดช ยงยุทธ
๓๐ พ.ย. ๖๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. อัมพร จินตกานนท์
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. พระยาอนุภาพไตรภพ
๓๐ พ.ย. ๖๔ — ๑๖ ก.ย. ๐๐

พล. ต. อำนวย ไชยโรจน์
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๘ ก.พ. ๐๑

พ.อ. อำนวย โสมนัส
๑๘ ก.ย. ๐๐ — ๒๐ ต.ค. ๐๑

พล. ต. พระยาอินทรวิชิต
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๒ ก.ย. ๗๕

พระยาอุดมพงษ์เพ็ญสวัสดิ์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ — ๘ ธ.ค. ๗๖

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ท. อุดม พุทธิเกษตริน
๒๘ ก.ค. ๘๗ – ๙ พ.ค. ๘๙

พล. ต. พระอุดมโยธาธิยุต
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

ม.ล. อุดม สนิทวงศ์
๒๘ มิ.ย. ๗๕ – ๘ ธ.ค. ๗๖
๙ ธ.ค. ๗๖ – ๙ พ.ค. ๘๙

พ.อ. อุดม สุขมาก
๓๐ พ.ย. ๘๔ – ๑๖ ก.ย. ๐๐
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

นายเอก สุโปฎก
๑๓ ส.ค. ๗๘ – ๑๑ ก.พ. ๘๑

น.อ. เอกชัย มุสิกบุตร
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๘ ก.พ. ๐๑

พล. ต. เอกศักดิ์ ประพันธะโยธิน
๑๘ ก.ย. ๐๐ – ๒๐ ต.ค. ๐๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมาชิกพฤฒสภา

๒๔๘๙ — ๒๔๙๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ร.ต. กระแส ประวาหะนาวิน
ศรยทธเสนี ร.น.

พ.ต. ม.ล. กรี เดชาติวงศ์

พ.อ. กาจ เก่งระดมยิง

พ.ท. ก้าน จำนงภูมิเวท

ร.อ. กำลาภ กาญจนสกุล ร.น.

พล. ท. หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์

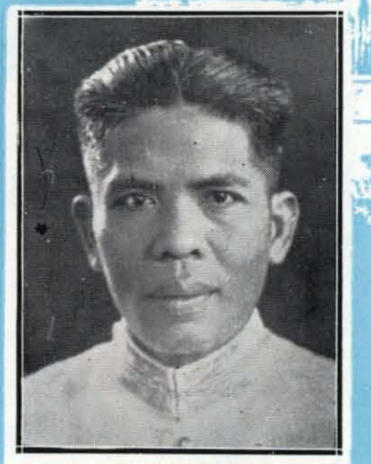

นายเขียน กาญจนพันธุ์

พล. ท. จรูญ รัตนกุล เสรีเริงฤทธิ์

นายจรูญ สืบแสง

นายจำรัส สุวรรณชีพ

นายจำลอง ดาวเรือง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายจิตตะเสน ปัญจะ

นายจินดา พันธุมจินดา

พล. ท. จิระ วิชิตสงคราม

พ.ท. เจือ สฤษฏ์ราชโยธิน

นายเฉลียว ปทุมรส

พ.ต.ท. ชั้น รัศมิทัต

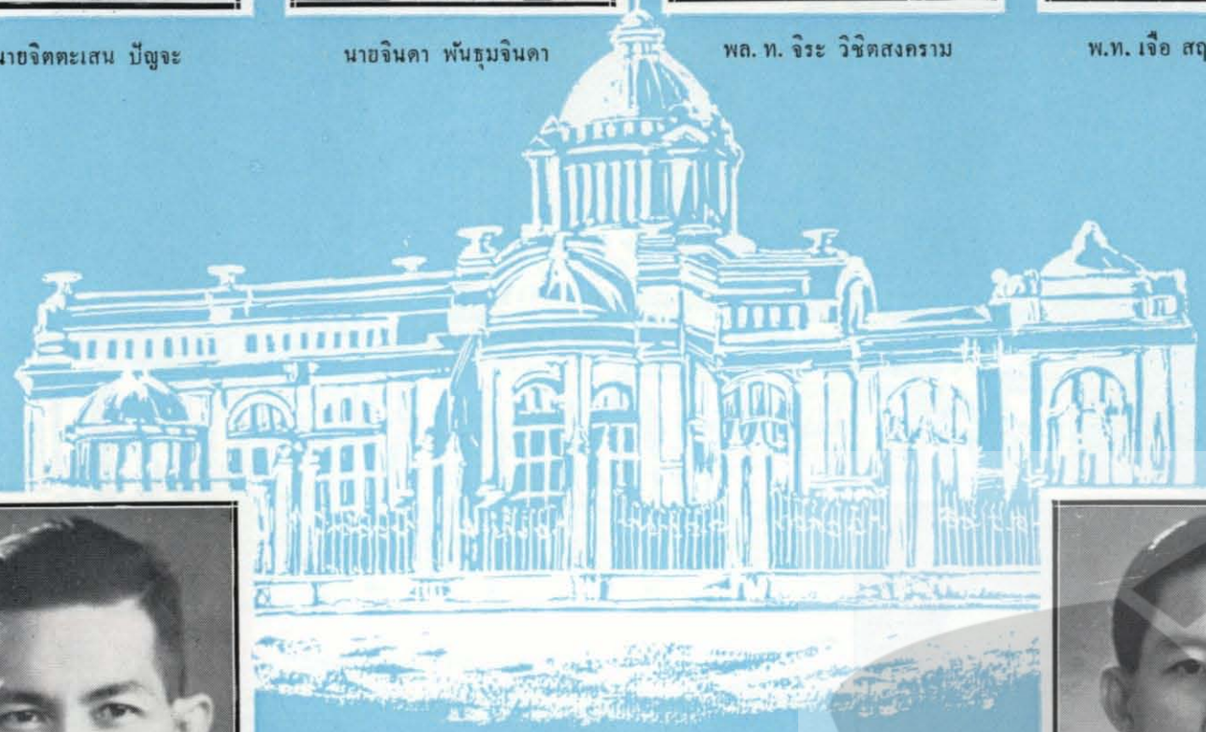

พ.อ. ช่วง เชวงศักดิสงคราม

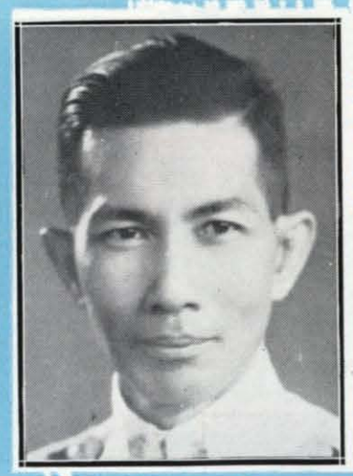

นายช่วย สุคนธมัต

นายชาญ บุนนาค

พ.อ. หลวงชาญสงคราม

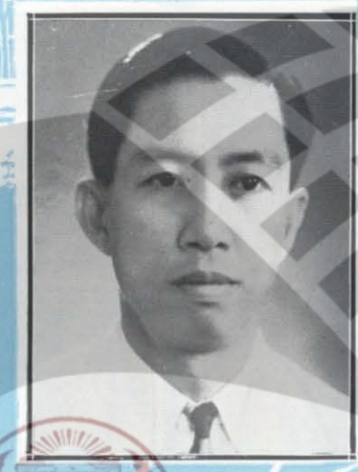

หลวงชำนาญนิติเกษตร

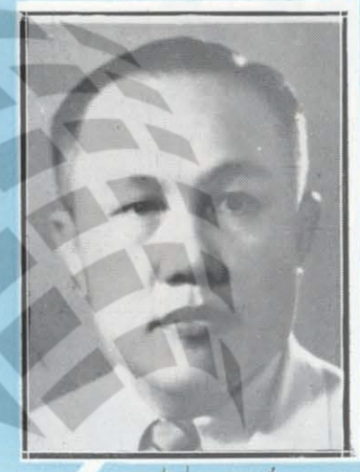

นายชุณห์ บิณฑานนท์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร.ท. เชย กลัญชัย

พล. ต. ไชย ประทีปะเสน

นายดิเรก ชัยนาม

นายเดือน บุนนาค

นายไต๋ ปาณิกบุตร

พล. ร.ต. ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น.

นายถวิล อุดล

นายทัน พรหมิทธิกุล

พ.อ. ทวน วิชัยขัทคะ

นายทองม้วน สถิรบุตร

ร.อ. ทิพย์ ประสานสุข ร.น.

พ.อ. เทศ กิตติรัต

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร.ต. เที่ยง เฉลิมศักดิ์

นายเฉียรไท อภิชาตบุตร

พระยานลราชสุวัจน์

พระนิติการณ์ประสม

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์

นายบรรจง ศรีจรูญ

นายปพาฬ บุญ–หลง

พล. ท. ประจน มหาดิลก ประจนปัจจนึก

นายประทุม รมยานนท์

พล. ต. ประยูร ภมรมนตรี

หลวงประสิทธิ์นรกรรม

นายประเสริฐ ศรีจรูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร.อ. ประเสริฐ สุขสมัย ร.น.

นายปราโมทย์ พึ่งสุนทร

นายปรีดี พนมยงค์

พล. ต. ปลด ปลดปรปักษ์ พิบูลภาณุวัธน์

นายผูก ปาลธรรมี

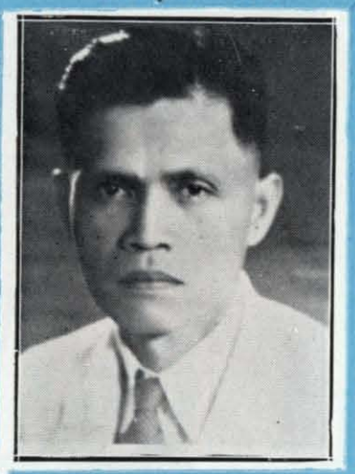

พ.ต.อ. พระพิจารณ์พลกิจ

นายพึ่ง ศรีจันทร์

พล. ท. มังกร พรหมโยธี

พระยามานวราชเสวี

นายมิ่ง เลาหะเรณู

พ.อ. ม.ร.ว. สาภ หัสดินทร

นายเล้ง ศรีสมวงศ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร

ร.อ. วัน รุฆาพร ร.น.

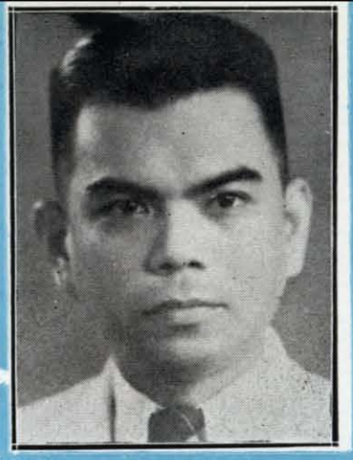

นายวิจิตร ลุลิตานนท์

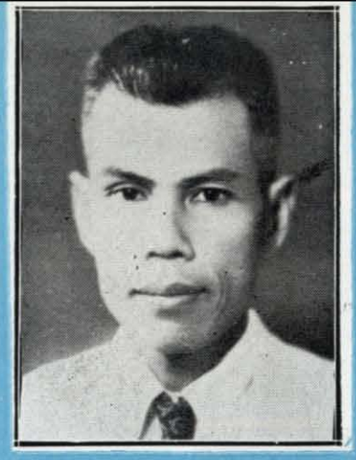

ร.อ. วิมล วิมลสรกิจ

ร.ท. วิริยะ วิริยะเพิรหาว

นายวิลาส โอสถานนท์

พล. ต. เสียร สู่ศิลป์

นายสงวน จูฑะเตมีย์

นายสนิท เจริญรัฐ

พ.ต. สมาน เทพหัสดิน ณ อยุธยา

พ.ต. สมหวัง นิรันดร

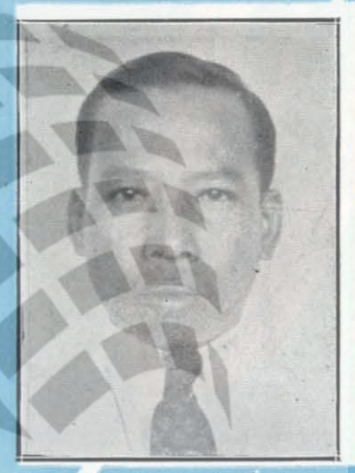

นายสิริ ชาตินันทน์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายสุกิจ นิมมานเหมินท์

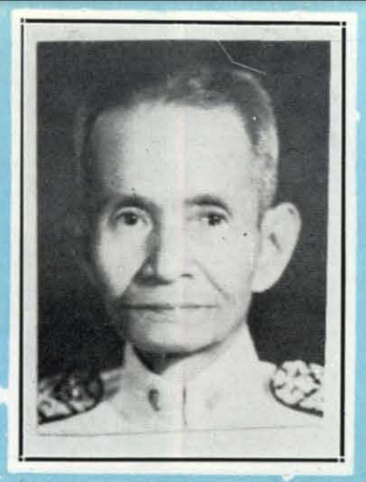

พระสุธรรมวินิจฉัย

นายสุรินทร์ ชิโนทัย

นายไสว อินทรประชา

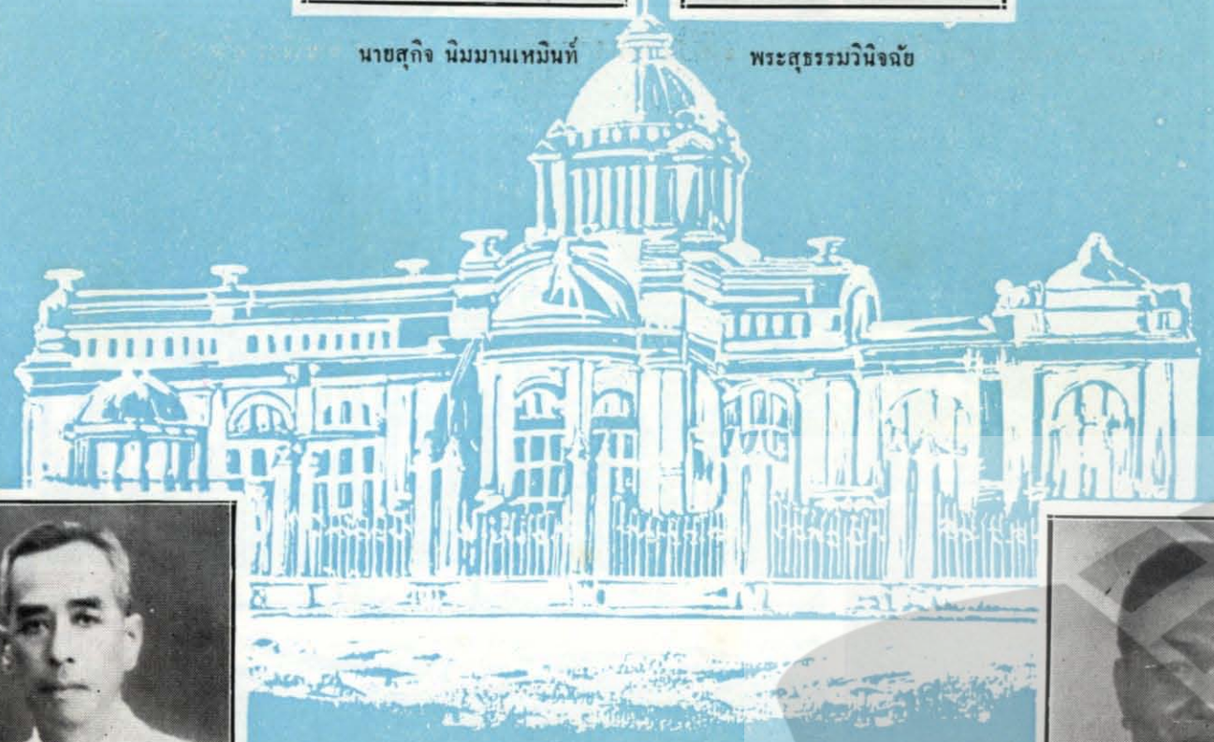

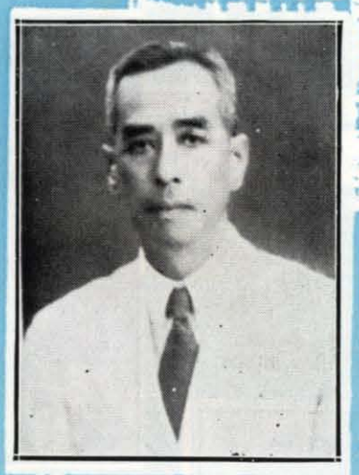

พ.ท. พระอภัยพลรบ

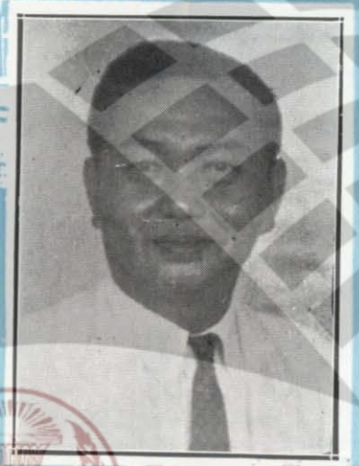

นายเอก สุพโปฎก

หลวงอรรถกัลยาณวินิจ

นายอรุณ แสงสว่างวัฒนะ

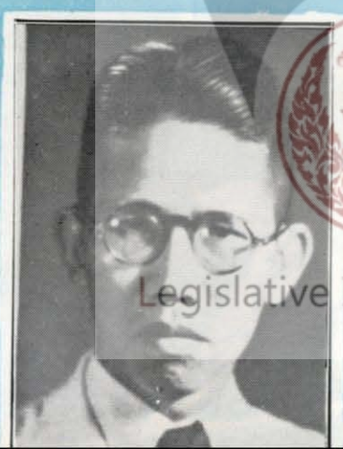

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมาชิกวุฒิสภา

๒๔๙๐ — ๒๔๙๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยากฤตราชทรงสวัสดิ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ท. หลวงเกรียงศักดิพิชิต
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๒ เม.ย. ๘๒

พระยาโกมารกุลมนตรี
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑ เม.ย. ๘๒

นายจรินทร์ กฤษณะภักดี
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ร.ต. พระจักรานุกรกิจ ร.น.
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

พระยาจินดารักษ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

นายจุล วัจนะคุปต์
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายจุลินทร์ ลำซ้ำ
๑๘ มิ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ร.ต. เจริญ นายเรือ ร.น.
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๑ ก.ค. ๘๒

ม.จ. เฉลิมศรี จันทรทัต
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย.๘๔

พล. อ.ท. พระยาฉลีมอากาศ
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

หลวงชลามุสสร
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ม.จ. ชัชวลิต เกษมสันต์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พ.ต.ต. ชั้น รัศมิทัต
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๒ เม.ย. ๘๒

พระชัยปัญญา
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาชัยสุรินทร์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๔ เม.ย. ๘๒

พ.ท. หลวงชัยอัศวรักษ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระช่วงเกษตรศิลปการ
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

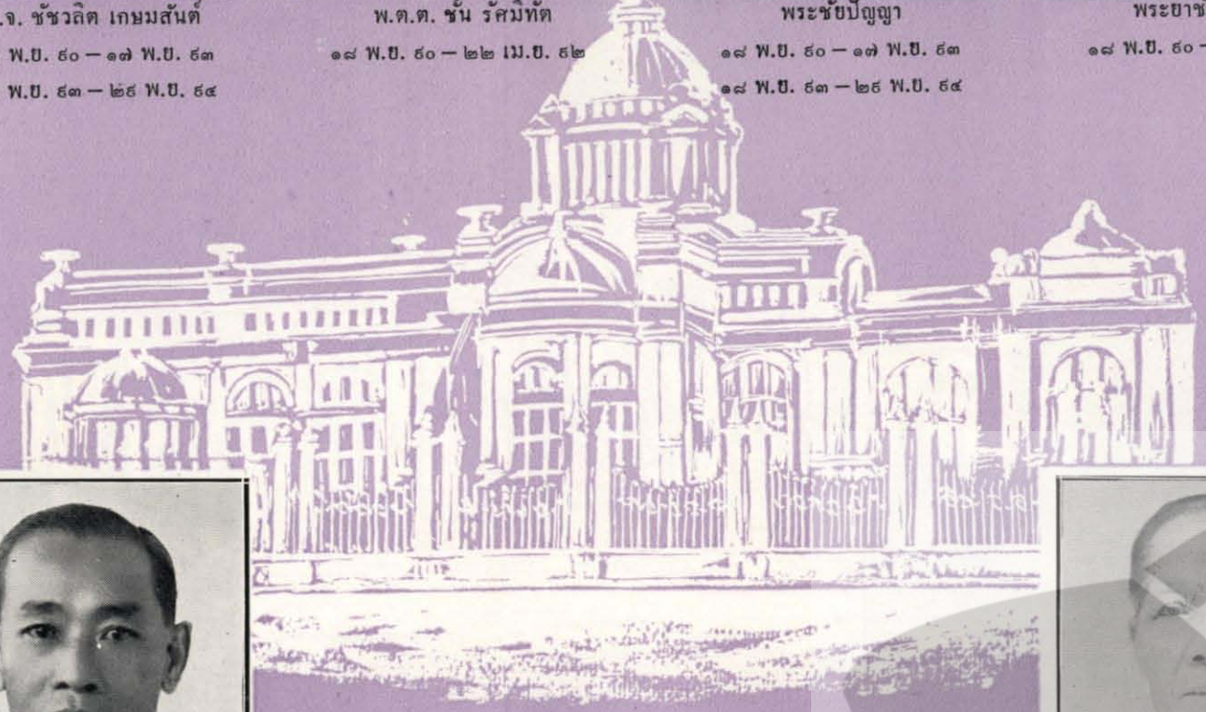

พล. ต. หลวงชำนาญยุทธศิลป์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๒ เม.ย. ๘๒

น.ท. หลวงชำนิกลการ ร.น.
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายเชวง เดียงศิริ
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

พระยาไชยศสมบัติ
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

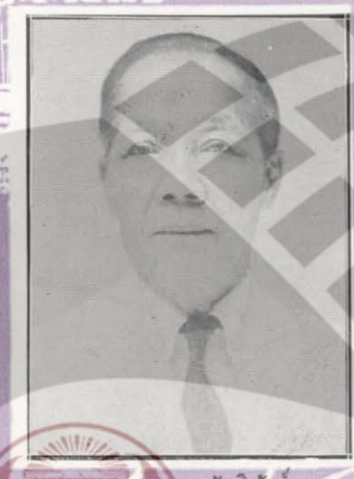

พระยาครุพันพิทักษ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ต. พระยาดำรงแพทยาคุณ
๑๘ พ.ย. ๘๐—๒๘ พ.ย. ๘๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ม.จ. ดิศศานุวัติ ดิศกุล
๒๑ มิ.ย. ๔๒ — ๑๗ พ.ย. ๔๓
๑๘ พ.ย. ๔๓ — ๒๕ พ.ย. ๔๔

พระตีรณสารวิสวกรรม
๑๘ พ.ย. ๔๐ — ๑๗ พ.ย. ๔๓
๑๘ พ.ย. ๔๓ — ๒๕ พ.ย. ๔๔

น.พล. ร.ต. ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น.
๑๘ พ.ย. ๔๓ — ๒๕ พ.ย. ๔๔

พระยาทรงสุรรัชฎ์
๑๘ พ.ย. ๔๐ — ๑๗ พ.ย. ๔๓

พระทิพยเนตรญา
๑๘ พ.ย. ๔๐ — ๑๗ พ.ย. ๔๓

พระยาเทพวิทุร
๑๘ พ.ย. ๔๐ — ๑๘ พ.ย. ๔๒

พล. อ. พระยาเทพหัสดิน
๑๘ พ.ย. ๔๐ — ๗ ก.ค. ๔๔

พล. อ.ท. หลวงเทวฤทธิ์พันลึก
๒๕ พ.ค. ๔๓ — ๒๕ พ.ย. ๔๔

พระยาโทณวณิกมนตรี
๑๘ พ.ย. ๔๐ — ๑๗ พ.ย. ๔๓

พล. ต. น้อม เกตุนุติ
๑๘ พ.ย. ๔๓ — ๒๕ พ.ย. ๔๔

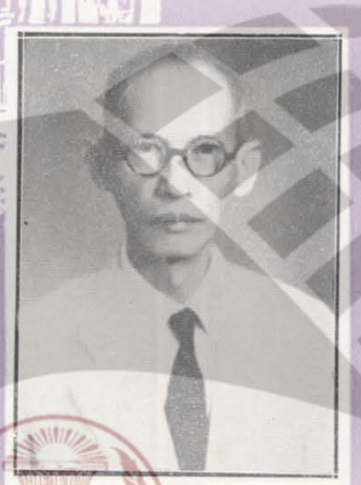

พระยานายกฯ
๑๘ พ.ย. ๔๐ — ๒๕ พ.ย. ๔๔

พระนิตินัยประสาน
๑๘ พ.ย. ๔๐ — ๑๗ พ.ย. ๔๓
๑๘ พ.ย. ๔๓ — ๒๕ พ.ย. ๔๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

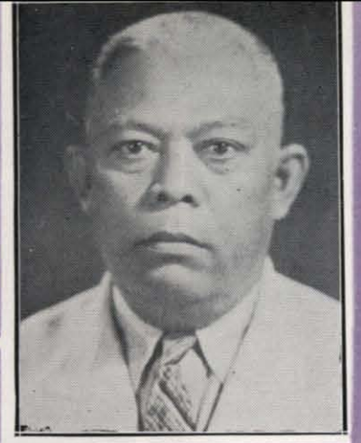

น.ต. หลวงนิเทศกลกิจ ร.น.
๑๘ พ.ย. ๒๐ — ๕ ก.ย. ๒๑

นายบรรจง ศรีจรูญ
๑๘ พ.ย. ๒๐ — ๑๗ พ.ย. ๒๓
๑๘ พ.ย. ๒๓ — ๒๖ พ.ย. ๒๔

พระยาบริรักษ์เวชชการ
๑๘ พ.ย. ๒๐ — ๑๗ พ.ย. ๒๓
๑๘ พ.ย. ๒๓ — ๒๖ พ.ย. ๒๔

พระยาบริหารนิติธรรม
๑๘ พ.ย. ๒๓ — ๒๖ พ.ย. ๒๔

พล. ต. บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา
๑๘ พ.ย. ๒๓ — ๒๔ พ.ย. ๒๔

พระยาบุรฉลริพงศ์
๑๘ พ.ย. ๒๐ — ๑ เม.ย. ๒๒

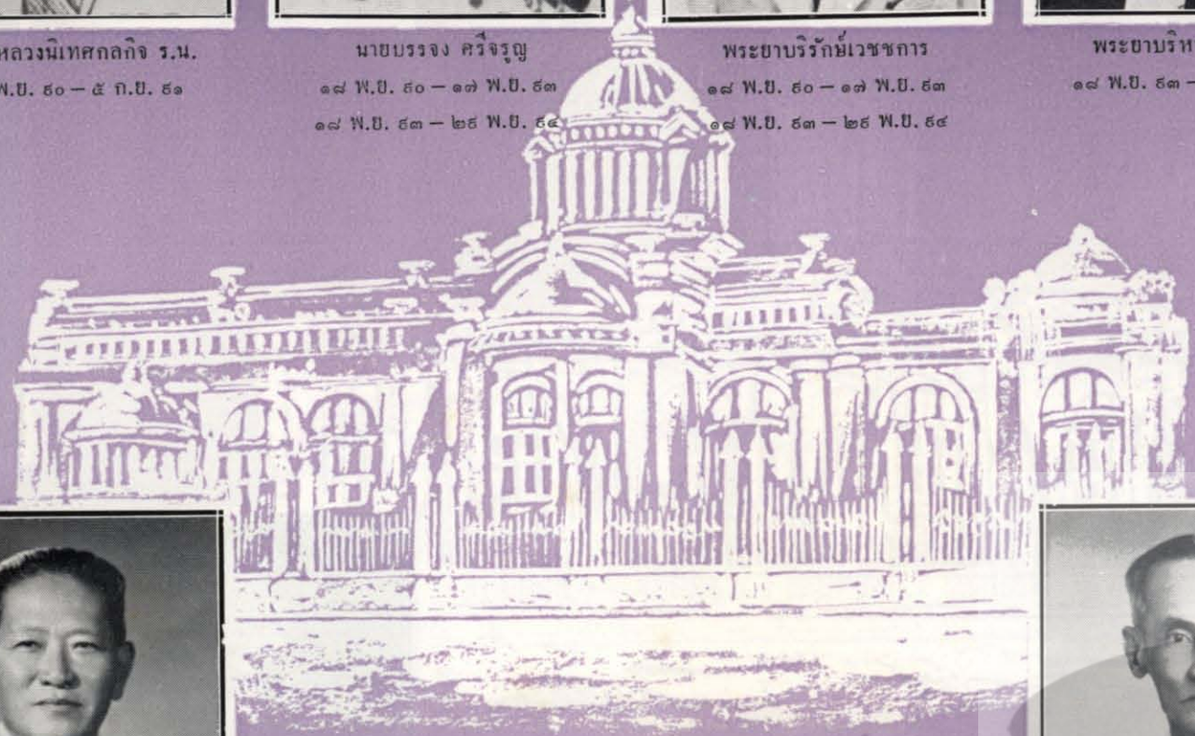

พระยาบำเรอภักดิ์
๑๘ พ.ย. ๒๐ — ๑๗ พ.ย. ๒๓

หลวงประกอบนิติสาร
๑๘ พ.ย. ๒๐ — ๑๗ พ.ย. ๒๓
๑๘ พ.ย. ๒๓ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

พระยาประกิตกลศาสตร์
๑๘ พ.ย. ๒๓ — ๒๖ พ.ย. ๒๔

พระยาประชาศรัยสรเดช
๑๘ พ.ย. ๒๐ — ๒๖ พ.ย. ๒๔

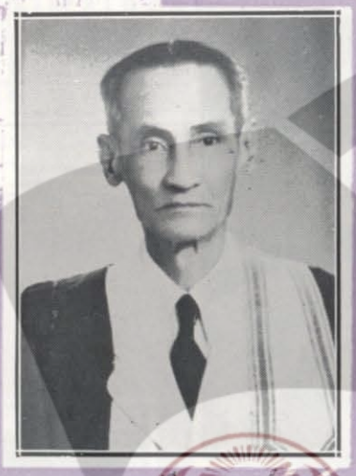

พระยาปรีดานฤเบศร์
๑๘ พ.ย. ๒๐ — ๒๖ พ.ย. ๒๔

พล. ต. ม.จ. ปรีดิเทพย์พงษ์ เทวกุล
๘ พ.ย. ๒๒ — ๑๗ พ.ย. ๒๓
๑๘ พ.ย. ๒๓ — ๒๖ พ.ย. ๒๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จอมพล แปลก พิบูลสงคราม
๑๕ ต.ค. ๘๑ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายเผดิม อังสุวัฒน
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

นายพจน์ สารสิน
๒๐ ก.ค. ๙๒ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

พระยาพหลพลพยุหเสนา
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

น.อ. ม.จ. พรปรีชา กมลาศน์ ร.น.
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๑๗ พ.ย. ๙๓
๑๘ พ.ย. ๙๓ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

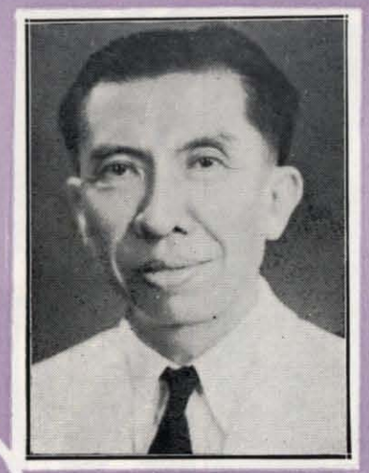

พล. ต. พระยาพิไชยสงคราม
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๑๗ พ.ย. ๙๓
๑๘ พ.ย. ๙๓ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

พระพิทักษ์ชินประชา
๑๕ ต.ค. ๘๑ – ๑๘ เม.ย. ๙๒

พระยาพิพัฒนธนากร
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

พระพิพิธภักดี
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

พระเพชรคีรี
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๑๗ พ.ย. ๙๓
๑๘ พ.ย. ๙๓ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

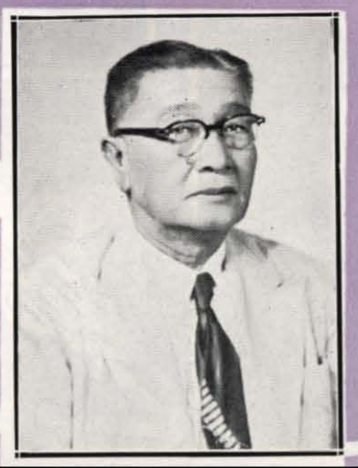

พระยาเพชรดา
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๒ มิ.ย. ๙๒

พระยาภะรตราชา
๑๘ พ.ย. ๙๐ – ๒๙ พ.ย. ๙๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

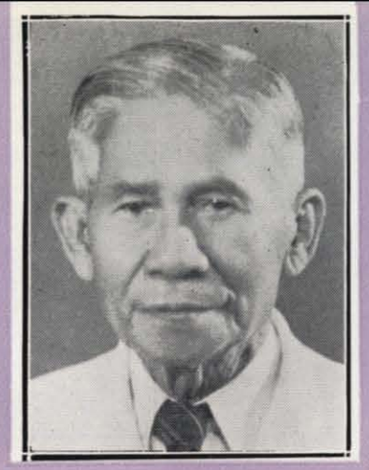

พระยาภิรมย์ภักดี
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๓ มี.ค. ๘๓

พล. อ. เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระมนูภาณวิมลศาสตร์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยามโหสถศรีพิพัฒน์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๐ มิ.ย. ๘๒

พล. อ. มังกร พรหมโยธี
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาเมธาธิบดี
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พ.ท. เจ้าราชบุตร ณ เชียงใหม่
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๐ มิ.ย. ๘๒

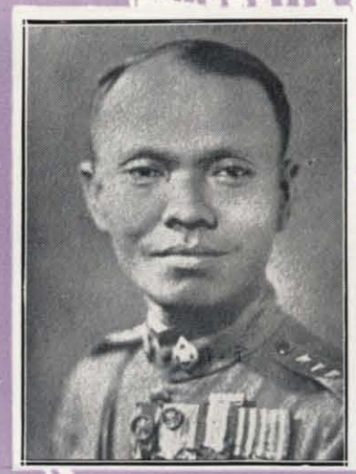

พ.อ. พระรามณรงค์
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๕ พ.ย. ๘๔

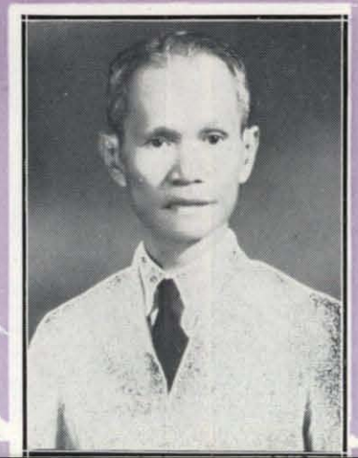

ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

คุณหญิงเลขา อภัยวงศ์
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ร.ต. เล็ก สุมิตร ร.น.
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายเล้ง ศรีสมวงศ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑ เม.ย. ๘๒

ม.จ. วัฒยากร เกษมศรี
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

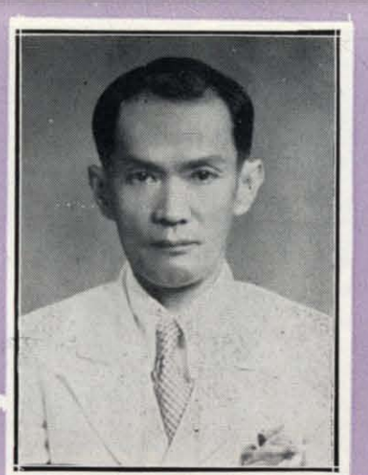

พล. ร.ต. พระยาวิจารณ์จักรกิจ ร.น.
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

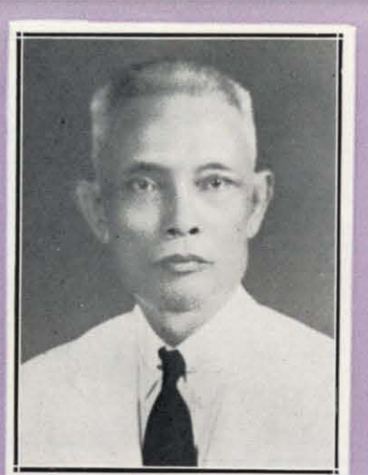

น.อ. พระยาวิชิตชลธี ร.น.
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ท. พระยาวิชิตวงศ์วุฒิไกร
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พ.อ. พระวิทยาสารรณยุต
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

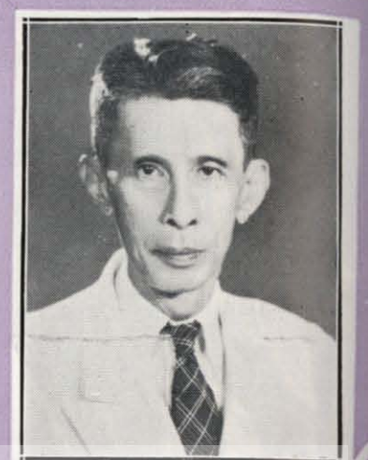

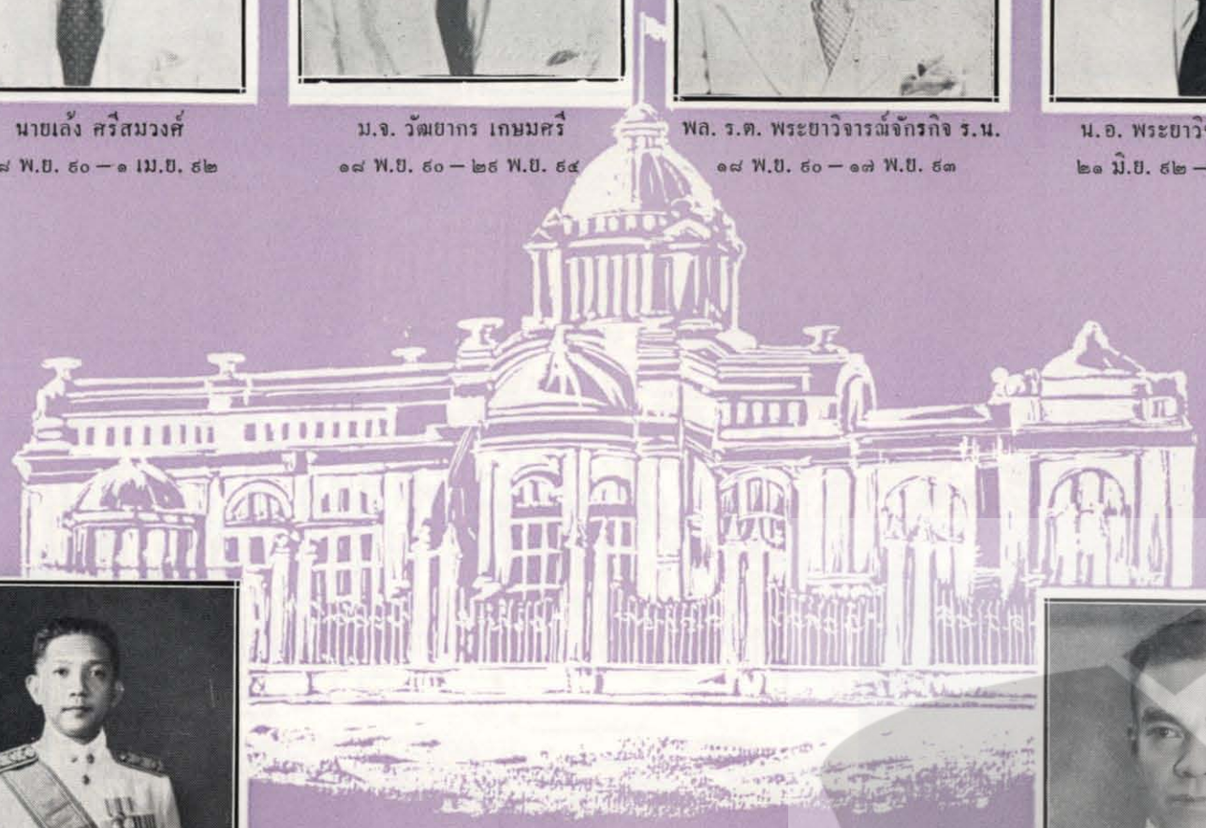

พล. ต. พระยาวิบูลอายุรเวท
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

ม.จ. วิมวาทิตย์ รพีพัฒน์
๒๔ ต.ค. ๘๒ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

ม.จ. วิวัฒนไชย ไชยยันต์
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

น.อ. พระยาศราภัยพิพัฒ ร.น.
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาศรีธรรมราช
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. พระยาศรีพิชัยสงคราม
๑๘ พ.ย. ๒๐ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

พระยาศรีราชโกษา
๑๘ พ.ย. ๒๐ – ๑๗ พ.ย. ๒๓

พระยาศรีวิสารวาจา
๒๑ มิ.ย. ๒๒ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

พล. ท. พระยาศรีสรราชภักดี
๑๘ พ.ย. ๒๐ – ๑๗ พ.ย. ๒๓
๑๘ พ.ย. ๒๓ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

พล. อ.ท. พระศิลปศัสตราคม
๘ มิ.ย. ๒๔ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

นายสงฺ่า วรรณดิษฐ์
๑๘ พ.ย. ๒๐ – ๑๖ ธ.ค. ๒๓

พล. ต. หม่อมสนิทวงศ์เสนี
๑๘ พ.ย. ๒๐ – ๑๗ พ.ย. ๒๓
๑๘ พ.ย. ๒๓ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์
๑๘ พ.ย. ๒๐ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

พ.ต. หลวงสรสิทธยานุการ
๑๘ พ.ย. ๒๓ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

ม.จ. สฤษดิ์เดช ชยางกูร
๑๘ พ.ย. ๒๐ – ๑๗ พ.ย. ๒๓
๑๘ พ.ย. ๒๓ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

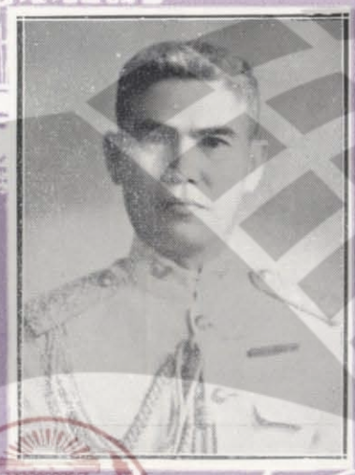

พล. ต. สวัสดิ์ สวัสดิรณชัย สวัสดิเกียรติ
๒๑ มิ.ย. ๒๒ – ๑๗ พ.ย. ๒๓
๑๘ พ.ย. ๒๓ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

นายสวัสดิ์ โอสถานเคราะห์
๑๘ พ.ย. ๒๐ – ๒๖ พ.ย. ๒๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยาสัจจาภิรมย์
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

นายสัญญา ธรรมศักดิ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

พระยาสารศาสตร์ศิริลักษณ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๓๐ พ.ค. ๘๔

พ.ท. พระสารสาสน์พลขันธ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๒ เม.ย. ๘๒

น.อ. หลวงสำรวจวิถีสมุทร ร.น.
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาสารีกฬงศธรรมพิลาส
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ท. พระยาสีหราชเดโชไชย
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

พล. ท. พระยาสีหราชฤทธิไกร
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

พระสุขุมวินิจฉัย
๑๘ มิ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

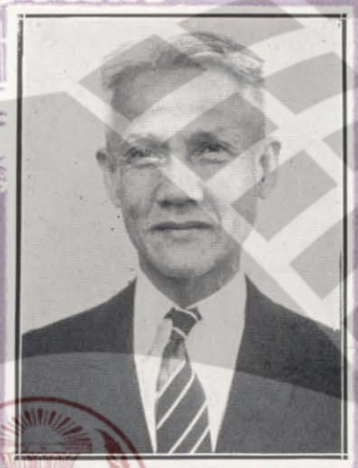

พระสุทธิอรรถนฤมนตร์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

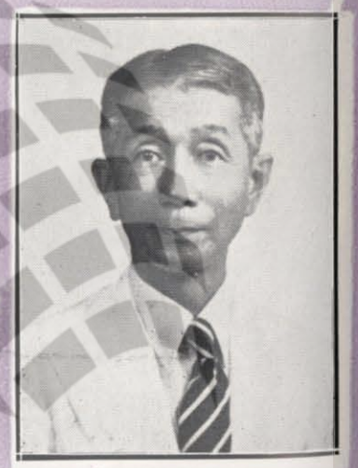

พระยาสุพรรณสมบัติ
๑๘. พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. พระยาสุรพันธเสนี
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล.ต. พระยาสุรวงศ์วิวัฒน์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

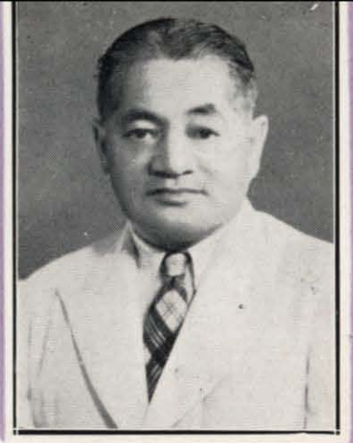

หลวงสุริยพงศ์พิสุทธิแพทย์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

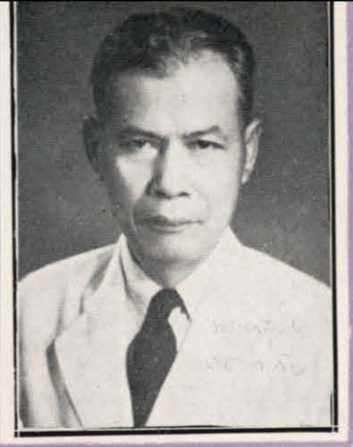

พระยาสุริยราชวราภัย
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ต. พระสุริยสัตย์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

พระยาสุริยานุวงวงศ์ประวัติ
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

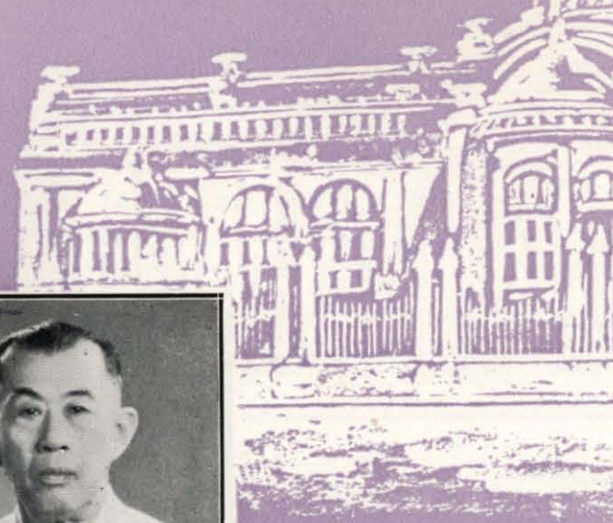

พล. ต. พระยาเสนีณรงค์ฤทธิ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๔ พ.ย. ๘๔

ม.จ. เสรฐศิริ กฤดากร
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาอนมานราชธน
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ท. พระยาอภัยสงคราม
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาอภิบาลราชไมตรี
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๑ มิ.ย. ๘๒
๑๔ มี.ค. ๘๒ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พล. ต. ม.ล. อภิรุม ชุมสาย
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑ พ.ย. ๘๒

UIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พระยาอมาตยพงศ์ธรรมพิศาล
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓

พระยาอรรถกรมมณฑตี
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาอรรถฤตนิรุตติ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาอรรถการียนิพนธ์
๒๑ มิ.ย. ๘๒ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พ.อ. ม.ล. อังกาบ สนิทวงศ์
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระยาอัชราชทรงสิริ
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

พระอัพภันตราพาธพิศาล
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๑๗ พ.ย. ๘๓
๑๘ พ.ย. ๘๓ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

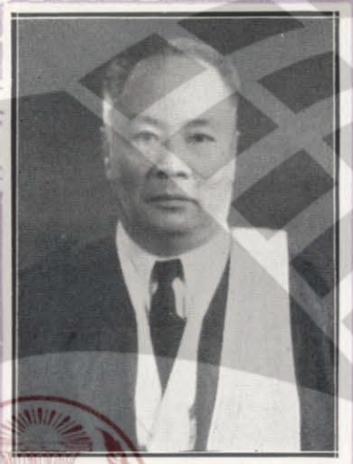

พระยาอาญาจักรบริบาล
๑๘ พ.ย. ๘๐ — ๒๘ พ.ย. ๘๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายอาทร สังขะวัฒนะ

๑๘ พ.ย. ๕๐ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

พล. ต. พระยาอานุภาพไตรภพ

๑๘ พ.ย. ๕๐ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

พ.ท. พระอาสาสงคราม

๑๘ พ.ย. ๕๓ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

พล. ต. พระยาอินทรวิชิต

๑๘ พ.ย. ๕๐ — ๑๓ พ.ย. ๕๓

๑๘ พ.ย. ๕๓ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์

๑๘ พ.ย. ๕๐ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

พล. ต. พระอุดมโยธาธิยุต

๑๘ พ.ย. ๕๐ — ๑๗ พ.ย. ๕๓

๑๘ พ.ย. ๕๓ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

ม.จ. อุบลศาณ ชุมพล

๑๘ พ.ย. ๕๐ — ๑๗ พ.ย. ๕๓

๑๘ พ.ย. ๕๓ — ๒๕ พ.ย. ๕๔

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๒๔๙๑ — ๒๔๙๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

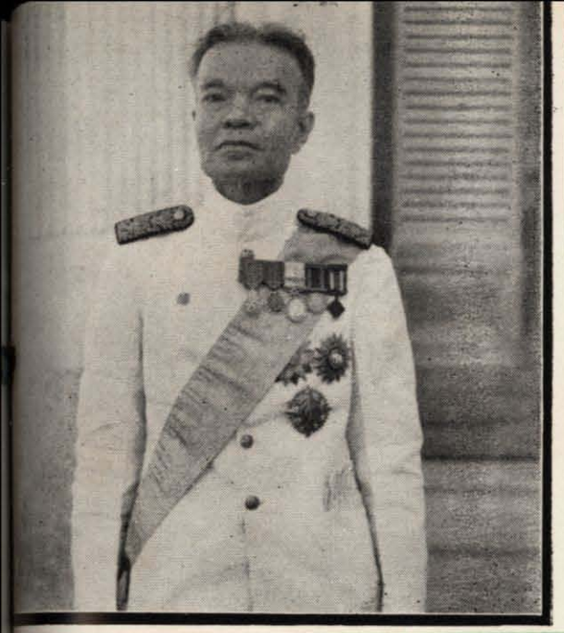

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ
ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
๗ กรกฎาคม ๒๔๙๑ – ๒๘ มกราคม ๒๔๙๒

สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๗ กรกฎาคม ๒๔๙๑ – ๒๘ มกราคม ๒๔๙๒

△

จากซ้ายแถวหน้า – หม่อมเจ้าเฉลิมศรีจันทรทัต จันทรทัต พระยาศรีวิสารวาจา นายอินทร สิงหเนตร หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) พลโท พระยาเทพหัสดิน พระยาอรรถการีย์นิพนธ์ พันเอก ก้าน จำนงภูมิเวท นายชวลิต อภัยวงศ์

แถวที่ ๒ – นายโชติ คุ้มพันธ์ พลเรือตรี เล็ก สุมิตร หลวงประกอบนิติสาร พระยากฤตราชทรงสวัสดิ์ พระยาปรีดานฤเบศร์ พระชัยบัญญา นายสุวิชช พันธเศรษฐ พระยาสาริกพงศ์ธรรมพิลาส นายเกษม บุญศรี นายทองม้วน อัตถากร

แถวที่ ๓ – ขุนคงฤทธิศึกษากร นาวาเอก พระยาศราภัยพิพัฒ หลวงอังคณานุรักษ์ พระยาเทพวิทุร พันตรี หลวงสรสิทธิยานุการ นายหลุย คีรีวัต นายเพียร ราชธรรมนิเทศ ร้อยโท สมพันธ์ ขันธะชวนะ

แถวที่ ๔ – นายหยุด แสงอุทัย หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ขุนประเสริฐศุภมาตรา พลโท ชิต มั่นศิลป์ สินาดโยธารักษ์ นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ หม่อมราชวงศ์สุมนชาติ สวัสดิกุล พระยาศรีธรรมราช พลโท จิระ วิชิตสงคราม นายเกษม ดำรงบุล นายเทพ โชตินุชิต นายองใจภักดี หม่อมเจ้ามงคลอุดม ชยางกูร พระยาอรรถพิทย์พิศาล

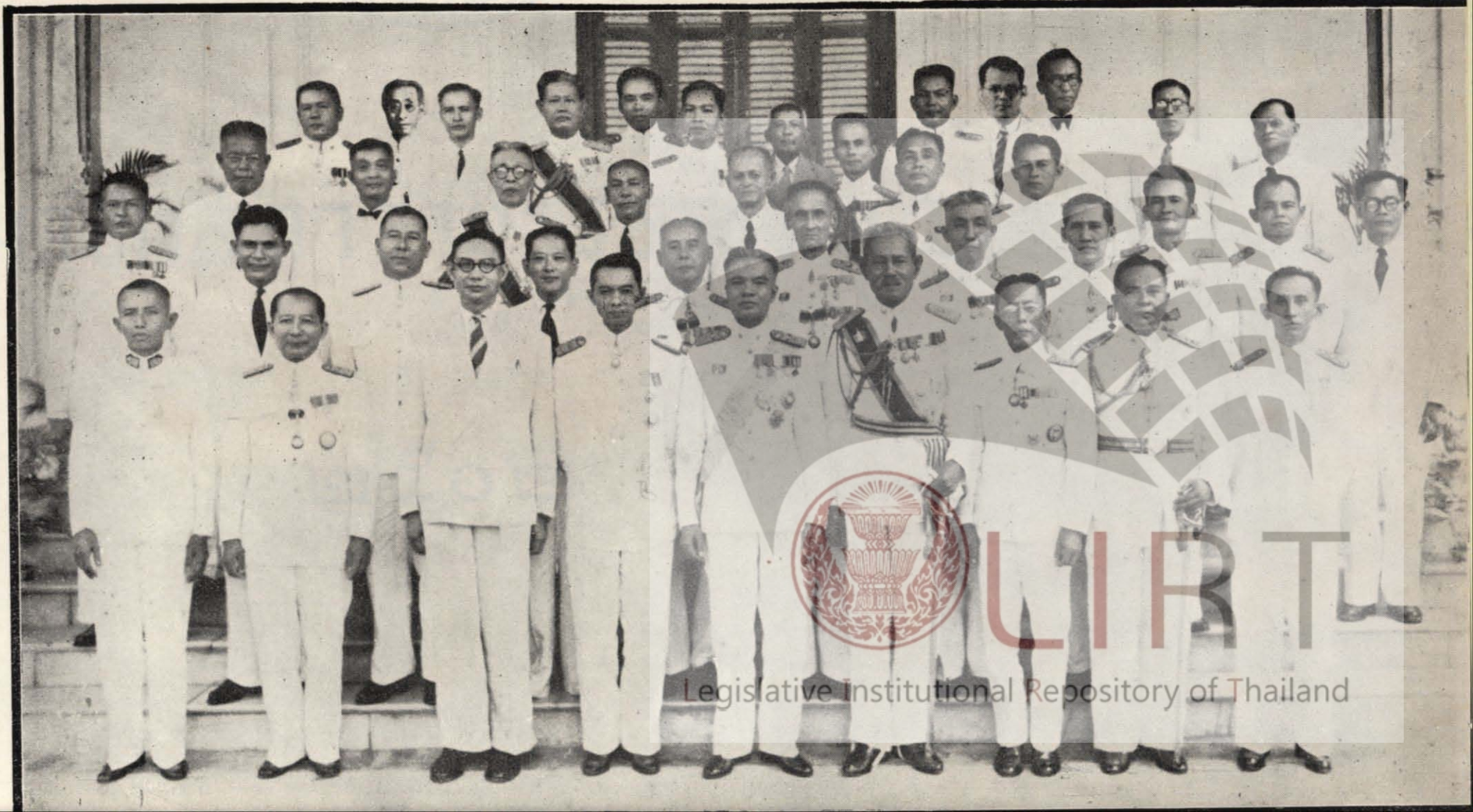

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๒๕๐๒

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายกมล วรรณประภา

นายกมล พหลโยธิน

พ.ท. กมล พิจิตรคดีพล

พล. ร.ต. กมล สีตกะลิน ร.น.

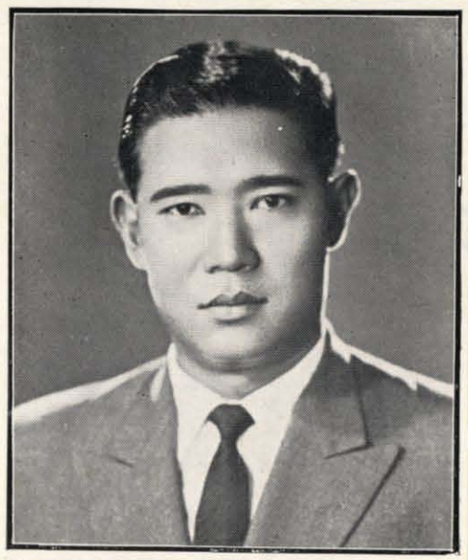

พ.ท. กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา

พล. ต.จ. กระเษียร ศรุตานนท์

น.อ. กระแสร์ อินทรัตน์

พล. ท. กฤช ปุณณกันต์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น.อ. กวี สิงหะ ร.น.

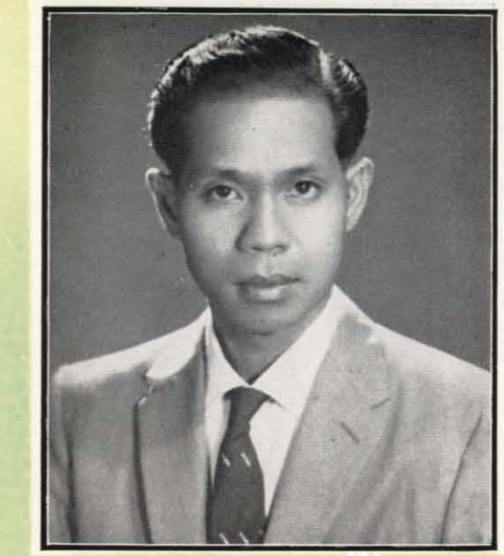

น.ต. กฤตยา สังขพิชัย

พล. ต. กฤษณ์ สีวะรา

พล. อ. หลวงกัมปนาทแสนยากร

พ.อ. เกรียงไกร อัคคะนันท์

นายเกษม ศรีพยัคฆ์

นายเกษม อุทยานิน

พล. จ. โกศล อ่อนสุวรรณ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช

น.อ. ไกวัลย์ ถาวรธาร

พล. อ. ควาญ สุทธานินทร์

พล. ร.ต. จรัส บุญบงการ ร.น.

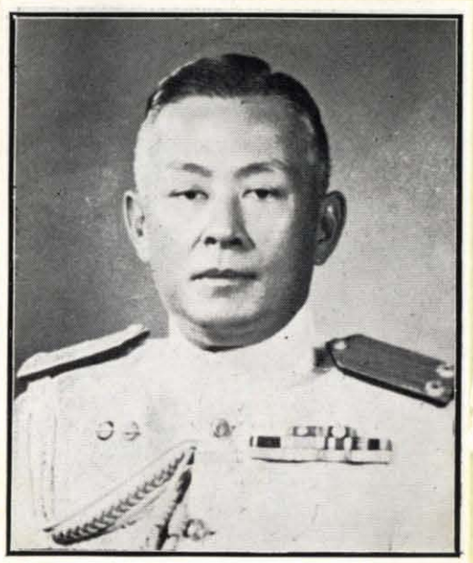

พล. ร.ท. จรูญ เฉลิมเตียรณ ร.น.

พล. ร.จ. จวบ หงสกุล ร.น.

นายจ่าง รัตนะรัต

พล. ต. จำเบ็น จารุเสถียร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. จิตต์ ธนะโชติ

พล. ต.ต. จำรัส มัณฑุกานนท์

นายจำลอง หะริณสุต

พล. ต. จิตต์ สุนทานนท์

พล. ท. จิตติ นาวีเสถียร

นายจิตติ สุจริตกุล

พ.ท. จิตต์กวี เกษะโกมล

พ.อ. จินดา ณ สงขลา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายเจริญ บัณฑโร

พ.อ. จุมพล ทองทาบ

พล. อ. หลวงจุลยุทธ์ยรรยง

น.ท. เจริญ รัชตะชาติ ร.น.

พล. ท. เจียม ญาโณทัย

นายฉลอง บึงตระกูล

พล. ท. ฉลอง อุชุโกมล

พล. ต.ต. ฉัตร หนุนภักดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. เฉลิมชัย จารุวัสตร์

นายเฉลิม พรมมาศ

พล. อ.อ. เฉลิมเกียรติ วัฒนางกูร

น.อ. เฉิดชาย ถมยา ร.น.

พล. ท. ชลอ จารุกลัส

พล. ร.ต. ชลี สินธุโสภณ ร.น.

พล. ต.จ. ชาญ อังศุโชติ

พ.ต. ชาญชัย วิเศษกุล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ต. ชำนาญ มณีวัตร

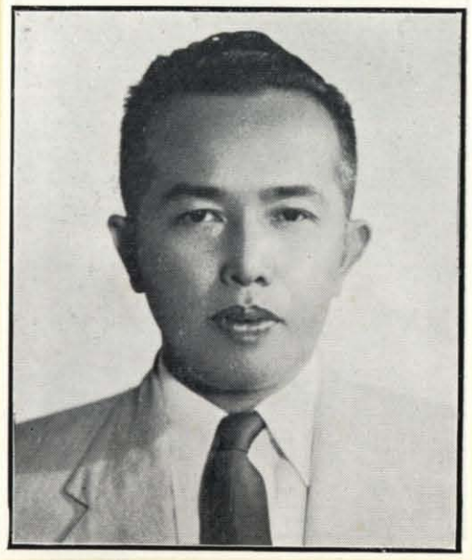

น ท. ชาญชาย สังเนตร

พล. ต.อ. หลวงชาติตระการโกศล

นายชำนาญ ยุวบูรณ์

พล. ร.อ. หลวงชำนาญอรรถยุทธ ร.น.

น.อ. ชิตชัย สุวรรณพฤกษ์

พล. ร.ท. ชื้น สนแจ้ง ร.น.

นายชู ณ ลำปาง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น.อ. ชูเดช ดวงอุดม

นายชู ประภาสถิต

น.อ. ชู สุทธิโชติ

พ.ท. ชูวิทย์ เก่งถนอมม้า

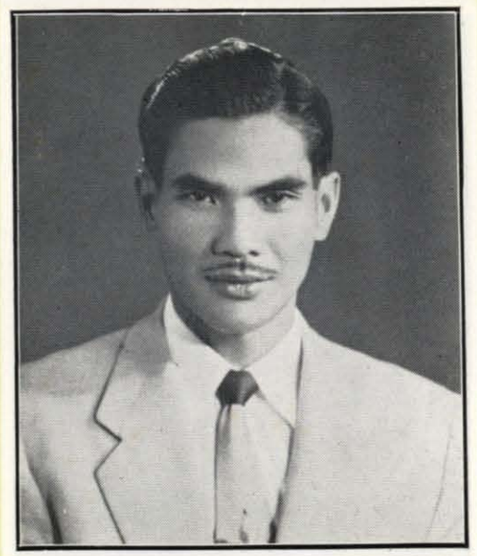

พ.อ. เชิดชัย ทองลิงห์

พ.อ. โชติ หิรัณยัษฐิติ

พล. ร.ต. ดาว เพชรชาติ ร.น.

หลวงดำรงฤทธิเรข

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ต.อ. ต่อศักดิ์ ยมนาค

นายดิเรก ชัยนาม

นายเดชชาติ วงศ์โกมลเสษฐ์

พระดิรณสารวิศวกรรม

พล. ต. ถนอม บัทมานนท์

พล. ร.ต. ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น.

หลวงถวิลเศรษฐพณิชการ

นายถวิล สุนทรศารทูล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต. ทวิช เลนีวงศ์ ณ อยุธยา

นายแถบ นีละนิธิ

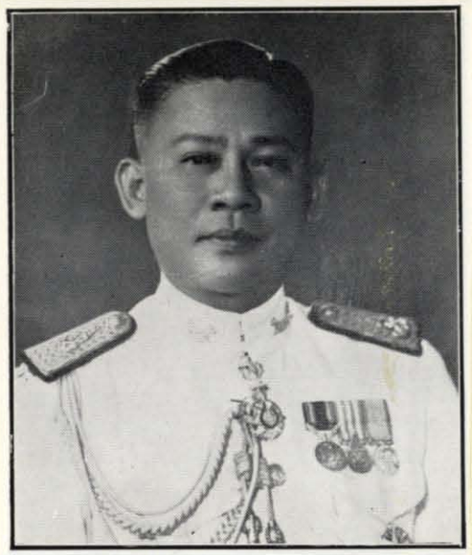

พล. ต. ทวนชัย โกศินานนท์

นายทวี บุณยเกตุ

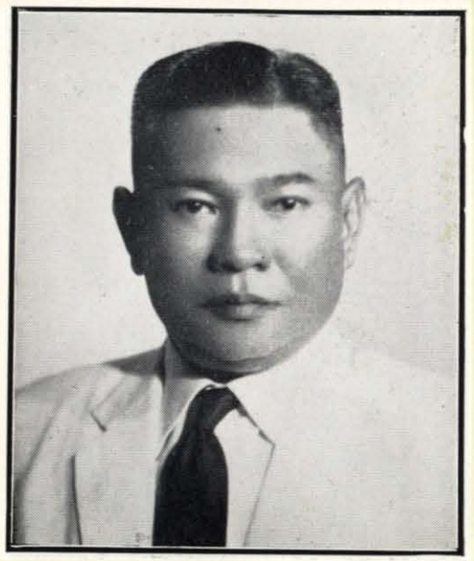

นายทวี แรงขำ

ม.ร.ว. ทองแท่ง ทองแถม

พ.ต. ขุนทะยานราญรอน

พล. อ.ท. เทพ เกษมฤดี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. อ.ท. นักรบ บิณษรี

พ.ต. เทียนชัย สิริสัมพันธ์

พล. ต. ธงเจิม สังขวณิช

พล. ร.ต. นัย นพคุณ ร.น.

พ.อ. นิลนนท์ กระหม่อมทอง

พล. ต. เนตร เขมะโยธิน

นายบรรเจิด ชลวิจารณ์

พล. ต.ต. บรรลือ เรืองตระกูล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต. บุญชัย บำรุงพงศ์

พล. ท. บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

นายบุญชนะ อัตถากร

พล. อ.อ. บุญชู จันทรุเบกษา

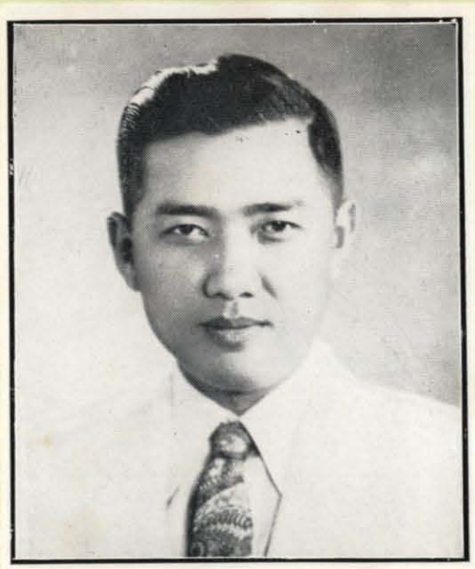

น.ต. บุญเปรียบ ดวงอุไร

พ.อ. บุญมาก เทศบุตร

นายบุญรอด บิณฑสันต์

พ.อ. บุญเรือน บัวจุญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต.ต. ประจวบ กีร์ติบุตร

หลวงประกอบนิติสาร

พล. อ. พระประจนปัจจนึก

พ.อ. ประจวบ สุนทรางกูร

พล. ต.ต. ประชา บูรณธนิต

พล. ต. ประทักษ์ จันทราภา

พ.ท. ประเทียบ เทศวิศาล

พ.อ. ประเทือง อารินิจ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.ท. ประยุทธ จารุมณี

พล. ท. ประพันธ์ กุลพิจิตร

พล. ต. ประมาณ อดิเรกสาร

พล. จ. ประยูร หนุนภักดี

พ.อ. ประลอง วีระปรีย

พ.ต. ประสงค์ กรีกุล

นายประสงค์ บุญเจิม

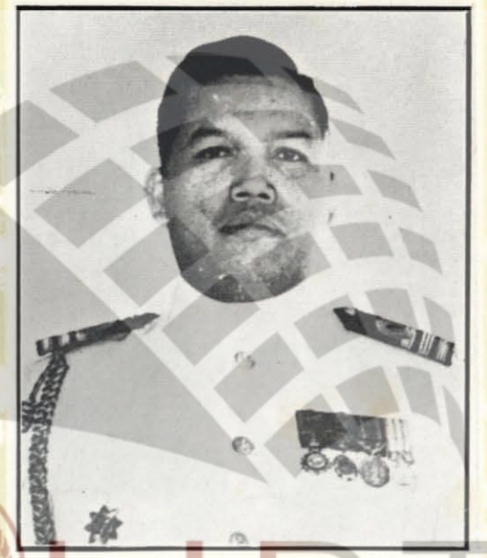

น.ท. ประสาท พรหมประวัติ ร.น.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. ประเสริฐ วงศ์สุวรรณ

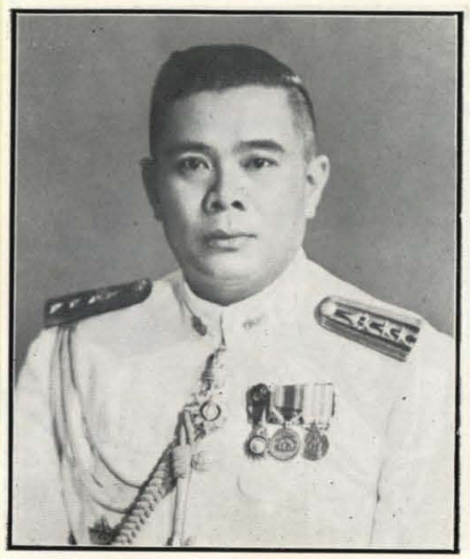

พ.อ. ประเสริฐ ธรรมศิริ

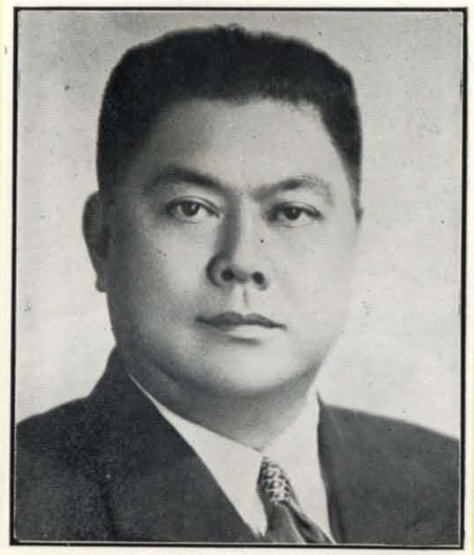

พล. ต.ท. ประเสริฐ รุจิรวงศ์

พ.ต. ประหยัด รอดโพธิ์ทอง

พล. ท. ปรุง รังสิยานนท์

นายป่วย อึ๊งภากรณ์

ม.ล. ขืนไทย มาลากุล

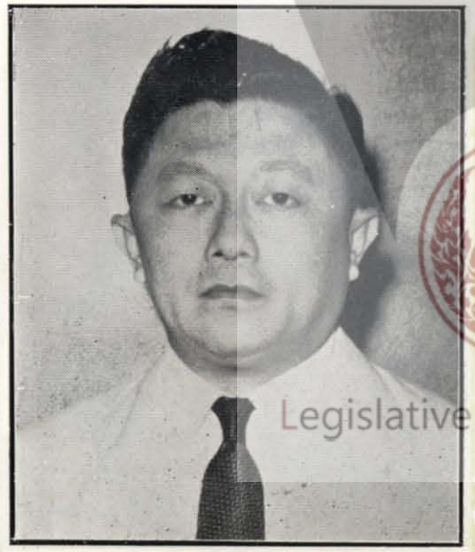

พล. ต. ปุ่น ปุณยฤทธิเสนี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จอมพล ผิน ชุณหะวัณ

พ.อ. เปรม ติณสูลานนท์

พล. ค. ผเชิญ นิมิบุตร

พล. ร.ท. ผิว มีคุณเอียม ร.น.

พ.อ. พงศ์ เภกะนันทน์

นายพงษ์สวัสดิ์ สุริโยทัย

พล. ท. พจน์ บูรณศิลปิน

พ.ต.อ. พจน์ เภกะนันทน์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. พร ธนะภูมิ

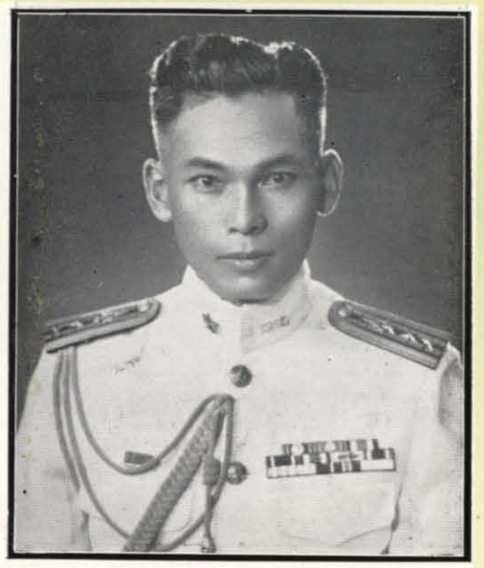

พ.ต.อ. พยงค์ สมิติ

น.อ. พโยม เย็นสุดใจ

พล. ต. พร พิศกนก

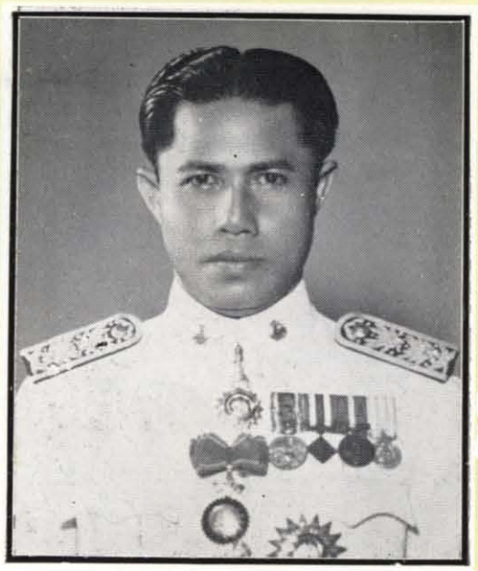

นายพ่วง สุวรรณรัฐ

พล. อ.ต. พิชิต บุณยเสนา

น.ท. พิน เจริญสุข

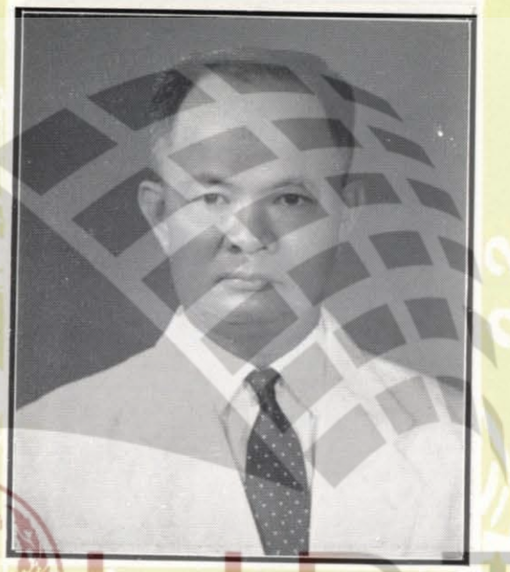

นายพิศ บัณยาลักษณ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต. ฟอง ประมาญรัตน์

พ.อ. พึ่ง พินทุโยธิน

พ.ต. ไพศาล รุ่งแสง

พล. จ. เฟื้อ ฤทธาคนี

นายมนูญ บริสุทธิ์

น.ท. มานะ สังขวิจิตร

นายมาลัย ชูพินิจ

นายมาลัย หุวะนันทน์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

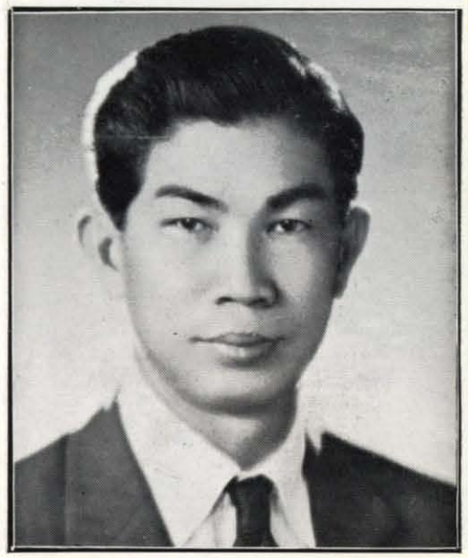

พล.อ.ท.มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์

พ.ต.อ. ไมตรี บัญเย็น

พ.ต. ยุทธศักดิ์ คล่องกรวจโรค

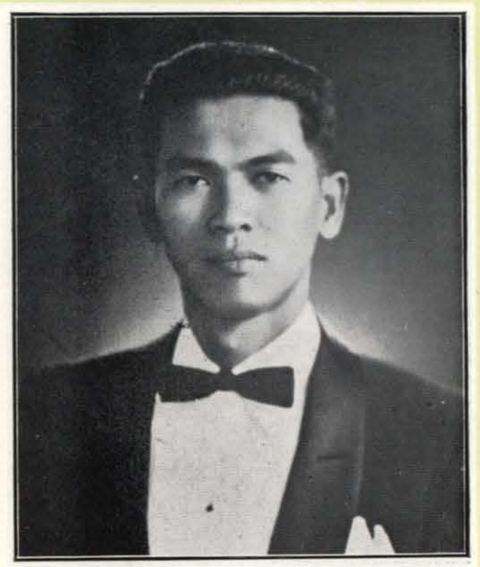

พล. ต.ต. เยื้อน ประภาวัต

พล. ท. รัศมี รัชนิวัต

พล. ต. ลม้าย อุทยานานนท์

นายเล็ก จุณณานนท์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. นายวรการบัญชา

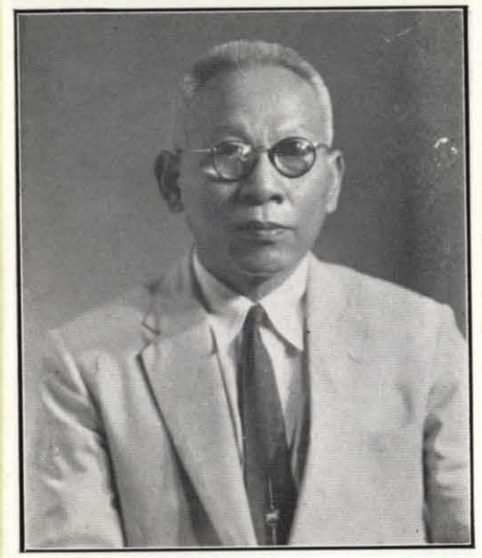

นายเล้ง ศรีสมวงศ์

พล. อ.ต. วงศ์ ณนอมกุลบุตร

นายวัฒนา อิศรภักดี

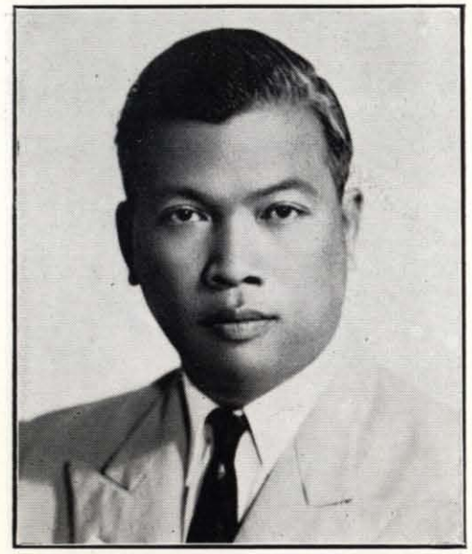

พ.อ. หลวงวิจิตรวาทการ

พล. ต. วิชัย พงศ์อนันต์

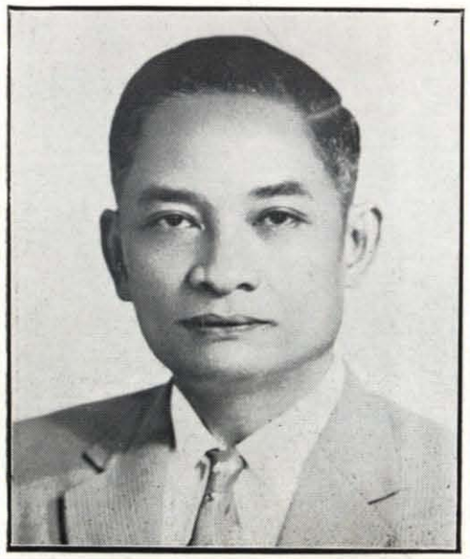

พ.ท. วิชัย สังขทัต ณ อยุธยา

พล. ร.ท. วิเชียร พันธุ์โภคา ร.น.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายวิบูลย์ ธรรมบุตร

นายวิทย์ คิวะศริยานนท์

น.ต. วิเทพ จิตตะเสนีย์

พ.อ. วิรัช เพ็ชรโยธิน

พ.ต. วิลาศ โอสถานนท์

นายวิสูตร อรรถยุกติ

นายวีกิจ วีรานุวัตติ์

หลวงวุฒิศักดิ์เนติบาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. ศักดิ์ พิศิษฏพงศ์

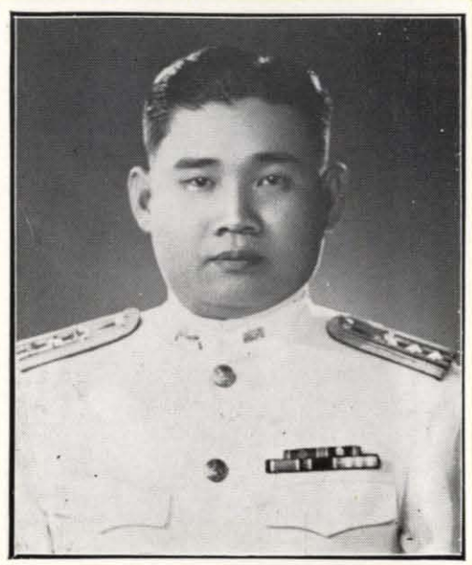

พล. ร.ท. ศรี ดาวราย ร.น.

พ.ต.อ. ศรีสุข มหินทรเทพ

พ.อ. ศิริ ถิระพัธน์

พล. อ.ท. ศิริ เมืองมณี

นายสงวน จันทรสาขา

น.อ. สงัด ชลออยู่ ร.น.

พ.ต.ท. สง่า กิตติขจร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ร.อ. สนอง ธนศักดิ์ ร.น.

พล. อ. หลวงสถิตยุทธการ

พ.อ. สนอง ถมังรักษ์สัตว์

น.อ. สนอง นิสาลักษณ์ ร.น.

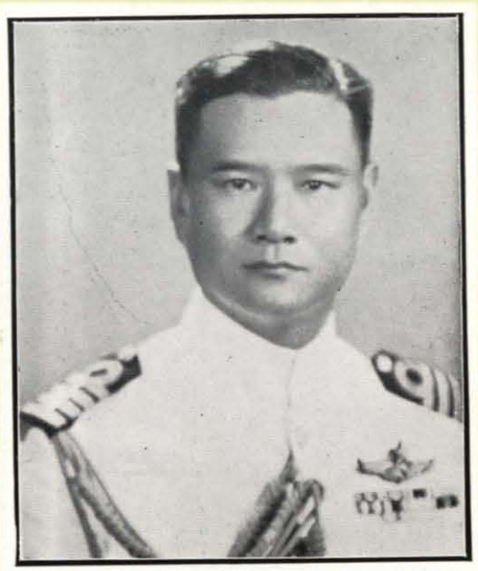

พล. ร.จ. สนิท โปษะกฤษณะ ร.น.

พล. ท. สนิท ไทยานนท์

พ.ต. สม ขัดพันธุ์

นายสมภพ โหตระกิตย์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

น.ต. สมาน กอนแก้ว ร.น.

พ.อ. สมศักดิ์ บัญจมานนท์

นายสมัย เรืองไกร

พล.อ. หลวงสวัสดิ์กลยุทธ

พล.อ.ต. สวัสดิ์ พรชำนิ

น.ต. สวัสดิ์ พูลสุข ร.น.

พล. ร.ท. สวัสดิ์ ภูติอนันต์ ร.น.

นายสัญญา ธรรมศักดิ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. สัมฤทธิ์ แพทย์เจริญ

พ.ต. สันต์ ศรแมน

พ.ท. สัมผัส พาสนยงกิญโญ

หลวงสัมฤทธิ์วิศวกรรม

ว่าที่ พ.ต.อ. สำราญ กรัดคิริ

พ.ต. สำราญ คิริรณรงค์

พ.ต. สิงห์ นาควัชระ

พ.อ. สิทธิ คิลปสุขุม

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พ.อ. สุข เปรุนาวิน

นายสิริ ปกาสิต

นายสุกิจ นิมมานเหมินท์

พล.อ. สุทธิ์ สุทธิสารรณกร

พระยาสุนทรพิพิธ

น.ต. สุพจน์ เทพกาญจนา

พล. จ. สุภชัย สุรวรรธนะ

พล. ต. สุรกิจ มัยลาภ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ท. สุรใจ พูลทรัพย์

พล. อ. สุรจิตร จารุเศรนี

นายสุรจิตต์ จันทรสาขา

น.อ. สุรยุทธ รุ่งสว่าง

พ.ท. สุรินทร์ ชลประเสริฐ

พ.ท. สุรินทร์ ชลประไพ

นายเสกล บุณยัษฐิติ

พล. ร.ต. เสงี่ยม บุญมา ร.น.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นายเสริม วินิจฉัยกุล

พล. ต. เสถียร พจนานนท์

พล. ต. ขุนเสนาทิพ

พ.อ. แสวง ขมะสุนทร

พ.อ. แสวง จามรจันทร์

พ.อ. แสวง เสนาณรงค์

พล. ท. ไสว ดวงมณี

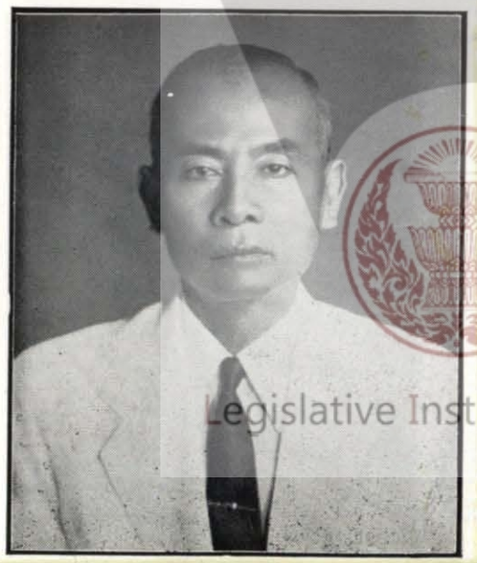

พล. ต.อ. ไสว ไสวแสนยากร

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลวงอรรถโกวิทวที

พล. ร.ต. อนันต์ เนตรโรจน์ ร.น.

พล. ต. อรรถ ศศิประภา

หลวงอรรถไกวัลวที

หลวงอรรถปรีชาชนูปการ

พ.อ. อร่าม เมนะคงคา

พ.ท. อรุณ ทวาทศิน

พล. จ. อัครเดช ยงยุทธ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

พล. ต. อำนวย ไชยโรจน์

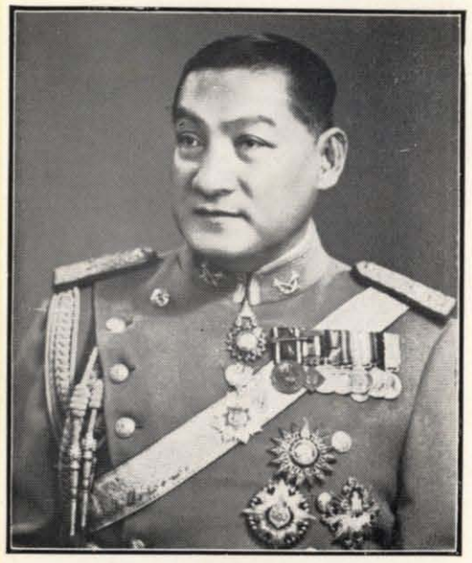

พล. ต. อัมพร จินตกานนท์

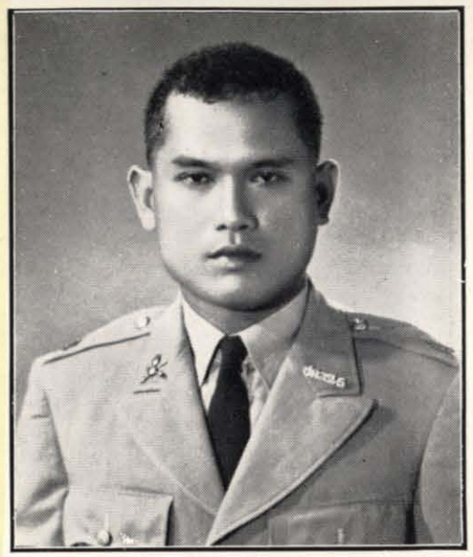

พ.ต. อัมพร ศรีแสง

นายอินทรี จันทรสถิตย์

น.ท. อุทัย วัฒนวิจารณ์

น.อ. เอกชัย มุสิกบุตร

พ.อ. เอื้อม จิรพงศ์

น.ท. โอภาส จามิกรณ์ ร.น.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand